انوار المجالس

پښتو

له نویو زیاتونو او تخریج سره

مؤلف

حضرت صاحب المرتبت شیخ القرآن والحدیث پیر طریقت

رهبر شریعت الحاج خلیفه صاحب دین محمد مدظله العالی

خلیفه مجاز

حضرت شیخ الحدیث خلیفه صاحب عبدالقیوم رحمه الله

جلد اول

خپرندګی

خانقاه عالیه مجددیه عمریه

ډیره اسماعیل خان

Ketabton.com

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

📚 کفایت دینی کتب خانه 📚

په دی چینل کی دټلیګرام کتابونه نشرکیږی
دحنفی مذهب په ړناکی
لکه تفاسیر شریف
اوفقه شریفه
اوفتاوی؟
د درجوں کتابونه
اوداسی نور کتابونه لکه.
صرف اونحو
اومنطق
اوعقائد
نوهیله لرم چی دالینک دثواب په خاطر نشر کړی
https://t.me/kafayat2395

کفایت الله واٹس ایپ نمبر 03052488551

د دا کتاب pdf کول خاص د الله تعالیٰ د رضا د پاره دی

د ټولو لوستونکو او فایده اخستونکو
د دعا په هیله

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددی کتاب PDf کول خاص دالله {ج}

درضا لپاره دی

دهر لوستونکی او فائده اخستونکی ددعافه

هیله

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب پېژندنه :

نوم : انوار المجالس .

فرموودات: شیخ القران والحدیث شمس المشائخ خلیفه صاحب الحاج دین محمد مدظله العالیه .

ټولونکی او ترتیب کونکی : مولوي سید محمد عمر فاروقي

کمپوزران : مولوي سید محمد عمر (فاروقي) او طالب العلم (سید) محمد بهار .

وري ځله تصحیح : مولوي سید محمد عمر (فاروقي)

څلورم ځل تصحیح : مولوی ولي محمد (تائب)

وچاپ شمېر او کال : ۲۰۰۰ ټوکه : ۱۴۳۶ ربیع الثاني - ۱۳۹۴ کال دلوی

خپرونکي : خانقاه عالیه مجددیه عمریه (جامعه روح المدارس روحانیه)

واړیکو شمېري :

افغانستان : ۰۷۷۹۵۰۳۷۰۰، ۰۷۷۷۵۵۹۷۹۱، ۰۷۷۸۲۴۳۱۲۹۹

دچاپ ټول حقوق له مؤلف سره خوندي دي.

Scanned with CamScanner

(c) etanton.com: The Digital Library

فهرست

شمېره		مخ
۱	دمؤلف دامت برکاتهم العالیه لنډه پېژند نه	۱
۲	دمشانخو کرامو تقریظونه	۷
۳	دجمع کونکي او ترتیب کونکي څوخبرې	۱۱
۴	دپیل خبرې	۱۴
۵	(۱) مجلس / دنقشبندیې طریقه له چاڅخه پیل شوې؟	۱۵
۶	دابوبکر صدیق رضي الله عنه له نبي کریم صلی الله علیه وسلم سره اتحادي نسبت	۱۶
۷	په نور و پېښو کې یې هم له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره ورته والی لرلو	۱۹
۸	دنبي کریم صلی الله علیه وسلم او حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه رایه هم سره یوه وه	۲۰
۹	په هرکار کې یې دنبي کریم صلی الله علیه وسلم اتباع کوله	۲۱
۱۰	دکورنۍ په افرادو کې یې هم مشابهت و	۲۲
۱۱	دلمسیانو ورته والی	۲۳

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲	له دوارو سره دالله تعالی معامله یو رنګه ...	۲۴
۱۳	له دنیا څخه دتللو پر مهال هم له خواره پیغمبر سره ورته والی	۲۶
۱۴	نقشبدیه طریقه په عشق ، محبت او اخلاص.	۲۷
۱۵	(۲) مجلس /د اولیاء کرامو بیان	۳۴
۱٦	ولي چاته وایي ؟	۳۶
۱۷	دمحبت درجې	۳۹
۱۸	(ولي) د صوفیاء کرامو په اصطلاح کې	۴۳
۱۹	فناء القلب	۴۴
۲۰	د بقاء بالله یا فی الله مقام	۴۵
۲۱	دفنا اوبقا ترمنځ توپیر .	۵۰
۲۲	د (ولي) علامې	۵۲
۲۳	د (ولي) تعریف او ولي په غیب علم نه....	۶۲
۲۴	د ولایت اسباب چې په څه سره پیدا کیږي ؟	۶۵
۲۵	د اولیاء کرامو اقسام	۶۹

Scanned with CamScanner

(c...ptor.com: The Digital Library

۲۶	داولیاء کرامو پایلې ، انجام او عاقبت دقرآني ایاتو نو اونیوي احادیثو په رڼا کې	۷۲
۲۷	په قبر کې اولیاء کرامو ته زېری	۸۴
۲۸	داولیاؤ سره تړاؤ او دهغوی زیارت کول کتور	۸۹
۲۹	د ولایت پایله او نتیجه	۹۰
۳۰	توجه په ځلور قسمه ده	۹۷
۳۱	(۳) مجلس / له خپل مرشد سره مینه او...	۱۰۱
۳۲	دخپل پیر په اراده دحضرت خضرعلیه السلام	۱۰۱
۳۳	چې له مرشد سره مینه او تعلق وي نو د	۱۰۵
۳۴	یوه دردوونکې واقعه	۱۰۷
۳۵	د یوې لویې هستۍ د صبر واقعه	۱۰۹
۳۶	دحضرت مجددصاحب رحمة الله علیه لطیفه	۱۱۱
۳۷	دبازار ډوډۍ په نیکو خلکو هم اثر...	۱۱۳
۳۸	(٤) مجلس / د اولیاء الله تصرفات او...	۱۱۵
۳۹	دیوه مرشد (پیر) د تصرف واقعه	۱۲۰

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۰	دعبدالقادر جیلاني رَحِمَهُ اللهُ دتصرف واقعه	۱۲۲
۴۱	حکایت:	۱۲۳
۴۲	په اول بیعت سره د ولایت مقام ته رسیدل	۱۲۵
۴۳	یو مرید په اوله وظیفه کې کمال.....	۱۲۶
۴۴	دشیخ صاحب مبارک دخولې خوږې ملغلري	۱۲۷
۴۵	دیوې سیدې کونډې سره دمرستې نه کولو	۱۲۸
۴۶	دحضرت مجدد الف ثانی رحمه الله واقعه...	۱۳۰
۴۷	له مرګه وروسته له مریدانو سره شفقت...	۱۳۳
۴۸	(۵) مجلس / تبرک بآثار الصالحین	۱۳۵
۴۹	په کوم ځای کې چې کوم ولي وخت تېر کړي دهغه مقام ورته حاصلیږي	۱۳۵
۵۰	چې داوښ غوندې ځناور خبرې ورسره وکړې دنبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ معجزه	۱۳۷
۵۱	په نباتاتو کې دحضرت نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ معجزه	۱۳۹
۵۲	حضرت نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له رحلت نه...	۱۴۵

Scanned with CamScanner

(c) pbtn.com: The Digital Library

۵۳	حضرت نبي کريم ﷺ له روضې	۱۴۶
۵۴	مرشدين خپل مريدان هيڅکله نه هيروي	۱۴۷
۵۵	د بني اسرائيلو د يو بدمعاش قصه	۱۴۹
۵۶	خپل مريدان خپل شيخ ته پيش کول	۱۵۲
۵۷	دحضرت نورالمشائخ (قدس الله سره) کرامت	۱۵۴
۵۸	د شيخ المشائخ عنايت الله (کستم) خليفه صاحب کرامت	۱۵۵
۵۹	(٦) مجلس / د جذب ثبوت اود صبر واقعات	۱۵۷
٦۰	دحضرت عبدالخالق غجدواني رحمه الله نصيحت	۱۶۸
٦۱	صبر څه ته ويل کېږي ؟	۱۷۰
٦۲	د الله تعالی لوی امتحانات په خپلو پيغمبرانو ...	۱۷۳
٦۳	توله شپه ذکر کول د کتاب د علم د.....	۱۷۵
٦۴	له نفس سره مجاهده کول خورا غوره کار د..	۱۷۷
٦۵	(۷) مجلس / وخت يو نعمت دی.....	۱۸۱

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

٦٦	د حضرت ابوبکر صدیق ﷺ په لباس خدای پاک ﷻ فخر کوي	۱۸۵
٦٧	د حضرت علي ﷺ د فقر او غربت واقعه	۱۸۶
٦٩	د حضرت علي رضی الله عنه څه وايي	۱۹۰
٧٠	(۸) مجلس / د طریقت اصول او آداب	۱۹۲
٧١	د کابل د متصرف د یو خلیفه صاحب سره	۱۹۴
٧٢	ادب	۱۹۶
٧٣	د مشائخو کرامو نه نسبونو سره احتیاط	۱۹۸
٧٤	د رسول الله ﷺ لخوا د یو سید او بزرګ ملامتي	۱۹۹
٧٥	د مشائخو غیبت د فیض د حرمان سبب ګرځي	۲۰۱
٧٦	د سوء خاتمې (بدانجام) علامه	۲۰۳
٧٧	نېک خلك په خپلو خدمتګارانو خفه کېږي	۲۰۴
٧٨	د حضراتو لخوا د یو ملا صاحب وهل	۲۰۵
٧٩	د حضراتو په راتګ د زمکې ښوریدل	۲۰۶
٨٠	د اولیاء کرامو سره د ګستاخي انجام	۲۰۸

Scanned with CamScanner

(c...on.com: The Digital Library

۸۱	(۹) مجلس / داهل السنت والجماعت دعلماوو	۲۱۰
۸۲	د اولیاؤالله وود قبرونو ژوند دنیاوي برزخي دی	۲۱۱
۸۳	له چا څخه چې په ژوند کې د فائدې توقع وي نو پس له مرګه هم شته !	۲۱۳
۸۴	د زیارت په وخت کې به مخ کومې خواته کول پکارده؟	۲۱۶
۸۵	وسیله	۲۱۷
۸۶	د مشائخو کرامو په رابطه ډیر لوړ، لوړ....	۲۲۰
۸۷	دنیکو خلکو په یوه توجه دبدوکې....	۲۲۱
۸۸	دسراج المشائخ صاحب په توجه دیوطالب دخولې دبدبویي ورکیدل	۲۲۲
۸۹	(۱۰) مجلس / شقاوت او سعادت	۲۲۴
۹۰	نېک بختي او علامې یې	۲۲۵
۹۱	بد بختي او علامې یې	۲۲۶
۹۲	دنیکو خلکو په مجلس انسان ته دولایت مقام حاصلیږي	۲۲۸
۹۳	دنیکو خلکو په دعا یو قاتل جنت ته....	۲۳۱

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹۴	د حضرت نجم الدین کبری یو نظر په ...	۲۳۲
۹۵	خپل کوچنیان له صدقې ورکولو سره اشنا	۲۳۸
۹۶	(۱۱) مجلس / آیا تکلیفونه او مصائب ...	۲۴۳
۹۷	دیو قدرمن پیغمبر یوسف علیه السلام خونده وره	۲۴۶
۹۸	روغ رمټ خلك به داخیرت په ورځ داتمنا کوي	۲۵۰
۹۹	په حضرت ابوبکر الصدیق رضی الله عنه باندې د خدای پاک سلام	۲۵۵
۱۰۰	۱۲ مجلس / له نیکو خلکو سره مشابهت	۲۵۶
۱۰۱	په نیت باندې دپوره عمل اجرورکوي	۲۶۰
۱۰۲	د نېکانوسره پېژند گلوي په آخرت کې فائده لري	۲۶۱
۱۰۳	د شجرې د لوستلو فائده	۲۶۲
۱۰۴	د یونیك شخص په واسطه شیدې اوشهد ...	۲۶۵
۱۰۵	د یوشخص اخلاص او د داتا صاحب شفقت	۲۶۷
۱۰۶	(۱۳) مجلس / دباطني مرضونو دعلاج لارې	۲۷۲

Scanned with CamScanner

(c...etab...on.com: The Digital Library

۱۰۷	دامام غزالي (قدس الله سره) لنډه پېژندنه	۲۷۳
۱۰۸	حضرت داود طائي د عيبونو دنه په کوته...	۲۷۶
۱۰۹	حضرت عيسى عليه السلام ادب له چا زده.....	۲۷۹
۱۱۰	کومه خبرچې دزړه له تل نه وي په زړونو...	۲۸۶
۱۱۱	(۱٤) مجلس / دخدای پاک دیادونې دمجلس	۲۸۹
۱۱۲	د ذ کر فضیلت د آیتونو په رڼا کې	۲۸۹
۱۱۳	د ذ کر فضیلت دنبوي حدیثونو په رڼا...	۲۹۲
۱۱۴	د ذ کر فضیلت د علماوو د اقوالو په رڼا....	۲۹۵
۱۱۵	ایا دخدای پاک یادونه په زوره او که په پټه غوره ده ؟	۲۹۸
۱۱۶	۱۵ مجلس / د ((لطائف خمسه)) خایونه.....	۳۰۶
۱۱۷	د زړه صفات	۳۰۹
۱۱۸	دار ومدار دګټې په ایمان او تقوی سره دی	۳۱۵
۱۱۹	(۱٦) مجلس / د ذکر په واسطه الله تعالی..	۳۱۸
۱۲۰	چې څوک دخدای تعالی تابع او ذاکر شي	۳۲۳

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲۱	رښتیا ویل د دنیا او اخرت د نجات سبب دی	۳۲۴
۱۲۲	د نېکو خلکو سره کېناستل هم توجه ده	۳۳۰
۱۲۳	(۱۷) مجلس / د نفس مراتب اود اخلاص او....	۳۳۲
۱۲۴	د حضرت علي رضي الله عنه او قاضي شُريح واقعه	۳۳۵
۱۲۵	له عبدالقادر جيلاني رحمه الله سره خناور	۳۳۷
۱۲۶	ځوک چې د خدای پاک تعالی تابع شي مخلوق	۳۴۲

Scanned with CamScanner

(c)etabon.com: The Digital Library

دمؤلف دامت برکاتهم العالیه لنډه پېژندنه

شیخ الحدیث والفقه ومرشد عالیقدر مولوی دین محمد دصوفي صاحب گل محمد (دام حیاته) فرزندگرامي ، په قوم ځدران په سنه ۱۳۴۸ هش کې دتخارولایت داشکمیش ولسوالي دچشمهٔ ماهیانو په کلي کې یې مبارکي سترگي دي فاني دنیاته راوغړولي اوپه سنه ۱۳۵۹ هش کې یې دروسي اشغال څخه وروسته له خپلې کورنۍ سره گواندې هیواد پاکستان ته هجرت وکړاوهلته یې سمدستي په دیني زده کړه پیل وکړ.

اودپاکستان په بېلابېلوسیموکې لکه بلوچستان اوسرحدکې له کره جیدو اومشهورواستاذانوڅخه زده کړې وکړې :

دمثال په توگه په بلوچستان کې له شیخ الحدیث حضرت مولانا گل حبیب صاحب (دامت برکاتهم العالیه) خلیفه مجاز حضرت خواجه خان محمد صاحب رَحِمَهُ اللهُ ،شیخ الحدیث حضرت مولاناعطامحمدصاحب رَحِمَهُ اللهُ ،شیخ الحدیث حضرت مولانا نورمحمدصاحب (دامت برکاتهم العالیه)اوحضرت شیخ الحدیث مولانادادخان صاحب(دامت برکاتهم العالیه) .

اوپه سرحدکې له حضرت مولاناسیدقریش بابا رَحِمَهُ اللهُ ،قاضي محمدامین صاحب (دامت برکاتهم العالیه) ،حضرت مولانا نورمحمدثاقب (دامت برکاتهم العالیه) ،حضرت

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مولانامحمدنعیم صاحب رَحِمَهُ اللّٰهُ چې په کوڼ اخندزاده صاحب سره یې شهرت درلود علمي نورانیت ترلاسه کړی .

لویه دوره یې له جناب شیخ الحدیث الدکتورشیرعلي شاه مدني (دامت برکاتهم العالیه) سره په سنه ۱۴۱۲ هـ ق کې وکړه. اوله فراغت څخه وروسته یې په مختلفومدرسوکې دتدریس وظیفه اجراءکړې لکه: بحرالعلوم ،دارالعلوم حسینیه نورک،منبع العلوم اواوس مهال دانهم کال دی چې په جامعه روح المدارس ډیره اسماعیل خان کې دحضورپاک صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ داحادیثومبارکو په خدمت مشغول دی چې په تیرواتوکلونوکې ۷۹۸ علماوولهدهٔ څخه دفراغت سند ترلاسه کړی دی.

اوسرکال لله الحمدبیا ۷۳ کسان ددوره حدیث شرکاء ورسره دي.

اودتصوف کاریې له لویې هستۍ (جناب انوارالمشایخ خلیفه صاحب فضل الدین (قدس الله سره) چې د ارغندۍ په خلیفه صاحب سره مشهورؤ، چې دکابل دقلعه جواد دحضرت ضیاء المشایخ صاحب (قدس الله سره) له طرفه خلیفه مجاز ؤ اودهغه مشاورخاص هم ؤ.) پیل کړ ترذکرسلطان پورې د هغه له دریابي سینې دده سینې ته داذکارو او انوارو لړۍ جاري وه او استفاده یې وکړه . اوپاتې نورسبقونه یې له جناب قطب المشایخ خلیفه صاحب دین محمد(قدس الله سره) څخه چې

Scanned with CamScanner

(c)ketabton.com: The Digital Library

مشهور په زرمت خلیفه سره ؤ پای ته ورسول . اوجناب بدرالمشایخ (قدس الله سره)،جناب سراج المشایخ خلیفه صاحب احمدضیاء (قدس الله سره) هم ډیرې توجه ګانې ورته کړې دي. اودجناب شیخ المشایخ خلیفه صاحب عنایت الله (قدس الله سره) چې دکستم په خلیفه صاحب سره یې شهرت درلوددهغه په منورو صحبتونوهم ډیرځله مشرف شوی.

اوپه اخیرکې دقطب المشایخ صاحب (قدس الله سره) په حکم جناب فضل المشایخ خلیفه صاحب دادمحمد(ادام الله فیوضاته علیناوعلی سائرالمسترشدین)سجاده نشین حضرات قلعه جوادکابل خلیفه مجازحضرت ضیاء المشایخ صاحب (قدس الله سره) ته ولیږل شو چې دهغه دمبارکوتوجه ګانواواستخاروڅخه وروسته ده ته په سنه ۱۳۲۰ هق کې دخلافت پګړۍ ورپه سرشوه اودفراغت سندیې ترلاسه کړو.

او په ډیرکم وخت کې یې طریقې نقشبدي ته زیات خدمتونه وکړل په زرهاوو کسانو علماوو او عوامو له ده مبارک څخه لاس نیوی وکړ ، چې دجناب فضل المشایخ (ادام الله حیاته) له لورې ورته دا اذن (اجازه) هم وشو چې دکومو مریدانو وظیفې پای ته رسیدلې وې او کیفیت یې سم وې ته ورته دخلافت دستاربندي کوه.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دهغه له فرمودې سره موافق يې په سنه ۱۳۳۵ هق کې دري علماء کرامو ته دخلافت دستار ورپه سر کړ او چينه يې ورواغوسته او سندونه يې ورکړل چې نومونه يې دادي :

۱- مولوی نور احمد خليفه صاحب. ۲- مولوی عظمت الله خليفه صاحب. ۳- مولوی حميدالله خليفه صاحب.

او تير کال سنه ۱۳۳۶ هق کې يې يوه شيخ الحديث مولوی زين العابدين صاحب ته دخلافت خرقه او دستار ورپه سر کړ.

يادونه : قابل قدر والاحترام محترم مؤلف صاحب که څه هم زياتره وخت مريض وي سړی دده حوصلې ته حيران شي دالله تعالی لوی فضل اوکرم دی ورباندې اوبيا په ځانګړې توګه دخدای جَلَّ جَلَالُهُ دنازوليو بنده ګانو غټ شفقت او نظر دی ورباندې.

دشيخ الحديث خليفه صاحب دين محمد (ادام الله فيوضاته علينا وعلى سائر المسترشدين) له پاره په خپل ژوند کې دغه لوی کرامت چې په ګوښې تن داحاديثو لويه دوره په پوره تحقيق او تدقيق سره سرته رسوي کافي دی.

دده مبارک شخصيت علميت او په خاصه توګه دده پټ اسرار او کرامات زما ماته خوله او مات قلم ترخپلې ولکې لاندې نشي راوستلای، بيا يې هم له دومره تکليفونو او مصروفياتو سره قلم

Scanned with CamScanner

(o) ketabton.com:

پېژنه دی پرې ایښی او تصنیف ته یې ملا تړلي ده او دتصنیف منوره او خوندوره لړۍ یې جاري ساتلې.

دمؤلف محترم تصنیفات او اثار په لاندې ډول دي:

۱- (ضیاء البخاری شرح صحیح البخاری) درې ټوکه دوه ځله چاپ شوې چې نوره تراوسه لا مکمل نه ده اوکار ورباندې روان ده چې انشاءالله پوره کیږي به.

۲- شمس الوسائل شرح شمائل الترمذي یوټوک .دوه ځله چاپ شوې.

۳- ضیاء المسلم شرح صحیح المسلم یعه . یوټوک .یوځل چاپ شوی.

۴- شمس المقلدین فی التقلید . یوټوک .درې ځله چاپ شوی.

۵- انوار المجالس درې ټوکه. درې ځله چاپ شوی.او څلورم ځل له حوالو او تخریجاتو او نوو زیاتونو سره چاپ شوی.

٦- انوارشمسیه في مقامات صوفیه . یوټوک . دوه ځله په پښتو ژبه کې چاپ شوې. او دوه ځله په اردو ژبه چاپ شوې.

۷- ارشادات المرشد . یوټوک .دوه ځله چاپ شوی.

اوالحمدلله دمشایخ عظاموا واستاذانو دمقبولو دعاگانو په برکت ددواړو علوموپیعنې ظاهراوباطن په خدمت مشغول دی

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای تعالی دې خپله رضاورته نصیب کړي او ترمرګه پورې دې الله تعالی ده ته ددین دخدمت کولو توفیق په کامل اخلاص سره نصیب کړي امین.

دنوموړي کورنۍ ډیره پاکه او ددرانه عزت خاونده ده.

دنوموړي قبله ګاه صاحب ډیر دعلم او علماوو مُحب ده حتی چې دهجرت په سختو تکلیفونو او مسکنت کې ټول تکلیفونه ده په ځان تېرول اومزدورې به یې کولې خو خپل پنځه زامن یې علم او جهاد ته وقف کړي ؤ تردې چې دده مشر زوی مولوی علی محمد صاحب دلویې دورې په کال دروسي پلوه حکومت له خواپه شهادت ورسیده.

او بل زوی یې پنځه ځله ټپي شو چې په آخر کې یې بنی لاس معیوب شو او بل زوی یې قاری صاحب فیض محمد دوړې دورې په کال دامریکانو په بمبار کې شهید شو او دوه نور زامن یې شیخ الحدیث خلیفه صاحب او حافظ خان محمد مولوی صاحب په تدریس مشغول دي.

الله تعالی دې والدینو ته هم په جنت الفردوس کې اعلاء مقامات نصیب کړي. آمین یارب العلمین.

Scanned with CamScanner

(c...ston.com: The Digital L...

دمشائخو کراموتقریظونه

تقریظ

جامع المعقول والمنقول خلیفه صاحب مولوي عبدالرحیم اخندزاده

بسم الله الرحمن الرحیم

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَ كَفٰى وَ سَلَامٌ عَلٰى عِبَادِهِ الَّذِيْنَ اصْطَفٰى هُوَالَّذِىْ بَعَثَ رَسُوْلَهٗ بِالْهُدٰى وَدِيْنِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهٗ عَلَى الدِّيْنِ كُلِّهٖ۔

اَمَّابَعْدُ:

محترم خلیفه صاحب شیخ الحدیث والتفسیر مولوي دین محمد چې کوم کتاب د (انوارالمجالس) جوړ کړی، ډېر بهترین او مفید کتاب دی. دعلماء حق له پاره یو چراغ ده. مخکې ما له محترم خلیفه صاحب سره ملاقات چېرته نه و کړی. خو تېر کال له ډېرۀ اسماعیل خان نه تر کویټې پورې دیو سفر ملګري و. واقعاً چې دا محترم دانبیاوو علیهم السلام وارث اود دین له شعائرو څخه دی. دده خدمتونه که دتصانیفوپه واسطه دي او که د

(c) ketabton.com: The Digital Library

تقریرونو اویا دمجالس ذکر په واسطه اویاهم دتدریس په واسطه مسلمانانو ته رسیدلي دي ،دده د مقبولیت لویه نښه ده.

داسې طریقه چې دخضراتو کرامو او مُقتدایانو اثرات ژوندي پاتې شي دده تګلاره ده. مدرسه یې دقرآن کریم او نبوي احادیثو مرکز دی. مونږ باید په ټول توان سره دده احترام او خدمتونه وکړو. دده خدمتونه که په انټرنیټ وي او که په بله ذریعه، باید خلقو ته ورسول شي.

پدې هکله دمولوي صاحب سید محمد عمر فاورقي خدمتونه دستائلو وړدي. الله تعالی دې د دارینو اجرورکړي.

آمین یا رب العلمین

(خلیفه صاحب مولوي صاحب) عبدالرحیم اخنزاده
عفی الله عنه
خانقاه عالیه مجددیه عمریه فضلیه محمدیه زرمت پکتیا
دجمادالثانی ۱۲ / ۱۴۳۲ هجري

Scanned with CamScanner

(c...on.com: The Digital Library

تقریظ

شیخ التفسیر والحدیث خلیفه صاحب مولوي سدوزی غریقي
جانشین خانقاه عالیه مجددیه عمریه فضلیه ارغندی کابل

بسم الله الرحمن الرحیم

اَلْحَمْدُ لله الَّذِیْ جَعَلَ الاِنْسَانَ مَظْهَراً لِکُلِّ الْکَمَالَاتِ وَجَعَلَ الْاِنْسَانَ خَلِیْفَةً فِی الْاَرْضِ لِتَکْمِیْلِ الْکَمَالَاتِ الْاَزَلِیَّةِ وَ اَفْضَلَ مَادَةِ التُّرَابِ مِنْ مَادَةِ النَّارِ لِاَجْلِ الْمَذْکُوْرَاتِ . لِذَا اخْتَارَ لِخَلَافَةِ الْبَشَرِ لَا الْجِنِّ . وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی خَیْرِ خَلْقِهِ الَّذِیْ هُوَ الْمَقْصُوْدُ بِالْوُجُوْدِ ذَاتاً وَ غَیْرُهُ عَرَضاً . وَعَلٰی آلِهِ وَ اَصْحَابِهِ الَّذِیْنَ هُمْ خُلَاصَةُ اَثَرِ الْاِخْلَاصِ وَ الْحُبِّ فِی الله الَّذِیْنَ لَهُمْ اَجْرٌ غَیْرُ مَمْنُوْنٍ ،

اَمَّا بَعْدُ:

ما بنده عاجز د شیخ القرآن والحدیث خلیفه صاحب دین محمد دامت برکاته د تصنیف انوار المجالس (اول مجلس) مکمل او (دویم مجلس) سرسري مطالعه کړ، ډېر خوشاله اوزما د خفه زړه درد یې دوا کړ. ځکه چې په تنې پنځلسمه هجري پېړۍ کې شریعت، طریقت، حقیقت، مذهب ډېر یتیمان

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي. حتی چې مصداق د (سَيَعُودُ غَرِيباً) ګرځيدلي دي. په ننی نړۍ کې له هر طرفه په طريقت او مذهب ضربې، حملې شروع دي. نو که نن څوک د شريعت، طريقت، حقيقت، مذهب (د اهل سنتو والجماعت) واقعي سلفي څېرې په عين بڼه ساتي په کوم تغير او تبديلِ عندي او تقليدي سره تغير ورنه کړي نو زما په عقيده به هغه شخص مصداق د دې وي چې (فَطُوبىٰ لِلغُرَبَاءِ).

نو زما په شخصي او کم علمه عقيده پورتنی کتاب د ننی زماني د سوالونو ښه جواب دی. خداوند متعال جَلَّ جَلَالُهُ دې د خليفه صاحب په علم او عمل کې زيادت راولي. او خداوند متعال جل جلاله دې دده د غه سياهي په وينو د شهيدانو غالبه وګرځوي. او دده د تقريرونو راجمع کوونکی مولوي محمد عمرته دې هم پوره پوره اجرونه ورکړي.

آمين يا رب العلمين

(خليفه صاحب مولوي) احقر العباد سدوزی غريقي
خانقاه عاليه مجددیه عمريه فضليه ارغندی کابل
د جمادالثانی ۱۹ / ۱۴۳۲ هجري

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجمع کونکي او ترتیب کونکي څوخبرې

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ وَلَاعُدْوَانَ اِلَّا عَلَى الظَّالِمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ وَاِمَامِ الْمُتَّقِيْنَ وَعَلٰى اٰلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ اَجْمَعِيْنَ .

اَمَّا بَعْدُ:

دالله تعالی جَلَّ جَلَالُهٗ بې حده زیات حمد اوثنا ادا کوم چې د محترم شیخ الحدیث والتفسیر پیر طریقت شمس المشایخ الحاج خلیفه صاحب دین محمد (مدظله العالی) دتقریرونو دراټولونو خدمت یې ماته راپه برخه کړ. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ دې په خپل لوی دربار کې قبول کړي او ټولو مسلمانانو دې دهدایت سبب وګرځوي.

ددې تقریرونو (انوارالمجالس) په راجمع کولو کې تقریباً شپږ کاله تیر شول. جناب خلیفه صاحب دوړې دورې له تدریس سره سره دخپلو مریدانو دلابنه تربیه له پاره دهرې جُمعې له لمانځه وروسته دطریقت او سلوک په اړه هر اړخیزه هدایات اولاربښوونې شروع کړي. نو ما په هغه وخت کې له ځان سره دا فیصله وکړه چې تر خپله وسه به دده مبارک ملفوظات په کیسټو (فیتو) کې ثبتوم او کتابي شکل به ورکوم.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې مجلسونو کې د طریقې نقشبندیې په باره کې، د پیر مرید اداب، د ولي تعریف او علامې، د ولایت شرایط او د طریقت مکمل اصول بیانیدل. تر دې چې دا مجلسونه (٦٠) ته ورسېدل. خو د ډېرو مشکلاتو او موانعو سره سره د ملګرو د بار بار غوښتنې سره سره، نوماهم د دوی د غوښتنو په اساس دې کارته اراده وکړه. او په پوره دوه کاله دغه مجلسونو تکمیل شو او چاپ ته مو وسپارل. او د دې تقریرونو په اصلاح ځو ملګرو لکه مولوي صاحب محمد اکرم (نعماني) مولوي صاحب فضل الرحمن (فضلي) هم پوره همکاري وکړه. خدای پاک دې دا خدمت ورته قبول او د خپلې رضا سبب وګرځوي.

یادونه: کله چې موږ دا کتاب اول ځل جوړ ولو نو د پوره امکاناتو د نه شتون له امله مو نشوی کولای چې دغه کتاب ته حوالې او بنه تحقیق ورکړو، له پنځو کالو وروسته چې دغه کتاب خلکو ته ډېر محبوب شو او موږ هم په دې وتوانیدو چې دغه کتاب بنه معتمد کړو، نو د آیاتو، احادیثو، فقهي مسائلو او د اولیاوو د واقعو مو تخریج (حوالې) او بنه تحقیق وکړ.

او که بیا هم چا ته په کوم ځای کې اشتباه وي موږ دې په هغه ځای باندې پوه کړي، که مخامخ راسره لیدی شي او که د تلیفون له لارې وي ځکه په هر کتاب زموږ شمیرې موجودې دي.

د یادنې وړ ده چې د دې کتاب په تخریج او تحقیق او تصحیح کې له ما عاجز سره څو چیدو او کړ د علماء کرامو برخه اخیستې

(c) ketab.com: The Digital Library

دوی ته دالله تعالی دغیب له خزانو څخه داجر او بدلې غوښتنه کوم، چې نو مونه یې دادي:

۱- نائب شیخ مولوی صاحب عزیزالرحمن (حقاني).

۲- دوړي دوري شیخ، مولوی صاحب امیرمحمد.

۳- نائب مهتمم جامعه ضیاء المدارس، اکوړه خټک، مولوی صاحب ولی محمد (تائب).

دلته یوه خبره ضرور بولم چې ترخپل وس پورې مې داصلاح پوره کوشش کړی خوبیا هم انسان عاجز دی کیدای شي املائي یا علمي غلطي پاته شوې وي نو دهغو نسبت به ما ته کېږي جناب خلیفه صاحب ته ونشي او که چاته کومه غلطي په نظر ورشي نو هیله لرم چې ماتره خبر کړي ترڅو په ایندې چاپ کې یې اصلاح وشي، ډېره مننه به مو وي.

الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ دې دا مجالس دعامو مسلمانانو له پاره خصوصاً مُریدانو او مخلصینو ته دهدایت ذریعه وګرځوي. او الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دې له مونږ نه دغه خدمت په خپل دربار کې قبول او په آینده کې مودې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د دین له خدمت څخه نه بې برخې کوي.

آمین ثم آمین په همدې هیله.

خاک پای بزرګان مولوي سید محمد عمر فاروقي (لوګر/خروار)

۲۴ دجمادالثاني ۱۴۳۲ هجري / ۳۰ دربیع الاول ۱۴۳۷ هجري

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپیل خبري

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيْمِ

اَلْحَمْدُ لله الَّذِىْ عَلَّمَ اَوْلِيَاءَهُ طُرُقَ الْوُصُوْلِ اِلَيْهِ، وَ اَخْرَجَهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّوْرِ ثُمَّ قَرَّبَهُمْ لَدَيْهِ ، وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْاَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِيْنَ وَعَلٰى آلِهِ وَ اَصْحَابِهِ وَ اَوْلِيَاءِ اُمَّتِهِ الَّذِيْنَ هُمْ نُجُوْمُ الْاِهْتِدَاءِ اِلَيْهِ .

اَمَّابَعْدُ :

فَاَعُوْذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيْمِ

﴿اُدْعُ اِلٰى سَبِيْلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ﴾

[سورة النحل آیت:۱۲۵]

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

(۱) مجلس

نَحْمَدُه وَنُصَلِّي عَلٰي رَسُوْلِهِ الْكَرِيْم اَمَّابَعْدُ :

د نقشبندیې طریقه له چاڅخه پیل شوې؟

دازمونږ طریقه نقشبندیه چې دحضرت صدیق اکبر رضي الله عنه په واسطه باندې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه رانقل شوېده ځکه یې نسبت هم ده مبارک رضي الله عنه ته کیږي داهغه شخصیت دی چې داهل سنت والجماعت عقیده ده چې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه وروسته په ټول امت کې بهترین اوغوره مقام لري

اجمع الصحابة واتباعهم علی افضلیة ابی بکر ثم عمر ثم عثمان ثم علی (یعنې صحابه ؤ اوتابعینو رضي الله عنهم په دې اجماع او اتفاق کړی دی چې په امت محمدي کې له ټولو نه بهتراوغوره شخصیت حضرت ابوبکرصدیق رضي الله عنه ده.له هغه نه وروسته حضرت عمر رضي الله عنه ،بیاحضرت عثمان رضي الله عنه اوبیا حضرت علي رضي الله عنه دی)

[اصول الدین عند الامام ابی حنیفه لمحمد عبدالرحمن الخمیس ۱:۴۲]

Scanned with CamScanner

(c) com: The Digital Library

امام شافعي رَحِمَهُ اللهُ فرمايي :چې په دې خبره باندې اجماع ده چې له پيغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه وروسته په ټول امت کې ابوبکرصديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ افضل او غوره دی .ا کشف الباري، فضائل الصحابه ، ص ۱۱۴۲

نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې کله دمعراج په سفرکې له سدرة المنتهى مقام ته ورسيده نوحضرت جبرائيل عَلَيْهِ السَّلَامُ په مقام کې ورڅخه پاتې شو نو کله چې نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له دغه مقام څخه لوړ ولاړی نو هلته ګوښې پاتې شو په هغه وخت کې په دې باندې ډېردهيبت او ويرې حالت راغی نوددې له پاره چې د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له زړه څخه هغه ډاراوهيبت ورک شي نوخدای جَلَّ جَلَالُهُ پيغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته دحضرت ابوبکرالصديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په غږ باندې غږ وکړيعنې الله تعالى خپل غږدده دآواز په شان ورګرځولو څکه حضرت ابوبکر الصديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ خودحضرت محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ډېر نيږدې ملګری دی اوښه يې پېژني او دايې ورته وويل چې زدالله يم اوته مې بنده يې.

دابوبکرصديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ له نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره اتحادي نسبت

دسيدنا ابوبکر صديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ چې له نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره کوم مقام او اتحاد ؤ چې هغه ته معيت کبری وايي دا مقام او مرتبه ده مبارک ته دالله تعالى له لوري پيداشوی وه دامقام او مرتبه دمعيت دده مبارک په ژوند ، فکر ، خدايي معاملو ، اهل وعيال

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

تردي چې دمرګ په حالاتو کې هم له رسول الله ﷺ سره مشابهت له ورايه معلوميده ، چې دده دمعيت څو څرګنده او ښکاره مثالونه په لاندې ډول دي :

۱- چې کله رسول الله ﷺ له غار حرا نه بيرته راغی نو خپلې بې بې (حضرت خديجې رضي الله عنها) تسلي ورکوي او ورته وايي : ﴿ كَلَّا وَاللهِ مَا يُخْزِيكَ اللهُ أَبَدًا إِنَّكَ لَتَصِلُ الرَّحِمَ وَتَحْمِلُ الْكَلَّ وَتَكْسِبُ الْمَعْدُومَ وَتَقْرِي الضَّيْفَ وَتُعِينُ عَلَى نَوَائِبِ الْحَقِّ ﴾

(صحيح البخاری ج ۱ ص ۲)

ژباړه : هيڅکله نه، قسم په خدای که دې الله وشرموي ته خو خپلوی پالې ، ته مرسته کوې له (الضعيف المنقطع) چې په دې کې يتيم هم داخل دی او عيال او غير له دې ، له مسکينانو سره مرسته کوې دميلمنو عزت کوې په عامو حوادثو کې چې سماوي افات دي لکه باران زلزله او داسې نور په دې کې هم ته له خلکو سره مرسته کوې

او دحضرت ابوبکر صديق رضي الله عنه معامله وګورئ چې کله دی له مکې مکرمې نه حبشو ته روان شو په لارکې دکافرانو سردار (ابن رغنه) ودراوه او ورته وې ويل: إِنَّكَ لَتَصِلُ الرَّحِمَ وَتَحْمِلُ الْكَلَّ وَتَكْسِبُ الْمَعْدُومَ وَتَقْرِي الضَّيْفَ وَتُعِينُ عَلَى نَوَائِبِ الْحَقِّ ﴾

چې کوم الفاظ خديجې رضي الله عنها دنبي کريم ﷺ په هکله ويلې وه هغه الفاظ يو کافر دصديق اکبر په هکله هم وويل نو معلومه شوه چې ددواړو په اخلاقو کې کامل مماثلت وو

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- الله تعالی دنبي کریم ﷺ په هکله وايي:

﴿بِٱلْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴾ [سورة التوبة آیت ۱۲۸]

او نبي کریم ﷺ دابوبکرصدیق په هکله وايي: ارحم امتي ابوبکر، او (ارأف امتي ابوبکر)

۳- نبی کریم ﷺ خپله باره کې فرمايي: انا اغیر ولد آدم والله اغیر مني، او حضرت ابن سعد لیکلي: کان اغیر هذه الامة بعد نبیها ابوبکر)

۴- الله تعالی دنبی کریم ﷺ په باره کې وايي: ﴿

وَمَا عَلَّمْنَٰهُ ٱلشِّعْرَ وَمَا يَنۢبَغِى لَهُۥٓ ﴾ [سورة یس آیت ۶۹]

ابن عساکر له حضرت عایشې رضی الله عنها نه نقل کوي چې ابوبکرصدیق رضی الله عنه نه په جاهلیت کې شعرونه ویلي او نه وروسته له اسلامه

۵- دجاهلیت په وخت کې شراب څښل عام ؤ نبی کریم ﷺ کله هم شراب نه دي څښلي اوپه تاریخ الخلفاء کې دي چې ابوبکر صدیق رضی الله عنه کله هم شراب نه دي څکلي.

۶- دنبی کریم ﷺ په طبیعت کې داخبره پرته وه چې پاکوالی یې ډیرخوښیدلو الله تعالی په قران کریم کې فرمائي. ﴿

وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ۝ وَٱلرُّجْزَ فَٱهْجُرْ ۝ ﴾ [سورة المدثر آیت ۵]

Scanned with CamScanner

(c...tabton.com: The Digital Library

اوهمدارنګه دحضرت ابوبکرصدیق رضي الله عنه هم پاکي ډیره خوښه وه په یوه روایت کې راځي: چې کله به ابوبکرصدیق رضي الله عنه اوزه لوشله اول به یې تیونه ور صفا کړل. اوچې کله به یې پیاله ډکه کړه بیابه یې جامه په سر ور واچوله چې خاوري یابل شئ ور ونه غورځیږي اونبی کریم صلی الله علیه وسلم ته به یې ورورله

په نوروپېښوکې یې هم له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره ورته والی لرلو

۷- یوځل په حرم شریف کې عقبه ابن معیط دنبی کریم صلی الله علیه وسلم په غاړه کې یې څادر ور واچولو اوراکش یې کړ. اوپه ابوبکرصدیق رضي الله عنه باندې هم دغه رنګه کفاروحمله وکړه

۸- دنبی کریم صلی الله علیه وسلم په دعا باندې دحضرت عمر رضي الله عنه غوندې لوړ او غوره شخصیت په اسلام باندې مشرف شو او دحضرت ابوبکرالصدیق رضي الله عنه د ترغیب په وجه دسید الشهداء حضرت حمزه رضي الله عنه غوندې شخصیت ته اسلام ور په برخه شو.

۹- نبی کریم صلی الله علیه وسلم ته الله تعالی وفرمایل ﴿ ثَانِيَ ٱثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي ٱلْغَارِ ﴾ [سورة التوبة آیت: ۴۰]

صدیق اکبر رضي الله عنه ته نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل: یَاأَبَابَکْر! مَاظَنُّکَ بِاثْنَیْنِ اللهُ ثَالِثُهُمَا).

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰- نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته الله تعالى فرمايي : ﴿ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ ﴾ [سورة الحجر آيت : ۸۸] نبی کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صديق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته وايي :﴿ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا ﴾ [سورة التوبه آيت : ۴۰]

۱۱- نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته به چې صحابه کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ غږ کولو نو په (رسول الله) سره به يې ورته غږ کاوه . اوچې کله به يې صديق اکبر بللو نو د (امير المؤمنين) په لقب سره به يې ورته غږ کاوه .

۱۲- دمکې قريشو دهجرت پرمهال دنبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په پيداکولو کې سل (۱۰۰) اوښان انعام منلی ؤ. او دصديق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په غوښتلو کې يې هم سل (۱۰۰) اوښان انعام منلي و.

دنبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ او حضرت ابوبکر صديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ رايه هم سره يوه وه

۱۴- دبدر دبنديانو په هکله چې نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ کومه فيصله وکړه ، نو دمشورې پر مهال هر يوه صحابي خپله رايه وويله صديق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ دامشوره ورکړه چې له بنديانو نه فديه واخيستل شي اودوی ازادکړی شي، نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دده په مشوره فيصله وکړه .

Scanned with CamScanner

(c) etabton.com: The Digital Library

۱۵- دحدیبي دصلحې په مهال حضرت عمر رضي الله عنه ډېر حیران و اوویل یې: چې بدر دغزا پر مهال سره له دې چې شمیره مو هم (۳۱۲) ؤ بیا هم نه ویریدو او نن مو ډېر زور ده بیا هم ویریږو ؟! صلحه کوو . لکن دصدیق اکبر رضي الله عنه هغه رایه وه کومه چې دنبي کریم صلی الله علیه وسلم وه .

په هر کارکې یې دنبي کریم صلی الله علیه وسلم اتباع کوله

۱۶- دفدک یو باغ نبی کریم صلی الله علیه وسلم دبنی هاشمو په ځرانانو هلکانو او جنکیو مصرفولو ، کله چې صدیق اکبر رضي الله عنه خلیفه شو دغه عمل هغه جاري وساته .

۱۷- بنو ثقیف یوه قبیله وه چې هغوی دنبي کریم صلی الله علیه وسلم نه دلمانځه دمعاف کولو غوښتنه وکړه خو پیغمبر صلی الله علیه وسلم ددوی مطالبه یې رد کړه .

کله چې صدیق اکبر رضي الله عنه خلیفه شونوځینې خلکو دزکوة د معاف کولو مطالبه وکړه نوصدیق اکبر رضي الله عنه یې مطالبه ردکړه .

۱۸- نبی کریم صلی الله علیه وسلم له بني قضاعه قبېلې سره جهاد وکړ ، دې جهاد ته (غزوسلاسل) وایي کله چې دنبي کریم صلی الله علیه وسلم له دې فاني دنیا څخه سترګې مبارکې پټې کړې او خپل خالق ته خوږه روح وسپارله وروسته چې کله هغه مرتدشول صدیق اکبر رضي الله عنه هماغه دنبي کریم صلی الله علیه وسلم تګ لاره ورسره غوره کړه .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۹- حضرت عمروبن العاص رضي الله عنه دنبي کريم صلى الله عليه وسلم په زمانه کې دلښکر امير جوړيږي او صديق اکبر رضي الله عنه په ټول ژوند کې دلښکر مشر اوامير ؤ.

۲۰- په (۹) سنه هجري کې صديق اکبر رضي الله عنه دحج له پاره مشراوامير مقرر شواو په لسمه سنه هجري کې رسول الله صلى الله عليه وسلم دحج مشراو امير شو او دحج هغه مبارک مراسم يې تر سره کړل.

۲۱- کله به چې نبی کريم صلى الله عليه وسلم ته حضرت حسن رضي الله عنه راغی نو ده مبارک به په اوږو کيناوه صديق اکبر رضي الله عنه چې کله خليفه شو نو حضرت حسن رضي الله عنه به يې په اوږو کړخاوه.

دکورنی په افرادو کې يې هم مشابهت و

۲۲- دنبی کريم صلى الله عليه وسلم زومان (حضرت عثمان رضي الله عنه او حضرت علي رضي الله عنه) چې له (سابقون الاولون) څخه ؤ. او دصديق اکبر رضي الله عنه زوم (حضرت زبير رضي الله عنه) هم له (سابقون الالون) څخه و.

۲۳- دنبي کريم صلى الله عليه وسلم اوښی له عشره مبشره ؤ څخه ؤ، د صديق اکبر رضي الله عنه اوښی هم له عشره مبشره ؤ څخه ؤ.

۲۴- دنبي کريم صلى الله عليه وسلم اوښی له مهاجرينو څخه و د صديق اکبر رضي الله عنه اوښی هم له مهاجرينو څخه و.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵- دنبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لور (حضرت فاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا) به په جنت کې دښځو سرداره وي او دصديق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ لور (حضرت عايشې رَضِيَ اللهُ عَنْهَا) په هکله نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي چې دامبارکه په نورو ښځو دومره غوره ده لکه د (ثريد) يعنې دشوروا مړې چې په نورو مړيو غوره ده .

۲۶- دنبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لورفاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا په کور کې غريبي وه په خپله به نې ميچن کوله اولاسونه به ئې پرې وو هم دارنګه دصديق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ لوراسماء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا په کورکې تنګي وه ميچن به يې په خپل لاس کوله اولاسونه به يې وچودو.

دلمسيانوورته والی

۲۷- دنبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لمسي حضرت حسن رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ديزيدله بيعت نه انکاروکړ اوهمدارنګه دصديق اکبر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ لمسي حضرت عبدالله ابن زبير رَضِيَ اللهُ عَنْهُ هم ديزيد له بيعت نه انکار وکړ.

۲۸- حضرت حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ شهيدکړي شو اوعبدالله ابن زبير رَضِيَ اللهُ عَنْهُ هم شهيد کړی شو.

۲۹- حضرت حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ شاميانو په خپله قبضه (ولکه) کې راوستلی ؤ اوابن زبير رَضِيَ اللهُ عَنْهُ حجاج ابن يوسف په خپله قبضه (ولکه) کې راوستلی و .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۰- حضرت حسین رضي الله عنه دشهادت نه مخکې دهغه وروڼو ،وراره اودخاندان ټول سړي شهیدان کړی شول په آخر کې دي هغه وار راغی . دارنګه ابن زبیر رضي الله عنه شهادت نه مخکې دهغه نږدې خپلوان ټول شهیدان کړی شول په آخر کې ده هغه وار راغی .

له دواړو سره دالله تعالی معامله یو رنګه وشوه

۳۱- الله تعالی دنبي کریم صلی الله علیه وسلم په طرف باندې د(صاحبکم) په لفظ سره اشاره وکړه ، بخاری شریف کې روایت ده چې نبی کریم صلی الله علیه وسلم دصحابه رضي الله عنه کې صدیق اکبر رضي الله عنه ته په (صاحبکم) لفظ سره اشاره وکړه.

۳۲- بیاداسې وخت هم راغې چې څلور رکعتیز لمونځ چې اولنې دوه رکعتونه دصدیق اکبر رضي الله عنه په امامت بر سره او دود ورستې رکعتونه یې دامام الانبیاء حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم په امامت تر سره شول.

۳۳- نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته کفارومجنون وویل قرآن کریم ګواهي ورکوي :﴿ وَيَقُولُونَ إِنَّهُۥ لَمَجْنُونٌ ﴾ سورة الملک آیت ۵۱.

همدارنګه داسلامي تاریخ په یوه کتاب کې لیکلي دي چې دمکې قریشوبه دصدیق اکبر رضي الله عنه په باره کې ویل: (قالواهذاابن قحافه مجنون) یعني دغه دقحافه زوی لیونی ده .)

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۴- له طایف نه د بیرته راګرځیدلو په وخت کې نبی کریم ﷺ ته پناه یو کافر (مطعم بن عدي) ورکړه. او چې صدیق اکبر رضي الله عنه کله د حبشې په طرف د هجرت په اراده ووت په بیرته راتللو کې (ابن الرغنه) ده ته پناه ورکړه.

۳۵- نبي کریم ﷺ فرمایي: انا اتقی ولد آدم واکرمهم علی الله ولافخر) یعنې زه په انسانانو کې ترټولو متقي او مکرم یم اوزه فخر نه کوم.

او صدیق اکبر رضي الله عنه ته الله تعالی د (أتقی) لقب ورکوي او فرمایي: ﴿ وَسَيُجَنَّبُهَا ٱلْأَتْقَى ﴾ [سورة الليل]

مفسرین ټول په دې باندې متفق دي چې له (ٱلْأَتْقَى) نه صدیق اکبر رضي الله عنه مراد دی اوبل ځای فرمایي: ﴿ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ ٱللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ ﴾ [سورة الحجرات آیت. ۱۱۳]

څوک چې په تاسې کې له خدایه ډیر ډاریږي هغه ماته ډیر ګران وي.

۳۶- الله تعالی خپل حبیب ته وایي: ﴿ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰٓ ﴾ (سورة الضحی) زر ده دربه کړي تاته الله تعالی د شفاعت اجازه چې ته به خوشحاله شې.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Pashto Library

او صدیق اکبر رضي الله عنه ته الله تعالی وفرمایل : ﴿ وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ۝ ﴾ (سورة الليل) چې کوم بشارت هلته ده هغه دلته هم ده.

چې کومو خلکو دنبی کریم صلی الله علیه وسلم اتباع وکړه دهغوی په هکله الله تعالی وفرمایل : ﴿ قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ فَٱتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ ٱللَّهُ ﴾ [سورة آل عمران آیت ۳۱]

اود صدیق اکبر رضي الله عنه په لاس دبیعت کوونکو خلکو په هکله الله تعالی او فرمایل : ﴿ فَسَوْفَ يَأْتِي ٱللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُۥٓ ﴾ [سورة المائده آیت : ۵۴]

له دنیا څخه دتللو پر مهال هم له خواره پیغمبر سره ورته والی

چې حالاتو ته ځیر شو سړی حیران شي چې څومره تام مشابهت ورسره لري .تردې چې ددنیانه دتللو کوم کیفیت او وخت دی په هغه کې یې هم مشابهت و.

۳۸- نبي کریم صلی الله علیه وسلم چې له دنیاڅخه انتقال کاوه عمر یې (۶۳) کاله ؤ صدیق اکبر رضي الله عنه چې له دنیا څخه انتقال کاوه هم عمریې (۶۳) کاله ؤ.

۳۹- د نبي کریم صلی الله علیه وسلم وفات دزهرو له اثر څخه ؤ او د صدیق اکبر رضي الله عنه دوفات سبب هم زهر ؤ

Scanned with CamScanner

(c)ketabton.com: The Digital Library

چې په کومه حجره کې نبي کريم ﷺ خښ کړی شوی په هغه حجره کې صديق اکبر رضي الله عنه هم خښ کړی شوی دی.

بهرحال دنقشبديې طريقې دا سلسله مبارکه چې ترنن پورې راروانه ده د صديق اکبر رضي الله عنه په واسطه له نبي کريم ﷺ نه راغلې ده.

دحضرت ابوبکرالصديق رضي الله عنه مناقب او کړنلارې دومره بې شميره دي چې ډېر قلمونه يې نشي ليکلی کېدلی شي چې يو لوی درياب به پر وچ شي خو دده مبارک محاسن به پای ته ونه رسيږي دلته خو موږ مشت نمونه خروار شی ذکر کړل [دپورتني معلوماتو دتفصيل له پاره وګورئ: کشف الباري مناقب صحابه ص: ۱۴۲]

حکايت : مونږچې په بخاري شريفه کې دده مناقب ويل توبيايوه ملګري ويل وايي خوب مې لېدلوچې يو ډېرلوړغروي نودهمدې غره په بيخ کې حضرت ابوبکر الصديق رضي الله عنه دبرينناپه شان ولاړوي نودغره سرته وخيژي په څنګ پورې مې حضرت محمد ﷺ ولاړوي اوداتوري راته وايي چې د صديق اکبر رضي الله عنه کرامات مني.

نقشبديه طريقه په عشق ، محبت او اخلاص بناده.

ګرانوورونو !دغه طريقه چې دهغه په واسطه راغلې داپه عشق اومحبت بنا ده ، چې دده له رسول الله ﷺ سره زيات عشق اومحبت و

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیادونې وړه ده: چې الله تعالی دادومره لویه مرتبه څکه ورکړې وه چې له ټولوڅخه دده مبارک رضي الله عنه محبت له نبي کریم صلی الله علیه وسلم سره زیات وُځکه ترټولوخواړه شیان یې له رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه قربان کړي ووچې هغه عبارت له ځان،مال، اواولادڅخه دي تردې پورې چې خپله نبي کریم صلی الله علیه وسلم فرمایي ﴿ ... فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ مِنْ أَمَنِّ النَّاسِ عَلَيَّ فِي صُحْبَتِهِ وَمَالِهِ أَبُو بَكْرٍ، ... ﴾ [جامع الترمذي ج: ۲ ص: ۲۰۷ ابواب المناقب رقم الحديث ۳۶۶۰]

یعنې ماته دهیچا دنیادومره ګټه نده رسولې لکه دحضرت ابوبکر الصدیق رضي الله عنه دنیا.

خوږ پیغمبر حضرت محمد صلی الله علیه وسلم فرمایي ﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا لِأَحَدٍ عِنْدَنَا يَدٌ إِلَّا وَقَدْ كَافَيْنَاهُ مَا خَلَا أَبَا بَكْرٍ فَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا يَدًا يُكَافِئُهُ اللهُ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَمَا نَفَعَنِي مَالُ أَحَدٍ قَطُّ مَا نَفَعَنِي مَالُ أَبِي بَكْرٍ،... ﴾ [جامع الترمذي ج: ۲ ص: ۲۰۷ ابواب المناقب رقم الحديث ۳۶۶۱]

ژباړه : له حضرت ابوهریره رضي الله عنه نه روایت دی وایي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ویلي دي چې په دنیاکې له ماسره هرچاښه کړي د هغو ښو بدله مې په دغه دنیا کې ورکړېده خو یوازې دصدیق اکبر رضي الله عنه چې له سره یې کړې دي دومره ډیرې دي چې الله تعالی به یې بدله په ورځ دقیامت ورکوي اوماته دهیچا مال

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دومره ګټه نه ده رسولې لکه دابوبکر الصدیق رضي الله عنه دمال په شان.

خوهغه داطریقه دومره پټه ساتلې وه چې یووخت حضرت جبرائیل علیه السلام راغی او نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته وایي چې خدای پاک زه رالیږلی یم چې زمالطرفه په حضرت ابوبکر الصدیق رضي الله عنه باندې سلام وایه اووروسته له سلامه یې دمریضي پوښتنه وکړه چې څرنګه یې نونبي کریم صلی الله علیه وسلم حضرت ابوبکرالصدیق رضي الله عنه ته وایي چې الله تعالی حضرت جبرائیل علیه السلام رالیږلی دی اوداالله تعالی سلام یې درته راوړی دی اوستا دمرض پوښتنه کوي چې څرنګه دی نوده مبارک رضي الله عنه ورته وویل چې الحمدلله ښه یم نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورته وایي چې څه مرض دی ؤهغه ورته وایي چې غاښ مې خوږیږي نو نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورته وایې چې څومره وخت کیږي هغه مبارک ورته وایي چې دوه کاله کیږي ګوری دومره عشق چې له محبوب څخه پرته بل چاته یې حال نده ویلی دوه کاله به یې دغاښ ددردحال چاته نه ښکاره کېدلو.

حضرت مظهرجان جانان رحمه الله دقاضی ثناءالله فاني پټی رحمه الله مرشد په خپل کتاب (کلمات طیبه) کې ذکر کړي دي چې دحضرت ابوبکرالصدیق رضي الله عنه له وفات نه پس حضرت عمر رضي الله عنه کورته ورغی دده کوټې ته ورننوت نودکوټې دچت لرګي یې ځای په ځای سوي ؤ او تک تورشوي ؤ حضرت عمر رضي الله عنه ددې دسبب پوښتنه وکړه چې دا څه وجه ده نو دکور خلکو ورته

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل : چې حضرت ابوبکر الصدیق رضي الله عنه چې په وظیفه ذکرباندې لګیاؤکله چې سهار راپورته کېدلونو دخولې مبارکې څخه یې یواه ووتلو داسې غږ راووتلو چې دهغه غږسره ،سره دکباب غوندې بوی راوتلولکه زړه یې چې دعشق له وجې کباب شوی وي نودده داسویلي هغه ګرموالی دبام په لرګیوباندې پریوتلو نوهغه لرګي ځکه تور شویدي.

[یواقیت الاعمال ص: ۱۲۵]

ډېره پاکه طریقه ده خوداپاکه طریقه یوازې اویوازې په ډېرمحبت باندې رانقل شویده تردې بورې چې مونږخپل مشایخ کرام وینودکوم خلیفه صاحب به چې له حضرات کراموسره محبت زیات ؤدهغه مقام به هم پرنورو باندې لوړؤ

حضرت انوارالمشائخ جناب فضل الدین خلیفه صاحب چې په ارغندي خلیفه صاحب باندې یې شهرت درلود اوډېره لویه هستي الله جل جلاله پیداکړې وه دحضرت نورالمشائخ صاحب نورو خلیفه صاحبانو پخپله خوله داویلي وو چې ده ته دادومره لوی مقام چې خدای جل جلاله ورپه برخه کړی ؤ داددده دعشق وجه وه چې دده له حضرت صاحب سره محبت اوعشق زیات ؤ ځکه دده په ټولو مجلسونو کې به دحضراتو دمجلسونو دهغوی دکراماتو یادونه کېدله اوپه دې خبره هم پوهېدل په کاردي چې ترڅوبورې له خپل شیخ سره محبت نه وي کامل شوی ترهغه پورې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم سره محبت نه پیداکیږي اوچې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم سره محبت نه وي پیداشوی ترهغه وخته پورې له

Scanned with CamScanner

(c...ston.com: The Digital Library

خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ سره محبت مینه اوعشق نه پیداکیږي نوپه دې لاره کې محبت ساتل په کار دي. اومحبت په ډېرتعلق ناسته پاسته کیږي کله چې له خپل شیخ سره محبت ددین په خاطر پیدا شو نودامحبت دپیغمبر صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دمحبت ذریعه اووسیله ګرځي او د حضرت پیغمبر صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ محبت بیادپرور دګار جَلَّ جَلَالُهٗ دمحبت اوعشق ذریعه ګرځي بیاسړی دفنااوبقا مقام ته رسیږي دامقام چې پیداشونوبزرګي هم سړي ته ور په برخه کیږي بزرګي له دې څخه عبارت ده چې خدای جَلَّ جَلَالُهٗ درڅخه خوشحاله شي.

لنډه خبره داچې دعشق داسې مقام ته الله تعالی یوسړی ورسوي نوداډېرلوی مقام دی ځکه الله تعالی خپله فرمایي ﴿ وَرِضْوَانٌ مِّنَ ٱللَّهِ أَكْبَرُ ﴾ [سورة التوبه آیت ۲۷]

یعنې لیږرضاکول دالله تعالی دجنتونو،نعمتونوله دنیا اومافیها څخه غوره اوبهتره دي نوپه دې اساس بایدکوشش وکړوچې نیت مود الله جَلَّ جَلَالُهٗ درضاله پاره وي محبت اخلاص اوحال بایدخلکوته ونه وایو خپل مقام بایدچاته ښکاره نه کړونوچې مونږاوتاسې دالله تعالی سره مینه اومحبت وکړو اودالله تعالی په دین غیرت وکړو نوالله تعالی خوډېرغیرتي ذات دی ډېر رحیم ذات دی اوالله تعالی بیاسړی یوازې نه پریږدي لکه په حدیث شریف کې چې راځي ﴿ من کان لله کان الله له ﴾چې ته الله تعالی ته ورنیږدې کیږې الله تعالی اودهغه خوږ پیغمبرحضرت

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بیاله تاسره خپلوي کوي اولیاء کرام سره خپلوي بیازمونږ تقصیراتوته نه ګوري الله تعالی وایي:

﴿ عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَرْوِيهِ عَنْ رَبِّهِ، قَالَ: «إِذَا تَقَرَّبَ العَبْدُ إِلَيَّ شِبْرًا تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا، وَإِذَا تَقَرَّبَ مِنِّي ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ مِنْهُ بَاعًا، وَإِذَا أَتَانِي مَشْيًا أَتَيْتُهُ هَرْوَلَةً» ﴾ 1 صحيح البخاري ج:٢ بَابُ ذِكْرِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَرِوَايَتِهِ عَنْ رَبِّهِ ص: ٦٨٣، رقم الحديث ٧٥٣٧]

ژباړه: له حضرت انس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: چې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له الله تعالی نه روایت کوي وایي: چې یوبنده ماته یوه لویشت رانیږدې کیږي زه هغه یوګزورنیږدې کیږم. اوچې څوک ماته یوګزرانیږدې کیږي زه هغه انسان ته یوه غیږورنیږدې کیږم اوچې څوک ماته په قراره، قراره راځي زه هغه ته په منډه، منډه ورځم.

یعنې زمارحمت ډېرنیږدې دی که نه الله تعالی خومنډه نه وهي نوچې اخلاص، عشق اومحبت پیداشي بیادلږ عمل ذریعه هم الله تعالی ډېرثوابونه ورکوي په دې شرط چې داعمل دالله جَلَّ جَلَالُهُ درضاله پاره وي دمثال په ډول که یوسړی دوه رکعته نفل لمونځ وکړي خوچې دالله تعالی اودهغه عشق، محبت اواخلاص پکې زیات وي دادوه رکعته بیاترزرو رکعتونو نفلو څخه غوره دي یوه جذبه دالله تعالی درضاله پاره دټولو انسانانو اوپیریانو ترعبادت غوره ده خوچې دخدای پاک درضاله پاره وي نوداپه وظیفو باندې لیږدوام همیشوالی پکارده چې لیږمحبت پیداشي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږزیاتره ملګري چې دلته راشي نوچې وظیفې ورسره کوونودرې ، څلوریاپنځه کاله یې دخپلومشائخو سره تعلق نه وي راغلی یعنې په کلونو ،کلونو تعلق نه وي ورسره نوتاسې پام وکړئ چې یوسړی په کلونو ، کلونوورک وي اوتعلق نلري نوبیابه دده وظیفې څرنګه وشي اوسره له دې چې بیابه له طریقت څخه شکایت کوي اوداشک ورته پیداکیږي چې خدای مکړه دازما وظیفې چې نه کیږي نوالعیاذبالله دانوپه طریقت کې څه نشته نولیږکوشش وکړئ چې دهمیشه له پاره ذکروکړو نوڅوک چې څومره دالله تعالی ذکراویادونه کوي دومره یې له الله تعالی سره محبت اومینه زیاتیږي دپیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ یادونه چې څومره زیاته کیږي دومره له پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره محبت زیاتیږي له اولیاء کراموسره چې څومره تعلق پیداکیږي دومره محبت زیاتیږي اووظائف بیابنه کیږي بیانوداعشق دی چې سړی خدای تعالی ته رسیږي داپرته له عشق دالله تعالی څخه نه کیږي نومقصدپه طریقت کې دشریعت پابندي ډېره ضرورده اوپه ذکریاندې دوام،اومحبت د خپلواسلافو اومشائخوسره چې دطریقت غورچان دغودریو ته راوزي نودغه درې لارې که په چاکې پیداشوې هغه انسان خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ لوړو مرتبو ته رسوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) مجلس

داولیاء کراموبیان

دولایت تعریف

داولیاء کراموعَلامې

دولایت شرطونه

الحمد لله رب العلمين والعاقبة للمتقين والصلاة والسلام على خير خلقه نبينا وشفيعنا ومولانا محمد وعلى اله واصحابه اجمعين .

اما بعد : قال الله تبارک وتعالى :

﴿أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝٦٢﴾

[سورة يونس آيت : ۶۲]

ژباړه: خبردار شئ ! واورئ ! دا خبره چې بېشکه د الله په دوستانو باندې به هيڅ خوف اوويره نه وي اونه به دوی په ورځ دقيامت کې غمجن وي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوستان د الله څوک دي ؟ خدای پاک یې صفات بیانوي اووایي : ﴿ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ هغه کسان چې ایمان یې راوړی وي ﴿وَكَانُوا۟ يَتَّقُونَ ﴾ او چې ځان یې ساتلی وي له ګناهونو څخه. او له خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ څخه ووېرېدل. نو بیاددغو اولیاء کرامو له پاره څه انعام ده؟﴿لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ﴾ ددوی له پاره زېری ده ﴿فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا﴾ د دنیا په ژوند کې ﴿وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ﴾اوپه ورځ د آخرت کې ﴿لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَٰتِ ٱللَّهِ ذَٰلِكَ﴾ نشته بدلېدل د کلماتو د الله تعالی لره ﴿ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴾ دا زېری چې د دواړو جهانونو کامیابي ده دا ډېره لویه کامیابي ده

په دې مجلس کې لاندې خبرې یادې شوې دي :

۱ ـ ولي چاته ویل کېږي ؟

۲ ـ اولیاء الله په څو قسمه دي ؟

۳ ـ د ولي څه علامې دي ؟

۴ ـ د ولایت سبب څه ده ؟

۵ ـ د اولیاء کرامو عاقبت څه ده چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ بیا اولیاوو ته څه ورکوي ؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولي چاته وايي ؟

۱ ــ ولي : ولي ماخوذ له (وَلِيَ) نه ده، ولي چې مصدر ده هغه په معنا د قرب سره راځي، وليه قرب ته ويل کېږي. والي د اسم فاعل صيغه ده. چې ماخوذ له (وَلِيَ) نه ده دا په معنا د قريب، په معنا د محب، په معنا د صديق، په معنا د ناصر په دغو ټولو معناوو باندې راځي.

[هكذا في معارف القرآن لمفتي شفيع (رحمه الله) ج: ۴ ص: ۵۴۸]

علامه قشيري رَحِمَهُ ٱللَّهُ فرمايي : چې استاد ابوعلي الدقاق رَحِمَهُ ٱللَّهُ فرمايي : چې ولي په دوو معناوو سره ده : اول: (وَلِيٌّ) د فَعِيلٌ په وزن دی دغه وزن کله دمفعول او کله بيا دفاعل په معنا راځي نودلته په معنا دمفعول دی معنايې داده چې دده دمعاملاتو الله تعالی په خپله نګران شي الله تعالی فرمايي: ﴿ وَهُوَ يَتَوَلَّى ٱلصَّٰلِحِينَ ﴾ [الاعراف] ژباړه : او هم دغه (الله حمايت) ساتنه کوي دصالحانو (او کارونه يې جوړوي).

دوهم: (ولي) فعيل وزن داسم فاعل په وزن سره دايي دمبالغې صيغه ده معنايي داده چې ولي دالله تعالی په عبادت ټول وخت مصروف وي او دعبادت سلسله (لړۍ) يې جاري وي او په دې وخت کې له ده نه ګناه نه صادريږي . [رساله قشيريه بحواله الطبقات الصوفيه ص: ۱۰/۱۱۱]

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

اوس دغه ولي چې په معنا د قرب سره شو، دا قرب چې د الله اود مخلوق په منځ کې نسبت واخلو یعني (ولی د الله) نو دلته دوه قسمه قُربونه دي:

اول قسم:

اول قسم قرب او نزدیکت د الله مخلوق ته چې تر لاسه کیږي هغه بلاکیف قرب او نزدیکت دی چې دهغه مونږ ته علم نشته،ایجاداو پیدایښت ددغو مخلو قاتو ده الله په هغه قرب باندې چې الله تعالی فرمایي: ﴿ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ ٱلْوَرِيدِ ﴾ [سورة ق آیت ۱۶] ددې آیت تشریح بنا بر ظاهر داده موږ بنده ته ورنږدې یو د غاړې تر رګونو اوس دا قرب په کوم قسم کیفیت او صفت دی ددې کیفیت معلومیدل له تصوف څخه پرته ګران کار دی.

دمثال په توګه دتصوف په اصطلاح کې به لنډتفسیر او وضاحت دلته داسې وکړو: څوک چې موجد د یو چا وي، جوړونکی دیو شي وي، مثلاً یو څوک چې دیوې کارخانې جوړونکی وي او په کارونوکې هم ښه ماهر وي نوهغه به خامخا دکارخانې دکارونو په سرته رسولو کې هم ښه تجربه لري.

دی به د هغه شي په نواقصو ښه خبر وي، که په خپله به هغه شی په خپلو نواقصو ښه خبر وي. مثلاً . موټر ده مستري یې جوړوي، دغه مستري ته ددغه موټر ټولې پُرزې معلومې دي، اوکه ددغه موټر کمالات او نقصانونه موټر ته ښه معلوم دي او که

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Open Library

انجینیر ته ؟ نو دا انجینیر موټر ته ورنږدې ده د موټر له ځان څخه څکه چې څومره قرب راځي علم راځي ، دا قرب خو ذریعه د علم له پاره ده. دا انجنیر له موټر نه په موټر باندې ډېر نږدې ده. لهذا دا یو مثال کافي ده. ﴿وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴿١٦﴾﴾ (سورة ق)

ژباړه: حال داچې موږ ډېر نږدې یو ده ته په علم سره له رګونو د ورمیږ د ده څخه.

یعنې الله تعالی خالق د مخلوقاتو ده ، نو چې موجد او پیدا کوونکی د مخلوقاتو په خپله الله تعالی ده ، نوددغو مخلوقاتو کمالات اوددغو مخلوقاتو نقصانات دا به الله تعالی ته ښه معلوم وي که په خپله به دغه بنده ته ښه معلوم وي؟ نو (اقرب از من به منی) ته نږدې یې ماته له ما نه زه خپل ځان ته دومره نه یم رانږدې لکه ته چې رانږدې یې. اوس نو دغه قُرب علمي ده چې ثمره دهغه ایجاد ددغه مخلوق ده.

نو یو قرب بلا کیف د خداوند متعال جَلَّ جَلَالُهُ مخلوق ته ده چې اثر یې پیدا کول ددغو مخلوقاتو دي.

دوهم قسم:

دوهم قسم قرب د الله تعالی مخلوق ته قرب د محبت ده، هغه اول قسم قرب د ایجاد و ، دا دوهم قسم قرب د محبت ده، دغه قرب دمحبت په نسبت سره د مخلوق اود الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ په منځ کې چې راځي دا بیا یو قرب بلاکیف ده، مکاني نه ده چې په ځای کې سره نږدې وي خو په علم مکاشفه سره هغه هم متصور کېږي ،

Scanned with CamScanner

(c)etabton.com: The Digital Library

په قرب جسماني باندې لکه دوه اجسام چې سره نژدې وي . داسې تمثیل یې راتلای شي په عالم مثال کې په کشف د مشاهدې سره ، ددغه اثر اوعلامه هغه دا توفیق د عبادت ده چې الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورنژدې ده مخلوق ته نو ده ته توفیق د عبادت ورکوي، مخلوق چې ورنژدې ده الله ته نو دالله د اطاعت، بندګي محبت پیدا کېږي. د هغه اثر بیا محبت د الله ده چې د الله دده سره محبت پیدا کېږي، خو دغه قرب د محبت بیا متفاوتې (بېلا بېلې) درجې لري.

دمحبت درجې

۱- ادنی محبت د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له بنده سره چې پیدا کېږي د هغې کمه رُتبه ایمان ده. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ فرمایي: ﴿ ٱللَّهُ وَلِيُّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ﴾ [البقرة آیت ۲۵۷] یعنې الله مُحب او دوست دهغو خلکو دی چې ایمان یې راوړی وي.له کافر سره الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ محبت نه کوي. نو منشاء د قرب د ادنا رتبې دپاره داده چې : سړی به مسلمان وي .[هکذافی معارف القرآن ج۴ ص۵۴۸]

۲- اعلی دُرجه د محبت هغه د انبیاوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ مقام ده. په انبیاوو کې بیا د سید 'لرسل حضرت محمد رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مقام لوړدی ، چې دهغه دمحبت لوړ والی تر معلومې اندازې ډیر لوړ دی له هغه څخه تعبیر کول هم اسانه کار ندی البته داحادیثو

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رڼا کې څه ناڅه پوهه او علم سړي ته ور په برخه کيږي لکه له لاندې يوه قدسي حديث څخه معلوميږي.

۱- قال الله تعالى فى الحديث القدسي : ﴿ وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتُ عَلَيْهِ، وَمَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أُحِبَّهُ، فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ: كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ، وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ، وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا، وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا، وَإِنْ سَأَلَنِي لَأُعْطِيَنَّهُ، وَلَئِنِ اسْتَعَاذَنِي لَأُعِيذَنَّهُ ﴾ احقاق عن التصوف ص: ۲۳۵ رواه صحيح البخاري ج: ۲ ص ۹۱۰ كتاب الرقاق باب التواضع رقم الحديث ۶۵۰۲]

ژباړه: الله تعالى په حديث قدسي کې فرمايي: ماته زما بنده په فرائضو رانږدې کيږي ،بيا چې نفلي عبادات کوي رانژدې کيږي رانژدې کيږي تردې پورې چې دی زما محبوب شي ، زما محبت ورته پيدا شي، او کله چې زما محبت ورسره پيدا شو نو زه دده سترګې شم، چې په ما باندې ليدل کوي، زه دده لاسونه شم چې په ما باندې نيول کوي، زه دده پښې شم چې په ماباندې رفتن (تلل) کوي. که څه رانه وغواړي زه يې ورکوم او که له څه نه پنا وغواړي له هغه څخه پنا ورکوم.

د دوی او دالله تعالى ترمنځ دغه محبت او تړاو داسې مرتبې ته ورسيږي چې دغه مرتبه او مقام دبل له پاره نه وي چې دغه مرتبه او مقام يوازې دالله تعالى نيکوبندګانو ته ورپه برخه کيږي

Scanned with CamScanner

(c) Maktabton.com: The Digital Library

اوس دغه بلاکیف قرب د محبت ده چې دخداوند متعال اود بنده په منځ کې نزدیکت داسې مقام ته ورسیږي تر دې چې په یو وجود سره ترینه تعبیر کیږي.

۲- ﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " إِنَّ اللهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: يَا ابْنَ آدَمَ مَرِضْتُ فَلَمْ تَعُدْنِي، قَالَ: يَا رَبِّ كَيْفَ أَعُودُكَ؟ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ، قَالَ: أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ عَبْدِي فُلَانًا مَرِضَ فَلَمْ تَعُدْهُ، أَمَا عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ عُدْتَهُ لَوَجَدْتَنِي عِنْدَهُ؟ يَا ابْنَ آدَمَ اسْتَطْعَمْتُكَ فَلَمْ تُطْعِمْنِي، قَالَ: يَا رَبِّ وَكَيْفَ أُطْعِمُكَ؟ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ، قَالَ: أَمَا عَلِمْتَ أَنَّهُ اسْتَطْعَمَكَ عَبْدِي فُلَانٌ، فَلَمْ تُطْعِمْهُ؟ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ أَطْعَمْتَهُ لَوَجَدْتَ ذَلِكَ عِنْدِي، يَا ابْنَ آدَمَ اسْتَسْقَيْتُكَ، فَلَمْ تَسْقِنِي، قَالَ: يَا رَبِّ كَيْفَ أَسْقِيكَ؟ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ، قَالَ: اسْتَسْقَاكَ عَبْدِي فُلَانٌ فَلَمْ تَسْقِهِ، أَمَا إِنَّكَ لَوْ سَقَيْتَهُ وَجَدْتَ ذَلِكَ عِنْدِي " ﴾

[تفسير المظهري ج: ۱ ص: ۵۰؛ مسلم رقم الحديث: (۲۵۶۹)]

ژباړه: له حضرت ابوهریره رضي الله عنه نه روایت دی وایي: چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ویلي: چې الله تعالی به د قیامت په ورځ یوه سړي ته ووایي چې: زه مریض وم، ته زما پوښتنې ته رانه غلې هغه به ورته ووایي اې زما ربه! څرنګه دې پوښتنه وکړم ته خو نه مریض کیږې؟ هغه به ورته ووایي ایا نه وې خبر چې زما فلانکی بنده مریض و تا یې پوښتنه ونکړه، که تا دهغه پوښتنه کړې وای زه به دې هلته میندلی وم یعنې زما رضا به دې پیدا کړې وه.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه وږی وم، تا ماته ډوډۍ رانه کړه. دی به ورته ووایي څرنګه ماتاته مړی درکړې وای ته خورب العلمین یې ؟ ایا تاته دا نه ده معلومه چې زما فلانکي بنده له تانه مړی وغوښته تا ورنکړه که دې داکار دې کړی وای زما رضابه دي پیدا کړې وه .

زه تږی وم،تا ماته اوبه رانکړې. هغه به ورته وایي اې خدایه ته خو رب العالمین یې نه تږی کیږې ؟ الله تعالی به ورته ووایي زما فلانکي بنده له تا اوبه وغوښتي که ورکړې دي وای زه به دې موندلی وم یعنې زما رضا به دي هلته موندلې وه .

الله پاک وایي چې زه یې سترګې شم، لاسونه او پښې یې شم. زه یې ژبه شم. نودا د محبت او قرب هغه متفاوتې (بیلابیلې) درجې دي. د ایجاد په لحاظ یې رتبې متفاوتې نه دي. هر مخلوق چې الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ پیدا کوي ، نو الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ علم پرې لري، قرب د ایجاد د ټول مخلوق علی السویه دی، خو قرب د محبت هغه بیا متفاوتې درجې لري.

ادنا درجه د محبت په ایمان پیدا کیږي، تردغه نه لوړې درجې بیا دتقوی په معیار تر لاسه کیږي . لکه وروسته به تشریح بیا دوه واړې وکړو ، په تقوی کې چې څومره زیادت راځي دغومره د قرب د اومحبت په درجو کې جګوالی راځي، چې انسان بیا الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته دومره ورنژدې شي هغه یې غوږونه ، سترګې ، لاسونه او پښې شي بلکې هغه رایي: چې زه دده سترګې شم، زه یې لاسونه او پښې شم او زه دده ټول اندامونه شم.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه تشریح دلفظ دولي دلغت په اعتبار سره شوه اوس د (ولي) تشریح دتصوفو په اصطلاح کوو.

(ولي) د صوفیاء کرامو په اصطلاح کې

۱- دصوفیانو کرامو په اصطلاح کې (ولی) هغه چاته ویل کېږي چې: دده زړه همیشه د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر باندې مشغول او مصروف وي. ﴿ يُسَبِّحُونَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ ۝ ﴾ (الانبیاء) یعنې شپه ورځ د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر لګیا وي، بیا سُستي پکې نه پیدا کېږي.

۲-: (ولي) د صوفیاء کرامو په اصطلاح کې هغه چاته ویل کېږي چې زړه یې د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ له محبت نه ډک وي. یعنې زړه به یې تل د الله تعالی په ذکر مشغول وي.

۳- : ولي هغه چاته وایي چې زړه به یې د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ له محبت نه ډک وي، حتی که د بل چا سره محبت هم کوي هغه به د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره وي. لکه نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي: ﴿ إِنَّ أَحَبَّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللهِ تَعَالَى : اَلْحُبُّ فِي اللهِ وَ الْبُغْضُ فِي اللهِ ﴾ [زادالطالبین (رواه احمد وابوداؤد) ص: ۱۹، مکتبه رشیدیه]

ژباړه: بهترین داعمالو هغه دا چې د چا سره محبت کوې هم دخدای له پاره او که بغض کوې هم د خدای له پاره نوچې هغه بهترین د اعمالو ده، هغه مقام به بیا ورته نصیب کېږي. لکه نبي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وايي: ﴿ مَنْ أَحَبَّ لِلّٰهِ وَ أَبْغَضَ لِلّٰهِ وَأَعْطَى لِلّٰهِ وَمَنَعَ لِلّٰهِ فَقَدْ اِسْتَكْمَلَ الْإِيمَانَ ﴾ [زادالطالبین (رواه ابوداؤد) ص: ۱۹ ، مکتبه رشیدیه]

ژباړه :څوک چې له چا سره محبت کوي دالله تعالی له پاره اویابغض کوي له چاسره دالله تعالی له پاره .او راکړه ورکړه یواځې د خدای د رضا له پاره کوي معنا دا چې نېک او ښه سړی ده څکه ورسره راکړه ورکړه کوي، چا چې منع هم خاص د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره وکړه، معنا داچې بد سړی ده په ګناهونو لګیا ده ، که محبت له چاسره کوي او که بد یې ایسه وي هم. یعنې هرڅه یې د الله پاک له پاره وي. نو زړه یې ډک وي په محبت د الله. حتی که دځان سره محبت کوي هم د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ له پاره یې کوي چې زه د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ یو مخلوق یم اوکه د بل سره محبت کوي هم د الله پاک د رضا له پاره یې کوي.

[تفسیر مظهري ج: ۵/ ص: ۳۸]

فناء القلب

چې له دې نه په دوهمه اصطلاح د صوفیه کرامو تعبیر کېږي په فنا د قلب سره. چې ددغه انسان زړه د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ په عشق او محبت کې دومره فاني شي چې د بل چا یاد بالکل ورته نه پیدا کېږي. په زړه کې یې یواځې د الله پاک محبت وي بل څه ورته نه پیدا کېږي. چې زړه د الله تعالی په ذکر کې مستغرق شو، ثمره یې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

داده چې ددې انسان ظاهر او باطن بیا دواړه په شریعت برابر شي، د ظاهر او باطن اصلاح یې وشي. اخلاق یې په شریعت برابر شي. حسد، ریا، کبر عُجب او نورځومره مُهلک امراض چې وي هغه بیا ورڅخه لرې شي او هغه نېک صفات یې په زړه کې ځای ونیسي. چې ددې نه داهل تصوف په اصطلاح په فنا د نفس سره تعبیر کېږي [تفسیر مظهري ج: ۵، ص: ۳۸]

یو فنا د قلب ده او بله فناء د نفس ده. په ګناهونو امرکونکی، یعنې اماره بالسوء نفس ده، چې زړه اصلاح شو، زړه د الله تعالی په ذکر لګیا شو، د الله تعالی له محبت نه ډک شو نو نفس به یې تابع کېږي، بیا له نفس څخه هغه اخلاق رذیله ټول ختمیږي، نفس بیا په نیکو اخلاقو متصف کېږي. نو بیا له دې څخه تعبیر به فنا د نفس سره کېږي.

د بقاء بالله یا فی الله مقام

چاته چې فناء القلب او فناء النفس مقام پیدا شي، نو بیا له دې نه وروسته مقام د بقاء راځي. لکه مونږ او تاسې چې خط ښه زده کړو بیا یې که هیرو هم نه هیریږي ملکه وګرځي (ملکه یو کیفیت راسخه ته ویل کېږي) داسې نه چې اول دې یو دوه ټکي زده کړل، بیا دې پرېښودل تردې پورې چې هغه دې هېر شول، دې ته بقا نه ویل کیږي، بلکې دې ته ویل کېږي چې انسان بیا په هغو صفاتو باندې رنګ شي، د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ په عشق او محبت کې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنګېدل ښايسه کېدلو ته ويل کېږي، په حسنه صفاتو باندې رنګېدل، معنا داچې متصف وګرځي، هغه دده ملکه وګرځي لکه د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ په حسنه صفاتو رنګېدلو ته وايي لکه الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ فرمايي: ﴿ صِبْغَةَ ٱللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ ٱللَّهِ صِبْغَةً ﴾ سورة البقرة: ۱۳۸ دا د الله پاک د دين رنګ ده. مثلاً دغه جومات د مونږ يو رنګ ورکړو هغه په دغه دېوال پورې پاتې وي. نو دغه د بقا ويل کېږي.

اويا بقاء دې ته وايي چې وروسته له فناء څخه کوم تجليات ورته پيدا کېږي لکه د اضافي صفاتو تجليات يا د ذاتي صفاتو تجليات يا د ذاتي شيوناتو تجليات يا د رب تعالى د ذات اقدس بلا کيفه تجليات. نو دې په همدغو تجلياتو مزين شي. يعنې دغه تجليات او انوار په دده کې ځاى ونيسي او دې پرې مُتَصف شي. نو د عالم امر په تصفيې فناء او بقاء سره انسان ته ولايت صُغرى حاصليږي، کوم چې ولايت د اهل الله وو دې او ددوى مستقره مقام لومړى د صفاتو ظِلال دى او دې کيفيت ته چې لطيفه يا سالک ورسيږي. يعنې چې سالک کله د اضافي صفاتو تجلياتو ته ورسيږي نو بيا دې ته (وصلِ مُطلق) وايي او بيا يې چې کله ذاتي صفاتو، ذاتي شيوناتو او ذاتي اعتباريناتو ته عروج وشي نو دې ته هم (وصلِ مطلق) وايي. او بيا يې چې کله ذات بحت ته عروج وشي. يعنې د باري تعالى د ذات بحت تجليات پرې نازل شي نو دې ته بيا (وصلِ عُريان) وايي. يا په بل عبارت د خالق او

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخلوق ترمنځ اویازره حجابه (پردې) دي، چې ځینې ظلماني او ځینې یې نوراني دي، د هرې لطیفې په تصفیې سره لس زره حجابه له منځه ځي. یعنې په (قلبي) (روحي) (سري) (خفي) او (اخفی) لطائفو سره پنځوس زره حجابه له منځه ځي او په قالب یعنې (ذکر سلطان) او (لطیفهٔ نفسي) سره شل زره نور حجابات له منځه ځي او په نتیجه کې یې سالک خپل مقصود ته رسیږي. اوپه بله اصطلاح باندې دغو پنځو لطائفو او ذکر سلطان او لطیفهٔ نفسي ته اووه ګامه هم وایي یعنې (وصلِ عُریان) ته سالک په اووه ګامونو سره رسیږي.

دا نعمتِ عظمی چې له (وصلِ عریان) څخه عبارت دی انبیاوو علیهم السلام او کاملو اهل الله ؤ ته د ظلماني حجاباتو (چې عالم ممکن دی) او له نوراني حجاباتو (چې د اضافي صفاتو تجلیات، دذاتي صفاتو تجلیات، د ذاتي شیوناتو تجلیات اود ذاتي اعتباریاتو تجلیات) له لرې کېدو څخه وروسته پیدا کېږي. یعنې دا ټول حجابات چې کله لرې شي نو (وصل) راځي، چې د پښتو له یوې مصرې څخه هم دارنګه پټ مطلب او راز څرګندیږي.

مصرې:

کور دې په شنو ونو کې پټ ده

مړوند را هسک کړه د شنو ونو له سرونو

Scanned with CamScanner

خو د حجاباتو له لرې کېدو وروسته هم د الله تعالی د مشاهدې څه موانع او اسباب ترسترګو کیږي چې هغه زمونږ د استعداد کمزورتیا ده. د مثال په توګه د خدای تعالی د ذات نورانیت خو ډیر لوړ او عالي دی که لمر ته وګورو چې یو مخلوق دی زمونږ او د لمر ترمنځ حجاب (پرده) هم نشته خو بیاهم مونږ د لمر (سترګه) یا تیکۍ نه شو صحیح کولای. ځکه چې زمونږ سترګې بریښي او کمزورې دي او کامل مناسبت مو ترمنځ نشته. لیکن د ظلماني او نوراني حجاباتو له لرې کېدو وروسته د خپل پیغمبر ﷺ په متابعت او د کاملو اهل الله په توجه سره استعداد قوي کیږي او الله تعالی خپل (وصلِ عریان) سالک ته ور نصیب کوي.

مطلب دا چې د عالم امر په تصفیې سره چې پنځه لطیفې دي ولایت صُغری ترلاسه کیږي، کوم چې د اهل الله ؤ ولایت دی او د دوی د فیض مبدء په ابتداء کې ظِل د صفاتو دی او په انتهاء کې عین صفاتو ته رسیږي.

او په تزکیه د عالم خلق سره چې په واسطه د ذِکر الهي سره چې څه مرتب کیږي د هغه تفصیل په لاندې ډول دی:

په تزکیه د لطیفهٔ نفسي سره چې خُلص او شیره د عناصرِ اربعه وو دی؛ ولایت کُبری مرتب کیږي، کوم چې ولایت د انبیاوو عَلَیهِمُ السَّلَامُ دی. یعنې چې د لطیفهٔ نفسي تزکیه راشي، فناء او بقاء حاصله شي او خپل مشرب ته ورسیږي نو ثمره او نتیجه یې ولایت کُبری ده، کوم چې له ولایت صُغری څخه فوق (لوړ) دی.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې په خپل مبارک ارشاد کې فرمايي چې: (خِيارُكُمْ فِي الجاهلية خِيارُكُمْ فِي الاسلامِ إذا فَقِهُوا).

يعنې دا نفس ناطقه په جاهليت کې چې د انسان تزکيه او تصفيه نه وه راغلې هم سردار ؤ او عالم امر يې د ځان تابع ګرځولی و او دی يې دنائت او پستۍ ته مائل کړی و، لېکن کله چې د انسان تزکيه او تصفيه راغله بيا هم دی (نفس ناطقه) سردار دی، ځکه چې دده په تزکيې سره ولايت کُبری مرتب کېږي چې د انبياوو ولايت دی. او له ولايت صُغری څخه ډېر فوق دی، کوم چې د عالم امر په تصفيې سره انسان ته مرتب کېږي او (خِيارُكُمْ فِي الجاهلية خِيارُكُمْ فِي الاسلامِ إذا فَقِهُوا) پرې صادقيږي.

يادوَنه:

دنفس ناطقه دتصفيې له پاره ايمان شرط دی. غيرِ اسلامي فرقې لکه: براهميه، جوګيان اوداسې نور که هر څومره رياضتونه وکړي نو دوی ته د نفسِ ناطقه تصفيه نه حاصليږي او نه يې کولای شي. ځکه چې دوی ته د وجوبي حقايقو او د اضافي صفاتو، ذاتي صفاتو او ذاتي شيوناتو نورانيت نه شي حاصلېدای، لېکن د عالمِ امر تصفيه کولای شي، نو ځکه په عالم مُمکن کې ځينې کشفيات او تصرفات هم ورته حاصليږي.

نو د نفسِ ناطقه په تزکيې سره ولايتِ کُبری مرتب کېږي، کوم چې د انبياوو ولايت دی اود دوی د فيض مبدء او مستقره مقام د حق سبحانه وتعالی اسمِ ظاهر دی. يعنې د انبياوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ د

Scanned with CamScanner

(c) Kalaam.com: The Digital Library

فیض مبدء او مشرب د الله تعالی ذاتي صفات دي اود امتیانو یې د باري تعالی د اضافي صفاتو ظلال دي، خو بیا له ابتداء څخه وروسته دواړه عروج کوي آن تر بلا کیفه قرب د الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ پورې. [مقدمة التصوف ص: ۲۰/۲۲]

دفنا اوبقا ترمنځ توپیر

علامه قشیري رَحِمَهُ اللهُ دفنا اوبقا توپیر داسې بیانوي: چې دصوفیاکرامو په نزد له فنا نه مراد اوصاف مذمومه لرې کیدل دي. له بقا نه مراد په انسان داوصاف محمودۀ پاتي کیدل دي.

په انسان کې له دوډوله صفاتو نه یوصفت ضرورباقي وي اودیوه له نفي (نیستي) نه دبل اثبات ضرور راځي، څوک چې داوصاف مذمومه نه فناشول په هغه باندې محموده صفات ضرور ظاهره کیږي. اوپه چا باندې چې مذموم خصلتونه غالب شول بیا له هغه نه صفات محموده پټیږي. اودا خو دمناطقه ؤ یوه قاعده هم ده چې اجتماع دنقیضینو هم ناروا او ارتفاع دنقیضینو هم ناروا ده او دغه دواړه صفتونه په خپل منځ کې سره ضدین دي.

اوداخبره یادوساتئ چې په کومو اوصافو انسان متصف کیږي افعال یا اخلاق او یااحوال دي:

۱- افعال: هغه دي چې په هغه کې انسان په خپل اختیار سره تصرف کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- اخلاق : هغه صفات دي چې په انسان کې په فطري توګه باندې وي ، البته دیو صفت له مسلسل عادت جوړولو نه صفت بدلیږي.

۳- احوال : هغه دي چې په شروع (پیل) کې په انسان باندې وارديږي مګر د احوالو دصفايي دار ومدار داعمالو په صفايي باندې دی. په دې اعتبار سره احوال هم اخلاق غوندې شمیرل کیږي ، ځکه چې کله انسان داوصاف مذمومهٔ لري کولو کوشش پیل کړي نو بیا الله تعالی په ده باندې مهرباني وکړي او دی دښو او غوره اخلاقو څښتن شي.

همدارنګه چې کله انسان خپل کوشش صرف کړي دخپلو اعمالو تزکیه اوپاکي کوي ، نو الله تعالی په خپل کرم سره دده احوال پاک کړي، بلکې په کمال سره په ده باندې احوال وارديږي.

لهذا چې کوم انسان هغه اعمال پریږدي چې کوم په شریعت کې مذموم اوبد دي دهغه سړي په اړه ویل کیږي چې دی دخپلو شهواتو نه فنا شو. اوچې کله انسان دخپلو شهواتو نه فنا شي نو بیا الله تعالی عبادت او بندګي په ښه توګه سرته رسوي.

کوم انسان چې دزړه له اخلاصه ددنیا له مینې څخه بیزاره شي دهغه انسان په اړه ویل کیږي چې دا ددنیاله رغبت نه فاني شوی .کله چې له دنیا نه بې رغبته اوفاني شي بیادغهٔ انسان په صدق اواخلاص سره دالله تعالی په طرف راجع شي.

Scanned with CamScanner

(c...tabton.com: The Digital Library

او چاچې کوشش پیل کړ له خپل زړه څخه یې حسد (کینه) ،بخل ، غضب ، تکبر اوداسې نو مذموم عادتونه لرې کړل نو دده په هکله ویل کیږي چې له بدو اخلاقو نه فناشو .

او چې کله له بدو (مذمومو) اخلاقو نه فنا پیدا شوه نو دې بیاپه پاکې او صدق کې تل پاتې وي .

نو اولیاء کرام او صوفیاء کرام د (ولي) تعبیر په دې سره کوي چې زړه یې په ذکر او محبت الهي کې مستغرق وي، هغه ددغه آیت معنا ده چې ﴿ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ ﴾ (البقره) یعنې هغه کسان چې په الله تعالی تصدیق لرې خو له دې سره سره داریږي هم. له مخالفت څخه یې همیش ځان ساتي. نوهمیش یې الله په یاد وي. په زړه کې یې د الله پاک جَلَّجَلَالُهُ محبت وي. د ګناه محبت او مینې ته په زړه کې ځای نه ورکوي .

دا د دې آیت هغه ترجمه ده کومه ترجمه یې چې اهل تصوف کړې ده. کنه یو اځې مؤمن ته هم د قرآن کریم په اصطلاح کې (ولي) ویل کیږي. خودا د اولیاوو د تصوف په اصطلاح کوشش ده چې سړی یو مقام ته ځان ورسوي. هغه دغه مقام ده.

د (ولي) علامې

چې مونږ یې په رښتیا سره وپېژنو چې دا ولي ده، په ظاهره یې څه علامې دي ؟

د (ولي) علامې :

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱- ﴿ ذكر البغوي عَنِ النَّبِي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ سُئِلَ مِنْ أَوْلِيَاءِ الله قَالَ: الَّذِينَ إِذَا رُؤُوا ، ذُكِرَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ. ﴾

[تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۰ ابن ماجه كتاب الزهد ص: ۴ رقم الحديث: ۴۱۱۹]

ژباړه : امام بغوی رَحِمَهُ اللهُ له نبي كريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه روايت كوي چې داولياؤالله ؤ په هكله ورنه پوښتنه وشوه چې څوک دي ؟ رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وويل : دخدای پاک دوستان هغه څوک دي چې دوی په ليدلو سره سړي ته الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورپه ياد شي.

۲- ﴿قَالَ البغوي يَروى عَنِ النَّبِي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ انه قال: قَالَ الله تعالى ان اوليائى من عبادى الذين يُذْكَرُون بذكرى و أُذْكَرُهم بذكرهم) ﴾

[تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۰ ابن ماجه كتاب الزهد ص: ۴ رقم الحديث: ۴۱۱۹]

ژباړه : امام بغوی رَحِمَهُ اللهُ وايي چې له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه روايت دی وايي چې الله تعالی ويلي دي : زما دوستان زما له بندګانو څخه هغه خلک دي چې زما په ياد دوی يادېږي خلکو ته او ددوی په ياد زه يادېږم خلکو ته.

۳- عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ يَزِيدَ ، أَنَّهَا سَمِعَتْ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، يَقُولُ : أَلاَ أُنَبِّئُكُمْ بِخِيَارِكُمْ ؟ قَالُوا : بَلَى ، يَا رَسُولَ اللهِ ، قَالَ : خِيَارُكُمُ الَّذِينَ إِذَا رُؤُوا ، ذُكِرَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ.

[تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۰ ابن ماجه كتاب الزهد ص: ۴ رقم الحديث: ۴۱۱۹]

Scanned with CamScanner

(c) Pashto Digital Library

ژباړه : له حضرت اسماء رضي الله عنها نه روايت دی وايي : چې له رسول الله صلى الله عليه وسلم نه يې اوريدلي دي چې ويل يې ايا زه تاسې ته بهترين دتاسو درونه بنايم ؟

صحابه کرامو ورته وويل بلې : يارسول الله ! ده ورته وويل بهترين دتاسو هغه څوک دي چې کله دوی وليدل شي سړي ته الله تعالی ورپه ياد کيږي.

يعنې تعبير يې داسې ده چې: د (ولي) علامه داده چې ددوی په مجلس سره د انسان په زړه کې د الله پاک سره مينه او محبت پيدا شي. چې ددوی مجلس کوې، ددوی واقعات بيانوې نو اثر يې بيا داوي چې نفسِ مجلس شروع کړې نو له الله پاک جل جلاله سره يې مينه په جوش راشي. تعلق يې پيدا شي.

۴- ﴿ عن عمر ابن الخطاب رضي الله عنه قال قال: رسول الله صلى الله عليه وسلم ان من عبادالله لاناساً ماهم بانبياء ولا شهداء ويغبطهم الانبياء والشهداء يوم القيامة بمكانهم من الله قالوا يارسول الله تخبرنامن هم ، قال : هم قوم تحابون بروح الله على غيرارحام بين هم، ولا اموال يتعاطونها، فوالله ان وجوهم لنورٌ وانهم على نور لا يخافون اذا خاف الناس ولايحزنون اذ احزن الناس وقرا:﴿ أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ ﴾ [سورة يونس آيت ۶۲، درمنثور ص ۳۱۰ ج ۳، بحواله ابوداود ، ابن جرير ، ابن ابی حاتم ، ابن سردويه ، تفسير قرطبی ص ۳۵۷ ، ج ۸، حليه ابی نعيم ، شعب الايمان بيهقی اوتفسير مظهری ج: ۵ ص ۳۱]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: له حضرت عمر رضي الله عنه نه روايت دی وايي. چې نبي کريم صلى الله عليه وسلم ويلي چې دالله تعالی دبندګانو څخه ځينې داسې دي خلک چې په ورځ دقيامت کې به د هغو دحال غبطه انبياء اوشهداء کوي. ورنه وپوښتل شول چې داخلک څوک دي؟

نبي کريم صلى الله عليه وسلم په ځواب کې وفرمايل: چې دا هغه خلک دي چې يوله بله سره محبت خاص دالله تعالی له پاره کوي ترمنځ يې هيڅ خپلوي هم نه وي چې کله خلک په خوف (ويره) کې مبتلاشي دغه خلک به په دغه وخت کې دوېريدلووالا نه وي او چې خلک غمجن وي دوی به غمجن نه وي.

اوبيايې دغه آيت ووايي: ﴿أَلَآ إِنَّ أَوۡلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ ۝﴾.

۵- اخرج ابن مردوية عن ابی هريره رضي الله عنه قال سئل النبی صلى الله عليه وسلم عن قول الله: ﴿أَلَآ إِنَّ أَوۡلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ ۝﴾ قال الذين يتحابون فی الله ووردمثله من حديث جابربن عبدالله اخرجه ابن مردويه [تفسير مظهري ج: ۵ ص: ۲۹]

ژباړه: له حضرت ابوهريره رضي الله عنه نه روايت دی چې له نبی کريم صلى الله عليه وسلم نه ددې قول دالله تعالی ﴿ أَلَآ إِنَّ أَوۡلِيَآءَ الخ ﴾ په هکله پوښتنه وشوه؟ نبي کريم صلى الله عليه وسلم په ځواب کې

Scanned with CamScanner

(c)ketabton.com: The Digital Library

وفرمایل : چې داهغه کسان دي چې دوی په خپل منځ کې دالله تعالی له پاره محبت کوي.

۶- حضرت ابودرداء رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمايي: چې مادنبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه اوريدلي دي چې : الله تعالی فرمايي : چې کوم خلک زماپه خاطر په خپل منځ کې محبت کوي زمامحبت دهغوله پاره ثابت شوچې کوم خلک زماپه خاطر په خپل منځ کې ملاقات کوي زمامحبت دهغو له پاره حق شو. چې کوم خلک زماپه خاطر په خپل منځ کې يوله بل سره ناسته اوولاړه کوي زمامحبت دهغوله پاره ضروری شو.

داتول هغه خلک دي چې زمامساجد زما په ذکر باندې آباده وي اوخلکوته دخير تعليم ورکوي اوزما داطاعت په طر ف خلک رابولي دغه زما اولياء دي چې زه دغو ته دخپل عرش دسورې لاندې ځای ورکوم په خپل قرب کې ځای ورکوم اودخپل عذاب نه يې محفوظ کوم دنورو خلکونه يې پنځه سوه (۵۰۰) کاله مخکې جنت ته داخلوم دوی به دهميش له پاره په جنت کې عيش کوي.بيا نبی کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دغه آيت تلاوت کړ﴿ أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ الخ ﴾ .[

رواه درمنثور ج: ۲ ص: ۲۱۰ ، ترمذ ی کتاب الزهد باب: ۵۳ ، مسند احمد ج: ۵ ص: ۲۴۷/۲۲۳ ، کتاب حلية الاولياء ج: ۱ ص: ۲۴۷]

۷- حضر ت علی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمايي : چې اولياء الله هغه خلک دي چې ددوی مخونه دليږ خوب کولو له وجې نه زيږ وي ، سترګې يې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دډیرې ژړا له وجې نه جنیجړي وي دډیرې لوږي له وجې نه یې خیټې نرۍ وي اوشونډې یې وچې وي. [تفسیر قرطبی ج:۸ ص:۲۵۸]

۸- حضرت بایزید بسطامي رَحِمَهُ اللهُ فرمایي: چې اولیاء الله دالله تعالی ناوې دي اوناوې نامحرم نشي کتلای داناوې دمحبت په پردوکې پټې دي (عام خلک) یې نه په دنیاکې لیدای شي اونه په اخرت کې. [الرسالة القشیریة / باب الولایة / ص:۲۹۲]

لکه دا په فارسي ژبه کې مشهوره خبره ده: ولي راولي مي شناسد) یعنې ولي هرسړی نشي پیژاندی بلکې یواځې ولي یې پیژاندی شي.

۹- حضرت یحیی بن معاذ رَحِمَهُ اللهُ داولیاءالله صفت داسې بیانوي: چې دوی دالله تعالی سره اُنس اومحبت دخپل ځان لباس جوړ وي. اودولایت مقام ته درسیدلو له امله دمجاهدې نه وروسته یې له روح سره تعلق راځي. [الرسالة القشیریة / باب الولایة / ص:۲۹۲]

فاید: اوس دلته بُنیادي خبره داده چې ددغه (ولي) علامه چې په حدیث شریف کې ذکر شوه چې دده په لیدلو سره انسان ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورپه یاد یږي، ددې وجه څه ده؟ چې دا ولي ده، بنده ده، هغه خالق ده، الله ده، دده په لیدلو سره سړي ته هغه یادیږي، دده په مجلس سره انسان ته خدای پاک یادیږي، نو وجه یې داده چې مخکې ما درته وویل چې: (وَلِيَ) قُرب ته ویل کیږي، قرب د محبت هغه بلاکیف درجه ده، چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سره د ځینو اشخاصو دومره نزدیکت راشي چې معیت ذاتي راشي،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ فرمايي چې: بيا ددغه انسان سترګې، غوږونه، لاسونه او پښې بلکې هر اندام يې زه شم. اوددغه بنده اوخدای پاک په منځ کې داسې قرب بلاکيف راغی چې معيت ذاتي دهغو د يووالی له وجې نه چې اوس مثلاً دواړه لاسونه يوځای دي، اوس چې يو وينې نو بل هم ورسره ليدل کېږي، چې ښی لاس يادوي چپ هم ورسره يادېږي، چې چپ لاس يادوي نو ښی هم ورسره په خپله يادېږي.

ددې مثال داسې ده لکه: لمر په څلورم آسمان کې ده، خو چې شيشه ورته مخامخ شوه، هغه رڼا د لمر په دغه ديوال لګيږي، لمر سره له دې چې د باندې ده، په شيشه کې نشته يوې کړکۍ ته چې سړی شيشه مخامخ کړي ددغې شيشې رڼا او تجلي هلته په دېواله باندې لګيږي، لکه څرنګه چې د لمر رڼا د باندې په دېواله لګيږي ځکه چې ددغې شيشې او لمر په منځ کې يوه علاقه د قرب راغله، هغه انوار او شعاع چې دلمر وه هغې په دغې شيشې کې ځای ونيوه نو په دې کې هم دا کمال پيدا شو چې دا شيشه اوس بل شان رڼا کوي. بلکې د شيشې نه چې کومه رڼا په دېواله لګيږي ددې رڼا اثر او تېزوالی تر هغې رڼا زيات وي کومه چې له لمر څخه پخپله صادريږي.

همدارنګه پښه (مالوچ) درواخلئ، ځينې داسې شيشې شته چې دهغې وړانګه يا شعاع په مالوچو ولګيږي نو اور واخلي، د لمر په خپله وړانګه او رڼا باندې اور نه اخلي اوددې شيشې په دننه کې چې د لمر کومه وړانګه راغله د هغې په واسطه اور اخلي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دهغه تقرر دلته په دوهم مکان کې راغی. په دغه ځای باندې اثر زیات شو. ځکه چې دلته علاقه د قرب ده، دا شیشه اودا پنبه د مکان په لحاظ هم سره نزدې دي، چې د لمر او پنبې په مابین کې په مکان کې بُعد (لرې والی) موجودده نو د لمر له رڼا نه اور نه اخلي اوددغې نزدې شیشې له رڼا نه پنبه اور اخلي.

یوسړی مسلمان ده یواځې یې کلمه ویلې ده، له الله سره یې تعلق جوړ شو، ځکه الله پاک فرمایي: ﴿ ٱللَّهُ وَلِيُّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ﴾ [البقرة آیت ۲۵۷] خو جذب نه ورته پیدا کېږي، عشق او محبت ورسره نه وي، د خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ د ذکر په وخت کې ورسره ژړا نه وي، حضور برابرېدل ورسره نه وي، لکن چې د بنده سره یې تعلق جوړ شو بیا دغه شیان پکې پیدا کېږي. ولې ؟ ددوی مناسبت او قرب سره ده، ددغه قرب په لحاظ دغه اثر پیدا کېږي. کله چې لمر ته دلته شیشه مخامخ ونیسو نو ددغې شیشې پړک چې څوک ووینې نو لمر ورته په یادیږي او کنه ؟ نو هغه انوار چې ددغه ولي په سینه کې وي ددغو انوارو په مشاهده او لیدلو سره الله ورته په یادیږي. اصلي مبدء الفیض خو خداوند متعال ده. هغه انسان ته ور په یاد شي.

دوهمه وجه داده چې: خدای پاک په دغو اولیاوو کې ماده د استعداد د تاثر من الله د تاثیر فی غیر الله پیداکړې، دغو اولیاوو کې قوت او استعداد ددې شته چې هغه فیوضات چې د الله تعالی له طرف نه نازلیږي په مخلوق باندې دهغو قبولي کولی

Scanned with CamScanner

(C...n.com: The Digital Library

شي، تاثر من الله معنا دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له لوري چې کوم تاثیرات راځي دهغه تاثر کولی شي. قبولي او برداشت یې کولی شي اوبیاچې هغه تحمل په دوی کې راغی ځای یې ونیو بیا په دوی کې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ماده د تاثیر ایښې ده چې بیابه نور مخلوق ترې متاثر کېږي، اوس نو چې دهغه انوار او فیوضات په ده کې راغلل، ده تاثر قبول کړ، له دې نه چې تاثیرراځي نو فی الحال الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ انسان ته ورپه یاد شي. لکه مخکې مې چې په مثال کې درته وویل چې: د شیشې پړک سړی په دېوال ووینې نو سړي ته لمر ور په یاد شي چې لمر راختلی ده، په دغه شیشه کې قابلیت د تاثر د لمر د شعاعو ده، د لمر د شعاعو د اجتماع قابلیت یې په ځان کې راوستی ، اوس په دغه کې اثر هم خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ایښی ده، قوت د تاثیر. چې ددغه هغه شعاع چې دلته پکې جمع شوي دي بېرته له دغه نه په بل کې هم اثر کوي، اوس نو چې په بل کې اثر راغی اثر چې څوک ووینې مؤثر ورپه یادیږي. دا اثر ددغې شیشې چې هلته پیدا شو په دغه کې اصلي اثر د لمرنه پیداو هغه مؤثر و .

نو له دغه ولي سره چې دغه مقام ده چې سړی یې ووینې نو الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ سړي ته ور په یادیږي وجه یې داده چې د الله جَلَّ جَلَالُهُ سره دده علاقه پیدا شوې ده، نو له الله جَلَّ جَلَالُهُ څخه یې تاثرات د فیوضاتو کړي دي، ددغو فیوضاتو اثر چې په بل ځای کې راغی نو سړي ته هغه ورپه یادیږي. چې اصلِ مؤثر هغه ده. مخکې وویل شو. د ولي علامه داده چې: ددوی په لیدلو سره به الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان ته ورپه یادیږي. د الله پاک جَلَّجَلَالُهُ په یاد به دوی سړي ته ورپه یادیږي. اودغه طریقه د یاد ده چې ددوی ظاهر شکل دې ولید، د سنتو او شریعت پابندي دې یې ولیده نودهغه له وجې نه له شریعت سره ستا محبت پیدا شو. هغه سنت طریقو په تا کې تاثیر وکړ. نو ځکه الله پاک جَلَّجَلَالُهُ درته په یاد شو.

اودا چې څوک د اذکارِ باطنه وو څښتن وي چې د کوم ولي په مجلس کې کیني نو لطائف یې خود بخود چالان شي. (اذا رُؤا ذُکِرالله) چې دوی ولیدل شو نو الله یې هم په یاد شو. هغه دده په زړه اوپه لطائفو کې چې کوم تاثر من الله راغلی هغه تاثیر فی الحال په بل کې هم راغی، دهغه لطائف هم ورسره چالان شول، چې کله دی ولیدل شي نو الله جَلَّجَلَالُهُ ورپه زړه کیږي.

اودغه استعداد دتاثیر په خلکو کې دجنسیي، نوعیي اوشخصي مناسبت له امله ده. نو دغه تأثُر اوتاثیر تقاضا دحصول دحضور بالله کوي خو یادیدل دالله تعالی په لیدلو ددوی اوپه ناسته له دوی سره په دې شرط سره چې دغه سړی منکرنه وي.

﴿وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡفَٰسِقِينَ ٢٤﴾ [سورة المائده آیت ۲۴]

ای الخارجین عن الایمان والانقیاد. یعنې الله تعالی فاسقانو ته هدایت نه کوي، ځکه دوی له ایمان او انقیاد نه خارج دي.

﴿وَقَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: قَالَ اللهُ تَعَالى: مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنْتُهُ بِالْحَرْبِ....﴾ [تفسیر مظهري ج: ۵/ص: ۴۱ البخاری ج۲/ص ۹۶۳]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه :رسول الله ﷺ وايي: چې الله تعالی ويلي دي: څوک چې زما له دوستانو سره دښمني کوي زما د جنګ اعلان ده ورته.

د(ولي) تعريف او ولي په غيب علم نه لري

د (ولي) هغه تعريف نه ده کوم چې په عوامو کې مشهور ده. تفسيرمظهري ليکي چې: د عوامو په نزد (ولي) دې ته ويل کېږي چې هغه به کرامات لري، خارق العادة کارونه به ورڅخه صادريږي ، داسې شيان به دده په لاس کېږي چې عام انسانان له هغه څخه عاجزه وي، اويابه دی په مغيباتو (پټو خبرو) باندې خبر وي. نودا د ولي علامه نه ده، لکه زمونږ اکثره خلک اوس هم په دې عقيده دي چې ولي ته به ډېرې پټې خبرې معلومې وي او هرڅه چې دی غواړي کولی به يې شي . نه ! دا دعوامو اصطلاح ده دا د ولي علامه نه ده. ځکه ډېر داسې اولياء الله دي چې نه کرامات لري اونه په مغيباتو باندې علم لري.

۱- لکه نبي کريم ﷺ فرمايي: ﴿ وَلَوْ كُنتُ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ لَٱسْتَكْثَرْتُ مِنَ ٱلْخَيْرِ ﴾ [اعراف: ۱۸۸] که زه په غيب پوهېدی ما به د خپل ځان له پاره ډېر خير جمع کړی وای.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲. نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: ﴿ وَلَآ أَقُولُ لَكُمْ عِندِي خَزَآئِنُ ٱللَّهِ وَلَآ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ ﴾ [سورة هود آيت: ۳۱]

بلکې د اولیاوو په اصطلاح کرامت ته (حیض الرجال) ویل کېږي یعنې دا د نرانو حیض ده او ښځې ته چې حیض ورشي په خپله جامه باندې شرمیږي، هغه د وینو ځایونه چاته نه ورښکاره کوي، بلکې پټوي یې. [تفسیر مظهري ج: ۵/ ص: ۴۱]

کامل ولي ته چې کوم کرامت خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکړی هم وي نو دی یې خلکو ته نه ښکاره کوي، له خلکو څخه یې حتی الامکان پټوي. که کله ترې صادر شي په وخت د غلبې د حال کې، چې دی د جذب په حالت کې وي په خپل کنټرول او اختیار کې نه وي، هلته د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ عشق په ده دومره غالب شي چې له اختیاره ووځي، نو یو کرامت ورڅخه صادر شي، نور پټ شیان نه شي لیدلای. یا خوارق صادرېدل دا شرط یا علامه د ولایت نه ده، دا له اولیاوو الله نه پرته نورو ته هم پیدا کېږي، بلکې غیر مسلمانو ته هم پیدا کېدای شي.

مونږ اوتاسې په میبذی او صدرا کې ویلي دي چې: یوه ډله د یونان د علماوو وه چې هغو په کشف کار کاوه، او سره له دې چې دکوم سماوي دین تابع هم نه و، خو بیاهم کشفیات ورته پیدا کېدل. دا خوارق خو جوګیان هم کولای شي، چې جوګ پوخ کړي او بیا په هوا الوزي. نو که یو څوک په شریعت برابر نه وي او له هغه څخه خوارق صادریږي دا ولایت او کرامت نه بلکې استدراج

Scanned with CamScanner

(c) Maktabton.com: The Digital Library

ده. نور داچې کرامت په قرآن کریم ثابت ده. لکه دبې بې مریمې رَضِيَ اللهُ عَنْهَا په هکله چې راځي: ﴿ وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا ۖ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِندَهَا رِزْقًا ۖ قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّىٰ لَكِ هَٰذَا ۖ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِندِ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾ [آل عمران: ۳۸]

ژباړه: او (الله) کفیل وګرځاوه دې لره زکریا عَلَيْهِ السَّلَامُ هرکله به چې ننوت دې ته زکریا عَلَيْهِ السَّلَامُ په محراب (په عبادت خانه) کې نو موندله به یې له دې (مریمې) سره څه روزي (یعنې میوې دژمې په اوړي، اومیوې داوړي په ژمي کې).

نو کرامت د اولیاوو حق ده. زمونږ د عقیدې موافق که له نفس کرامت نه څوک منکر شي نو په اتفاق سره ورته ضال او مضل ویل کېږي، خو په کفر کې یې شک ده.

او په دغه ولي کې چې دغه کمالات پیدا شول، نو حضرت ابن عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا وایي: تقوا دې ته وایي چې ته خپل نفس تر هیچا هم خیر او بهتر ونه بولې.

حضرت مجدد الف ثاني شیخ احمد سرهندی فاروقي قدس الله سره وایي چې: څوک خپل ځان د کافر فرنګي نه بهتر وبولي نو هم د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ معرفت پرې حرام ده. [تفسیر مظهري ج: ۵/ ص: ۲۹ حاشیه ۲]

حضرت سعدي رَحِمَهُ اللهُ وایي: نهد شاخ پرمیوه سر برزمین.

Scanned with CamScanner

(c... Digital Library

دا قانون ده د سپیدار او چنار وني پورته خیژې غټیږي، ځکه چې بې میوې دي، هره بې میوې ونه چې وي مخ پورته به روانه وي، خو منه چې له میوې نه ډکه شي چې څومره ډکیږي نو درنیږي ښاخونه یې لاندې د ځمکې خواته راکاږه شي. د خرما ونه جګه ده خو میوه یې چې په سر کې ده میوه یې کوزه راځوړنده وي.

نو څوک چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ حقیقي ولي وي نو هغه به یې له خلکو نه غټه نه وایي. ځان به له نورو عامو مسلمانانو بهتر او ښه نه بولي.

د ولایت اسباب چې په څه سره پیدا کیږي؟

د (ولي) د ولایت سبب څه شی ده؟ ولایت په څه پیدا کیږي؟ اصل کې سبب د حصول د ولایت له پاره انعکاس د انوارو د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده، د انسان په سینه کې چې د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مشکوة النبوة د سینې مبارکې فیوضات، انوار او اخلاق دي داچې چېرې منعکس شوي، دغه رڼا چې چېرې ولګېده نو هلته بیا ولایت پیدا کیږي. خو په ظاهر کې دا د نبي عَلَيْهِ السَّلَام د سینې انعکاس چې د ولي په سینه کې راځي ددې له پاره سبب څه ده؟ نو ددې له پاره دوه عمده سببونه دي:

دولایت اول سبب: ﴿ كَثْرَةُ الْمُجَالَسَةِ مَعَ الْمَحَبَّةِ وَالْإِنْقِيَادِ بِالنَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، أَوْ بِمَنْ يَنُوبُهُ ﴾ [تفسیر مظهري ج: ۵/ص: ۳۹] یعنې له نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره ډېره ناسته په ژوند کې. یا دده له نائبانو

Scanned with CamScanner

(c...ston.com: The Digital Library

اووارثانو سره خو چې ناسته په محبت او په انقیاد وي، چې کوم حکم هغه کوي او دی یې په ښه طریقه سره ومني. اشتباه، تردد او انکار ورسره نه وي. نو یو په دې سبب باندې مقام د ولایت پیدا کېږي. دا ولې پیدا کېږي ؟ ددې وجه به هم درته په لنډه توګه ووایم یواځې دغه ناسته او انقیاد یې ولې ددې سبب کېږي ؟ او نور نه کېږي ؟

ځکه چې څوک ددغو خلکو سره کیني دهغه زړه د دین په رنګ رنګ شوی دی، یعنې ظاهر او باطن یې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ په دین برابر دی. نو ته چې له ده سره کېنې، ستا د زړه تعلق چې دده له زړه سره پیدا شو نوهغه د دین رنګ او انوار او فیوضات چې دده په زړه کې دي هغه به د تا زړه ورنه اخلي، ستا زړه به هم رنګیږي، په دې سره مقام د بقا پیدا کېږي، فنا خو راځي مقام د بقا پیدا کېږي چې دده په ناسته کې محبت پیدا کېږي بیا الله پاک جَلَّ جَلَالُهٗ سړي ته ورپه یادیږي ، بیا په زړه کې هغه د الله پاک جَلَّ جَلَالُهٗ نوم ځای نیسي. دده ظاهر قالب چې په شریعت باندې برابر دی دده په ناسته او تعلق کې هغه به په تا باندې اثر کوي چې د تا ظاهر به په شریعت باندې رنګیږي، خو د نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د انوارو انعکاس چې راځي هغه به د شریعت په متابعت راځي. [تفسیر مظهري ج: ۵/ ص: ۳۹]

دولایت دوهم سبب: د ولایت د حصول له پاره دوهم سبب: کثرت (ډېروالی) د ذکر ده: چې څوک ذکر ډېر کوي دغه سړي ته به بیاد ولایت مقام پیدا کېږي. دا بیا ولې سبب ده ؟ ځکه چې د انسان زړه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګناهونو له امله زنګ نیسي، چې ګناه وشي نو په زړه کې تور داغ پیدا شي، که توبه وایستل شي بیا هغه داغ لرې کېږي او که نه بیا ځای نیسي. د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مبارک حدیث ده چې: ﴿ لِكُلِّ شَيْءٍ صَقَالَةٌ وَصَقَالَةُ الْقُلُوْبِ ذِكْرُ الله ... ﴾ [مشکوة المصابیح ج ۱/ باب ذکرالله عزوجل والتقرب الیه ص ۲۱۳/ ۲۱۶ رواه البیهقي فی الدعوات الکبیر]

د هرشي له پاره رېګمال شته، صفایي یې پرې کېږي چې هغه زنګونه یې بیا بېرته لېرې کیږي او د زړه له پاره رېګمال د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ذکر ده. اوس نو دغه زړه چې د ګناهونو د کدوراتو له وجې توروالی پکې راغلی ده دا په ذکر سره صفا کېږي چې په زړه کې صفایي راغله نو قابل د انعکاس ګرځي، شیشه چې په خاورو کې پټه وي د لمر رڼا په دې کې انعکاس کېږي؟ دا شیشه چې په دې کې د لمر رڼا دومره ځای نیسي چې بیا بل دېوال رڼا کوي دا په هغه صورت کې چې دا شیشه به صفا وي نو انعکاس چې په کوم زړه کې راځي هغه به صفا وي او ددې د صفایي لاره او طریقه نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ یوازې ذکر ښودلې ده.

اوس نو ذکر چې څومره ډېر کیږي دومره صفایي هم زیاته پیدا کېږي، څومره چې صفایي ډېریږي دومره انوار ډېر پکې ځاییږي، ځکه په اولیاوو کې هم تفاوت ده، چې چاته څومره انعکاس وي، څومره چې د یو چا د ذات اقدس صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره تعلق زیاتیږي دومره هلته فیوضات زیاتیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عن معاذبن جَبَل قال سمعتُ رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول قال الله تعالى وجبت محبتى للمتحابين فيَّ والمتجالسين فيَّ والمتزاورين فيَّ والمتباذلين فيَّ ﴾ [مشكاة المصابيح ج: ۲ ص ۴۴۸ باب الحبّ فى الله ومن الله]

ژباړه: له حضرت معاذبن جبل رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي: له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه مې اوريدلي ويل يې: چې الله تعالى فرمايي چې: دوه کسان خاص دما له پاره په خپل منځ کې محبت کوي اودما له پاره سره ملا ويږي سرکيني دماله پاره خرچه کوي دهغو له پاره زما محبت واجب شو.

﴿ قَالَ عَبْدُ اللهِ بْنُ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللهِ، كَيْفَ تَقُولُ فِي رَجُلٍ أَحَبَّ قَوْمًا وَلَمْ يَلْحَقْ بِهِمْ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: المَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ ﴾

[صحيح البخارى ج: ۲ كتاب الادب باب علامة الحب فى الله رقم الحديث ۶۱۶۹ ص: ۴۲۸]

ژباړه: له حضرت عبدالله ابن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي: چې يو سړی نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته راغي او ورته وې ويل: ياسورالله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ! ته څه وايي چې يو سړی دقوم سره محبت کوي مګر ددغه قوم عمل ته رسيدلای نه وي نو نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اوفرمايل: چې سړی به له هغه چاسره وي چې له چاسره يې محبت وي. دنه رسيدلو مطلب دادي چې ددغه سړي عمل ددغه قوم په شان نه وي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿عن ابی زید انه قال له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الاادلک علی ملاک هذا الامر الذی تصیب منه خیرالدنیاوالاخرة علیک مجالس اهل الذکر واذاخلوت فحرک لسانک مااستطعت بذکر الله واحب فی الله وابغض فی الله ﴾. [رواه ابونعیم کتاب حلیة الاولیاء ج۱/ص۳۶۷/ کنزالعمال ۴۲۲]

ژباړه: ابوزید رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمايي: چې ماته نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وفرمایل: چې زه درته اوښایم چې هغه کوم شی دی چې په هغه باندې ددنیااوآخرت کامیابي ترلاسه کیږي (یعنې په هغه باندې ددنیااوآخرت دکامیابی داراومداروي) هغه داده چې داهل الذکر دمجلسونو پابندي وکړه او کله چې یواځې یې نو دالله تعالی په ذکر ژبه چلوه چې ترڅو دې طاقت او وس وي. اودالله تعالی له پاره محبت کوه اوبغض هم دالله تعالی له پاره.

دا اولیاء کرامو اقسام

دا اولیاء بیا په دوه قسمه دي: مُریدین او مرادین.

نودا څومره پورته بیان چې مونږ وکړو دا د مریدینو مقام ده، هغه څوک چې خلیل الله دی، مرید د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دمحبت اراده لري، نودی به کوشش کوي اوپه دغو کوششونو باندې به خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دی داسې مقام ته رسوي چې بیابه د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ عشق او محبت دده په سینه کې ځای پیدا کوي. بیا به دده دامحبت دنورو سینو دمحبت له پاره کټه سونکی ثابتیږي.

Scanned with CamScanner

(c...ion.com: The Digital Library

بله ډله د اولیاووته (مرادین) ویل کېږي، چې دوی خپل مراد او مقصد ته رسیدلي وي چې هغه دخپل خالق خوشاله کول دي مرادینو ته محبوبین هم ویل کیږي او مریدینو ته محبین هم ویل کیږي محبوب د کردګار دي.

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِنَّ اللهَ إِذَا أَحَبَّ عَبْدًا دَعَا جِبْرِيلَ فَقَالَ: إِنِّي أُحِبُّ فُلَانًا فَأَحِبَّهُ، قَالَ: فَيُحِبُّهُ جِبْرِيلُ، ثُمَّ يُنَادِي فِي السَّمَاءِ فَيَقُولُ: إِنَّ اللهَ يُحِبُّ فُلَانًا فَأَحِبُّوهُ، فَيُحِبُّهُ أَهْلُ السَّمَاءِ، قَالَ ثُمَّ يُوضَعُ لَهُ الْقَبُولُ فِي الْأَرْضِ، وَإِذَا أَبْغَضَ عَبْدًا دَعَا جِبْرِيلَ فَيَقُولُ: إِنِّي أُبْغِضُ فُلَانًا فَأَبْغِضْهُ، قَالَ فَيُبْغِضُهُ جِبْرِيلُ، ثُمَّ يُنَادِي فِي أَهْلِ السَّمَاءِ إِنَّ اللهَ يُبْغِضُ فُلَانًا فَأَبْغِضُوهُ، قَالَ: فَيُبْغِضُونَهُ، ثُمَّ تُوضَعُ لَهُ الْبَغْضَاءُ فِي الْأَرْضِ ﴾ [صحيح المسلم كتاب البر والصلة والادب، باب اذا احب الله عبداً امر آه ج: ۲ ص: ۳۳۱ / رقم الحديث: ۲۶۳۷]

ژباړه: له حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي دي: چې دالله جَلَّ جَلَالُهُ له چا سره محبت پیدا شي نو جبرئیل عَلَيْهِ السَّلَامُ ته حکم وکړي چې زه د فلانکي سره محبت لرم، ته محبت ورسره کوه، نبی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وایي جبرائیل عَلَيْهِ السَّلَامُ ورسره محبت کوي بیا هغه په آسمانونو کې اعلان وکړي، چې الله تعالی له فلاني سره محبت لري تاسې هم ورسره محبت کوئ. نو داسمانونواهل هم محبت ورسره کوي نبی عَلَيْهِ السَّلَامُ وایي چې بیا دزمکې د خلکو په زړونو کې هم خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ هغه ور محبوب کړي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

او له یو چا څخه چې دالله تعالی بد راشي نو جبرئیل عَلَيْهِ السَّلَامُ راوغواړی ورته وایي زما فلانی سړی بد ایسي نو ته یې هم بدایسوه ، نبي عَلَيْهِ السَّلَامُ وایي چې جبرائیل عَلَيْهِ السَّلَامُ دغه سړی بدایسوي ، بیا په اسمانونو کې اعلان وکړي چې الله تعالی له فلانکي سړي سره بغض لري تاسې هم ورسره بغض کوئ. نو داسمانونو مخلوقات یې هم بدایسوي ، نو دزمکې په خلکو کې هم منفور شي دنیک خلکو ترپام هم دغه شخص بد ورځي . خدای پاک دې موږ او تاسې بلکې ټول مسلمان له داسې بد حالت او کیفیت څخه وساتي .

د نیکو خلکو محبت له یو چا سره دا دلیل د محبت ده. هغه علامه چې مو مخکې ذکر کړي هغه ددې مرید وي.

او هغه اولیاء چې مرادین دي دهغو علامه داده چې د مسلمانانو به له ده سره ډېره جوړه وي. له یو چاسره چې د مسلمانانو مینه زیاتیږي او په زړونو کې یې قدر زیاتیږي دا ددې دلیل ده چې دی محبوب ده، څوک چې په مشرب دحضرت رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وي هغه محبوبین دي، هغه مرادین دي، هغو ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دغه مقام ورنصیب کړی.

په قرآن مجید کې یې مثال دادی : چې الله تعالی خپل محبوب محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ معراج ته بوتلووي فرمایل : ﴿سُبْحَٰنَ ٱلَّذِىٓ أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِۦ لَيْلًا مِّنَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ إِلَى ٱلْمَسْجِدِ ٱلْأَقْصَا﴾

[سورة الاسراء آیت ۱]

Scanned with CamScanner

(c)Ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: پاک ده هغه ذات چې بوږي تللو خپل بنده په شپه کې له مسجد حرام څخه وطرف دمسجد اقصی ته.

نو الله تعالی خپل محبوب معراج ته بوتلو دادمراد سره معامله وه.اوچې کله دمرید معامله وه نووې فرمایل: ﴿فَلَمَّا جَآءَ مُوسَىٰ لِمِيقَٰتِنَا﴾ چې کله موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ زمونږ ملاقات ته راغی.

نو الله تعالی له نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره دمراد معامله وه اودموسی عَلَيْهِ السَّلَامُ سره دمرید معامله وه.

اوس ګورئ موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ له الله تعالی نه دشرح صدر دعا غواړي ﴿رَبِّ ٱشْرَحْ لِى صَدْرِى ﴿٢٥﴾ وَيَسِّرْ لِىٓ أَمْرِى ﴿٢٦﴾﴾ [طه: ۲۶]

او الله تعالی نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته شرح صدر خپله ورپه برخه کوي دغوښتلو اړتیا هم نشته فرمایي: ﴿أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿١﴾﴾ [الانشراح]

نو دمرید او مراد معامله ډیر توپیر لري.

داولیاء کراموپایلې، انجام اوعاقبت دقرآني ایاتو نو اونبوي احادیثو په رڼا کې

تر ټولو دپام وړ خبره داده چې د اولیاؤ کرامو انجام، عاقبت او پایلې به څه ډول وي. په قرآن کریم اواحادیثو کې ددغو بزرګانو

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجام څنګه بیان شوی دی ؟ په قرآن کریم کې ددوی انجام داسې بیان شوی چې: ﴿ لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ فِي ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَفِي ٱلْآخِرَةِ ﴾ [سورة یونس آیت ۶۴]

یعنې ددې اولیاء کرامو له پاره زېری دی په ژوند ددنیا او آخرت کې. زېری د دنیا په ژوند کې څرنګه دی ؟ د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ژوند کې زېری دا و چې ده به بشارت د جنت ورکاوه ، څوک چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ولي و هغه ته د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ژبه وویل شول چې :

﴿ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَبُو بَكْرٍ فِي الْجَنَّةِ، وَعُمَرُ فِي الْجَنَّةِ، وَعُثْمَانُ فِي الْجَنَّةِ، وَعَلِيٌّ فِي الْجَنَّةِ، وَطَلْحَةُ فِي الْجَنَّةِ وَالزُّبَيْرُ فِي الْجَنَّةِ، وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ فِي الْجَنَّةِ، وَسَعْدٌ فِي الْجَنَّةِ، وَسَعِيدٌ فِي الْجَنَّةِ، وَأَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ فِي الْجَنَّةِ ﴾ [رواه ابوداود حدیث : ۶۵۰/ والترمذي حدیث :۳۲۴۷/وابن ماجه حدیث :۱۳۳/ومسند امام احمد : ۱/۱۸۷/۱۸۸]

یعنې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پورتنیو لسو وارو صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ته دجنت زېری ورکوي چې دوی جنتیان دي . دا خو په یوه واقعه کې داجمال په صورت کې زېري ورکړی شوي ، ډېرو صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ته یې دتفصیل په طریقه هم زېري ورکړي دي چې یوڅو مثالونه یې په لاندې ډول دي :

دابوبکر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په هکله وایي: ﴿ وقال اماانک یاابابکر اول من یدخل الجنة من امتی ﴾ [رواه ابوداود کتاب السنة باب ۸] ﴿ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ

Scanned with CamScanner

(c)ketabton.com: The Digital Library

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ ثُمَّ أَبُو بَكْرٍ ثُمَّ عُمَرُ، ﴾ [رواه الترمذی حدیث ۳۶۹۲] ﴿ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لِكُلِّ نَبِيٍّ رَفِيقٌ وَرَفِيقِي - يَعْنِي فِي الْجَنَّةِ - عُثْمَانُ ﴾ [رواه الترمذی حدیث ۳۶۹۸ وابن ماجه] د حضرت عبد الله ابن سلام رضي الله عنه په هکله وايي چې: دا جنتي ده. ﴿ إِنَّهُ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، متفق عليه عَنْ سَعْدَ بْنَ أَبِي وَقَّاصٍ، ﴾ [رواه البخاری ومسلم عن ابن عمر] د حضرت ابن عمر رضي الله عنهما په باب کې وايي چې: (رجلُ صالح) دا ډېر نېک سړی دی. ﴿عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللهِ، أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِعَلِيٍّ: أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي متفق عليه﴾

[رواه البخاری کتاب فضائل اصحاب النبی صلی الله علیه وسلم باب ۹/ والترمذی کتاب المناقب باب ۲۰ حدیث ۳۷۳۰]

ژباړه: له حضرت جابر رضي الله عنه نه روايت دی وايي: چې نبی کریم صلی الله علیه وسلم حضرت علي رضي الله عنه ته وايي چې: ته ماته داسې يې لکه حضرت هارون علیه السلام حضرت موسی علیه السلام ته، خو يواځې فرق دادی چې له ما نه وروسته بل پيغمبر نشته. يعنې هغه نبي ؤ ته نبي نه يې. ﴿عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ﴾ [رواه الترمذی: حدیث ۳۷۱۳/ ومسند احمد ۱/۸۴/ ۱۱۸/ ۱۱۹/۱۵۲] چاته چې زه ګرن يم هغه ته به حضرت علي رضي الله عنه هم ګران وي.

د حضرت فاطمې رضي الله عنها په هکله وايي:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عَنِ الْمِسْوَرِ بْنِ مَخْرَمَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ: فَاطِمَةُ بَضْعَةٌ مِنِّي، فَمَنْ أَغْضَبَهَا أَغْضَبَنِي ﴾ [رواه البخاری کتاب فضائل اصحابه النبی صلی الله علیه وسلم باب ۱۲/۲۹/ حدیث: ۳۷۱۴]

ژباړه: له حضرت مسور ابن مخرمه رضي الله عنه نه روايت دی وايي: چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ويلي دي: چې حضرت فاطمه رضي الله عنها زما دوجود جز ده څوک چې دا په غضب کوي گويا ما په غضب کوي.

دحضرت دحسن رضي الله عنه او حسين رضي الله عنه په باره کې وايي:

﴿عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ﴾ [رواه الترمذی حدیث: ۳۷۶۸/ وابن ماجه حدیث: ۱۱۸]

ژباړه: له حضرت ابو سعيد خدري رضي الله عنه نه روايت دی وايي: چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ويلي دي: حضرت حسن او حضرت حسين به دجنت دخوانانو سرداران او مشران وي.

دمريم رضي الله عنها او خديجه رضي الله عنها په باره کې داسې وايي:

﴿ وَقَالَ خَيْرُ نِسَائِهَا مَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ وَخَيْرُ نِسَائِهَا خَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ ﴾ [صحيح البخاری کتاب مناقب الانصار باب: ۴۵/ ومسلم کتاب فضائل الصحابه حدیث: ۶۹]

ژباړه: رسول الله صلی الله علیه وسلم ويلي: چې حضرت مريم رضي الله عنها دخپلې زمانې دښځو بهتره او غوره ښځه وه او حضرت خديجه رضي الله عنها دخپلې زمانې دښځو بهتره او غوره ښځه وه.

Scanned with CamScanner

(c) Maktabton.com: The Digital Library

دحضرت عائشې رضي الله عنها په باره کې داسې وايي: ﴿ وَإِنَّ فَضْلَ عَائِشَةَ عَلَى النِّسَاءِ كَفَضْلِ الثَّرِيدِ عَلَى سَائِرِ الطَّعَامِ ﴾ [رواه البخاری فضائل صحابه باب ۲۵/ ومسلم فضائل صحابه حدیث: ۸۸۹/۷۰]

ژباړه: بېشکه دحضرت عایشې رضي الله عنها فضل او بهتري په نورو ښځو داسې ده لکه دشورا دمړۍ په نورو مړيو.

﴿ وقال نعم الرجل سيدبن حصير ثابت بن قيس نعم الرجل معاذبن جبل نعم الرجل معاذابن عمروبن الجموح ﴾ [رواه مسند احمد: ۴۱۹/۲]

﴿ وقال ان الجنة تشتاق الى ثلاثة على وعمار وسلمان ﴾ [رواه البهقي كتاب مجمع الذوائد: ۱۱۲/۹/ والتبريذي كتاب مشكوة المصابيح ۶۲۲۵۲ والمتقي الهندي: كتاب كنزالعمال: ۳۲۱۱۲]

دپام ورځ خبره خو داده چې خلک په جنت پسې مړه شول چې جنت پيدا کړي او جنت بيا دحضرت علي، حضرت عمار، او حضرت سلمان رضي الله عنهم غوښتنه کوي.

د انصارو مبارکانو په حق کې نبي کريم صلى الله عليه وسلم فرمايي او بشارت ورکوي چې: ﴿ عَنْ عَدِيِّ بْنِ ثَابِتٍ، قَالَ: سَمِعْتُ الْبَرَاءَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، أَوْ قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الأَنْصَارُ لاَ يُحِبُّهُمْ إِلَّا مُؤْمِنٌ، وَلاَ يُبْغِضُهُمْ إِلَّا مُنَافِقٌ، فَمَنْ أَحَبَّهُمْ أَحَبَّهُ اللهُ، وَمَنْ أَبْغَضَهُمْ أَبْغَضَهُ اللهُ ﴾

[رواه البخاری مناقب الانصار باب ۴ حدیث ۳۷۸۳]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: آيَةُ الإِيمَانِ حُبُّ الأَنْصَارِ، وَآيَةُ النِّفَاقِ بُغْضُ الأَنْصَارِ ﴾ [رواه البخاری فی کتاب الایمان رقم الحدیث ۱۷]

یعنې دانصارو مبارکانو د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره محبت دا د ایمان علامه ده. ولې هغه ټول د خداوند متعال جَلَّ جَلَالُهُ دوستان دي، څوک چې ددوی سره محبت کوي دا مسلمان ده. هغه ټول د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ اولیاء او دوستان دي. څوک چې بغض ورسره کوي هغه منافق ده. د ټولو صحابه کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ په باب کې مجموعي بشارت د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له طرفه دادي چې: ﴿رَّضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا۟ عَنْهُ﴾ [سورة مجادله آیت ۲۲]. ﴿وَكُلًّا وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْحُسْنَىٰ﴾ [سورة الحدید آیت ۱۰]

﴿مُّحَمَّدٌ رَّسُولُ ٱللَّهِ ۚ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥٓ أَشِدَّآءُ عَلَى ٱلْكُفَّارِ رُحَمَآءُ بَيْنَهُمْ ۖ الایه﴾ [سورة الفتح آیت ۲۹]

ژباړه: محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رسول او رالیږل شوی دالله تعالی دی (په حق سره) او هغه کسان چې له ده سره دي سخت دي از روی مقابله او مجاهده پر کافرانو باندې مهربانان او زړه سواندي دي پخپلو منځو کې.

دومره لوی زیری او سند چې چاته الله تعالی ورپه برخه کړي نو هغوی به ولې اندېښنه او فکر کوي اوبیا چې داوعده اوزیري وي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم دخالق لایزال له لوري چې دهیڅ ډول زیان او بې وفایي تصور هم نشي پکې کېدلی .

د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له طرف نه بشارت دادي چې: ﴿عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لَا تَسُبُّوا أَصْحَابِي، فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ أَنْفَقَ مِثْلَ أُحُدٍ ذَهَبًا، مَا أَدْرَكَ مُدَّ أَحَدِهِمْ، وَلَا نَصِيفَهُ﴾ [البخاري فضائل اصحاب النبی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ باب ۵ ، مسلم فضائل صحابه رقم الحدیث: ۲۲۱/ ۲۲۲]

ژباړه: له حضرت ابو هریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي دي: تاسې زما په صحابهٔ کرامو پسې بدمه وایاست ، زمادې په هغه ذات قسم وي چې زما روح دده په لاس کې ده ، که تاسې دأحد دغره په اندازه سره زر صدقه وکړی ددوی دیو پاو یا نیم پاو صدقې ځای ته به ونه رسیږي .

﴿عَنْ عِمْرَانَ بْنِ حُصَيْنٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا، قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «خَيْرُكُمْ قَرْنِي، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ»﴾ [صحیح البخاري ،ج: ۱ص: ۴۶۴/ کتاب الشهادات باب: لایشهد علی شهادة جوارٍ اذا أشهد ، رقم الحدیث: ۲۶۵۱]

ژباړه: له حضرت عمران ابن حصین رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا نه روایت دی وایي: چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي دي: چې بهترین او غوره ددتاسې زما دزماني خلک دي (صحابهٔ کرام) له هغو نه وروسته بیا تابعین بهتر دي ، بیا تبع تابعین بهتر دي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ أَنَّ أَبَا هُرَيْرَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، يَقُولُ: لَمْ يَبْقَ مِنَ النُّبُوَّةِ إِلَّا الْمُبَشِّرَاتُ قَالُوا: وَمَا الْمُبَشِّرَاتُ ؟ قَالَ: الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ ﴾

[رواه البخاری کتاب التعبیر باب ۵ حدیث ۶۹۹۰ ومسلم کتاب الصلوة حدیث ۲۰۸/۲۰۷]

ژباړه: حضرت ابوهریره رضي الله عنه وايي چې له رسول الله صلى الله عليه وسلم نه مې اوریدلي دي ویل یې چې: نبوت ختم شو خو بشارات به وي، صحابهٔ کرام ورڅخه پوښتنه کوي چې: بشارات څه شی دي ؟ رسول الله صلى الله عليه وسلم ورته وايي چې: ښه خوبونه دي. دا څه معنا ؟ مطلب داچې سړی په خپله خوب ووینې او په خوب کې خپل حالات ښه ووینې، یا یې بل څوک ښه ووینې، خو خپل ځان ښه لیدل یا د بل له طرف نه ښه لیدل داپه هغه صورت کې چې دی به عملاً هم ښه وي. بیا به رؤیای صالحه ته اعتبار وي. د منافق او فاجر له پاره خوب اعتبار نه لري.

﴿ وقال البغوی رحمه الله عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ قال سالت رسول الله صلى الله عليه وسلم عَنْ قَوْلِ اللهِ تَعَالَى {لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا} قال: هِيَ الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ يَرَاهَا الْمُسْلِمُ أَوْ تُرَى لَهُ ﴾ [مسند احمد: ۴۵۲/۶ ومستدرک حاکم: ۳۴۰/۲]

ژباړه: له حضرت عباده ابن صامت رضي الله عنه روایت دی وايي: له رسول الله صلى الله عليه وسلم نه مې ددې آیت {لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا} په هکله پوښتنه وکړه چې ددې څه معنا ده ؟

Scanned with CamScanner

(c) ka...m: The Digital Library

رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ راته وويل : دغه زيري دنيک مسلمان له پاره دادې چې ښه او نيک خوبونه دې پخپله ووينې او يايې بل څوک دده له پاره ووينې .

﴿عَنْ عَطَاءِ بْنِ يَسَارٍ، عَنْ رَجُلٍ، مِنْ أَهْلِ مِصْرَ ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الدَّرْدَاءِ، عَنْ قَوْلِ اللهِ تَعَالَى {لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا} فَقَالَ: مَا سَأَلَنِي عَنْهَا أَحَدٌ غَيْرُكَ إِلَّا رَجُلٌ وَاحِدٌ مُنْذُ سَأَلْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «مَا سَأَلَنِي عَنْهَا أَحَدٌ غَيْرُكَ مُنْذُ أُنْزِلَتْ، هِيَ الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ يَرَاهَا الْمُسْلِمُ أَوْ تُرَى لَهُ ﴾ ﴿ بشراة فى الحيوة وبشراة فى الاخرة الجنة له طراق كثيراً ﴾ [رواه الترمذى حديث :۲۲۷۲]

﴿ اصحابي كالنجوم بايهم اقتديم اهتديتم ﴾ [العجلونى كتاب كشف الخفاء ۱/ ۱۴۷ ، الزبيدى كتاب اتحاف السادة التقين : ۲/ ۲۲۳]

ژباړه : رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: چې زما صحابه لکه ستوري داسې دي ، په هريوه پسې چې اقتدا وکړي تاسې به په هدايت او سمه لار ياست .

نو:﴿ لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَفِى ٱلْـَٔاخِرَةِ ﴾ [سورة يونس آيت ۶۴]

د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ژوند کې د خداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ دوستانو ته د دده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ژبه د جنت زيرى ورکول کېدل. د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د دنيا نه د انتقال نه وروسته اوس ددغو خلکو له پاره بشرى (زيرى) شته که نه ؟ هو شته . هغه (رؤيا)

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوبونه دي (ثم اذا مات رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فالبشرى فى الدنيا ما بشر الله سبحانه اولياءه بالكشف يعنى اراه فى عالم المثال فى المنام او اليقظة وهوالمراد بالرؤيا الصالحه) [تفسير مظهرى ج: ۵/ص: ۴۲]

نو کله چې نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له دنيا جامي بدلي کړې، بيا په دنيا کې اولياوو ته زيري هغه څه دي چې الله تعالى يې اولياوو ته ورکوي په کشف سره يعنې وروينې يې په عالم مثال کې په خوب سره اويا په ويښه چې له رؤيا صالحه نه دغه مراد ده.

يعنې کله چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ويښه ليدل دهغه نه تعبير په کشف سره کېږي، د خوب په حالت کې ليدل په خوب سره کېږي، ددغو خلکو له پاره بشرى کله الهامات د وظائفو د مراقبو په حال کې الهام ورته شروع شي، خپله ده ته يا يو بل ولي ته. دده مقام خداى پاک جَلَّ جَلَالُهُ په الهام سره ورمعلوم کړي. يا په خوب کې.

﴿وقيل البشرى فى الدنيا هى الثناء الحسن لماروى البغوى بسنده عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ الصَّامِتِ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ، قَالَ: قِيلَ لِرَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَرَأَيْتَ الرَّجُلَ يَعْمَلُ الْعَمَلَ مِنَ الْخَيْرِ، وَيَحْمَدُهُ النَّاسُ عَلَيْهِ؟ قَالَ: «تِلْكَ عَاجِلُ بُشْرَى الْمُؤْمِنِ﴾ [تفسير مظهري ج: ۵/ص: ۴۲]

ژباړه: ځينو ويلي چې په دنيا کې زيري دهغه سړي په ښه نامه ياديدل دي. ځکه چې امام بغوى رَحِمَهُ اللهُ په خپل سند له عبدالله ابن صامت له حضرت ابوذر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت کړى وايي: چې له رسول

Scanned with CamScanner

(c) Maktabton.com: The Digital Library

الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه وپوښتل شول چې يوسړی نيک عمل کوي اوخلک يې صفت کوي داڅرنګه ده ؟ په ځواب کې يې ورته وويل دغه هغه عاجل زيري دمؤمن دي .

وقال الزهري وقتادة هي نزول الملائكة بالبشارة من الله عندالموت قال الله تعالى: ﴿ تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا۟ وَلَا تَحْزَنُوا۟ وَأَبْشِرُوا۟ بِٱلْجَنَّةِ ٱلَّتِى كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ ﴾ [سورة فُصّلت آيت: ٣٠]

ژباړه: امام زهري رَحِمَهُ اللهُ او قتاده رَحِمَهُ اللهُ وايي: چې دغه زيري راکوزيدل دملائکو دی دمرګ په وخت کې دالله تعالى له لوري اوفرمايي: رانازليږي به پر دوی فريښتې (عندالنزع والبعث يا فی القبر) داسې به ورته وايي چې مه ويريږئ په دنيا کې او مه خپه کيږئ په اخيرت کې او زيری ورکړئ په هغه جنت سره چې له تاسې سره يې وعده شوې ده .

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ: الرُّؤْيَا ثَلَاثٌ: فَبُشْرَى مِنَ اللهِ، وَحَدِيثُ النَّفْسِ، وَتَخْوِيفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ ﴾ [تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۴۳ / رواه ابن ماجه حديث: ۳۹۰۶ ومسند احمد: ۲/ ۳۵۹]

ژباړه: له حضرت ابوهريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي: چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي دي: چې خوبونه په درې ډوله دي:

۱- دالله تعالى له لوري، ۲- دنفس سوچونه دي. ۳- او دشيطان له لوري ويرول دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ: أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، يَقُولُ: الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ جُزْءٌ مِنْ سِتَّةٍ وَأَرْبَعِينَ جُزْءًا مِنَ النُّبُوَّةِ ﴾ [صحيح البخاري كتاب التعبير باب: ۲ رقم الحديث ۶۱۸۳ ج: ۲ ص: ۵۷۴]

ژباړه: حضرت ابو سعيد خدري رضي الله عنه وايي: له رسول الله صلى الله عليه وسلم نه مې اوريدلي ويل يې: چې نيک خوبونه د نبوت شپږ څلوېښتمه برخه ده.

رؤياى صالحه څکه بشارات دى او څکه قابل د بشارت دي، چې دا د نبوت شپږ څلوېښتمه حصه ده. مخکې دا خبره تيره شوې چې نبي کريم صلى الله عليه وسلم فرمايي چې نبوت ختم شو خو بشارات به پاتې وي.

دا خو په دغه فاني دنيا کې د نيکانو او بزرګانو پايلې او انجام شو په اخيرات کې چې تلپاتې ژوند دى هلته هم د دوى له پاره لوړ مقامات او بشارتونه دي. له آخرت نه مطلب د زنکدن حالت، د قبر حالت او د حشر د اول وار د راپورته کېدا دا ټول عبارت دى. څکه چې دا ټول د آخيرت مقامات دي. نو د دغو نېکانو او بزرګانو له پاره زېرى دى. کله چې نيکان او بزرګان له دنيا سره په مخه ښه کوي بيا خداى پاک ورته لاندينى قرآني زيرى ورکوي.

﴿يَٰٓأَيَّتُهَا ٱلنَّفْسُ ٱلْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ ٱرْجِعِىٓ إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾ فَٱدْخُلِى فِى عِبَٰدِى ﴿٢٩﴾ وَٱدْخُلِى جَنَّتِى ﴿٣٠﴾﴾ [سورة الفجر]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: ای نفسه آرام نیوونکیه (په ذکر زما شاکر په نعمت زما صابر په زحمت زما) وګرځه (له دنیا نه) په طرف درب خپل حال داچې راضي خوښ به یې ته (له الله تعالی څخه او الله تعالی راضي اوخوښ (به وي له تا څخه) بیا ننوځه په (نیکانو) بندګانو زما کې اونوځه په جنت زما کې: سره له نورو مقربینو)

یعنې ملائکې ورته راشي، دغه ملائکې ددغو انسانانو له پاره زېری ورکوي اود زنکدن په حالت کې ورته وایي چې: ﴿أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ۝﴾ [سورة فصلت] اوپه دغه حالت کې ده ته دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له ملاقات نه زیات بل شی محبوب نه وي. اودایې رغبت وي چې هسې زر مې روح قبض کړل شي ترڅو دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ملاقات وکړم.

په قبر کې اولیاء کراموته زېری

او په قبر کې یې بشری (زېری) داده چې: دده عمل صالح ورته په ښائسته شکل کې راشي زېری ورباندې کوي چې انعامات الهي دې مبارک شه. دی ورڅخه پوښتنه کوي چې ته څوک یې؟ ستا رنګ خو د زېري کوونکي ده، دی به ورته وایي چې: زه ستا هغه نېک عمل یم.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " إِذَا قُبِرَ الْمَيِّتُ - أَوْ قَالَ: أَحَدُكُمْ - أَتَاهُ مَلَكَانِ أَسْوَدَانِ أَزْرَقَانِ، يُقَالُ لِأَحَدِهِمَا: الْمُنْكَرُ، وَلِلْآخَرِ: النَّكِيرُ، فَيَقُولَانِ: مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ؟ فَيَقُولُ: مَا كَانَ يَقُولُ: هُوَ عَبْدُ اللهِ وَرَسُولُهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، فَيَقُولَانِ: قَدْ كُنَّا نَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُولُ هَذَا، ثُمَّ يُفْسَحُ لَهُ فِي قَبْرِهِ سَبْعُونَ ذِرَاعًا فِي سَبْعِينَ، ثُمَّ يُنَوَّرُ لَهُ فِيهِ، ثُمَّ يُقَالُ لَهُ، نَمْ، فَيَقُولُ: أَرْجِعُ إِلَى أَهْلِي فَأُخْبِرُهُمْ، فَيَقُولَانِ: نَمْ كَنَوْمَةِ الْعَرُوسِ الَّذِي لَا يُوقِظُهُ إِلَّا أَحَبُّ أَهْلِهِ إِلَيْهِ، حَتَّى يَبْعَثَهُ اللهُ مِنْ مَضْجَعِهِ ذَلِكَ، الحديث . ﴾ اجامع الترمذي ج ۱/ ص: ۲۰۵ ابواب الجنائز باب ماجاء في عذاب القبر رقم الحديث ۱۰۷۱]

ژباړه : له حضرت ابوهريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي: چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي دي : چې کله مړی يا يودتاسې په قبر کې کېښودل شي ، دوه ملائکې له رنګه توري او دشنو سترګو خاوندانې ورته راشي چې يوه ملائکه په نامه د (مُنکَر) او بله په نامه د (نَکِير) ده ، دغه مړي ته وايي چې ته ددغه سړي په هکله څه وايې ، داڅوک دی ؟

نو دی به ورته وايي : هغه څه چې په دنيا کې يې ويل : چې دا دالله تعالی بنده او دهغه رسول دی زه په دې شاهدي ورکوم چې الله تعالی يو دی او محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دده بنده او رسول دی .

نو دغه دوه ملائکې به دده له سم خواب ورکولو وروسته ده ته زيری ورکوي چې مونږ مخکې لا پوه ؤ چې ته به مونږ ته سم

Scanned with CamScanner

(c) Pathabton.com: The Digital Library

ځوابونه راکوې. «دوی ولې پوه ؤ؟ یا له دې وجې چې دوی یې: دنیا اعمال صالحه لیدلي ؤ، یا له ظاهري انوارو څخه به یې معلومه کړي. چې په قبر کې په ده د عبادت آثار پراته دي، چې د هغې په اثر یې ملائکې پېژني.»

بیا ده ته قبر فراخه شي اویا (۷۰) ګزه په اویا (۷۰) ګزو کې، بیا په قبر کې نور ورته شروع شي. او ملائکې زېری ورکړي چې د دنیا له غمونو اوتکلیفونو څخه خلاص شوې ستا له پاره ابدي ژوند او راحت دی ویده شه! دی به ورته ووایي زه یوځل خپل اهل ته بیرته ورځم چې زما ددې ښه حال خبر ورکړم. نو دوی دواړه به ورته ووایي: چې دنوې ناوې په شکل باندې آرام خوبونه کوه! هغه ناوې چې نه یې راویښوي مګر خپل میړه به یې راویښوي، نو دغه مړی به په قبر کې دغسې په ارام وي ترڅو چې الله تعالی یې له قبر څخه راپورته کړي دحشر په ورځ.

کله چې بیا له قبر نه راپورته شي بیا په هغه حالت کې هم ددوی له پاره بشری (زیری) وي. د قبر نه چې سړی راپورته شي د هیبت حالت وي، کله به داسې دروند هیبت وي چې یو بل به نه سره پېژني، لکن دلته ددغو بزرګانو هیبت او وېره هرڅه ختمیږي، دلته بیا ددوی له پاره بُشری وي. دا د اولیاوو له پاره د زېري عاقبت ده انعام نه ده.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ عن معاذبن جَبَل قال سمعتُ رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول قال الله تعالى وجبت محبتى للمتحابين فيَّ والمتجالسين فيَّ والمتزاورين فيَّ والمتباذلين فيَّ ﴾ [مشكاة المصابيح ج: ۲ /ص ۴۴۸/ باب الحبّ فى الله ومن الله]

ژباړه: له حضرت معاذبن جبل رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي: له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه مې اوريدلي ويل يې: چې الله تعالى فرمايي چې: دوه سړي خاص دما له پاره په خپل منځ کې محبت کوي اودما له پاره سره ملا ويړي سرکينې دماله پاره خرچه کوي دهغو له پاره زما محبت واجب شو.

﴿ عن عُمر قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ان من عباداللّٰه لأُناساً ما هم بانبياء ولاشهداء يغبطهُمْ الانبياء والشهداء يوم القيمة بمكانهم من الله قالوا يارسول الله تخبرنا مَنْ هُمْ قال هم قومٌ تحابّوا بروح الله على غير ارحام بينهم ولا اموال يتعاطونها فوالله ان وُجُوهم النور وانهم لعلى نور لايخافون اذا خاف الناس ولايحزنون اذا حزن الناس وقرأ هذه الاية ﴿ أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ ﴾

[مشكاة المصابيح ج: ۲ ص: ۴۴۸ باب الحبّ فى الله ومن الله]

ژباړه: له حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي: چې نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: ځينې دالله تعالى له بندګانو داسې دي چې نه انبياء دي، نه شهداء دي خو په قيامت کې به ددوی په حالت باندې انبياء عَلَيْهِمُ السَّلَامُ او شهداء هم غبطه او تمنا کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم پوښتنه وکړه چې: یارسول الله صلی الله علیه وسلم! دا څوک دي ؟ نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې داهغه کسان دي چې ددوی مینه او محبت یوازې دخدای پاک درضا له پاره ؤ ددوی یوځای کیدل یوازې ددین په بنیاد وي کومه نسبي او دنیاوي خپلولی یې هم ترمنځ نه وي دراکړې او ورکړې سلسله یې هم ترمنځ نه وي ، بلکې یوازاې او یوازې دخالق لایزال رضا او خوشحالي یې مقصد او موخه وي.

اوپه الله تعالی مې دي قسم وي چې: مخونه به یې نوراني او ځلیدونکي وي د نور په منبرونو به ناست وي. په دوی به کومه وېره نه وي په هغه ورځ چې نورخلک به په غم او ویره اخته وي، دوی به نه غمجن وي په داسې حال کې چې په دې ورځ به نور خلک غمجن وي

بیایې دغه آیت ولوست: ﴿ أَلَآ إِنَّ أَوۡلِيَآءَ ٱللَّهِ الایه ﴾

یعنې دغو خلکو ته به الله پاک جل جلاله دغه مقام اومرتبه ورکوي. دا محبت د خدای پاک جل جلاله د رضا له پاره چې دوه مسلمانان یې په خپل منځ کې کوي نودا یې بیا انجام او انعام ده. دوی ته دا مقام ولې پیدا کېږي چې له هر قسم پرېشاني نه به په قیامت کې محفوظ وي ؟

ځکه یو له بل سره یې ناسته ولاړه هرڅه دالله تعالی درضا له پاره دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

داولیاؤ سره تړاؤ او دهغوی زیارت کول ګټور دي

د اولیاء کرامو ملاقات او دهغوی زیارتونو ته تلل قسم په خدای ده چې دومره زیاتې ګټې پکې دي چې په خپل عمل سره یې په ډېر وخت کې هم نه شي ګټلای. ځکه دهغوی ددعاؤ او لیدلو اثرات په سړي کې ډېر زیات او ګټور بدلون راولي ، خو که یوځوک دهغوی هغه اثرات او انوار ووینې

خو هر څوک یې نشي لیدلی دچاچې سینه پاکه وي وظایف یې ترسره کړي وي سینه یې دالله په نامه منوره او روښانه کړې وي هغه یې بیا ویني او په خوندیې هم پوهیږي. نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ وایي چې: له هغو خلکو سره زما محبت حتمي او دتل له پاره دی چې دوی راکړه ورکړه ، تعاون، محبت زما د دین له پاره کوي او چې له چا سره د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ محبت پیدا شو نو دی د محبوبینو له ډلې څخه شو، اوس چې محبوب شو نو د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د دوستانو او محبوبینو او مُرادینو له ډلې څخه شو. ځکه خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ فرمایي چې: ﴿أَلَآ إِنَّ أَوۡلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ ۝٦٢﴾ (سورة یونس آیت ۶۲) چې زما په ولیانو به نه خوف وي اونه به دوی غمجن وي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصل ثمره نتیجه د ولایت مونږ لا تراوسه ذکر کړې نه د یواځې علامې، تعریف، د عاقبت په لحاظ په قرآن کریم کې زړی بیان شو.

د ولایت پایله نتیجه جنت ته تلل دي

نو نتیجه د ولایت جنت ده. زړی په دنیا کې ورکړل شو، اصل ځای د انعام به په جنت کې وي. دا زړی دوی ته په قبر کې ورکړل شو، زړی د حشر په حالت کې ورکړل شو. په قیامت کې به خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ څرنګه مقام اولیاء کرامو ته نصیب کوي ؟ نو په حدیث مبارک کې راځي:

﴿عن ابی هریرة قال کنتُ مع رسول الله صلی الله علیه وسلم فقال رسول الله ان فی الجنة لعُمُدا من یاقوت علیها غُرَفٌ من زبَرْجَد لها ابوابٌ مفتحةٌ تضِیءُ کما یُضِیءُ الکوکب الدُّرِّیُّ فقالوا یارسول الله من یسکنُها قال المتحابُّون فی الله والمتجالِسُوْنَ فی الله والمتلاقون فی الله﴾

[مشکاة المصابیح ج. ۲/ ص: ۴۴۹]

ژباړه : له حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: زه له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره وم نو وې ویل چې په جنت کې دیاقوتو متې (ستنې) دي چې په هغو باندې بنګلې دي چې له زبرجدو څخه جوړې دي او دروازې یې خلاصې دي داسې ځلیږي لکه ښه روښانه ستوري، صحابه کرامو ورنه وپوښتل اې رسول الله ! دا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دچا له پاره دي څوک به پکې اوسيږي ؟ رسول الله صلى الله عليه وسلم ورته وويل : دهغه چا له پاره دي چې يو له بل سره مينه اومحبت ناسته ولاړه اوملاقات خاص زما درضا له پاره کوي.

د اولياء کرامو ځای به د عامو مسلمانانو په نورو طبقاتو په جنت کې دومره پورته وي لکه د ځمکې څخه چې آسمان ته ګورو او هغه غټ ستوري چې په افق کې ځليږي، نو هلته به ددوی منازلو ته په جنت کې نور مسلمانان داسې ګوري. او هغه انوار يې دي چې په قيامت کې به دوی په هغو آسانو سپاره وي چې وزرونه به يې وي او زينونه به يې له ياقوتو او لاجبرو جوړ شوې وي. دوی چې کوم ځای ته وغواړي نو په هوا باندې به يې دغه آسان هغه ځای ته رسوي. د لاندنيو طبقاتواو ټوليو په انوارو به پټ والی او خفا راځي اودالاندي طبقې او ډلې به پوښتننه به کوي چې دا زمونږ انوار چا راپټ کړل.

ځکه خدای پاک فرمايي: ﴿ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾ حَدَآئِقَ وَأَعْنَٰبًا ﴿٣٢﴾ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ﴿٣٣﴾ وَكَأْسًا دِهَاقًا ﴾ سورة النبا

ژباړه : بيشکه خاص متقيانو ته (په اخرت کې) ځای دی خلاصي بري کاميابي دی باغونه (دمنيوي) او دانګورو (ونې) دي اوپيغلې انار تيوني هنځولي دي . او (متقيانو ته په جنت کې دشراب طهور) پيالې ډکې تر څنډو (غاړو) دي.

ددې آيت خودا معنا شوه چې قرب الهي د الله دوستي د هغه پيدايښت هغه بې له دې نه نه راځي. خو سببونه يې دا شو. سبب

(c) Maktabton.com: The Digital Library

خو مؤثر نه وي، مؤثر خو الله پاک جَلَّ جَلَالُهٗ ده. ځکه محبوبین مرادین دي هغه بیا ددغونه هغه مقام چې طبقه د اویسیانو ده چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ یې هغه مقام ته رسوي. خو کوشش به دا کوو چې ترڅو له نېکو خلکو سره ډېره ناسته پاسته وکړو. نو چې محبت وي او هغه هم په اخلاص سره، نو بیا به کار جوړیږي. اوکه داسې نه وي نو بیا خو منافقین هم له پیغمبر صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره کېناستل، خو چې اخلاص یې نه درلود نو بیا دوی هم له دنیا څخه کافر ولاړل په دې لاره کې به انقیاد او اطاعت وي اوکه هغه دخپلې طریقې له بزرګانو نه مخالفت او انکار شروع شي نو بیا سراسري هلاکت دی، ترقي به په خوب کې هم ونه ویني.

حضرت صاحب مبارک ته چا شکایت وکړ چې صیب ! دومره وخت مې په وظائفو کې تېر شو او هېڅ په مخ نه ځم اونه په څه باندې پوهېږم. خلک چې وظیفې واخلي نو کشف او نورې لارې چارې یې ښې پر مخ روانې وي او ماته په دا دومره وخت کې هېڅ هم په لاس نه دي راغلي. وایي ده مبارک ورته وویل چې: خوراک کم کړه، مجلسونه کم کړه او ذکر ډېر کړه، د طریقت رنګ مه بدوه.

حضرت مجدد صاحب قدس الله سره العزیز فرمایي چې:

چشم بند و گوش بند و لب بند — گر ندیدی سر حق بر من بخند

سترګې له غلط نظر څخه وساته، ژبه له غلطو خبرو څخه راایساره کړه او غوږونه غلطو خبرو ته مه نیسه. که بیا دې هم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

الهي اسرار ونه لیدل نو بیا په ما پورې وخانده. چې تا خو هسې راته خبره کړې وه او څه نتیجه یې نه درلوده.

دا اندامونه خو ټول د زړه جواسیس دي، زړه ددوی له لارې خرابیږي، ښائسته شی دې ولید نو د زړه محبت دې دالله پاک جَلَّجَلَالُهُ له ذکر نه راوګرځاوه. په غوږونو باندې دې سرود او آوازونه واوریدل نو دزړه محبت دهغه په طرف ولاړ. نو له دغو ناوړه او بې خونده کارونو څخه دغه اندامونه راایسار کړه په خپله به دې کارونه ټول که خدای ته منظوره وي جوړ شي. دا کارونه چې ته وکړې نو بیا به دې په وظائفو کې هم اثر وي. که نور په هیڅ نه پوهیږي نو په دې خو به ضرور پوهیږي چې قلبي اطمینان به درته حاصل شي اود خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ په بندګي به درته لذت حاصلیږي. په خپله الله پاک جَلَّجَلَالُهُ فرمایي: ﴿ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَتَطۡمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكۡرِ ٱللَّهِۗ أَلَا بِذِكۡرِ ٱللَّهِ تَطۡمَئِنُّ ٱلۡقُلُوبُ ﴿٢٨﴾ ﴾ [سورة الرعد]

ژباړه: (دغه رجوع کوونکي) هغه کسان دي چې ایمان یې راوړی دی. او ارام نیسي زړونه د دغو (مؤمنانو) په ذکر دالله تعالی سره، واورئ خبردار شئ چې په ذکر دالله تعالی سره مطمئن کیږي ارام نیسي زړونه (دمومنانو).

د وظیفې اصل ښه توب دغه ده دا مونږ چې له هرچا سره وظیفې کوو ددې مشائخو کرامو د هریوه د وظائفو جلا جلا کیفیات او خوند وي. مشایخ دګلانو په شان دي هرګل څانته رنګ

Scanned with CamScanner

(c)[illegible]n.com: The Digital Library

او ځانته خوشبويي لري ديو چا دوظيفو په ښه توب او بېکارتوب چې پوهېږي دا علم الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکوي، چې بيا له چاند پوښتنه وشي چې زړه دې تنګيږي او کنه ؟ دی وايي چې هو ادا زړه يې ولې تنګيږي ؟ ځکه چې هلته په زړه کې کدورات وي نو ځکه هلته زړه په تنګ وي. ځکه چې مونږ مخکې په تفسير کې ويلي و: هغه درې صحابۀ کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ چې پنځوس ورځې نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ او نورو صحابۀ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ورسره مقاطعه کړې وه . او خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ بيا ددوی حال داسې بيانوي:

﴿ وَعَلَى ٱلثَّلَٰثَةِ ٱلَّذِينَ خُلِّفُواْ حَتَّىٰٓ إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ ٱلْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنفُسُهُمْ وَظَنُّوٓاْ أَن لَّا مَلْجَأَ مِنَ ٱللَّهِ إِلَّآ إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوٓاْۚ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١١٨﴾ ﴾

[سورة التوبه آيت ۱۱۸]

ژباړه : او (خصوصاً) پرهغو درې تنو چې بيرته پاتې وو (له قبوله دتوبې) ترهغه پورې چې تنګه شوه پر دوی زمکه (په سبب دبې التفاتي دخلکو) سره له ارتوالي ددې (زمکې) اوتنګ شو پر دوی زړونه ددوی (له ډيره غمه) او يقين يې وکړ چې نشته ځای دپناه له (قهره د) الله (هيچاته) مګر هم ده ته دی، بيارجوع وکړه (الله) پر دوی (په توفيق دتوبې سره) له پاره ددې چې توبه وباسي دوی ، بيشکه چې الله هم دی ښه توبه قبلوونکی ډير رحم والا (په انعام داجر اوثواب سره) .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته تفسیر لیکي : داچې توله ځمکه پرې تنګیږي ځکه چې زړه یې په تنګ ده، ځکه کور خوند نه ورکوي، اودااثر د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ د حُکم مخالفت. او چې کله یې توبه قبوله شوه نو څرنګه یې بیا شرح صدر نصیب شو. ځکه چې هلته هغه کدورات ختم شول. داچې زړه ته تنګي پیدا کېږي دا هلته پیدا کېږي چې نظر خراب شي، غوږونه غلط څه واوري، خوراک غلط وشي، چې هرڅه غلط شي هلته فی الحال اثر پیدا کوي. خو په دې اثر باندې د اهل طریقت نه پرته نور خلک نه پوهېږي. په پاک ځای کې د بوی اثر ښکاره کېږي، په سپینه جامه باندې اثر د خیري ښکاره کیږي. بنګیان ټوله ورځ تشنابونه صفا کوي سره له دې چې پوزه یې نه وي تړلي خو بوی هم نه ورځي.

﴿ عَنْ جَابِرِبْنِ عَبْدِاللهِ قَالَ: هَاجَتْ رِيْحٌ مُنْتِنَةٌ عَلى عَهْدِ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ «اِنَّ ناساً مِنَ الْمُنَافِقِيْنَ قَدْ اَغْتَابُوا اُناساً مُنَ الْمُسْلِمِيْنَ ، فَلِذَلِکَ هَاجَتْ هَذِهِ الرِيْحُ الْمُنْتِنَةُ» ﴾

[رواه الامام احمد ، ۱۴۲۵۷ ، تنبیه الغافیین ، عربي مکتبه حقانیه ص- ۸۶]

ژباړه : له حضرت جابر ابن عبدالله رَضِيَ اللهُ عَنْهُ روایت دی وایي: یو وخت دنبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په زمانه کې څه بدبویي راغله ، نو نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وویل چې: دا په کوم ځای کې منافقینو د مسلمانانو غیبت وکړ.

له ځینې علماوو نه پوښتنه شوې چې دا غیبتونه خو نن صبا ډېرزیات کېږي نو اوس یې ولې د بدبویي احساس نه کیږي ؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوځواب یې دادی چې په هغه وخت کې فضا پاکه وه، ګناهونه ډېر نه و، نو په صافه فضا او پاک ماحول کې د بدبویي اثر زر ښکاره کیږي. په ټټی کې د بدبویي اثر زر نه ښکاره کېږي او په پاک ځای کې زر ښکاره کېږي.

په حدیث مبارک کې راځي چې: څوک دروغ ووایي نو کرام الکاتبین ملائکې چې همیش له ده سره ملګري وي اودده اعمال لیکي، نو هغه ددغه شخص د دروغو له وجې یو میل لرې ولاړې شي.

په حدیث شریف کې دي چې: په زړه کې د ایمان نور وي. داچې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ذکر ډېریږي نو نور زیاتیږي. اوس نو چې ګناه وي نو طبعاً هغه نور ختمیږي. سترګو چې رڼا لیدلي وي نو چې کله برق ولاړ شي تیاره پیدا کېږي. او په تیاره کې چې څوک روان وي لکه داشپانه ټول عُمر د شپې په غرونو کې روان وي او څه فرق نه ورکوي. خو له کور نه چې څوک راووته او په کور کې یې برق وي بیا نو لار نه ویني. چې یو ځل رڼا وي نو بیابه په تیاره پوهیږي. چې له اول نه یې تیاره وي بیا د تیارې ورباندې څه اثر نه وي.

دغه د وظیفو په اصطلاح کې هم دا خبره ده، دا زمونږ وظیفې ډېرې کمزوري دي.

په بخاري شریف کې د توجهاتو څلور قسمه ذکر کېږي:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

توجه په څلور قسمه ده

اوس توجه خو په څو قسمه ده دلته کومه توجه شوې ده؛ نو کتابونه لیکې چې توجه په څلور قسمه دی:

اول توجه انعکاسي، دوهم القائي، دریم اصلاحي او څلورم اتحادي، ددغو څلورو قسمو توجوګانو مثالونه په محسوساتو کې په مختصره توګه بیانیږي:

اوله انعکاسي توجه ده:

ددې مثال داسې دی لکه چې یوه سړي خوشبویي استعمال کړي وي او یو مجلس ته ورشي، نو ددهغه مجلس ټول خلك دده له دغې خوشبویي نه مستفید (ګټه) تري واخلي، لکن کله چې هغه سړی دمجلس نه ووت یا هغه خلك له مجلس نه ووتل نو خوشبویي ختمه شي خکه چې داعارضي فائده وه، نو ابتداً چې سړی مرید شي اوله یوه پیر یا خلیفه صاحب نه بیعت وکړي؛ نو ددې نفس بیعت دومره ګټه دته رسیږي چې کله هم دخپل پیر او مرشد په مجلس کې ناست وي نو دهغه مرشد دانوار وانعکاس او استفاده کولی شي، یا دهغه شیخ په زړه کې چې کوم انوار او فیوضات چې دخدای پاك جَلَّ جَلَالُهُ له طرفه نازلیږي دهغه فیوضاتو او انوار او تجلیات دده په زړه باندې هم راځي او شوق دوظیفې ورسره پیدا کیږي، لکن کله چې دی دخپل مرشد او شیخ له مجلس نه جدا شي بیا هغه اثر نوي.

Scanned with CamScanner

(c...ston.com: The Digital Library

یالکه دبرق بلف چې بَل شي اوهغه بلف ته مخامخ بوه شیشه کیښودل شي نوترڅوچې برق بَل وي ددغې رڼایي په دغه شیشه کې وي،نودغه شیشه دهغې رڼا نه انعکاس کوي، اوپه بل څه شی باندې هم وړانګه غورځوي خوکه چېرته بلف مړشي یاشیشه له مخې لرې کړای شي؛نوهغه انعکاس اورڼایي هم ختمه شي ،نومرید هم په ابتدایي مرحله کې دخپل پیراومرشدپه یواځې بیعت سره چې ترڅوده خپل وظایف نه وي شروع کړي دومره ګټه ورته رسوي چې دپیرپه مجلس کې کیناست نودشیخ دزړه دانواروانعکاس دده زړه ته کیږي لکن کله چې سره جداشي هغه اثرختم شي.

دوهمه توجه القائي ده:

ددې مثال داسې ده لکه چې پخواني شیطان چراغونوکې به سړي تیل اوپلته واچول اوبیابه یې له بل چراغ نه بل کړ،نودی به رڼاشو،دابیاتردې بل چراغ پورې تړلی نه دی چې بل چراغ وي نورڼاکوي اوکه نه وي نورڼا نکوي ،لکن رڼایې ضعیفه وي په کم باد سره مړکیږي ،نوی مریدهم چې کله اذکارشروع کړي یوڅه ترقي وکړي دهغه اولني حالت نه چې توجه انعکاسي وه یوڅه په وظیفو کې کوشش شروع کړي نودده په زړه کې خپل انوارپیداشي دهغواذکارواثرپیداشي.

نوکله چې له خپل شیخ سره وي نوانواریې ډیر تیزوي اوچې کله دخپل شیخ نه جداشي نوانوارخونه ختمیږي خواحتیاط غواړي اودشریعت په چوکاټ باندې به ځان برابره وي،خوکه خوراك ګډوډ شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

،مجلس ګډوډشي اوبې احتیاطي وشي نوبیا انوارختم شي اوبیابیرته تیاره جوړه شي.

دریمه توجُه اصلاحي دي:

دالـه مخکنیودواړونـه قـوي ده ددې داسـې مثـال ده لکـه یولـوی دریـاب چـې اویـه پکـې روانـې وي اولـه دې دریـاب نـه یـوورو کی نهرجداشي ،په دغـه نهرکې دخپل ګنجایش په اندازه اوبه روانې وي ،خودغه نهرپه کم شي نه بندیږي ترڅوچې دده په خوله کې لویه تیږه نوي لوېدلې اوخوله یې بنده شوې نوي اوله دې نهرنه یوې اوبلې خواته لړونه نوي شوي، دارنګه دمریدحال دی چې کله په خپلو وظایفوکې شه کوشش وکړې نوددې کوشش داسې اثر پیداکیږي چې نفس له خپل پیرسره رابطه ونیسي نودتـه یې فـیض اوبرکـت دهغـه نهرپـه شـکل رسیږي چې دافیض اوبرکت په مامولې لهواولعب اوبیکاره مجلسونو نه ختمیږي ترڅوچې لوی ګناهونه ورنه صادرشوي.

نوي دافیض اوبرکت جاري وي،اوکه چیرته لوی ګناهونه صادرشي نوترڅویې چې اصلاح نوي شوي ،چې هغه عبارت ده له توبې نه ،ترهغه دشیخ فیض اوبرکت بیانه جاري کیږي،ځکه چې اصل نهرخوشته خوبواخې خوله یې بنده شوې دی، کله چې په اخلاص توبه وباسي هغه فیوضات بیرته ده ته دپخواپه شان جاري شي.

څلورمه توجُه اتحادي ده:

داتوجُه اخرنی مرحله دتوجُوګانوده چې شیخ خپل زړه دمریدزړه ته متوجې کړي ،نوشیخ القادنسبت تامه وکړي یعنې څومره کمالات

Scanned with CamScanner

(c)ketabton.com: The Digital Library

اوفیوضات چې دده په ځان کې وي هغه ټول مریدته منتقل کړي، نوبه هغه کې هم هغه کمالات اوفیوضات پیداشي چې کوم دهغه په پیرکې موجـودؤ، داچې بیعـت انتهاتـه رسـیږي اودخلافـت سلسـله ورته پیداکیږي نوخپل ټول کمالات خپل مریدته انتقال کړي، ددې دامعنانه دی چې شیخ لـه دغوفیوضـاتواوکمالاتونـه خـالي شـي بلکې دشیخ دفیوضاتومثل په مرید کې پیداشي [ضیاء البخاري شرح صحیح البخاري اول ټوک ۲۰۵مخ.]

ډېر مُریدان داسې دي چې دمشائخو سره ګډ وي ښې وظیفې کوي، ښه کوشش کوي، خو چې کله بل ځای ته ولاړ شي چې یو څه وخت تېرېږي ، تعلق ختم شي ، دلته خو د کثرت مجالست سبب ده، چې ناسته ولاړه به ډېره کوي ، چې ناسته ولاړه ختمه شوه محبت ختمیږي ما درته وویل چې دا ولې مؤثر ده ؟ ځکه چې هغه دده د زړه شی د ستا زړه ته راځي. دده د قالب شی ستا قالب ته درځي. چې تعلق ختم شو هغه شی پردی شو او بېرته په ورو ورو درنه ځي.

محبت به له نیکو خلکو سره ساتو. بیا نو امید شته چې خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به یو څه شی راپکې پیدا کړي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳) مجلس

له خپل مرشد سره مینه او محبت اوله هغه سره د تعلق اهمیت

په طریقت کې تر ټولو اهم او ضروري شی دادی چې دیو سالک (مرید) له خپل شیخ (پیر) سره تعلق او تړاؤ زیات وي، د مخکنیو اولیاء الله وو حالاتو اوواقعاتو ته که څوک وګوري هغوی چې څومره لویې مرتبې اومقامات ترلاسه کړي داټول یې دخپل شیخ (پیر) په ملازمت، محبت، انقیاد او دخدمت کولو له امله ورته نصیب شوي دي.

دخپل پیر په اراده دحضرت خضرعلیه السلام نه اعراض کول

یوځل شاه نقشبند رَحِمَهُ اللّٰهُ د امیر کلال بخاری رَحِمَهُ اللّٰهُ دلیدلوله پاره له خپل کور څخه ووت، په لاره کې حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَام په مخه ورغی، شاه نقشبند رَحِمَهُ اللّٰهُ هېڅ ورته ونه کتل، نوبیا حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَام ځان وروپیژانده چې زه خضر یم اوپه ماپسې خلک له

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرې لرې ځایونو څخه کوښښونه کوي چې له ماسره ووینې اوته زما لوري ته هېڅ التفات نه کوې! نوده په خواب کې ورته وویل چې زه له خپل کور څخه دخپل پیر او مرشد دلیدلو په اراده راوتلی یم،دبل چا دلیدلو قصد او اراده نه لرم . هغه ددې تمنا او آرزو لري چې شاه صاحب رَحِمَهُ اللّٰهُ ورسره مجلس وکړي، خو دی حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَامُ ته توجه نه کوي، حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَامُ چې دچا معاون جوړېږي هلته جوړېږي چې دچا له خپل شیخ سره تعلق اومحبت وي، یو ولی چې دچا معاون واقع کېږي داهلته چې دهغه له خپل شیخ سره تعلق جوړ وي.

[حضرات کرام نقشبندیه (اردو) ص: ۱۸۳]

ددغې سلسلې مبارکې چې څومره مشایخ کرام دي آن تر نبي کریم صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پورې نودچاچې له خپل شیخ سره تعلق او محبت وي نوددغو ټولو له ده سره علاقه پیداکیږي اوکه خدای مه کړه په دغه لاره کې یې له یوه ولي څخه نفرت او کرکه وشوه ، بیانو دټولو کرکه اونفرت ورڅخه کیږي، ځکه ددوی ټول کار یواځې د الله جَلَّ جَلَالُهُ له پاره وي، اودچاکار چې یواځې د خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ له پاره وي اوته له هغه سره عناد کوې نودا په اصل کې ددغې ټولې سلسلې سره عناد دی، نوځکه د سړي کار خرابیږي، داچې دیوه سړي تعلق او محبت پیداکیږي خوددغه نیت له وجې پیداکیږي چې دخدای جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره ده.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پیر یا استاد کې چې کوم کمال ده هغه هم ددغه دین له امله ده، نوځوک چې ددوی سره محبت لري هم هغه ددغه دین په خاطر یې لري، که هغه دنیاوي تعلقات په شخصیاتو باندې بنا وو لکه چې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي چې: کله سړی مړ شي، له ده سره درې ملګري روان وي، عمل یې هم ورسره وي، دنیا هم ورسره تریوڅه اندازې پورې وي، خو په پای کې دغه خپل خپلوان او هستي جایداد ورڅخه بېرته راګرځي، یواځې همدغه خپل عمل ورسره په قبر کې وي.

نوکه له یوچا سره دشخصیت په بنا ملګرتیا او دوستي وه اوددین په خاطر نه وه، نودشخصیت په لحاظ دهغې دوستۍ هېڅ ګټه نه ورته رسیږي، هغه هم دخدای تعالی یو بنده اومخلوق ده، په خپله په هرڅه کې الله تعالی ته محتاج ده،نوتاته به یې څه ګټه ورسیږي؟ اوچې کله تعلق او محبت ددین په خاطرشو لکه یوځوک له عالم سره محبت کوي هغه دهغه د علم له امله یې کوي، نو خامخا به یې ده ته ګټه رسیږي.

ځکه نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي چې له علماوو سره مینه او محبت دا په حقیقت کې له ماسره ده او له ماسره مینه اومحبت له الله تعالی سره محبت ده، له علماوو کراموسره دښمني له ماسره دښمني ده اوله ماسره دښمني له الله تعالی سره دښمني ده. خدای مه کړه که یوځوک دخدای پاک سره دوښمني کوي نو پایله به یې جهنم دنیوي او اخروي ژوند به یې له بد برخلیک سره مخ وي.

Scanned with CamScanner

(c)etabton.com: The Digital Library

نو دعلماء کرامو تعلق او تړاؤ دالله تعالی اورسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره دی ، مطلب داچې له یوه سره محبت له ټولو سره محبت ده اوله یوه سره دښمني او عداوت له ټولو سره دښمني ده.

نو تر ټولو اړین او ضروري شی او دپام وړ خبره داده چې د مُرید او سالک به له خپل شیخ (پیر) سره علاقه وي.

مطلب داچې په دغو مجلسونو کې ممانعت نشته، مثلاً دیوې طریقې چې څومره مشائخ کرام دي لکه زمونږ دحضرت صاحب مبارک د سلسلې چې څومره مشائخ کرام دي ددوی ټولو په خپل منځ کې یوبل ته اجازه شته. مطلب داچې په ورتلو، صحبت، توجه کولو اوپه وظیفو بدلیدلو کې یوبل ته اجازه شته. خو اعتماد به دې په خپل شیخ وي. په اوله ورځ چې دې له چاڅخه بیعت کړی، که څه هم دبل چا په مجلس کې تاته څه تاثیر پیدا کېده بیابه هم ته داوایې چې داماته دخپل مرشد له طرفه ده، له چاسره چې زما تعلق دی،څکه دغه لاز اول هماغه مرشد درته خلاصه کړې ده. دبلې سلسلې دمشائخو سره دغسې په مجلس او صحبت کې څه ممانعت نشته، خوپه وظیفو کې کله کیفیات بدل وي، د هرشیخ خانته خصوصیت وي، ددې له وجې کله کله په وظیفو کې څه تکلیف پیداکېږي.

له دې وجې نه چې دخپل مرشد سره تعلق ډېر ضروري ده د نقشبندیې مبارکې سلسلې کتابونه لیکي چې: که دچا له وسه پورې وي نوبایدله خپل مرشد سره هره ورځ ووینې، اوکنه په جُمعه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې دې ورسره ووینې، اوکه داسې هم نه شي کولای نوپه میاشت کې دې خامخا ورسره ووینې ، که بیاداهم نه شي کولای نوپه دوه درې میاشتو کې دې ورسره ووینې، که امکان دلیدلو یې نه وي رابطه دې جاري ساتې اورابطه دې نه پریږدي.

چې له مرشد سره مینه او تعلق وي نود (مرشد) پیر له خوا به هم مینه او توجه وي

مرحوم سراج المشائخ احمد ضیاء خلیفه صاحب ته مونږ ورغلي وو، نو په هغه مبارک مجلس کې درابطې او تعلق په هکله خبره سره یاده شوه، نو خلیفه صاحب وویل چې: مخکینیو سالکینو دا اشعار زیاتره په حقیقت بنا دي ، لکه مولانانقیب احمد صاحب د (پنج کتاب) په حاشیه کې لیکلي دي:

مصرع

که راته گورې درته گورم = که راته نه گورې پروا دې نه لرمه

دغه پورتنۍ مصرع ددې آیت مضمون دی چې الله تعالی فرمایي: ﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ﴾ [سورة البقره آیت:۱۵۲] تاسې ما یادوئ زه به تاسې یادوم.

نوله خپل مرشد او شیخ سره چې دسالک تعلق اومحبت وي نودغسې به دهغه له لوري هم محبت اوتعلق پیدا کیږي. بیا دمرید

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

سینې ته فیوضات او انوار هم په اسانۍ سره راځي له دې امله نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: (تَهَادُوْا تَحَابُوْا) یوبل ته تحفې ورکوئ چې محبت مو سره پیدا شي،دخدای تعالی د رضا تعلق مو سره پیدا شي، له دې لارې ستاسې کار ډېر جوړېږي. په یوه بله مصرع کې وايي چې:

مینه په تلو راتلو زیاتیږي

کله راځه کله به زه درځم مینه

داهم ددغه آیت او حدیث شریف مضمون ده.

اوپه بل حدیث قدسي کې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ وايي چې: (څوک ما یادوي نو له ماسره به یې محبت پیداشي، اودچاچې له ماسره مینه اومحبت پیدا شو نوپه مابه عاشق شي، څوک چې په ما باندې عاشق شو نوزه به په دا باندې عاشق شم اوپه چاچې زه عاشق شوم نوپه خپل عشق کې یې قتل کوم اوچې په خپل عشق کې یې قتل کړم نوبیادهغه (دیت) زما دیدار ده.

نو اصل غرض اومطلب داده چې د ډېرو سالکینو او مُریدانو حال داسې ده چې په کثرتوب کې یې بیعتونه کړي وي اوبیاد ډېرو لویو کتابونو طالبان وي اوهغه سلسله تولې ورځخه پاتې وي. ددې یواخینی علت دادی چې دهغو له خپلو مشائخو سره تعلق ختم شوی وي، مرید چې پنځه یا شپږ کاله له خپل مرشد او مربي سره ونه ویني نودهغه به له خپل شیخ سره څه تعلق اومحبت وي؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نودهرچا چې له خپل شیخ سره محبت اوتعلق وي، نودهغه چې یواخې سترګې پرې لګیږي بیایې دغه مرید له توجه څخه دباندې نه وي، دهغه هم بیادغسې په دعاګانو کې برخه وي، به هرحال! په هرعنوان باندې چې وي تعلق یې خامخا ورسره وي.

الحمدلله خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ مونږ اوتاسې ته په دې ژوند کې دومره موقع او فرصت راکړی دی، که په مونږ کې غفلت نه وي، نودومره سختي او تنګي لانه ده راغلې چې مونږ دین او دینداري ته خلاص نه یو، یعنې څوک مو په شریعت، علم یا طریقت باندې دومره نه خوروي چې مونږ نه علم ته خلاص یو، نه ذکر ته خلاص یو اونه له خپلو مشائخو سره تعلق ساتلای شو.

که یوڅوک دصحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ژوند ته یو نظر وکړي نوپه هغوی مبارکانو باندې ډېر زیات تکلیفونه تېر شوي دي، همدارنګه په مخکینو اولیاء الله مبارکانو باندې څومره تکلیفونه تېر شوي دي؟ سره له تکالیفو یې بیا دخواږه پېغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تعلق او تړاؤ او نورو نیکانو سره له ډیرو تکالیفو دخپلو مشایخو تعلق او تړاؤ نه دی پرې اېښی.

یوه دردوونکې واقعه

له امام شعبي رَحِمَهُ اللهُ نه روایت دی وایي: چې یوځل حضرت خباب رَضِيَ اللهُ عَنْهُ حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته راغی، حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ورته پورته شو اودی یې په خپل ځای کښېناوه. حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ

Scanned with CamScanner

(c) kitabosh.com: The Digital Library

ورته وویل. ددې ځای د کېناستلو لائق یو ازې ته یې! یو بل څوک هم شته چې هغه تر تا هم وړ او حقدار دی، ده ورته وویل: ای امیر المؤمنین! هغه څوک ده ؟ حضرت عمر رضي الله عنه ورته وویل چې هغه حضرت بلال رضي الله عنه دی، ځکه چې هغه د اسلام په راوړلو کې ډېرزیات تکلیفونه تېر کړي دي. حضرت خباب رضي الله عنه ورته وایې چې: نه ' زما دې په خدای قسم وي چې ترما یې زیات تکلیفونه دي تېر کړي، ځکه ده د کفر په وخت کې هم ، چې کفارو به عذاب ورکاوه ،نودده له پاره داسې یوڅوک د سپارښتنې پیدا کېدل چې دی له هغه عذاب څخه خلاص کړي په ماباندې داسې وخت هم راغلی دی چې یو وخت کافرانو راته اور بل کړ ، کله چې اور صاف او سکاره جوړ شول، نوپه دغه سره انګار باندې یې څملولم اوبرسېره په سینه باندې یې راته پښه کېښوده ، زما دې دخدای په ذات قسم وي ترڅو پورې چې هغه د اور سکروټې زما په وینو او وازدو سړې شوې نه وې ترهغې پورې مې ملا ځمکې ته ونه رسېده، بیاحضرت خباب رضي الله عنه ورته خپله شاه لوڅه کړه او ورته یې وویل چې داد هرې سکروټې ځای دی، هرځای یې داغل شوی و، حضرت عمر رضي الله عنه چې کله دده مبارک دبدن دغونه ولیدل نو ویې ویل چې ما تراوسه داسې تکلیف زغمل دچانه ؤ لیدلی چې په اسلام کې دې په چا دومره نکلیف تېر شوی وي.

(حیاة الصحابة الجزالاول ، عربي ، کتب خانه فیضي لاهور ، ص ۱۳۸۲.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو دا داسلام له پاره و، دا داسلام له امله و، چې اسلام یې قبول کړی و، بل یې هېڅ جُرم اوګناه نه وه، خودوی مبارکانو داهرڅه د اسلام له پاره په خان تېرول اوپه سر او سترګو یې قبولول.

د یوې لویې هستۍ د صبر واقعه

حضرت خباب رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمایي چې: زه نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته ورغلم، دی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د کعبې مبارکې سیوري ته ناست و، شړې یې په خان باندې راپېچلې وه، نو ما ورته وویل چې: یا رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مونږ ته خو د کفارو له لوري ډېر تکلیفونه رارسیږي، تاسې دعا وکړئ چې دا تکلیفونه له مونږ څخه لیرې شي، نو رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ راجګ شو له غوصې یې مخ مبارک سور شو او وې ویل چې: له تاسې څخه مخکې داسې خلک هم وو چې د اوسپنې په ګومنځو یې دبدن ټولې غوښې توږل شوې دي، غوښې او رګونه به یې د اوسپنې په ګومنځو غوڅېدل، خو له دې دومره زور زیاتې سره، سره یې بیاهم خپل دین ته شاه نه وه وراړولې، خپل دین یې نه دی پرې ایښی اوتاسې بیادومره زر په تکلیف شوی.

دادین به خدای پاک داسې کمال ته رسوي چې یو وخت به په آس سپور سړی له صنعاء (دیمن لوی ښار) څخه روان وي تر خضرموت (مشهور ښار په یمن جنوبي کې ده) پورې به خې له الله تعالی نه پرته به له هیچا نه هم نه ویریږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

«پوښتنه : په دې کې خو هیڅ مبالغه او استبعاد نشته ځکه داخو دوه نږدې ښارونه دي ؟

ځواب: له دې نه غرض داده چې له کفارو به مسلمانان نه ویریږي .»

اویا داچې میږه به له لیوه څخه نه ویریږي. لکن تاسې تلوارکوی

[حیاة الصحابة الجزالاول ، عربي ، کتب خانه فیضي لاهور ، ص:۲۸۳]

نود بدن غوښې توږل، شکېدل، په دوی باندې د اورونو بلیدل داټول ددې دین له پاره و. مونږ ته یقیناً د فکر اوتاسف ځای دی.

په هر لحاظ! په مونږ باندې الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ وسعت راوسنی دی، مونږ نه دومره منډو تږرو او ستړیو ته مجبوره یو چې مشائخ مبارکان نه پیدا کېږي، لکه په مخکې وختونوکې به خلک له افغانستان څخه روان شو تر شام یا هندوستان پورې به تلل، بیابه یې یوځوک پیدا کړ او بیعت به یې ورسره وکړ.

خو هغه د هماغه وخت خلک وو، هماغسې یې عشق و، بیا الله تعالی همداسې مقامات هم ورپه برخه کړل. زمونږ په هرځای کې داسې صالح خلک پیدا کیږي چې تعلق ورسره وساتو، خودغفلت له امله په پنځو شپږو کلونوکې هم وخت نه پیدا کوو اونه له خپل پیر اومرشد سره رابطه ساتو.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحضرت مجددصاحب رحمة الله عليه لطيفه

حضرت مجددصاحب رَحِمَهُ اللهُ ته يوڅوک داسې شکايت کوي چې ډېر وخت کېږي وظيفه مې اخيستې ده اوزه يې تراوسه پورې په هيڅ اثر نه پوهېږم، دی مبارک ورته په خواب کې ليکي چې:

چشم بند، گوش بند، لب بند گر نه ديدی سرِ حق بر من بخند

له ګناهونو څخه سترګې بندې کړه ، غوږونه بند کړه بدمه پرې اوره،ژبه اوخوله بنده کړه بدې خبرې مه پرې کوه ، نوکه بيادې هم د الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ اسرار ونه ليدل بيا راپورې وخانده.

زمونږ نظرونه چېرته دي؟ زمونږ څرنګه مجلسونه دي؟ څرنګه خبرې اورو؟ ددې ټولو اثر براهِ راست په زړه باندې وي. نوبياهم رايو چې زه په وظيفه باندې نه پوهېږم

يو وخت کې حضرت ضياء المشائخ صاحب قدس الله سره ته يوچا په خط کې دا شکايت ليکلی و چې: صاحب ! ډېر وخت کېږي چې وظيفه مې اخيستې ده، خوپه دې دومره وخت کې زه په خپله وظيفه نه پوهېږم. ده مبارک ورته په خواب کې وليکل چې: (محبه ! ډېر خوراک پرېږده، ډېر مجلس پرېږده، ډېر خوب پرېږده، ذکر ډېر کوه، دطريقت رنګ مه بدوه.

Scanned with CamScanner

(c...com: The Digital Library

نو اصل طریقت دې ته ویل کېږي، مونږ ټول همدا شکایت کوو، خو اصل ځای ته مو پام نه ده او دا سوچ نه کوو چې مونږ کړې څه دي؟ څومره کوښښ مو کړی ده؟

الله تعالی مونږ ته امر کوي ﴿فَاذْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ﴾ [سورة النساء آیت: ۱۰۳] په ولاړې، ناستې په ملاستې په ټولو وختونو کې خدای تعالی یادوئ! وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا﴾ [سورة الانفال آیت: ۴۵] خدای تعالی ډېر یادوئ! دامونږ ته د خدای جل جلاله اوامر دي، حکمونه یې دي، نو مونږ کله ورباندې عمل کوو، په شوارو کې کله پنځه دقیقې وظیفه کړي یا نه کړي، بیاهم شکایت کوو چې وظیفې مې نه کېږي.

نو عرض داده چې تعلق له خپل شیخ سره ډېر ضروري ده، چې دیو چا څومره وس کېږي باید تعلق وساتي، کثرت دذکر ضروري ده، چې باید سړی ډېر ذکر وکړي.

اودا خبره چې ذکر سړی له کتاب څخه باسي داخو ډېره بې ځایه خبره ده، نه له کتاب څخه څوک باسي، مونږ تر کتاب کتلو دغه نور بېکاره اوفضول مجلسونه ډېر کوو، په دغو اوقاتو کې باید ذکر وکړو، دناستې، ولاړې، حتی د جنابت په حالت کې هم پټ او قلبي ذکر کېږي، اودس ورته شرط نه ده، نولږترلږه باید دا بېکاره وختونه په ذکر تېر کړو، بیاوګورئ چې په ذکر کې اثر پیدا کېږي او کنه؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

الحمد لله داسې ملګري شته چې یوه ورځ په بازار کې وګرځي بیایې په وظائفو کې فرق راغلی وي، ځکه خو هغه ماحول، محیط خراب ده، هغه په ده باندې اثر کوي، یواځې بازار ته په تللو باندې، نوداچې سړی ټوله ورځ دغسې په خراب مجلس کې تېره کړي، ټوله ورځ یې له دغسې ملګرو سره وي، بیابه نو ولې وظیفې نه خرابیږي.

دبازارډوډۍ په نیکو خلکوهم اثرکوي

یوسړی دحضرت صاحب مبارک قدس سره په وخت کې ډېر جذب کېده، نوحضرت صاحب مبارک چاته وویل چې: د هوټل ډوډۍ ورکړئ ! ده ورته وویل چې دهوټل ډوډۍ خو صاحب زه نه خورم، حضرت صاحب مبارک ورته وویل چې: ستا جذب به هم نه قراریږي ، ځکه دهوټل په مړۍ باندې د مسکینانو سترګې لګیدلې وي.

نوستا له پاره هېڅ ګناه نه ده، دا ډوډۍ چې هلته له تنور څخه راوځي او مسکین ورته ګوري اووس یې نه لري، دهغه له امله دغه اثرپکې پیداکېږي، چې د نېک انسان حالت ورسره بدلیږي.

زمونږ مجلسونه، محیط ټول په دغه لوري روان دی، مطالعې مو د نورو کتابونو وي، په اخبار هرڅوک پوهېږي، هرڅوک یې اخلي، رادیو نیسي، اخبار ګوري، دنوروعقیدو اونورو کتابونو ورته معلومات وي، خو هیڅا هم دغه دطریقت دکتابونو مطالعې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ملا ونه تړله، دطریقت کتابونه یې ونه کتل، د اولیاء الله مبارکانو حالات یې ونه کتل، نوبیاڅرنګه به یې په ذکر کې اثر پیدا شي.

څومره مو چې وس رسیږي د اولیاء الله دواقعاتو او حالاتو کتابونه ګورئ! زمونږ داتجربه ده چې نفسِ د کتاب د اول مخ په خلاصولو سره دسړي قبض ختمیږي، دکتاب په یوه برخه کتلو سره دومره اثر پکې پیدا کیږي چې قبض پخپله له منځه ځي اوعشق اومحبت پیدا کیږي.

نوداچې یوڅوک له نېکو خلکو سره علاقه ساتي،ناسته ولاړه ورسره ولري،کتابونه یې ګوري،نوبیابه څرنګه اثر نه پکې پیدا کیږي؟ بلکې خامخا به پکې پیدا کیږي.

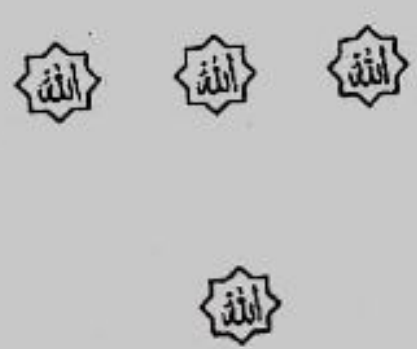

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۴) مجلس

نحمد لله العظيم والصلوة والسلام على اشرف المخلوقات وعلى آله واصحابه اجمعين ،

امابعد:

د اولياء الله تصرفات او استعدادونه

له هرڅه نه دمخه په دې خبره ځان پوه کول په کار دي چې مراد اومقصود داولياء کرامو له تصرفاتوڅخه دانه ده چې دوی اختيار کلي لري مختارکل دي ، بلکې پدې معناسره چې په ځينې شيانو کې دوي تصرف کولای شي يعنې ددوی په دعا اوتوجه هغه کار الله تعالی کوی دوی يې يوازې سبب وي که نه اصل کې خوکار الله تعالی کوي.

لکه حضرت جبرائيل عَلَيْهِ السَّلَامُ وايي: ﴿ قَالَ إِنَّمَآ أَنَا۠ رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَٰمًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾ ﴾ [سورة مريم]

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه : وویل (جبرئیل) بېشکه هم داخبره ده چې زه رالیږلی شوی درب ستا یم له پاره ددې چې وبښم تاته (په امردرب دتا) یو هلک صالح (پاک له معاصیو) .

یعنې ورکونکی الله تعالی ده خوده نسبت ځان ته وکړددې وجې چې دی یې سبب ده.

ددې آیت مبارک (﴿يَمْحُواْ ٱللَّهُ مَا يَشَآءُ وَيُثْبِتُ ۖ وَعِندَهُۥٓ أُمُّ ٱلْكِتَٰبِ ﴿٣٩﴾ ﴾ [سورة الرعد]

ژباړه :محوه کوي الله هغه چې اراده وفرمايي (دامحايې) او ثابتوي (هر هغه چې اراده وفرمايي داثبات يې) او په نزد دالله اصل دهرکتاب (علم الله په لوح محفوظ) دی (چې هر شی پکې لیکلی شوی دی) .

په تفسیرکې مفسیرین داسې فرمايي:

وقال البغوی وعن عمر وابن مسعود انهماقالا يمحوالسعادة والشقاوة ايضًا ويمحوالرزق والاجل ويثبت مايشآء.

[تفسیرمظهري ج: ۵/ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

امام بغوی رَحِمَهُ ٱللَّهُ روایت نقل کړی چې حضرت عمراوابن مسعود رَضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُمَا فرمايي: چې سعادت اوشقاوت دواړه بدلیدای شي همداراز رزق اواجل هم .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروی عن عمر انه کان یطوف بالبیت وهویبکی ویقول اللهم ان کنتُ کتبتنی فی اهل السعادة فاثبتنی فیها، وان کنت کتبت علیّ الشقاوة فامحنی واثبتنی فی اهل السعادة والمغفرة فانک تمحوماتشاء وتثبت وعندام الکتاب. [تفسیرمظهري ج: ۵/ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

ژباړه : له حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت ده چې په بیت الله شریف یې طواف کاوه اوژړل یې اوداکلمات یې ویل اې خدایه ! که زه دې په نیکانوکې لیکلی یم پدغه مې ثابت پاتې کړه اوکه زه دې په بدانو(شقیانو)کې لیکلی یم هغه محوه اولرې کړه بیرته مې په نیکانوکې ولیکه .اومغفرت راته وکړه ځکه خاص ته محوه کوې هغه څه چې ستاخوښه وي اوهغه څه پریږدې چې ستاخوښه وي اوله تاسره اصل دکتابو ده (لوح محفوظ) .

وفی بعض الاثاران الرجل قدیکون قدبقی من عمره ثلاثون سنة فیقطع رحمه فیردالی ثلاثة ایام والرجل قدیکون قدبقی له من عمره ثلاثة ایام فیصل رحمه فیمد الی ثلاثین سنة . [تفسیرمظهري ج: ۵/ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

ژباړه : په ځینې اثاروکې دي چې کله دیوه سړی عمردیرش کاله پاتې وي خودی قطعه دوصل رحمي وکړي نودغه عمر یې دریوورځوته رالنډشي اوکله بیادیوسړی عمر درې ورځې پاتې وي دی له خپلوخپلوانوسره وصل رحمي وکړي عمر یې دیرش کاله شي.

Scanned with CamScanner

(c) kitabton.com: The Digital Library

عن علیؓ انه سال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم عن هذه الآیة فقال لا قرن عینک بتفسیر ها ولا قرن عین امتی من بعدی بتفسیر ها۔ الصدقة علی وجهها وبرالوالدین واصناع المعروف یحوِّلُ الشقاء سعادة ویزیدفی العمر . [تفسیرمظهري ج: ۵/ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

ژباړه : له حضرت علی رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت ده چې د پورتني ایات دتفسیر په هکله مې له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه پوښتنه وکړه ، په ځواب کې یې راته وفرمایل : زه به دتا سترګې ددې آیت په تفسیر سړې کړم . اوزما دوروستني امت سترګې به هم ددغه آیت په تفسیر سړې کړم هغه داچې په صحي توګه صدقه کول اوله مور اوپلارسره نیکې کول اونیک کارونه کول شقاوت په سعادت بدلوي اوپه عمر کې زیادت راولي .

امام بغوی رَحِمَهُ اللهُ وایي: چې دحضرت عمر اوابن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا له مذهب سره هغه څه موافق دي کوم چې په مقامات مجددیه کې بیان شوي دي هغه داچې یوځل حضرت مجددالف ثانی رَحِمَهُ اللهُ دکشف په ذریعه سره دملاطاهر لاهوري په تنده ولیدل (شقي) اوسره له دی چې دغه ملاطاهر دده ددوو محترمو زامنو (هریوه محمد سعیداومحمد معصوم رَحِمَهُمَا اللهُ) استاذو.

نو دغه لیدلی حال یې هغودواړوته بیان کړهغوی له ده مبارک وغوښتل چې دده په هکله دعا وکړي اوله الله تعالی نه وغواړي چې دده شقاوت په سعادت بدل شي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو مجدد الف ثاني رَحِمَهُ اللهُ فرمايي :چې کله مې په لوح محفوظ کې وکتل نو هلته دغه قضاء مبرمه وه دبدليدلو امکان يې نه و.

نو دده زامنو په ده باندې ټينګار وکړ چې ته داکار وکړه بيا بيا دعاوکړه ، نو مجدد الف ثاني رَحِمَهُ اللهُ وايي :ماته رايادشول هغه چې حضرت غوث الثقلين سيد سند محی الدين عبدالقادرجيلاني رَحِمَهُ اللهُ ويلي و چې زما په دعا قضاء مبرمه هم رد شوې.

نو بيامې دعا پيل کړه او ومې ويل اې الله تعالی ! ستا رحمت فراخه ده او فضل دې تريوچاپورې خاص نه ده له تانه اميدلرم او له تانه دتا دعام فضل سوال کوم چې دملاطاهر دشقاوت په ځای دهغه سعادت وليکې او له ټنډې څخه يې دشقي دلفظ پرځای سعيد وليکې تاته خو ګرانه نده ، د عبد القادر جيلا نی رَحِمَهُ اللهُ دعا قبوله کړې. نووايي ګويا کې زه دملاطاهر تنډې ته ګورم چې دشقي کلمه ورنه (محوه) لرې شوه دهغه په ځای باندې سعيدوليکل شواودغه په الله تعالی هيڅ سخته نده.

بياداخبره ماته نااشنابښکاريده چې داڅرنګه کيدای شي چې قضاءمبرمه دي ديوچاپه دعا محوه شي ځکه په مبرمه قضاء کې په يوه وجه هم تغير نه راځي اوکه راځي بيابه دغه قضاء مبرمه مبرمه پاتې نشي اوداسې خوکيدای نشي اويابه محال لازميږي او لزوم دمحال خو هم روا ندی.

نوالله تعالی الهام راته وکړددغه اشکال دحل له پاره هغه داچې قضاء معلقه دوه ډوله ده : ۱- يوه داچې په لوح محفوظ کې يې

Scanned with CamScanner

(c) etabton.com: The Digital Library

تعلیق لیکل شوی وي یعنې داسې لیکلي وي چې ددغې قضاء رد تر فلاني کارپورې تړلی.

۲- هغه قضاء ده چې په لوح محفوظ کې ترڅه شي پورې معلقه (تړلې) نه وي نودغه قسم قضاء په لوح محفوظ کې په صورة دمبرمې وي اما دالله تعالی په علم کې محوه اواثبات دهغې معلق وي.

نوهرڅه چې عبدالقادرجیلانی ویلي دي چې زماپه دعا قضاء مبرمه ردشوه نوهغه دغه قضاء ده چې په لوح محفوظ کې دمبرمې په صورة لیکل شوې وي اوپه واقع کې دالله تعالی په علم کې مبرمه نه وي بلکې معلقه وي.

اودملاطاهر شقاوت هم ددغې قبیلې څخه په لوح محفوظ کې مبرم اوپه واقع کې یې محوه دمجدد رَحِمَهُ اللهُ تر دعا پورې معلقه وه.

[تفسیرمظهري ج: ۱۵ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

دیوه مرشد (پیر) د تصرف واقعه

دماوراءالنهردیوملک (هبواد) بادشاه په نامه د (پیرمحمدخان) چې پنځوس زرو جنګیالیانوفوځیانوسره په (باقي محمدخان) چې څلورزره فوځیان ؤ حمله وکړه. نو (باقی محمدخان) دخپل مرشد حضورته راغي اودمدد غوښتلوورانديزيې ورته وکړ.

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

نوددہ مرشد (پیر) د(پیرمحمدخان) حضورته ورغي اوهغه ته يې نصيحت وکړاوورته وې ويل ددې کارنه تيرشه داپريږده ځکه دمسلمانانوترخپل منځ جنګ کول ناجائز دي.

چونکې دډيروالي دفوځ اومال اوغرور دده په دماغ کې ؤنو دپيرصاحب خبره يې ونه منله اودغه پيرصاحب دسختې غوصې په حال کې ورنه راواپس شواوله راتلوسره سم يې (باقی محمدخان) ته وويل اې زويه ادفوځ دکموالي سوچ مه کوه دزړورزمري په شان ددښمن په فوځ حمله وکړه اودماوراء النهر بادشاهي دي مبارک شه اودشفقت لاس يې دده په ملا کېښود (باقی محمدخان)له دعا غوښتولووروسته روان شو.

اوپدغه وخت کې پيرصاحب له لويې ډلې ددرويشانوسره روان شودښارپه يوطرف کې په زاړه مسجد کې دقبلې په لورې په مراقبه کيناست اومتوجې شو يووخت يې پوښتنه کوله چې څه وشول ؟

پدې منځ کې خبرراغی چې (باقي محمدخان) کامياب شو او (پيرمحمدخان)يې مړکړ. نوپدغه وخت کې له مراقبې نه راپورته شواودخپلې خانقاه په طرف راغی.

[حضرات کرام نقشبندیه ص: ۲۰۷.]

وګوره هغو حکاياتو ته چې له اولياء کرامو نه پيښ شوي له پيريانو سره چې دا دهغه څه تائيد کوي کوم چې موږ وويل.

Scanned with CamScanner

(c) Pathfinder.com: The Digital Library

دعبدالقادر جیلاني رَحِمَهُ اللّٰهُ دتصرف واقعه

او هغه څه ته نظر وکړه : چې قطب رباني او هکیل صمداني سیدناعبدالقادر (جیلاني) رحمه الله ته پیریانو څومره انقیاد کاوه اوبادشاه یې اطاعت کاوه او جنګ یې ددوی له سرکشو او شیطانانو سره کاوه او دوی یې په اور باندې سوخول نو داکافي اوبس ده.

اوله دغې قبیلې څخه هغه حکایت دی :

چې دیو سړي لور پیریانو وتښتوله نو عبدالقادر (جیلاني) رحمه الله ورته وویل فلاني ځای ته ولاړل شه له ځان څخه دائره تاو کړه او په هغه کې کینه، نوده دغه کار وکړ،چې ګوري ډلې ډلې پیریان تیزیږي تردې چې بادشاه یې هم راغي په آس باندې سپورده اودده ترمخ ډیرې طایفې دي نودده په برابري ودریده اووې ویل اې انسانه دتاڅه حاجت ده؟ ده په خواب کې ورته وویل زه شیخ عبدالقادر تاته رالیږلي یم. نوهغه دآس څخه ورته کته شو زمکه یې ښکول کړه له دائرې څخه بهر کیناست له ده نه یې پوښتنه وکړه چې څه حاجت دې ده ؟ ده دخپلې لور واقعه ورته بیان کړه.

سمدستي یې له نوروپیریانوڅخه دهغه په هکله وپوښتل هغوی سمدلاسه ورته راحاضره کړه چې دچین له سرکشه پیریانو څخه و.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه جنګۍ چې له چاسره وه دهغه سرېې وربانديې قلم (پرې) . کړده لوريې ځينې واخيسته دغه سړي ورته وويل نن شپه مې عجيبه واقعه وليده هغه داچې تادعبدالقادر(جيلاني) صاحب امر پر ځای کړ؟!

دپيريانوبادشاه ورته وويل هو! داسې ده. دی له خپل کورڅخه زموږه سرکشه پيريانو ته ګوري او وينې يې چې هغه دزمکې په هغه بل لوزي کې وي نوهغوي له هيبته تيښته کوي خپلوکورونو ته اوهر کله چې خدای پاک يو(قطب) مقررکړي نوپه پيريانو اوانسانانو دواړوقدرت ورکوي.او هغوی دده له تصرف او ولکې لاندې وي. [مجوعة رسائل ابن عابدين، الجزالثانی ص: ۲۰۸-۲۰۹]

حکايت:

مولوي صاحب اميرګل چې د منبع العلوم په مدرسه کې سپين ږيری استاذ اود حضرت صاحب مبارک مريد و؛ هغه دا قصه کوله چې: په يووخت کې چې هغه وخت زه طالب وم، مولوي صاحب اسماعيل چې د بل کوم مرشد خليفه و، زه لمانځه ته مخکې کړم، له لمانځه وروسته يې راته ويل چې: عجيبه ښه خاوره دې ده ، که کوښښ وکړې، ډېر کار به وکړې، يعنې دقابليت په لحاظ باندې، نودطالبانو حال ته چې سړی فکر وکړې بنيادي خاوره يې ډېره پاکه ده، نوپه هغو کې دا صحبت هم اثر کوي، داعشق اومحبت هم موجود وي، له دې امله چې دصحابۀ کرامو رضي الله عنهم سينې ډېرې

(c) Pathagar.com The Digital Library

پاکې وي، نود طریقت دغه ننې رسم ورواج په هغه وخت کې بالکل شهرت نه درلود،ځکه چې دوی یواځې درسول الله ﷺ دمجلس اوصحبت له امله ورته صفایي حاصلېدله، نودغسې اذکار لکه دا اوس چې په طریقت کې دي لکه: (لطائف نفی و اثبات او مراقبې) دغو ته دهغوی ضرورت نه وو، نو یواځې درسول الله ﷺ دصحبت له امله ددوی کامله تزکیه کېدله، دغه شی له هغوی رضی الله عنهم څخه په را وروسته طبقاتو کې چې کله دنیوي علائق زیاتېدل نوبیا مشائخ کرامو ددغه طریقت له پاره ځینې اصول (اذکار او سبقونه) غوره کړل.نو زه په هغه بنیاد فکر کوم چې دعوامو اوطالبانو په دغه ژوند کې هم فرق دی.

عوام الحمدلله مسلمانان دي، ډېري یې په اسلام کې سپینې کړې دي، تکلیفونه یې تېر کړي دي، په جهاد اونورو عباداتو کې یې شرکت کړی دی، خوددوی عام محیط اوماحول چې ده، هغه په داسې محیط کې دی چې کدورات پکې ډېر وي، نودهغې له امله په دوی باندې ډېر زر اثر نه کېږي، ددوی متاثره کېدل ترهغه مجلسه پورې وي، نوکه په هغه مجلس کې ورته څه اثر پیدا شو، نوښه ترښه اوکه نه دهغو عامو مجلسونو له امله په دوی کې ډېر زر تحول راځي، اودا دطالبانو چې کومه زندګي ده ، هغه داسې ده چې ټول وخت یې له کتاب یا له استاد،یا له مطالعې، درس او تدریس سره کار وي، نوددوی عام ماحول صاف وي، بیا که لږ تکلیف په ځان راولي په هغه لږ تکلیف ددوی ډېر کار کېږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیضاوي، مشکوة او نورو کتابونو چې کوم تحقیق کړی دی،نودا وایي چې : د انسان له پاره ډېر خطرناک شی ګناوې دي، ترڅو چې یې له ګناوو څخه ځان نه وي ساتلی نوانسان ترقي نه شي کولای، نو له دې امله طالبان پاک دي اوپه لږکوشش کولو سره یې کار جوړېږي.لکه پښتانه وایي : دلندو ختو لیږ اوبه دارو وي.

په اول بیعت سره د ولایت مقام ته رسیدل

حضرت نورالمشائخ قدس الله سره ته دهرات له لوري یو عالم راغی،په اوله ورځ یې چې بیعت ورسره وکړ، وظیفه یې واخیسته ، د وظیفې په دغه اول حالت کې یې یوه چیغه له خولې څخه ووتله اولکه د اور لمبه رڼا یې خلکو ولیدله، په هغه ځای حضرت صاحب مبارک دستاربندي ورته وکړه اوخپل خلیفه یې وټاکه.

بیا سپین ږیروعلماءکرامو استفساراً پوښتنه وکړه چې زمونږ د چا لس کاله، دچا شل کاله، د چا دېرش کاله، اته کاله، اودچا پنځه کاله په طریقت کې تېر شوي دي اودخلافت اجازه ورته نه کېږي اود ده په دغه یوه مجلس کې کار وشو؟ نو حضرت صاحب مبارک ورته وویل چې: دد لرګي تیار ټول کړي وو، یواځې زما له طرفه د اور لګولو ضرورت و، یعنې وختونه یې بې ځایه نه وو تېر کړي، له ګناوو څخه یې ځان ساتلی و، ددې له امله چې دګناوو څخه یې ځان ساتلی و، یواځې چې دا لار خلاصه شوه، نو کار یې هم ځکه خلاص شو.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو مرید په اوله وظیفه کې دانوارالمشائخ صاحب له قبر نه تلاوت اوریدل

حضرت قطب المشائخ دین محمد خلیفه صاحب رَحِمَهُ اللهُ مانه قصه کوله چې یوه مرید ته مې په اوله ورځ وظیفه ورکړه، اوبیا مې د حضرت انوارالمشائخ فضل الدین خلیفه صاحب قدس الله سره زیارت ته ولېږه، کله چې بېرته راغی نوما ورځخه وپوښتل ، ته راته وویل چې ما وظیفه کوله نو له قبرمبارک څخه په یوه خواږه آواز باندې داسې قرائت شروع شو چې ما داسې قرائت تراوسه پورې نه دی اوریدلی. نو خلیفه صاحب مبارک ویل چې په هغه ورځ یې ټول کار خلاص شو. نوزه چې په خپله دطالبانو دا حالت ګورم سره له دې چې دا دمخکنیو مشائخوکرامو حالات چې سړی واوري انسان ډېر مایوسه شي خوبیاهم چې سړی هغه آثار ویني ، هغه محبت وي،نود سړي له پاره امید پیدا شي، چې په دغه لړ شي باندې هم خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ډېر کار کوي، بیا اوس خود فتنو دور ده، آخر وخت ده. لکه حضرت نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: (که چېرته وروستني خلک له ګناهونو څخه لس فیصده لاس ونیسي نوخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به دغو خلکو ته هغه کرامات ورپه برخه کړي کوم یې چې صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ته ورپه برخه کړي ؤ چې هغوی لس په لسو کې عمل کړی وو.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

طالب ته چې لږ څه ورپیدا کېږي نو یوښه خوب یې لیدلی وي، د هغه دزړه تسکین الله تعالی کوي، ځکه الله تعالی په خپل دین باندې غیرت کوي، چاچې په دین لږ لاس نیولی وي، نو ډېر زر اثر ورته ښکاره کېږي.

دشیخ صاحب مبارک دخولې خوږې ملغلري

یو آغا صاحب له ماسره په وړه دوره کې د مشکوة شریف کې درس وایه، تر نسب پورې مې خبره یاده کړه، بیاده راته ویل چې ماته به په خپل نسب کې شک پیدا کېده چې آیا موږ سیدان یو اوکنه؟ ځکه چې په افغانستان کې سیدان له کومه راپیدا شول؟ نود طالبانو دتحریک په وخت کې مزارشریف ته تللی وم، نو هلته (دحضرت علي رضي الله عنه روضی مبارکې) ته ولاړم، نو هلته مې دځان سره دا دعا وکړه چې خدایه پاکه! که زه سید یم، نودلته ماته یو اثر ښکاره کړې چې زما د زړه تسکین وشي، نوڅه سورتونه مې وویل، وظیفه مې شروع کړه، د وظیفې په حالت کې کوټه جوړه شوه، کله چې کوټه جوړه شوه، نو حضرت علي رضي الله عنه، حضرت حسن رضي الله عنه، حضرت حسین رضي الله عنه او حضرت فاطمة الزهرا رضي الله عنها راغلل، نوزما د زړه تسکین وشو چې رښتیا مونږ سیدان یو، یعنې الله تعالی دومره رحیم ذات ده چې دهغه مخلص بنده دزړه تسلي اوتسکین یې دومره زرترزره وکړ، په دغې یوې دعا چې په هغه پاک ځای کې یې وکړه، ځکه په نبکو ځایونوکې دعاوې ډېر

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

زر قبلیږي. اوداځکه چې د انبیاوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ او اولیاء کرامو رحمهم الله تصرفات له مرګ نه وروسته ختمیږي نه بلکې زیاتیږي، ځکه علائق بدني ختم شي، په هر شي باندې الله تعالی ورته علم ورکوي.

دیوې سیدې کونډې سره دمرستې نه کولو دبرخلیک او انجام واقعه

د ساداتو مبارکانو یوه کونډه چې په کور کې یې ډېر فقر او غربت ؤ، دادیوه شتمن مسلمان کور ته ددې له پاره ورغله چې که څه مرسته اوکومک راسره وکړي، ماشومان خواران یې وږي وو، دماښام وخت وو، کله چې ورغله نو ورته وې ویل چې زه سیده کونډه یم، یتیمان بچیان راپاتې دي، د پالنې یې هېڅوک نشته، که ته څه مرسته راسره وکړې، نوهغه مسلمان ورته وویل چې: ستا سره ددې خبرې ثبوت او شجره شته چې ته سیده یې! دې کونډې ورته وویل چې زما ژبه سند ده، زه په خپله خوله اقرار کوم چې زه سیده یم، نور ته له ماڅخه دڅه شي سند غواړې، دې کمبخت مسلمان ورته وویل چې: سیدان ډېر دي، په دې سیدانو پسې زه نه شم رسېدای. دغه مبارکه سیده کونډه ددېرې پرېشانۍ له امله ناامیده او خالي لاس ووتله، اودیوه مجوسي کور ته چې په دې علاقه کې په سخاوت باندې مشهور و، ورغله، هغه ته یې پناه وروړه، هغه شپه ورکړه، دشپې دغه مالدار او شتمن مسلمان اودغه یهودی دواړه په یوه کیفیت باندې خوب وینې، دا مالدار

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلمان خوب وینې چې دقیامت ورځ اود حشر میدان جوړ ده، جنت ده، اوپه دغه جنت کې یوه ښکلې مانۍ (بنګله) ولاړه ده، دې مسلمان له جناب محمد رسول الله ﷺ څخه پوښتنه وکړه چې: یارسول الله ﷺ! دغه بنګله دچا ده؟ نبي کریم ﷺ ورته وویل چې: دا دیوه مسلمان سړي ده، ده ورته وویل چې: زه هم مسلمان یم، که دابنګله ماته راکړې! نبي کریم ﷺ ورته وویل چې: له تاسره ددې خبرې ثبوت او شجره شته چې ته مسلمان یې! ته څه دلیل لرې؟ دغه شتمن او مالدار مسلمان ورته وایي چې زه په خپله خوله اقرار کوم چې زه مسلمان یم، بس همدا زما دلیل دی. رسول الله ﷺ ورته وویل: چې: ستا به په یاد وي چې زما یوه لور درته راغلې وه، هغې درته په خپله خوله څوځو ځله داوویل چې زه سیده یم، تاولې دهغې خبره نه منله.

همدارنګه دغه مجوسي په خپل کور کې همداسې خوب وینې، سم دلاسه راپورته شو، ټوله کورنۍ اوخپلخانه یې راپورته کړه، کلمه یې وویله اوټول په اسلام باندې مشرف شول، سهار دغه شتمن او مالدار مسلمان دهغه یهودی کورته راغی، او ورته وایي چې مابنام ستاسې کور ته یوه مېلمنه راغلې وه؟ هغوی ورته وویل چې: هو! راغلې وه، ده ورته وویل چې: راوبې باسه، که له ماڅخه راضي اوخوشاله شي، نو څلور زره درهم به ورته ورکړم. هغه دکور څښتن چې تردې دمخه یهودی و، او ددې صحنې له لیدلو وروسته مسلمان شوی و؛ ورته وویل چې: (زه د جنت بنګله په څلور زره

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

درهمه نه خرڅوم) څکه ده هم هغه حالت او خوب په خپلو سترګو لیدلی و. [کتاب الکبائر ص:۷۵]

اوس دا دومره تېز تصرف ده، چې یواځې دده دنسب یوڅوک خفه شو،هغه دی هلته براه راست د نبيٰ کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وربانديې پام و، هغه مسلمان ته یې هم هرڅه ورولیدل چې ارمان پرې وکړي اوکافر ته یې هم ورولیدل چې دهغه له پاره دنیکبختۍ اوداسلام راوړلو ذریعه شوه.

نوچې انسان د الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ اوجناب نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شفقت او مهربانۍ ته وګوري همدارنګه د اولیاء الله کرامو مینې او محبت ته چې سړی وګوري، که یوڅوک له چا سره په ښه نیت او اخلاص سره محبت وکړي ، تعلق ورسره وساتي، همدومره دهغه ورته زر پام ورګرځي، دده کار زر جوړیږي، دچا د کورنۍ چې څوک څومره عزت اومحبت اواحترام وساتي دیوچا له متعلقینو سره چې څوک دعزت او احترام معامله کوي هغه هم دغومره ورڅخه راضي او خوشاله وي.

دحضرت مجدد الف ثانی (قدس الله سره) عجیبه واقعه

حضرت مجدد صاحب قدس الله سره فرمایي چې: زه لاهلک وم چې پلار مې د (قادریه) طریقې خلیفه و، یو وخت کې زه ډېر سخت ناروغ وم، شاه کمال کیتهلی قدس الله سره چې دقادریې طریقې یو پیر و، په لاز باندې تېرېده، نو پلار مې زه په غیږکې واخیستم او

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ته یې وروستم، ترڅو مې دم کړي، شاه کمال کیتهلی رحمة الله علیه زه دم کړم اوخپلې لاړې یې په خوله کې راکړې، وروسته چې بیادده کار په نقشبندیه کې په مخ ولاړ،دستاربندي یې وشوه، نو ډېر وخت وروسته دی وایي چې دسهار په وخت کې په مراقبه ناست یم، دمراقبې په حالت کې د شا له لوري څوک راغلل او چوپانه (چپن) یې راواغوستله، سر مې چې راپورته کړ، د شاه کمال کیتهلی قدس الله سره لمسی ده، نوډېر په احترام ورپورته شوم اوسترې مشي مې ورسره وکړه، بیا مې ترې پوښتنه وکړه چې: دا چپن دڅه شي له پاره ده، مجدد صاحب قدس الله سره وایي چې: ده راته وویل چې دا چوپانه زما نیکه شاه کمال کیتهلی قدس الله سره له ماسره ایښې وه، چې د پیران پیر صاحب رحمة الله علیه (حضرت شاه عبدالقادر جیلانی) له خوا څخه ده، اودا یې راته ویلي و چې دا چپن به ته هغه چاته ورکوې چې زه یې بیا درته امر وکړم، اودا درې شپې کېږي چې دی ماته امر کوي چې دا چوپانه حضرت مجدد صاحب ته ورکړه، خوزما زړه نه پرې کېده، نن شپه یې په انتهایي تهدید سره راته غصه وکړه، نوزه مجبوره شوم اودا چوپانه مې تاته راوړه، حضرت مجدد صاحب قدس الله سره وایي چې دا چوپانه مې واغوسته او د خپلې خانقاه په لوري روان شوم او هلته په مراقبه کېناستم، د مراقبې په وخت کې راته دا فکر پیدا شو چې د اولیاء کرامو هم عجیب تصرفات وي چې خرقه مخکې وراغوندي اوکار یې وروسته خلاصوي، یعنې ما خو په قادریه سلسله کې کار نه دی کړی، نودقادریې طریقې چوپانه ماته مخکې

Scanned with CamScanner

(c) Taboton.com: The Digital Library

راورسېده، اوکار به وروسته کېږي، مجدد صاحب قدس الله سره وايي چې: يواځې په همدې تصور سره زما له پلاره نيولې تر پيران پير صاحب پورې چې دقادريې سلسلې څومره اولياء کرام وو ټول راحاضر شول اود قادريه طريقې چې څومره تصرفات اوفيوضات وو ټول زما سينې ته راداخل شول، په دغه حالت کې ماته دا فکر راپيداشو چې داڅه نادره ده چې زه دنقشبنديه طريقې يم اولاړم دقادريه په طرف، نوپه عين حالت کې دنقشبنديه طريقې داولياء کرامو آن تر شاه نقشبند مبارک قدس الله سره روحانيات ټول راحاضر شول، شاه نقشبند صاحب او پيران پير صاحب دواړه په يوه مرتبه کې سره ناست دي، وروسته د چشتيه طريقې په څه مناسبت باندې چې هغوی هم څه دم يا تعويذ راته راکړي و، هغه مشائخ مبارکان ټول راته حاضر شولو د سهروردیه طريقې حضرات هم حاضر شول، تردې پورې چې دغه معارضه اومقابله زما په هکله شروع شوه، دقادريه طريقې مبارکان وايي چې زمونږ دطريقې دی ځکه چې اول لاړې په خوله کې مونږ ورته ورکړي دي او اوس يې چوپانه هم زمونږ اغوستې ده، د نقشبنديه طريقې مبارکان وايي چې بيعت يې زمونږ په دې لار کې شوی دی، کمالات يې ټول په دغه لار کې واقع شوي دي،اودانورو طريقو اولياء وايي چې زمونږ دطريقودی. مجدد صاحب قدس الله سره وايي چې : دامنازعه دماسپښين تر وخت پورې وه چې د جناب محمدرسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ روحانيت راحاضر شو، دڅلورو واړو طريقو مشائخو اختيار ده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته ورکړ، نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دا

Scanned with CamScanner

(c)etabton.com: The Digital Library

فیصله وکړه چې: دی که څه هم قابل او مستحق دځلورو سرو طریقو ده، مګر دده کار په نقشبندیه کې مشهور دی، نوپه دې باندې فیصله وشوه.

[نفحات الانس من حضرات القدس ج: ۲ ص:۵۳۴ / حضرات کرام نقشبندیه / ص: ۲۲۶/ ۲۲۷].

نوتاسې دا فکر وکړئ چې : دومره زیات تعلق و چې دطفولیت او وړوکتوب په وخت کې یې لاړې د قادریه طریقې ده ته ورکړې وې، دم یې ورته ورکړی و، دهمدې لاړې چې څومره مشائخ وو ټول ورپسې متوجه وو ، نوچې دیوې لاړې تعلق جوړ شوی وي له هغې نه ددوی دومره قوي تعلق او رابطه جوړیږي ،داچې سړی مخلص معتقد شي نوبیابه ولې دهغوی نظر په ده باندې نه وي؟

له مرګه وروسته له مریدانو سره دحضراتوکراموشفقت

په یوه وخت کې حضرت نورالمشائخ (قدس الله سره) ته یوچا مېلمستیا وکړه، دی مبارک په هدیره باندې تېرېده، موټر یې ودراوه، اویوه قبرته څلور ساعته په مراقبه ناست و، کله یې چې سر راپورته کړ، نو یوه خلیفه صاحب ورته وویل چې: صاحب! خلکو به ډېر انتظار کړی وي، ده مبارک ورته وویل چې: ددغه قبرڅښتن یوه ورځ زمونږ په لنګر کې ډوډۍ خوړلې وه، زما مرید نه دی، کله چې مونږ په لاړ تېرېدو نودقبر په عذاب اخته و، نوزما غیرت دا نه منله چې زه دې ډوډۍ ته روان یم اوزما یو علاقمند دې په عذاب

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخته وي، نوچې ترڅو اخلاص او اعتقاد وي ، معمولي تعلق وي، دهغومشائخو کرامو غیرت دانبیاوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ غیرت ده، چې دنبي په هکله آیت راخي ﴿ ٱلنَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِٱلْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ ﴾.ا سورة الاحزاب آیت ۵) ژباړه : (محمد دالله) نبي ډیر ورې (لائق) دی له مؤمنانو سره له نفسود دوی (داحکامو په انجام) .

بیاهغه شفقت او غیرت ترمرګه ددوی مبارکانو هم نه هیریږي، په انسان پسې یې پام وي، خو داخبره ورسره شرط ده چې دوی ته به دې اعتقاد وي، له دوی سره به دې اخلاص وي، ځکه کله چې اعتقاد نه وي، نوخامخا به انکار وي اودمقابلې صورت به مخې ته راځي، نو چې مقابله راغله نوبیایې انسان ته فیض، برکت اوخیر نه رسیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵) مجلس

الحمد لله حمداً كثيراً طيباً مباركاً فيه والصلوة والسلام على من لا نبيَّ بعده .

امابعد :

تَبَرُّكْ بِآثَارِ الصَّالِحِيْن

په کوم ځای کې چې کوم ولي وخت تېر کړي دهغه مقام ورته حاصليږي

محترمو مسلمانانو ! د صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم تاريخ ته که ځير شو اوپه غور سره يې مطالعه کړو له هغې څخه ددوی له حضرت نبي کريم صلى الله عليه وسلم سره اخلاص، مينه محبت اوعقيده له ورايه ځليږي.

دصحابهٔ کرامو رضي الله عنهم په حالاً توکې راځي چې: حضرت نبي کريم صلى الله عليه وسلم به چې له خولې مبارکې څخه لاړې مبارکې

Scanned with CamScanner

(c)etabton.com: The Digital Library

توکولې حتی چې بلغم ؛به یې توکول بیابه هم صحابهٔ کرامو صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لاسونه ورته نیول، بیابه یې په خپلو مخونو باندې هغه لاسونه تېرول.

په یوه روایت کې د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په هکله راځي چې کله به ده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اودس کاوه، نوصحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ به لاسونه ورته نیولی وو، اوپه خپلو مخونو باندې به یې بیاهغه لاسونه راتېرول، که به دچا لاسونه دده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هغو اوبو ته ونه رسېدل نوهغوی به ددې نورو صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ دلاسونو لاندې خپل لاسونه ورمُښل ترڅو د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د اوداسه له اوبو څخه په یوه نه یوه طریقه برخه واخلي.

[صحیح البخاری کتاب الشروط باب الشروط فی الجهاد آه ج : ۱ / ص: ۳۷۷/ ۳۷۸ رقم الحدیث ۲۷۳۱ / ۲۶۵۱ / وکتاب الوضوء ج: ۱ ص: ۳۸]

نو اوس که په دې کې ګټه او برکت نه وای نو نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به انکار کړی وی سره له دې چې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خو شارع دی او دشارع په حضور کې خو د ناروا کار کېدل امکان نه لري نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شارع ده، هغه کله هم داسې نه دي کړي چې صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ دې (العیاذبالله) کوم ناروا عمل کړی وي اودی دې چوپه خوله پرې پاتې شوی وي، په دې خو زمونږ عقیده ده چې په ټولو انبیاوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ کې نفساني خواهشات اوغوښتنې نشته چې دخپل نفس دغوښتنې له امله دې دوی یو کار وکړي، داسې واقعې د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په حضور کې څوڅو خله تېرې شوې دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوکه په دې کار کې خیر نه وای ، دغه کار دخیر اوبرکت ذریعه نه وای، نو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم بیا ولې داسې عمل کاوه، نومعلومه ده چې په دې کې دوی مبارکانو ضرور یوڅه لیدلي وو، چې د (صالحینو) په آثارو یې تبرک ځان ته حاصلاوه.

چې داوښ غوندې ځناور خبرې ورسره وکړې د نبي کریم صلی الله علیه وسلم معجزه

نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته یو سړی راغی اوداشکایت یې وکړ چې زمونږ یو اوښ یاغی او سرکشه شوی دی، اوس کار ورڅخه نه شو اخستلای، نورسول الله صلی الله علیه وسلم له یوڅوصحابهٔ کرامو رضي الله عنهم سره هغه باغ ته ورروان شو په کوم باغ کې چې دغه اوښ و، په کوم کوهي چې یې دغه اوښ تړلی دی، نوچې حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم د اوښ په لوري ور روان شو، نو داوښ څښتن ورته وویل چې: یارسول الله! صلی الله علیه وسلم دغه اوښ بالکل چورلټ لیونی شوی، هرڅوک چې ورنږدې شي نو خولې پرې لګوي، هسې نه چې تاسې ته څه تکلیف در ورسوي، نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې: زه ورځم، کله چې نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورغی نو اوښ یوه اوبل لوري ته وښورېده، سر یې په ځمکه وموښه او نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته یې سر په سجده کېښود، نو ددې واقعې له لیدلو او تېرېدلو وروسته نبي کریم صلی الله علیه وسلم د اوښ څښتن ته وویل چې: دا اوښ په مونږ خرڅ کړه، هغه ورته وویل چې: زمونږ د

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور دنفقې دغه یوه ذریعه ده، بل څه نه لرو، نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وویل چې: اوښ ماته ددې شکایت وکړ چې کار راباندې ډېر کوي اوپه نس مې بیا موړ نه ساتي.

حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ څومره د اوچتې مرتبې اودځه عجیبو مناقب څښتن ده؟ نوهغه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته وایي چې: ستاسې دومره لوی شان ده چې حیوانات تاسې ته سجده کوي، نوکه مونږ ته اجازه راکړې مونږ به هم درته سجده وکړو، نوتاسې فکر وکړئ چې په دې خبره سره څومره نفساني خواهشات پوره کېږي؟ خو نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وایي چې: که له خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ نه پرته بل چاته سجده کول روا او جائز وای نوما به ښځو ته امر کړی وای ترڅو خپلو مېړونو ته سجدې وکړي. ځکه دمېړه په ښځه باندې ډېر زیات حقوق دي، حضرت نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حضرت عمرفاروق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته ددې اجازه نه ورکوي، ترڅو ده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته سجده وکړي.

له حضرت یعلی بن مره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت وایي : له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه مې درې معجزې لیدلي دي :

۱- یوځل موږ ورسره روان و په اوښ باندې تیریدو چې څښتن یې داوبو راښکلو کار ورباندې کاوه ، چې کله یې په رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سترګې ولګیدې نو غړغړې او پریاد یې شروع کړ او غاړه یې په زمکه کېښوده ، نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته ودریده وې ویل څښتن یې چیرته ده ؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه راغی ده مبارک ورته وویل دا اوښ په ما خرڅ کړه ، هغه ورته وویل درباندې خرڅوم یې نه درته هبه کوم یې او حال داچې زمونږ د کور دنفقې دغه یوه ذریعه ده، بل څه نه لرو، نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وویل چې: اوښ ماته ددې شکایت وکړ چې کار راباندې ډېر کوي اوپه نس مې بیا موړ نه ساتي. نو له ده سره ښه کوه په نس یې موړساته . [مشکاة المصابیح ج: ۲ ص: ۵۶۲]

په نباتاتوکې دحضرت نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ معجزه

یو صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ راغی نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته وایي چې : که تاسې یوه معجزه ښکاره کړئ ترڅو زما پوره یقین راشي اوتصدیق مې ښه کامل شي، نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وایي چې: هغې ونې ته ورشه اودا ورته ووایه چې دالله تعالی رسول په تا باندې سلام وایي او غواړې دي، دغه صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ هغې ونې ته ورغی اود نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سلام او پیغام یې ورته ورساوه، ونه په حرکت شوه، اوله څلورو طرفونو څخه یې ریښې راوختې او را روانه شوه، کله چې د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حضور ته راورسېده، نو سر یې په سجده کېښود، نودغه صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وایي چې : بس ماته دامعجزه کافي ده، حضرت نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بېرته ونې ته امر کوي ترڅو خپل ځای ته ولاړه شي، ونه بېرته ولاړه، همدغه صحابي ددې صحنې له لیدلو وروسته نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته وایي چې که ته ماته دا اجازه راکړې ترڅو زه هم تاسې ته سجده وکړم. خو نبي

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وايي چې د خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ له ذاته پرته بل چاته سجده نه ده روا.

په یوه روایت کې راځي حضرت صفوان بن عُسال وايي: چې د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لاسونه او پښې یې وربښکل کړي دي ا ابوالمنتهی ص: ۴۹/ مکتبة الحقانیه] خو ممانعت یې نه دی کړی، ځکه چې دا جائز عمل ده، مګر د سجدې اجازه یې هیچاته هم نه ده کړې، هغه داوداسه اوبه چې صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ به په خان باندې مُښلې یو جائز عمل و، منعه یې ورڅخه نه ده کړې، خو چې کله دشریعت په خلاف عمل و، بیایې له هیچا سره هم تسامح نه دی کړی، کله چې دی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ټوله نړۍ (دنیا) کې یواځې و هم دحق اعلان او اظهار یې کړی دی، بیایې چې کله ملګري پیدا شول بیایې هم دحقې خبرې ملګرتیا کړې ده.

نومطلب مې دا و چې په ځای کې هم برکت وي، په لباس کې هم برکت پیدا کېږي، په پس خورده کې هم برکت وي، په مستعملو اوبو کې هم برکت پیدا کېږي، په هر استعمال شوي شي کې برکت پیدا کېږي، ځکه کتابونه لیکي چې: په کوم ځای باندې چې دکومې مرتبې او مقام څښتن تېر شي اویا وخت پرې تېر کړي هغه ځای په نسبت سره نورو ځایونو ته یوه مرتبه او مقام پیدا کوي، لکه څرنګه چې دهغه شخص مقام دی.

هغه خاوره چې درسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له مبارک وجود سره نښتې ده، هغه تر بیت الله شریف هم بهتره ده، هغه تر عرش عظیم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم بهتره ده، دمدينې منورې خاوره چې بابرکته اوپاکه ده هغه له دې امله ده چې د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره يې نسبت ده، څومره مقام چې درسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده په هغه خاوره کې يې هم هغه حيثيت ايښی ده. مدينې منورې ته منوره له دې امله وايي چې المنورة بنور رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

قرآن عظيم الشان ته بې اودسه لاس ورورل يو ناروا عمل ده، ځکه په آيت شريف کې راځي﴿ لَّا يَمَسُّهُۥٓ إِلَّا ٱلْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾ ا سورة الواقعه ا ژباړه : نه يې مسه کوي ده لره اونه دي مسه کوي مګر هغه چې پاک کړی شوي وي (يعنې پاکان).

خو قرآن کريم ته چې کومې ګټې (پوښ) ورکړل شوې چې له دې مخکې يوه عامه ګټه اوکاغذ و، هرڅوک يې په هر حالت کې استعمالولای شي،خوکله چې دغه ګټه له قرآن عظيم الشان سره ولګېده نو بيا ددومره داحترام لائق او وړ شو لکه څومره چې قرآن عظيم الشان دی، بې اودسه لاس ورورل ورته نه دي جائز. اوس دغه کاغذ چې تردې مخکې دکاندار هرشی پکې خرڅولای شول خو کله چې له قرآن عظيم الشان سره ولګېده نوبياخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ ورته دومره عظمت ورکړ چې بې اودسه به لاس نه ورورې.

دجومات ځمکه چې مخکې جومات پرې جوړ نه و، هر رنګه تصرف پکې جائز و، بلکې بيت الخلاء هم پکې جوړېدای شوه، خوچې کله دغه ځمکه دجومات له پاره وقف شوه، دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دعبادت له پاره منتخب اوځانګړې شوه، نوبيا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترقیامته پورې دغه ځای دومره محترم شو چې که حومات رنګ هم شي بیاهم له دغه ځای سره ادب په کار ده. فتاواوې لیکي چې د دغه ځای باندې د جنب (په چا چې غسل فرض شوی وي) دهغه تېرېدل هم پرې ناروا دي. دګندګي اچول پرې ناروا دي، په دغه ځمکه باندې دحیضې او نفاسې تېرېدل ناروا دي اوس دغه ځمکه له جومات څخه مخکې دهرشي د استعمال قابله وه، خو وروسته چې یې دجومات حکم پیدا کړ، نوبیادومره عظمت ورته حاصل شو چې تر قیامته پورې بیاددې ځمکې احترام په خلکو لازم دی اوهیڅ رنګه تصرف پکې نه شي کولای. دا برکت دعبادت له امله پکې پیدا شو.

په اشخاصو کې هم چې برکت پیداکېږي هغه هم ددغه عبادت له امله دی، خاوره چې جماد ده، مکلفه نه ده، هغه فرش ده، حیوانات وریاندې ژوند کوي، خوچې دعبادت له پاره وقف شوه، نو شرافت پکې پیداشو، انسان چې په ټولو مخلوقاتو کې اشرف المخلوقات دی، الله تعالی فرمایي﴿ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِيٓ ءَادَمَ ﴾ [سورة الاسراء آیت:۷۰]

ژباړه :او خامخا په تحقیق ډیر عزت ورکړی دی موږ اولاده دآدم ته دغه اشرف المخلوقات بیا اشرف ترین دمخلوقاتو په عبادت سره ګرځي، ځکه الله تعالی فرمایي:﴿ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ ٱللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ ﴾ [سورة الحجرات آیت:۱۳]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: بېشکه چې ډېر مکرم او معزز له تاسې څخه په نزد دالله تعالی ډېر متقي ادب لرونکی ستاسې.

یعنې څومره چې انسان ته عزت ورپه برخه کېږي هغه په تقوی سره کېږي، نوپه دغه انسان کې به بیاڅرنګه عزت نه پیدا کېږي، خاوره عزتمنه ګرځي، د بل چا دعبادت له وجې، چې بل څوک سجده ورباندې کوي، نو په خپله عابد چې په عبادت لګیا ده، هغه ته به خدای تعالی څومره مقام ورکوي، اوهغه مرتبه بیا ختمیږي هم نه، نبي چې دحیات په حالت کې کوم مقام درلود تر قیامته پورې یې دنبوت مقام نه ختمیږي، بلکې په قیامت کې هم نه ختمیږي. [تفسیرمظهري ج: ۵/ ص: ۲۴۶/ ۲۴۷]

اوس یوڅوک چې د ولایت مقام ته ورسیږي اوولایت ته په دین سره رسیږي، په بې دینې څوک نه رسیږي، چې یو ځل دخدای جَلَّجَلَالُهُ په دین باندې دخدای جَلَّجَلَالُهُ د اولیاوو څخه شو، ﴿إِنْ أَوْلِيَآؤُهُۥٓ إِلَّا ٱلْمُتَّقُونَ﴾ [سورة الانفال آیت: ۳۴] یعنې دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دوستان نه دي مګر متقیان، دغه د دوستي پیغام بیا الله تعالی نه ختموي. دا بیا له مرګه وروسته هغه قبر هم هغسې مقام پیدا کوي، ځکه دخدای جَلَّجَلَالُهُ د دوست قبرده، د حضرت ابوایوب انصاری رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، امام بخاري، حضرت ابو موسی کاظم رَحِمَهُمُ اللهُ په حالاتو کې راځي چې: دا خبره په تجربې سره ثابته ده چې ددوی قبرونه مستجاب الدعوات دي، هلته دعاوې قبلیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله به چې باران نه کېده، نوخلکو به ویل چې درځئ دامام بخاري صاحب قبر ته، دحضرت ابوایوب انصاری رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قبر ته چې دعا وکړو، دابوموسی کاظم رَحِمَهُ اللهُ قبر ته درځئ چې ورشو دعا وکړو، دا دهغه وخت علماء دي چې دیارلس څوارلس سوه کاله مخکې تېر شوي دي، دغه د اوس وخت علماء نه دي.

دادهریوه قبر ته په ورتلو سره به یې اثر په دنیا کې ښکارېده، بارانونه به کېدل، ددې وجه داوه چې ددې خلکو مقام شته ،مقام یې ورک نه دی، په کوم نېک ځای کې چې عبادت وشي هغه عبادت مستجاب اوقبلېدونکی دی، په کعبه شریفه کې عبادت یو په یو لک دی،یوه وجه یې کتابونو دا لیکلې ده چې: په دغه کرم ځای کې چې طواف کېږي په دغه ځای کې اویا انبیاء کرام خښ دي، په منی شریفه کې جومات ده، مسجد نمره ورته وایي ددې جومات په هکله ویل شوي دي چې : په دغه ځای کې اویاوو انبیاء کرامو لمونځونه کړي دي، تر ننه پورې دغه ځای ته خلک ورځي او عبادت پکې کوي، که دمقام تبرک ختمېدای نو نن ورځ خو په هغه ځای کې انبیاء عَلَيْهِمُ السَّلَامُ نشته، نو بیا خلک ولې هلته ورځي او لمونځونه کوي؟ نو معلومه شوه چې په هغه ځای کې آثار او برکات موجود وي. ځکه خلک هغه ځای ته د ورتلو کوښښ کوي.

د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د مقام او مرتبې په هکله دقرآن کریم صریح آیت ده چې دمنافقینو په حق کې راځي﴿ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذ ظَّلَمُوٓا

(c) ketabton.com: The Digital Library

أَنفُسَهُمْ جَآءُوكَ فَٱسْتَغْفَرُوا۟ ٱللَّهَ وَٱسْتَغْفَرَ لَهُمُ ٱلرَّسُولُ لَوَجَدُوا۟ ٱللَّهَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ﴿٦٤﴾ [سورة النساء]

ژباړه: او که بېشکه دغه (منافقان) کله چې ظلم وکړي دوی پرځانونو خپلو (په منلو دحکم ستا) راغلي وی تاته پس مغفرت غوښتی وی دوی له الله تعالی او مغفرت غوښتی وی دوی ته رسول (د الله هم) نو خامخا به موندلی ؤ دوی الله تعالی ښه قبلوونکی دتوبې ډېر رحم والا (داجر او ثواب په انعام سره).

نبي کریم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له رحلت نه وروسته هم د خپل امت د بښنې غوښتنه کوي

یو اعرابي (کوچی) په دې نیت له کوره څخه راووت چې زه به رسول الله صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته دخپلو ګناهونو حالت بیان کړم،ترڅو دی صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زما له پاره له الله جَلَّ جَلَالُهُ څخه مغفرت وغواړي، نوخدای پاک به مې توبه قبوله کړي، کله چې دی مدینې منورې ته راغی نو نبي کریم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له دنیا څخه رحلت کړی و، نودی د نبي کریم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قبر مبارک ته ورغی او ورته وایي چې: ای د الله رسوله! ما ډېر ګناهونه کړي دي او اوس له خپلو ګناهونو څخه توبه ګار یم، اوداهم راته معلومه ده چې الله تعالی فرمایلي دي چې که ماته څوک په اخلاص توبه وباسي نو توبه یې قبلوم، نو دده صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په مبارک قبر باندې یې ځان وروغورځاوه، اوخاوري

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې په ځان شيندلې، چې زه ډېر ګنهکار يم، ستا قبر ته راغلی يم، که ته مې شفاعت وکړې! نو له قبر څخه نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته آواز کوي چې: (قَدْ غُفِرْتَ) تاته مغفرت وشو. [تفسير جلالين ج ۱ ص: ۸۰/ حاشيه: ۱۴/ او تفسير مدارک ج: ۱/ ص: ۳۷۰/ مکتبه انوارالقرآن]

نوهغه دده چې کوم مقام او مرتبه دژوند په حالت کې وه، پس له مرګه هم هغه مرتبه خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ ورڅخه اخيستې نه ده.

نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له روضې مبارکې نه خپل لمسې ته دسلام ځواب ورکوي

دحضرت مولانا حسين احمد مدني رَحِمَهُ اللهُ په هکله کتابونه ليکي چې: دی وايي: زه چې کله مدينې منورې ته ورسېدم، ملګرې راسره وو، ماچې کله د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مبارکې روضې ته سلام واچاوه، نو له هغه لوري ماته په اوچت آواز ځواب راکړ شو چې: (وعليک السلام يا بُنَيّ!) ای بچيه! په تا دې سلام وي، نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خپل خلک پېژني.

داسې واقعې زمونږ په مشائخو کرامو کې هم تېرې شوې دي، چې د ډېر ادب له امله نږدې ورنه غلو، او په برنده کې به ناست وو، نود روضې مبارکې له لوري راباندې غږ وشو چې راځئ زما طرف ته! دا د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مقام دی الله تعالیٰ له مرګه وروسته نه ده ورڅخه اخيستی. د ولي مقام هم پس له مرګه نه ورکېږي،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دچاچې په ژوندکې کوم مقام او حیثیت وي پس له مرګ څخه یې تصرفات زیاتیږي کمیږي نه.

مرشدین خپل مریدان هیڅکله نه هیروي

دحضرت انوارالمشائخ (خلیفه صاحب فضل الدین قدس الله سره) یومُرید قصه کوله چې: دده له رحلت څخه وروسته زه ډېره موده ددوی مدرسې ته نه وم ورغلی. کله چې بیا ورغلم او دمرحوم خلیفه صاحب مبارک قبر ته کېناستم نو په وظیفه کې ویده شوم او خوب وینم چې دی مبارک په کوټه کې ناست ده او زه ور روان یم، کله چې په دروازه ورننوتم نوپه خپل نوم یې یاد کړم چې : نورالرحمانه ! په خیر راغلې او ستړی مه شې! ما ورته وویل چې: خلیفه صاحب ! زه خو داډېر وخت نه وم راغلی، ما خوداسې فکر کاوه چې تاسې به زما نوم هېر کړی وي، ده راته وویل چې په دنیاکې خو لاڅه کوې په آخرت کې دې هم والله العظیم کې هېر کړم، تا خو لاپرېږده چې مور اوپلار دې هم نه هېروم. ګورئ عزتمنو ! دغه اصلي مقام ده ، دا هېڅکله هم دیوه ولي له لاسه نه وځي

زمونږ ځینې ملګري (مریدان) چې دفراست خاوندان دي، ماته حالات بیانوي چې کله مونږ د مرحوم انوارالمشائخ خلیفه فضل الدین مبارک قبر ته ورشو نوله قبر څخه یې داسې خوشبویي راپورته کېږي چې مونږ دهغې حِس په دنیاکې نه شو کولای. ځکه چې هغه مقام یې ختم نه ده، هغه په خپل حال پاتې ده، بلکې

Scanned with CamScanner

(c) ...oton.com: The Digital Library

ترهغې هم لا زيات ده. تصرفات يې په خپل حال بلکې ترهغې لا زيات دي. د هر يو ولی الله چې کوم مقام وي هغه نه ختميږي اوڅوک چې يو ځل د الله تعالی ولي اودوست شو نوبيابه الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دومره ګران وي چې که څوک بيا ورسره دمقابلې فکر اوسوچ کوي نو الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ له دغه انسان سره د جنګ جګړې اعلان کوي ﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ اللهَ قَالَ: مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنْتُهُ بِالْحَرْبِ.... ﴾ [بخاری ج ۲ ص ۹۶۳] يعنې چاچې زما له دوست سره دښمني کوله ، له داسې انسان سره زما له لوري د جنګ اعلان دی.

ګورئ! دی بيا خدای تعالی ته دومره محبوب شي چې الله تعالی بيا دهغه له لوري دجنګ اعلان کوي اودده په څورولو الله تعالی خفه کېږي.

الله تعالی فرمايي چې: که ماته بنده رانږدې شي زما په لاره روان شي، زما د اوامرو او نواهيو پوره پوره اتباع وکړي، نوتردې حده ماته رانږدې شي چې زه بيادده سترګې شم چې په ما باندې لېدل کوي ، زه دده لاسونه شم چې څه پرې رانيسي، زه دده پښې شم چې په هغې باندې مزلونه کوي.

د ډېرو خلکو واقعاتو ته چې سړی وګوري چې که يوځل الله تعالی په دوستي نيولی وي نوبيا يې انبياء کرام دهغو خلکو په عزت کولو باندې مامورکړي دی.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بني اسرائیلو د یو بدمعاش قصه

د بني اسرائیلو په هکله یوه مشهوره واقعه ده چې: په یوه علاقه کې یو مشهور فاسق او بدعمله انسان و، تردې اندازې یې سرکشي زیاته وه چې ددغې سیمې خلک ورڅخه په عذاب شول، مقابله یې ورسره نه شوای کړای، خلکو دده له ضرر څخه دخلاصون په هیله الله تعالیٰ ته زاری شروع کړې چې دده څخه مو خلاص کړه، حضرت موسیٰ علیه السلام ته الله تعالیٰ امر وکړ چې: ورشه اودغه فاسق له دې ښار څخه وباسه ! موسیٰ علیه السلام له ښار څخه ویوست اویوه کلي ته ولاړ، بیا الله تعالیٰ موسیٰ علیه السلام ته امر وکړ چې له هغه کلي څخه یې هم وباسه! له کلي څخه یې هم وایستلو ترڅو دغه کلیوال ورڅخه په عذاب نه شي، ولاړ اود صحرا مخه یې ونیوله ، څه موده وروسته دغه فاسق شخص مریض شو ، مرض یې وار په وار پسې سختېده. تردې چې د مرګ حالت ته راورسېده. نوپه دې حالت کې یې د الله تعالیٰ لوري ته پام شو اوپه خپلو ګناهونو یې پښېمانتیا ښکاره کړه، له ډېره غمه په ژړا شو، په ژړا کې وایي چې: که اوس مې مور وای په مابه یې رحم کړی وای، زما په دغه ذلت به یې ژړا کوله، که زما پلار وای نوڅه مرسته به یې راسره کړې وای، ټول تدبیر او انتظام به یې په لاس کې و، که مې ښځه وای نوزما په بېلتون به یې ژړل اوکه مې خپل اولاد وای نو زما په جنازه به یې ژړلي و اودا دعا به یې کړې وه چې:

Scanned with CamScanner

(c...com: The Digital Library

ای خدایه! زمونږ دغه ضعیف او ګنهګار پلار ته چې له ښاره یې کلي اوله کلي نه یې بېدیا او صحرا ته خلکو وشاړه او اوس د ناامیدي په حالت کې د آخرت په لوري روان دی، نو خدایه! ته پرې رحم وکړې، کاشکې مې داسې اولاد وای، داخبرې کوي او ژاړي.

له دې وروسته الله تعالی ته زاری کوي چې یا الله! چې په دنیاکې خو دې زما زړه دخپلو خپلوانو په جداوالي او فراقت باندې وسوخواه، نو ای خدایه! په آخرت کې مې دخپلو ګناهونو له امله د دوزخ په اور نور مه سوخوه! ای خدایه! زه خو دې په دنیا کې له خپلو خپلوانو څخه جلا کړم خو په آخرت کې مې له خپل رحمت څخه مه بېلوه!

راوي وايي چې په دې حالت کې د الله تعالی رحمت په جوش راغی اود جنت حورو ته یې امر وکړ چې یوه ورته د مور او بله ورته د ښځې په بڼه ورشئ. او غلمانو ته یې حکم وکړ چې: تاسې ورته د اولاد په شکل ورشئ! او دوو ملائکو ته یې حکم وکړ چې تاسې دده د پلار په شکل کې ورته ورشئ اودده په مرګ وژاړئ.

دلته دده د نزعې (دساه ختلو) حالت ده که ګوري چې سر ته یې مور او ښځه ناستې دي او ورته ژاړي، پلار او اولادونه یې ورته ناست دي او پرې ژاړي. ددې صحنې له لیدلو وروسته یې ساه وختله. د ساه له وتلو وروسته الله تعالی موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ ته امر کوي چې په فلانی دښته کې زما یو دوست پروت ده، ورشه اود جنازې، کفن اودفن مراسم یې په ځای کړه. کله چې حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورغی که ګوري چې داخو هغه فاسق ده چې مونږ له ښاره کلي ته اوبیا مو له کلي څخه صحرا ته راووېست نو حیران شو چې خدایه داخو هغه څوک ده چې تا یې ماته له ښاره د اېستلو امر کړی ؤ، نن په دښته کې پروت ده اود جنت حورې ، غلمان او ملائکې دې ورته په ژړا کولو ماموري کړې دي اوماته دې هم امر وکړ چې زما د دوست د کفن ،دفن او جنازې انتظام وکړه! الله تعالی ورته وایي چې: د غریبي ، مسافري او مرض له امله ، اوپه خپلو ګناهونو د پښېما نتیا له امله یې توبه واېسته ،ماته یې رجوع وکړه، نوپه دې اساس مې دی له خپلو اولیاوو څخه وشمېره.

[مکاشفة القلوب ص: ۱۶ / ۱۷]

ګورئ ! د وخت فاسق ده، خو چې کله یې توبه واېسته ، الله تعالی ته یې رجوع وکړه نوبیا د الله تعالی له خاصو دوستانو څخه حساب شو، دومره په خدای تعالی ګران شو چې خپل نازولي پیغمبر ته امر کوي چې ورشه ! او زما د دوست دجنازې اوکفن او دفن دانتظام چارې سمبال کړه. دجنت حورې ، غلمان اوملائکو ته حکم کوي چې ورشئ اوپرې وژاړئ ترڅو یې دزنکدن په حالت کې تسلي وشي.

نوچې دیوچاپه توبه الله تعالی دهغه له ټولوتقصیراتو ورتیر یږي ، دخپلو اولیاوو له جملې څخه یې ګرځوي ، نوچې یوڅوک شپېته او اویا کاله د الله تعالی په دوستي او بندګي کې تېر کړي ، دخدای تعالی له دوستانو سره وخت تېر کړي نودهغه به څومره لوړه درجه

Scanned with CamScanner

(c) etabton.com: The Digital Library

او مرتبه وي؟ نو عزتمنو خبره مې دا کوله چې دا مقامات ختمېږي نه ، دهغوی ځایونه قابل احترام دي، اولیاوالله د ځمکې په سر باندې داسې عزتمن دي لکه د آسمان ستوري، دوی په ځمکه دغسې ځلیږي لکه په اسمان کې چې ستوري ځلیږي ، په جنت کې یې هم دغسې مقامات او مرتبې دي. لاندې طبقې د مسلمانانو به داولیاؤ الله مقامات داسې وینې لکه مونږ چې له ځمکې نه آسمان ته ګورو اود آسمان ستوري وینو. دوی چې په جنت کې په هوا یوطرف اوبل طرف ته ګرځي ددوی انوار به په جنت کې رڼا کوي، په لاندې طبقې د مسلمانانو به یې سیوری پرېوځي اوګوري به چې په هوا باندې یو نوراني مخلوق روان دی. له دوی نه به نور پورته کېږي.

نوددوی مقامات دغسې د ترقي په حالت کې دي، اوځوک چې دوی ته په عزت قائل وي ، په زړه کې یې احترام کوي، نودغسې به دهغوی هم په دوی باندې نظر وي.

خپل مریدان خپل شیخ ته پیش کول

حضرت پیران پیر صاحب سید ده، دده یو خلیفه په بل ځای کې اوسیږي، هغه هم سید ده، هغه خپلو مریدانو ته وایي چې: درځئ د حضرت پیران پیر صاحب لیدلو ته ورشو، مریدان یې ورته وایي چې زمونږ له پاره ته کافي یې ! ته مو پیر او استاد یې ! نوهغه ته د ورتلو څه ضرورت ده؟ دی ورته وایي چې: نه ! دهغه مقام ځان ته

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده، درخې چې ورشو ! کله چې دوی ور روان شول نود پیران پیر صاحب له کور څخه ډېر لرې حضرت پیران پیر صاحب خپلو مریدانو ته امر کړی دی چې : زما په غاړه کې پړی واچوئ اوما په څلورې دده طرف ته ور روان کړئ! کله چې په دښته کې یویل ته په مخه ورغلل، نو د پیران پیر صاحب دغه خلیفه سمدلاسه له زمري څخه کوز شو، ځکه دی په زمري او مریدان یې په آسونو سپاره وو، له کوزېدو سره سم یې په پیران پیر صاحب باندې غږ وکړ چې تا ولې داسې کړي دي؟

نو پیران پیر صاحب ورته دده مقام ذکر کوي او ورته وایي چې: کله ته له خپل کور څخه را روان شوې، نو حضرت بي بي فاطمه رضي الله عنها او د حسنینو رضي الله عنهما په تا باندې پام ؤ، نودهغوی مبارکانو د نظر له امله زه ستا مخې ته په دغه حالت کې راووتم.

نو ګورئ د پیران پیر صاحب مرتبه اومقام وګورئ چې هغه دځومره اوچتې مرتبې او مقام څښتن دی . خودی دلته خپل شاګرد اوخپل خلیفه ته له کوره د باندې آن صحرا ته پړی په غاړه په څلورې ولې راوځي له هغه سره د نبي کریم صلی الله علیه وسلم د نسب احترام په زړه کې و. په آغاصاحبانو کې دا تاثیر ولې موجود دی، د انبیاووعلیهم السلام د نسبت له وجې نه. د اولیاء الله کرامو په نسبونو کې ولې تاثیر دی، ځکه چې دهغو مخکنیو اسلافو نظر ورپسې وي. که دوی مړه هم دي خو نظر یې مړ نه دی. یعنې مطلب داده چې دوی ته حقیقي حیات ثابت دی. نوپه کوم ځای کې چې دوی اوسېدلي وي هغه ځای به تر قیامته پورې په انوارو باندې

Scanned with CamScanner

(c) Maktabton.com: The Digital Library

مُنَور او روښانه وي، هغه ځای له نورڅخه نه خالي کېږي، هغه ځای ته چې سړی څومره احترام ولري له هغه ځای نه دغومره مقام ورته حاصليږي.

په يوه وخت کې يو خليفه صاحب راغلی و نوما دخپل قصور اظهار ورته وکړ چې ماته دحضرت انوارالمشائخ صاحب په ژوند کې دهغه قدر معلوم نه و، نومونږ دده هېڅ ادب او خدمت نه دی کړی، په کوم وخت کې چې موقع او وخت و نومونږ له هغه وخت څخه استفاده ونه کړه اودغه دی اوس يې ارمان کوو، نوده راته وويل چې: اوس نو کله لرې ده، داسې خو نه ده چې خليفه صاحب مبارک له دنيا څخه ولاړ اوتاثيرات يې هم نشته، دخليفه صاحب قبر ته چې څوک په احترام ور روان شي زما دې قسم په خدای وي چې هغه اثر پکې پيدا کېږي. کوم خوند او لذت چې دده په مجلس کې ؤ هغه اوس هم په دې مجلس کې موجود ده؟ زمونږ په شان دعاجزو خلکو چې تراوسه په خپله وظيفه هم نه پوهېږو زمونږ په دې خبرو کې ولې دومره تاثير پيدا کېږي ځکه چې دا دهغو بزرګانو نظر ده. دهغوی شفقت ده، دا ددوی لورينه ده چې په مونږ يې کوي اومونږ د دوی لاس نيولی دی اودوی ته مونسبت کېږي.

دحضرت نورالمشائخ (قدس الله سره) کرامت

مونږ (نکې) ته تللي وو اوله حضرت قطب المشائخ (خليفه صاحب دين محمد (قدس الله سره) سره ګرځېدو، په يو کلي کې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوه نفر کور ته ولاړو، هغه راته ویل چې: زه به مو هغې کوټې ته ورولم چې حضرت نورالمشائخ صاحب او حضرت ضیاء المشائخ صاحب دواړه راغلي وو او زمونږ په کور کې یې دننه موږوی تک وهلی و، چې په هغه کې به مونږ د هلکانو خانګو اچوله چې خدای جَلَّجَلَالُهُ یې له مرضونو نه وساتي. نوکله چې هلته ورغلو او بېرته مهمانخانې ته راغلو نودلته یې بیادغه مجلس شروع کړ چې کله به حضرت صاحب او رئیس صاحب مبارکان دلته راغلل نو خلکو به یې ډېر احترام کاوه، مجلس دوام وکړ. نود قطب المشائخ صاحب له خولې نه بې اختیاره وویل شول چې: دا اوس چې زه راتلم مخکې حضرت صاحب روان ؤ، اوس چې دلته راتلم حضرت صاحب موجود و، هغه کوم مقام یې چې و هغه نه دی ورک شوی.

د شیخ المشائخ عنایت الله (کستم) خلیفه صاحب کرامت

زه د (کستم) خلیفه صاحب مبارک ته کله نه وم ورغلی، یوځل ورغلم نو خبر شوم چې دی مبارک حج ته تللی دی، نو زه لږ څه خفه شوم، چې کاشکې مې لیدلی وای، زه رښتیا درته وایم چې کله په فلانکوچ کې سپور شوم داسې کیفیت راته پیدا شو چې په ډېر وخت کې مې نه وو لیدلی. هغه خپل اثرات ښکاره کړل چې که زه نه یم هم ځای مې خالي نه دی. نوچې څومره مو له وسه پورې وي ادب کوئ.

نو غرض داچې په هرشي کې اثر د دین له امله پیدا کېږي او دین هېڅکله هم نه ختمیږي. دخدای جَلَّجَلَالُهُ د دین اعزاز نه په دنیا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اونه هم په آخرت کې ختمیږي. داچې په قیامت کې څوک د څوارلسم دسپوږمۍ په شکل راپورته کېږي ولې ؟ ځکه چې په دنیا کې یې ډېر دالله تعالی عبادت په اخلاص کړی وي.

په (زهر الریاض) کې روایت دی چې نبي کریم ﷺ فرمایي: کله چې جنتیان جنت ته داخل شي نو د نور منبرونه ورته جوړ شي، نو جنتیان به وایي چې په دنیاکې له مونږ سره یوه وعده شوې وه مونږ دهغې وعدې په انتظار یو اوهغه داچې د خدای جَلَّ جَلَالُهُ دیدار به څه وخت زمونږ په نصیب شي ؟ نوالله تعالی به ملائکو ته امر وکړي چې حجاب پورته کړئ ، ملائکې به ورته وایي چې: یا الله ! په دې خلکو کې خو داسې خلک هم شته چې په دنیاکې یې ګناهونه هم کړي دي، هغوی کله ستا ددیدار لائق دي؟ نو الله تعالی به ورته وایي چې: دا هغه ذاکرین دي چې په ذکر کې به یې ژړل. [مکاشفة القلوب/ عربي ، ص: ۱۳]

ځکه که دخدای جَلَّ جَلَالُهُ له وېرې دمچ د سر په اندازه هم له کومې سترګې څخه اوښکه تویه شي نو بیاهغه مخ په دوزخ باندې حرام ده یعنې دوزخ یې نه شي سوځولای، نوداچې یو ساعت سړی په اخلاص وژاړي نوبیاددې عواقب په آخرت کې ډېر ښه دي، د آخرت ژوند وربانديې برابرېږي. نوچې دې ته موپام وي چې په وظیفه، ختم اوژړا کې مو دخدای جَلَّ جَلَالُهُ رضا مطلب وي نوبیابه اثر کوي، څومره اثر چې په دنیاکې پیدا کوي له هغې نه زیات اثر به یې په آخرت کې هم وي انشاء الله.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(٦) مجلس

د جذب ثبوت او د صبر واقعات

﴿ٱللَّهُ نَزَّلَ أَحۡسَنَ ٱلۡحَدِيثِ كِتَٰبٗا مُّتَشَٰبِهٗا مَّثَانِيَ تَقۡشَعِرُّ مِنۡهُ جُلُودُ ٱلَّذِينَ يَخۡشَوۡنَ رَبَّهُمۡ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمۡ وَقُلُوبُهُمۡ إِلَىٰ ذِكۡرِ ٱللَّهِۚ ...﴾ [سورة الزمر آیت ۲۳]

ژباړه : الله تعالی ټوټه ټوټه نازل کړی دی ډیر ښایسته خوږ کلام کتاب (اودغه پاک کتاب ډیر ښائیسته خوږ کلام) مشابه یو له بل سره مکرر غبرګ (دی).

چې لرخیږي رپیږي ځیګ کیږي له ده پوستکي دهغو کسانو چې ویریږي له رب خپل بیا پاسته شي (آرام نیسي) پوستکي د دوی او زړونه د دوی طرف دیادولو دالله تعالی ته.

له دې آیت څخه د جذب ثبوت کېږي.

داچې د قرآن کریم په اورېدلو کې یوچاته جذب پېښیږي دغه جذب شته او کنه؟

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

نو تفسیر مظهري ج: ۸ / ۲۰۸ مخ / سورة الزمر کې علامه بغوی، صاحب المصابیح) په خپل تفسیر کې لیکي چې: داسې صوفیان کرام چې د آیاتونو د اورېدلو په اثر په دوی باندې بې هوښي راځي نوددې خلکو په هکله دی خپله رایه داسې بیانوي: (دغه خلک چې دقرآن کریم د اورېدلو له امله په دوی باندې بې هوښي راځي دا ددوی کمال نه ده، بلکې بدعت ده، ځکه دا وېره ده چې شیطان دې په ده باندې دا اثر کړی وي. د صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم او مسلمانانو حال الله تعالی داسې بیان کړی دی چې پوستکي یې خیږه کېږي او بېرته نرمیږي.

حضرت عبدالله بن زبیر رضي الله عنه وایي چې ما د خپلې آنا (نیا) حضرت اسماء بنت ابی بکرالصدیق[1] رضي الله عنها نه پوښتنه وکړه چې کله به صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم قرآن کریم اورېده نوددوی به څه کیفیت او حالت وو؟ نو دې مبارکې خپل لمسي ته وویل چې: صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم به داسې کیفیت او حالت وو چې له سترګو نه به یې اوښکې بهېدې، دعذاب د آیاتونو د اورېدلو له امله به یې بدنونه خیږه کېدل اوچې کله به یې بیاد رحمت آیاتونه واورېدل نوزړونه به یې بېرته په قراره او ارام شول. دی رضي الله عنه وایي چې ما خپلې آنا ته وویل چې: دلته خو ځینې داسې خلک هم شته چې د آیاتونو د اورېدلو له وجهې نه بې هوښي پرې راځي. نو دې مبارکې

---

[1] حضرت اسماء رضي الله عنها د حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم خوښینه هم ده، ځکه د حضرت عائشې رضي الله عنها خور ده

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل چې: (اعوذبالله من الشیطن الرجیم) [زه په خدای سره پناه غواړم له شړل شوي شیطان څخه].

یوځل حضرت عبدالله بن عمر رضي الله عنهما روان دی چې په سړي (له اهل عراق) خلک راټول دي، ده وویل چې داڅه پېښه ده؟ هغوی ورته وویل چې: دلته یوسړی ده کله چې قرآن کریم واوري اویاهم دخدای تعالی د ذکر په مجلس کې ورګډ شي نوپه ده باندې دخدای تعالی دوېرې له امله بې هوښي راځي. حضرت عبدالله بن عمر رضي الله عنهما ورته وویل چې: (انا لنخشی الله ومانسقط) مونږ له خدای څخه وېرېږو خو غورځېږو نه. دا شیطان دده خېټې ته ننوتلی ده، داسې جذب نشته چې په هغه کې بې هوښي وي، څوک ولوېږي او بې اختیاره شي. [تفسیر مظهري ج: ۸/ ص: ۲۰۸]

مګر بل طرف ته چې څوک نورو دلائلو ته متوجه شي نو له هغو څخه معلومیږي چې جذب شته.

په ایت شریف کې راځي ﴿حَتَّىٰٓ إِذَا فُزِّعَ عَن قُلُوبِهِمۡ قَالُواْ مَاذَا قَالَ رَبُّكُمۡۖ قَالُواْ ٱلۡحَقَّۖ وَهُوَ ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡكَبِيرُ ٢٣﴾ [سورة سبا]

ژباړه: تر هغه پورې کله چې پورته کړه شي وېره له زړونو د دوی وایي دوی (په خپلو منځو کې) چې څه (حکم) وفرمایل رب ستاسې؟ نو وایي دوی چې حق یې (وفرمایل) او هم دغه (الله) ډېر پورته او ډېر لوی دی.

Scanned with CamScanner

(c) etabton.com: The Digital Library

یعنې دا دملا ئکو حالت ده، چې کله الله تعالی د وحیې کولو اراده وکړي نودی په خپله بلاکیفه کلام وکړي،دالله تعالی دکلام له اورېدلوسره آسمان او عرش عظیم په حرکت کې راشي اوټولې ملائکې بې هوښه شي،لومړنی ملائکه چې په هوښ کې راځي نودا نورې ملائکې ورڅخه پوښتنه وکړي چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ څه وویل ؟ دا ورته وایي چې حق یې وویل، دا فیصله یې وکړه.

نو اوس هغه دی چې په ملائکو باندې د الله تعالی دکلام د اورېدلو له امله بې هوښي راغله.

حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ له الله تعالی څخه د لیدلو هیله کوي، چې ای خدایه! که ماته خپل دیدار راپه برخه کړې! الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ ورته وایي چې: ته ما نشې لیدای ! خوبیابه هم زه په غره باندې یوه تجلی وکړم نوکه هغه غر په خپل ځای باندې تم شو نوته مې هم بیا لیدلی شې . ﴿فَلَمَّا تَجَلَّىٰ رَبُّهُۥ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُۥ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا﴾ [سُورَةُ الأَعْرَافِ آيت ۱۴۳]

ژباړه : نو کله چې (بلا کیف) تجلي وکړه رب د دغه ((موسی ظاهر یې کړ خپل نور)) غره ته نو وئې ګرځاوه هغه ((غر)) ذرې ذرې ((برابر له زمکې سره)) او پریوت موسی بیخوده ((له ډیره هیبته تر ۲۴ ساعته))

اوس له دې تفصیل څخه دوه ډوله خبرې څرګندې شوې:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱ ـ د امام بغوی رَحِمَهُ اللهُ چې دحضرت اسماء اوحضرت عبدالله بن عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په قول باندې دلیل نیسي. اووایي چې داسې څه حالات نشته چې په سړي به بې هوښي راځي . او هلته له قرآن کریم څخه معلومیږي چې په انسان ببهوښي راځي ، په پیغمبر اوملائکو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ باندې بې هوښي راغلې.

د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په شان کې حضرت ام المؤمنین عائشه صدیقه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا فرمایي چې: کله به په ده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ باندې وحیې نازله شوه نوله داسې کیفیت سره به مخ شو چې په یخ ژمي کې به دده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له مبارک بدن څخه خولې رواني وې.

نو دغو دواړو طرفونوته چې سړی وګوري نو قول فیصل او حق خبره داده چې د قرآن کریم د ویلو په وخت کې برکات او انوار زیاتیږي ، دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ د ذکر په وخت کې هم انوار زیاتیږي ،نواوس چې برکات زیاتیږي نود خلکو په احوالو او استعدادونو کې ډېر زیات توپیر او فرق ده، انسان اوملائکو ته چې وګورو نود انسان استعداد له ملائکې څخه زیات ده، ځکه خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دخپل خلافت له پاره بنی آدم مختار کړ ﴿إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً﴾ [سورة البقره آیت ۳۰] انسان یې خپل نائب اوخلیفه ټاکلی دی، نه ملائکه. ﴿ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴾ [سورة البقره] یعني په هغو مقاماتو چې په انسان کې دي زه پرې پوهېږم تاسې علم پرې نه لرئ. نوملائکې چې هر وخت الهي کلام واوري دوی بې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوښه کېږي ، د انسان استعداد ترهغوی لوړ دی. حتی تر غرونو او آسمانونو د انسان استعداد لوړ ده. ځکه الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ فرمايي چې: ﴿إِنَّا عَرَضْنَا ٱلْأَمَانَةَ عَلَى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱلْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا ٱلْإِنسَٰنُ﴾ [سورة الاحزاب آيت:۷۲]

ژباړه : بېشکه موږ وړاندې کړ موږ امانت (ثواب - عقاب) پرآسمانونو او پر ځمکه او غرونو (کله چې مو پيدا کړ په دوی کې فهم او نطق) پس منع راوړه دوی له دې چې پورته کړي هغه (دامانت بار) او ويريدل دوی له هغه (امانت) او پورته کړ هغه (دامانت بار) انسان بېشکه چې دغه (انسان) دی ظالم ډېر بې ويري نادان (په عاقبت خپل) .

نود انسان استعداد په مخلوقاتو کې ترهرڅه لوړ ده، آسمان چې وحيې واوري نو په حرکت راځي، غر ته چې يوه تجلی وشوه نو توټه توټه شو،مګر موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ توټې توټې نه شو، يواځې بېهوښه اوبېرته راپه واک شو.

نوخبره داده چې کله الهي فيوضات او برکات په يوه ځای اوياپه خلکو باندې راډېر شي نو که خلک د لوړ استعداد خاوندان وو نودوی دهغو برکاتو او فيوضاتو تحمل کولای شي، په دوی کې ددې فيوضاتو اثر پيدا کېږي، چې ژړا ورځي اويايې پوستکي خېږه شي،لکه د صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ استعدادونه د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د مصاحبت او مجالست له امله قوي وو.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوکه استعدادونه کمزوري وي، برداشت یې نه شي کړای، نو بیا بې اختیاره شي، یابه لویږي اویابه بې هوښه کېږي، یاچیغې اوفریاد شروع کړي.

اوس نو چې خبره په استعداد بنا شوه نو دصوفیاء کرامو په سلسله کې چې دقرائت په حالت کې ځینوته داسې کیفیت پیدا کېږي ځینو ته نه پیدا کېږي، نویا خوداده چې چاته چې دغه کیفیت پیدا کېږي دا له (وجد) نه پیدا کېږي، یاداچې هغه سړي ته فیض کم رسیږي اودده استعداد زیات ده، ډېر خلک داسې وي چې د ډېرو غټو فیوضاتو ځښتنان وي مګر جذب تراوسه په هغوی کې چا نه دی لیدلی، استعداد یې قوي دی، دقوت استعداد له امله دټولو فیوضاتو تحمل او برداشت کړای شي نوځکه جذب نه پرې راځي اونه په تکلیف کېږي.

اوکله بیاداسې وي چې دفیوضاتو برداشت نه شي کړای نو هغه بیا بې صبره شي.

حضرت اسماء اوحضرت ابن عمر رضي الله عنهم چې یوې وویل چې: (اعوذبالله من الشیطن الرجیم) اوبل وویل چې: شیطان یې خبتې ته ننوتلی دی. نودوی خو یا قیاس په خپل ځان کړی دی چې دوی ته جذب نه پیداکېده، ددوی استعداد قوي و نو ویلي یې دي چې دا د شیطان اثر ده. اویا دوی ته دهغو خلکو په باب کې خبره شوې چې دوی په تکلف سره جذب کاوه،نوځکه یې داخبره کړې ده.

Scanned with CamScanner

(c) Pashtabton.com: The Digital Library

نوداجذب دقرآن کریم د ویلو په وخت کې که داسې وي چې سړی په اختیار کې وي، او سره له اختیاره غورځي حتی ددغو متجاذبینو په هکله له یوچا نه څوک پوښتنه کوي. او وایي چې که سړی د بام په سر ناست وي، ده ته تلاوت شروع کړل شو، اوپه دغه شخص باندې جذب راشي چې دی له خپل ځان څخه خبر نه وي اوله بام څخه لاندې راولوېده، نودا په رښتیا سره دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ له پاره جذب ده. اوکه دځان د ضرر او دفعې معلومات ورته کېدل اوله ضرري شیانو څخه ځان ساتي اوښه پوهېږي مگر بیاهم قصداً ځان وهي خلکو ته ځان ښیي بیا توهم د شرک ده. له دې امله که د نقشبندیه طریقې زیاتره کتابونه وکتل شي نو زیاتره په دې تاکید کوي چې: ترڅو پورې چې دچا اختیار وي نو باید تحمل او برداشت وکړي، قصداً نارې سورې جوړې نه کړي، ځکه دا شرک ده، ځکه ریا شرک ده، خو خلکو ته ځان ښیي ، مگر فی نفسه د قرآن له آیاتونو څخه جذب ثابت ده، ځکه ملائکې بې هوښه شي، آسمان وخوځیږي ، موسی عَلَیْهِ السَّلَامُ بیهوښه شوی،مگر انسان ته چې الله تعالی قوي استعداد ورکړی وي نوبیاهغه ځان سمبالولای شي، اصلاً په انسانانو کې فرق ده، ځکه مونږ مخکې خبر وکړه چې په انسان کې د خاورې عنصر دی، لکه لمر له څلورو آسمانونو څخه راوځي اوځمکه یې برداشت کوي، دغسې د الله تعالی د انوارو برداشت هم انسان کوي. [تفسیر مظهري ج: ۸ ص: ۲۰۹]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

که کله په یوچا باندې جذب راځي نو وظیفه دې نه کوي، اوکه دجذب حالت غلبه پیداکوي نو په خفیه دې درود شریف وایي، سترګې دې نه پټوي اودچا رابطه دې نه نیسي.

دجذب تخصیص ترکوم ځایه پورې ځانګړی نه ده، چې په یوچا کې د ذکر په حالت کې جذب پیداکېږي دا غیراختیاري پیداکېږي اوپه حدیث شریف کې راځي چې د ذکر ځای جومات ده

﴿ عَنْ أَنَسِ بْنُ مَالِكٍ - وَهُوَ عَمُّ إِسْحَاقَ -، قَالَ: بَيْنَمَا نَحْنُ فِي الْمَسْجِدِ مَعَ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. إِذْ جَاءَ أَعْرَابِيٌّ فَقَامَ يَبُولُ فِي الْمَسْجِدِ، فَقَالَ أَصْحَابُ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَهْ مَهْ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تُزْرِمُوهُ دَعُوهُ» فَتَرَكُوهُ حَتَّى بَالَ، ثُمَّ إِنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَعَاهُ فَقَالَ لَهُ: «إِنَّ هَذِهِ الْمَسَاجِدَ لَا تَصْلُحُ لِشَيْءٍ مِنْ هَذَا الْبَوْلِ، وَلَا الْقَذَرِ إِنَّمَا هِيَ لِذِكْرِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ، وَالصَّلَاةِ وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ» أَوْ كَمَا قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: فَأَمَرَ رَجُلًا مِنَ الْقَوْمِ فَجَاءَ بِدَلْوٍ مِنْ مَاءٍ فَشَنَّهُ عَلَيْهِ ﴾ [صحيح المسلم ج ۱/ باب وجوب غسل البول وغيره من النجاسات آه رقم الحديث ۱۰۰/ص: ۱۳۸]

ژباړه : له حضرت انس بن مالک رضي الله عنه نه روایت دی وایي: موږ له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره په مسجد کې ناست وو چې ناڅاپه یو کوچی راغی او په مسجد کې په بولو (متیازو) کیناست صحابهٔ کرامو ورته وویل مه، مه.

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وویل چې پرې یې ږدئ، بولې (متیازې) مه پرې بندوئ ، کله چې هغه صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ له بولو نه خلاص شو نوبیا نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ راوغوښت (اوپه نرمه طریقه یې پوه کړ،ځکه چې نوی مسلمان شوی ؤ، دجومات په ادابو پوه نه و، معذور و،) نو نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وویل چې دا جوماتونه ددې له پاره نه دي جوړ شوي چې څوک دې پکې بولې او قاذورات وکړي، جوماتونه دذکر له پاره جوړ شوي دي، د لمانځه او دقرآن کریم دتلاوت کولو له پاره جوړ شوي دي.

نود ذکر خپل ځای جومات ده، اوجذب چې چاته بې اختیاره پیداکېږي نود ذکر ځای جومات ده ، نوپه جومات کې به جذب هم ورته پیداکېږي.

دا تخصیص بیا تر جومات پورې نشته چې په دښته کې دې سړي ته جذب پیداکېږي نوهغه دې روا وي اوکه په جومات کې پیداکېږي هغه دې ناروا وي. کله چې دا عمل اختیاري نه ده، اوهغه د اللهجَلَّ جَلَالُهُ دذکر له تاثیره پیداکېږي، دقرآن او ذکر له امله تاثیر پیداکېږي دذکر ځای جومات ده نوپه جومات کې سړي ته خامخا جذب پیداکېږي.

له نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ څخه روایت شوی دی چې صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ته فرمایي : کله چې تاسې د جنت په باغچوتېرېږئ نوپکې څرېږئ ،صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ورته وویل چې د جنت باغچې څه شی دي؟ نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وویل چې هغه د

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذکر حلقې دي. په کوم جومات کې چې ذکر کېږي تاسې ورشئ اوشرکت پکې وکړئ دا په حقیقت کې دجنت د میوو خوراک دی.

[ترمذی . رقم الحدیث (۳۵۱۰) . وهکذا مشکوة المصابیح / ج: ۱ / باب ذکرالله عزوجل والتقرب الیه ص: ۱۹۸]

یعنې دجنت د دخول سبب دی، الله تعالی یې ددې په سبب باندې جنت ته داخلوي، خو بیاهم جائز ده، په هغه کې خبره نشته مخکې مو څو، څو ځله بحث ورباندې کړی دی.

خود جذب په هکله احتیاط په کار ده، څومره چې دسړي په وس کې وي کنټرول په کار ده، د نقشبندیه طریقې ښېګڼه اوبهتري چې په نورو طریقو باندې ده دهغې یو علت دادی چې دا لار له ریا څخه خالي ده، په دې لار کې له الله تعالی اومخلوق نه پرته بل څوک خبر نه وي. نوددې له امله داخبره چې څومره پټه وي حتی الامکان چې څومره یې له وسه وي بهتري په دې کې ده چې کار په خفیه وي، مګر کله که له اختیاره ووت نوبیاهغه بېله خبره ده.

نودجذب په هکله کتابونه داسې واقعات رانقل کوي چې داسې کیفیات خلکو ته پېښ شوي دي چې له بام نه لویدلي دي اوپښه یې ماته شوې ده، ځکه غیر اختیاري عمل ده، یوڅوک ځان په اور باندې نه سوځوي اوخپل ځان نه خوړوي، په غیر اختیاري امورو باندې بې خدای تعالی جَلَّجَلَالُهُ هم نه نیسي. اوچې خبره بیا دعشق الهي وي، یعنې اشتباه خو پکې نشته ،یواځې خبره د احتیاط ده، چې باید په دې لاره کې احتیاط وشي چې خلک داګمان او فکر ونه

Scanned with CamScanner

(c) etabton.com: The Digital Library

کړي چې طریقت له چیغو اونارو وهلو څخه عبارت ده، اوباخوک دا فکر وکړي چې په طریقت کې کمال داده چې څوک ډېرې چیغې ووهي، نو اصل خبره داده چې په دغه سړي باندې باید له خدای جَلَّ جَلَالُهُ نه پرته بل هېڅوک خبر نه شي، دغه دوستي او اخلاص دآخرت له پاره هم یوه سرمایه ده، اوکه خلک ووایي چې فلانکی شخص ډېرې ښې وظیفې کوي، ډېر ښه جذب کېږي ،داسې ذاکر ده اوداسې ناري وهي خو چې نیت یې دخدای جَلَّ جَلَالُهُ رضا نه وي نو څه فائده ورباندې مُرتَبه نه ده، نو حتی الوسع باید انسان خپل ځان په واک کې وساتي اوله کنټرول څخه ونه وځي

د حضرت عبدالخالق غجدواني قدس سره خپلومریدانوته بهترین نصیحت

حضرت خواجه عبدالخالق غجدواني رحمه الله په یوه تفصیلي نصیحت کې خپلو شاګردانو اومخلصیو ته وایي چې تاسې اول ځانونه اولیاء جوړ کړئ ، له ځانونو څخه هغه خلک جوړ کړئ چې په هرآن. هره لحظه کې یې له خدای سره علاقه وي، هغه جَلَّ جَلَالُهُ مو په یاد وي، له خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ نه یوه لحظه هم مه غافله کېږئ خو که بیامو هم وس نه رسېده اودغه مقام ته رسېدای نه شوئ نوبیاددغسې خلکو په ځان اومال خدمت وکړئ ترڅو یې تاسې هم په عبادت او خدمت کې ورشریک شئ! ولې ؟ ځکه داهغه خلک

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي چې ددوی دحق له جذباتو نه یوه جذبه دټولو انسانانو او پېریانو له عبادت سره برابره ده.

ځکه هغه د اور لمبه ده، دکوم اور ؟ د عشق الهي د اور لمبه ده. چې له هغه نه بې اختیاره وځي

پتنګ چې ددنیا له دغې رڼا سره مینه لري،په دغه رڼا باندې دومره عاشق ده چې خپل ځان ورباندې وسوځي، داچې څوک دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ په انوارو باندې مین ده، هغه انوار اوتجلیات ورته ښکاره شي ، دهغو په عشق کې داسې پېښه هم راځي چې ډېر بزرګان د جذب په حالت کې دومره بې اختیاره شوي دي چې روح یې هم قبض شوی دی.

سالک فرمایي

ای مرغ سحر عشق زپروانه بیاموز　　کان سوخته را جان شد و آواز نیامد

سالک هغه چرګ ته چې سهار وختي ناري وهي هغه ته وایي چې عشق له پتنګ څخه زده کړه چې یوځل له نوادرو څخه خبر شو نوبیایې په دوهم ځل خبر رانغی او ولاړ پکې مړ هم شو، نودچاچې دخدای تعالی جَلَّجَلَالُهُ سره عشق زیاتیږي بیاپه دې لار کې فنا کېږي اوچې فاني شو نوبیاپه تکلیفونو باندې صبر کوي اوهېڅ پروا یې نه کوي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بله خبره داده چې که مریدانوته په دغه لاره کې څه تکلیف رسیږي، جذب په خپله تکلیف ده، نوچې په دغه تکلیف باندې صبر وکړي نو په صبر باندې کوم مقام ورته ورکول کېږي.

صبر څه ته ویل کېږي ؟

صبر په لغت کې بندوالي ته ویل کېږي.

صبر په درې قسمه ده: صبر علی الطاعة. صبر عن المعصیة صبر علی المصیبة.

صبر علی الطاعة: لمونځ،اودس، روژه، جهاد، حج اونور عبادات په نفس باندې سخت وي، نوکه له دې سخت والي سره سره څوک عبادت کوي نودې ته صبر علی الطاعة وايي.

صبر عن المعصیة: مطلب داچې نفس غواړي چې زنا، غلا وکړي، شراب وڅښي ، خواهش يې د ګناهونو په لوري وي، اوته نفس له ګناهونو راوګرځوي. دې ته صبر عن المعصیة وايي.

صبر علی المصیبة : دامعنا چې کوم تکلیف دمال، اولاد اوځان ورته ورسیږي، په کوم مصیبت اخته شي، له مرضونو اونورو آفاتو سره لاس او ګرېوان شي، نو نفس ددې مخالفت کوي اوته پرې صبر کوي ، له الله تعالی نه پرته يې بل چاته نه بیانوي. نو دې ته صبر علی المصیبة وايي.

داهر ډول صبر په خپل منځ کې ددرجو په نسبت توپیر لري.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

صبر علی الطاعة ، چې دخدای تعالی په بندګي باندې څوک صبر کوي نود قیامت په ورځ ددغو صابرینو له پاره په جنت کې (۳۰۰) درجې دي، چې له یوې درجې څخه تر بلې درجې پورې دومره مسافه ده لکه څومره مسافه چې د آسمان او ځمکې تر منځ ده.

صبر عن المعصیة: چې له ګناهونو څخه څوک صبر کوي نوددې انسان له پاره په جنت کې (۲۰۰) درجې دي، چې ددغو درجو په منځ کې تفاوت د اووم اسمان اود ځمکې تر اووم طبقه پورې ده.نو فاصله دومره زیاته شوه.

صبر علی المصیبة: چې څوک کوي، دده له پاره په جنت کې (۷۰۰) درجې دي ، هره درجه له بلې سره دومره فاصله لري لکه له عرش عظیم نه تر تحت الثری پورې. [تنبیه الغافلین عربي ، ص:۱۴۲]

اوس نو که سړی کوشش وکړي اوپه عبادت باندې ځان عادت کړي نو نفس یې ورسره نه مني سرزوري کوي، عبادت او ذکر نه برداشت کوي اوته په خپل نفس باندې زور راولې په تنګ یې کړې ، په طاعت باندې صبرکوې، نوددې په عوض کې هغه د جنت درې سوه درجې دي ، داچې نفس د ګناهونو په لوري ځي نو معلومه خبره ده چې انسان تباه کېږي نوچې څوک له ګناهونو څخه راګرځي نودا له ګناهونو څخه ځان ساتنه هم بیادومره درجه لري، ثواب یې هم زیات ده. شپږ سوه درجې دي.

بیاچې په عبادت کې څه تکلیف انسان ته پیداکېږي ، مرضونه ، بې خوبي پیدا کېږي، نور تکلیفونه پیدا کېږي په هغه باندې چې

Scanned with CamScanner

(c...n.com: The Digital Library

صبر کوي، نوبیایې هغه مقام ده چې نه سوه درجې ورکوي چې هر درجه یې لکه له عرش عظیم نه تر تحت الثری پورې

ټول وخت داکوشش په کار ده چې هر وخت سړی په هر رنګ تکلیف اخته وي نوباید له خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ نه پرته یې بل چاته ښکاره نه کړي اونه بل چاته شکایت وکړي. یوداسې چې څوک دې دمرض او مسکنت حال وپوښتي او ته ورته ووایې هغه بېله خبره ده ، هغه شکایت او بې صبري نه ده، بې صبري داده چې مرض، مسکنت یا بیکسي په چا باندې راشي نوله دغو مرضونو، مسکنت او بیکسي نه به شکایت نه کوي په دغو به بې صبري نه کوې اوهرڅای به یې نه بیانوي چې زه خو له دې حالت نه ډېر په تکلیف کې یم، در په در شوم ،نودا بیا شکایت ده، دا شکایت به نه کوې

دایو لوی تکلیف ده چې یوسړی په عباداتوکې کوښښ کوي ترڅو یوه مقام ته خان ورسوي او رسیږي نه، نوپه دې حالت کې چې انسان خدای تعالی ته التجا کوي، له بنده نه یې نه غواړي. نوپه دې سره الله تعالی دغه بنده ته هماغه مقامات ورکوي

نوټوله معامله باید له خدای تعالی سره وي، بندګان وسیله دي، ډاکټر وسیله دی، مولوي صاحب وسیله دی، پیر وسیله ده، زیارت وسیله ده، هغوی د خدای تعالی په ورکړه باندې کفایت کوي، په خپله ددوی په وس کې هېڅ هم نشته. نوداچې سړی ډاکټر ته ځي، نوپه حقیقت کې یې اعتماد په خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ باندې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي امید به یې خدای پاک ته وي، که یوڅوک زیارت ته ورځي یابل هرڅای ته چې ورځي امید اوالتجاء به یې خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ ته وي، نوپه دې سره به یې بیا الله تعالی مشکلات ورحل کوي، څومره چې څوک الله تعالی ته نږدې کېږي نوبیادهغو خلکو صبر کول هم ډېر اجر لري او خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ په همداسې خلکو باندې ډېر ډېر تکالیف او امتحانات راولي.

د الله تعالی جَلَّجَلَالُهٗ لوی امتحانات په خپلوپیغمبرانو وي

حضرت زکریا عَلَیْهِ السَّلَام د خپل اُمت په وخت کې کفارو پسې واخیست اود مرګ اراده یې ورته کړې وه، دی په منډه باندې روان ده، په یوه ځای کې یوه غټه ونه په مخه ورغله، ده له دغې ونې څخه پناه وغوښتله چې ماته پناه راکړه ! کفار مې وژني، ونه ورته دوه ځایه شوه، ده ته یې پناه ورکړه اوبېرته پرې راتوله شوه، کفار چې کله دې ونې ته راورسېدل نو شیطان چې دبدبختانو مشر دی دوی ته دسړي په شکل کې راغی او حضرت زکریا عَلَیْهِ السَّلَام یې وروښود. او ورسره یې دا چل هم وروښود چې (اره) راوړئ اودغه ونه پرې اره کړئ ترڅو په دغه ونه کې دی هم له منځه ولاړشي، دوی چې کله اره راوړه او اره یې په ونه کېښوده او دونې اره یې شروع کړه، دده بدن مبارک ته چې اره ورسېده، نوپه دې حالت کې یې له خولې څخه چیغه ووته ، د الله تعالی له لوري ورباندې غږ وشو چې ګوره بیا آه ونه کړې، کنه نوم به دې دصابرینو پیغمبرانو له جملې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لري کړم ، زه دې هېر وم چې تا ونې ته پناه ور وړه؟ نوده مبارک خپلې شونډې کلکې کړې تردې پورې چې تول بدن یې لړ وخرخیدله ، بیایې دوهمه چیغه نه ده کړې.

ګورئ بدن یې په منځ دوه ځایه شو ، دخومره لوړې مرتبې څښتن و خو چې کله یې چې له الله تعالی نه پرته بل چاته پنا ورورله نو الله تعالی په دنیاکې پرې دا تکلیف راووست او د چیغې کولو په وخت کې یې بیا څومره تهدید کړ. [مکاشفة القلوب ص: ۱۱۴]

نو که یوڅوک طالب، مجاهد ، صوفي ، او عالم وي هغه به په دغه لاره کې دیو عام مسلمان په نسبت زیات تکالیف برداشت کوي، په عبادت کې به تکلیف کوي، ځان به له ګناه څخه په ساتلو مجبوره کوي، مصیبت او تکلیف که ورته پیدا کېده نو په هغې به صبر کوي ځکه الله تعالی دصابرینو په هکله دغه آیت نازل کړی دی: ﴿ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴾ [سورة البقره]

ترجمه: له شکه پرته خدای جَلَّ جَلَالُهُ له صابرینو سره تل ملګری دی.

نو مطلب مو دادی چې دا په نفس ډېره درنه ده چې هغه دې دخدای جَلَّ جَلَالُهُ په عبادت کې ځان سختې ته ورکړي، خو که یوڅل نفس راقابو شي، صبر وکړل شي، بیا دی په خپله عادت اخلي که هرڅومره شوخي او سرزوري پکې وي هغه له منځه ځي. هغه بغاوت یې ورک شي اوبیا انسان ته دنیکۍ په لوري الهام کوي او بیا هغه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

تکلیف چې دنفس له وجې به په عبادت کې ورته پېښېده هغه هم له منځه ولاړ شي

ټوله شپه ذکر کول د کتاب د علم د زیادت سبب کیدل

ما له خپلو مشائخو کرامو څخه اوریدلي دي چې: زمونږ داسې معاصرین (هنځولي) هم وو چې له ماخوستن څخه وروسته به په وظیفه کې کېناستل آن تر سهاره پورې. یوه ملګري خبره کوله چې: مابه ډېره وظیفه کوله، اود درس له امله دا راته سخته هم وه، نو له خان سره مې فیصله وکړه چې یوځه به په خان تکلیف راکم کړم نو به په کتاب ښه پوهېږم، مطالعه به مې روانه شي، نو دی ۰ ایي چې کله ما خوب ډېر کړ نو غفلت مې ډېر شو، نوپه کتاب نه پوهېدم. خو چې کله مې بېرته هغه خپل معمول شروع کړ چې له ماخوستنه به تر سهاره پورې کېناستم نو وجود به مې هم سپک و، طبیعت به مې برابر و اوپه کتاب به هم ښه پوهېدم.

داچې څوک د عباداتو په ترسره کولو کې تکلیف تېر کړي نوپه هغه باندې د الله جَلَّ جَلَالُهُ رحمت هم ډېر رانازلیږي، چې په نتیجه کې یې بیا بې شمیره علوم په برخه شي، چې دهغو علومو په ذریعه شرح صدر، سکون او اطمینان ورته حاصل شي.

په انبیاء کرامو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ او صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ په ظاهره ډېر تکلیفونه تېر شوي دي خودا ټول به یې په خان زغمل اوله دې سره

Scanned with CamScanner

(c) Taabton.com: The Digital Library

سره به يې قلبي اطمينان هم وو، دخداى تعالى جَلَّ جَلَالُهُ له لورې به راحت ورسره مل وو، او تکليف به ورته آسانه و.

يوځل دحضرت علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په ورانه کې غيشى ولګېده، کله يې چې هغه غيشى ورڅخه اېسته نو ډېر درد يې کاوه، ده رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ورته وويل چې: کله زه په لمانځه ودرېږم نو بيا زه له ځان څخه ناخبره يم، تاسې کولاى شئ چې په هغه حالت کې راڅخه دا غشى وباسئ، کله چې دى رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په لمانځه ودرېده نو يې غيشى ورڅخه واېست اودى پرې خبر هم نه شو، دده ورون يې ورڅېرې کړ خو دى بياهم پرې خبر شوى نه دى اونه يې هم پښه ښورولې ده. نومطلب داچې دا نفس بيا دومره فنا فى الله شي، چې له خپل ځان څخه محوه شي. [تفسير مظهري ج: ۸/ص ۲۰۸]

دحضرت يوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ په هکله مو مخکې قصه کړې وه چې د ښځو په حق کې راځي چې: ﴿ فَلَمَّا رَأَيْنَهُۥٓ أَكْبَرْنَهُۥ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَٰشَ لِلَّهِ مَا هَٰذَا بَشَرًا إِنْ هَٰذَآ إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿٣١﴾ ﴾ [سورة يوسف آيت: ۳۱]

ژباړه: نوکله چې وليد دوى دغه (يوسف) نوډېر لوى ښائيسته يې وموند (هک پک پاتې اوځانونه ترې هېر شول) اوغوځ يې کړل لاسونه خپل او وويل دوى پاکي ده الله ته (له عجز اونقصانه چې داسې صورت يې هم جوړ کړى) نه دى دغه (ځلمى) انسان، نه دى دغه (ځلمى) مګر پرښته ده لويه.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یعنې کومو ښځو چې یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ ولیده نو خپلې ګوتې یې پرې کړې، نوچې د بنده په عشق کې انسان دې مقام ته رسېږي چې له ډېرې حیرانتیا څخه خپلې ګوتې پرې کوي، دهغه تجلیات اوانوار دومره پرې غالبه شوي دي چې له دې دومره سخت تکلیف سره سره دوی په ځان هم نه دي خبرې شوي اونه یې خپلو ګوتو او لاسونو ته فکر ده. نوداچې یوځوک په عبادت کې لږ تکلیف تېر کړي، دخدای تعالی په عشق کې بیاورته دغسې مقامات په لاس ورځي.

لکه چې په یوه روایت کې راځي چې کله یوځوک شهید کېږي نود زنکدن تکلیف یې داسې دی لکه مېږتون (مېږی) یې چې وچیچي، دا ولې؟ ځکه چې په شهید باندې الهي عشق غالب وي، هغه خپل مقامات په همدې حالت کې په جنت کې له ورایه وینې، هغه حجابات ټول پورته شي، کله چې دغه مقام ورته پیدا شو نوکه دی بیا توتې توتې هم شي نود هېڅ ډول تکلیف احساس نه کوي.

که یوځوک په هر لحاظ کوښښ وکړي د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ مرسته به ورسره وي. د هدایت اواطمینان لارې ورته خلاصوي، درحمت دروازې پرې راپرانیزي، او هر ډول تکلیف بیا ورته آسانه وي.

له نفس سره مجاهده کول خورا غوره کار دی

مګر اصلي او بُنیادي خبره داده چې له نفس سره به مقابله کوو، د نفس مقابلې ته چې جهاد اکبر ویلی شوی دی هغه له دې

Scanned with CamScanner

(c) Pashto.com: The Digital Library

امله چې تل تر تله انسان د نفس په مقابل کې ولاړ وي، څکه مونږ
که مونږ په جومات کې یو ساعت ذکر کوو، ژاړو، عبادت کوو، د
آخرت په طرف مو پام وي، خو کله چې له جومات څخه ووځو بیا مو
هرڅه هېر وي او بېرته په ګناهونو لګیا شو، خدای جَلَّجَلَالُهُ، آخرت،
سوال اوځواب داټول مو هېر شي. نو قدرمنو دا جهاد اکبر به هلته
داعتبار وړ وي چې په ناسته په ولاړه، په دنیاوي معامله کې لنډه
داچې په هرشي کې به خپل نفس ته متوجه وي، مقابله به یې کوي.

کله چې تاسې عبادت کوئ نو نفس درته وایي چې خلکو ته ځان
وښیاست چې څه ښه عبادت کوي، نو ته به له نفس سره مقابله
کوې، په عباداتو اومعاملاتو بلکې په هر هغه عمل کې چې هغه
الله تعالی ته دنږدېوالي ذرېعه وي اودی درسره مقابله کوي ته به هم
ورسره په مقابل کې ولاړ یې، نوبیابه یوځوک د کمال حدودو ته
رسیږي، انسان ترقي کوي اود الله تعالی د دوستانو په ډله کې
شمېرل کېږي، بیا ورته الله تعالی د نیکي کولو ملا ئکې تاکي
ترڅو دی دنیکي کولو په لوري روان کړي اوله ګناهونوڅخه یې
ساتي.

داهل السنة والجماعة عقیده داده چې انبیاء کرام عَلَيْهِمُ السَّلَامُ
معصوم ؤ، هېڅ ډول ګناه یې نه ده کړې خو اولیاء الله معصوم نه
دي، د شرېعت په اصطلاح محفوظ دي. یعنې د انبیاء کرامو
عَلَيْهِمُ السَّلَامُ له ګناهونو څخه د ساتنې ذمه الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ په ځان
منلې ده، په هغوی کې د ګناهونو کولو شوق نه پیداکېږي. مګر
اولیاء الله ترڅو چې تصفیه او تزکیه پکې راغلې نه وي نو کېدای

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي چې ګناه تري شوې وي خو چې يوځل دولايت مقام ته ورسيږي نو بيا ورسره هغه ملائکې مقرري شي چې له ګناه کولو څخه يې ساتي نوپه دې سره دوی محفوظ ګرځي، خو معصوم نه دي، ځکه انبياء کرام خو نه دي، خو که بالفرض ګناه ورڅخه وشي خو بيا وروسته ورته الهي خشيت پيدا کېږي، صحابهٔ کرام رضي الله عنهم چې ټول اولياء الله دي، که به په دوی کې له چاڅخه لږ څه زياتی او کمی وشو نو سمدستي به رسول الله صلی الله عليه وسلم ته راتلل اوورته ويل به يې چې په مونږ دخدای تعالی جل جلاله حکم جاري کړه! په خپله به يې ويل چې له ماڅخه دا تقصير شوی دی او هسې نه چې دا پيتی مې بيا په آخرت کې دغاړې غړوندی شي اوپه عذاب اخته نه شم، نو له اوسه مې سنګسار کړه، يا مې اوس لاس پرې کړه، داهرڅه مې قبول دي خود آخرت له عذابونو چې خلاص شم، نو له دې امله يې الله تعالی محفوظ ګرځوي. خودې مقام ته رسېدل کوشش غواړي اوچې کوشش دې شروع کړ او ملا دې وتړله نوبيادې الله تعالی هم حفاظت کوي، بياواجب تعالی ستا په قول، فعل،نيت، مجلس او صحبت ټولو کې اثر او برکت پيدا کوي.

فائده:

که يوڅوک په يواځې ځای کې ناست وي نو ټولې وظيفې کولای شي، خو که په يو مجلس کې ناست وي نوکه دچا يوه وظيفه ، يا دوه يا پنځه لطائف يا ذکر سلطان وي هغه کولای شي اوڅه تاوان نه لري، مګر نفی او اثبات به په غټ مجلس کې نه کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اودیوې طریقې چې دځومره مشائخو کرامو رابطې ونیول شې چاته د مرحوم خلیفه صاحب رابطه، چاته د دین محمد خلیفه صاحب رابطه، چاته د احمدضیاء خلیفه صاحب رابطه، چاته د داود محمد خلیفه صاحب رابطه، چاته د عنایت الله خلیفه صاحب رابطه، چاته دحضرت صاحب مبارک رابطه پیداکېږي ، چاته چې د چا رابطه پیدا کېږي نوهغه دټولو فیض پرې راجلبیږي، رابطه چې ځومره پورته برابریږي دغومره کار هم ورسره جوړیږي. په یوه مجلس کې چې دیوه ملګري وظیفه په ښه طریقه ترسره شي نود پاتې ټولو ملګرو کار ورسره برابر شي. خو یوه خبره داهم ده چې که یوملګري له اصلِ فیوضاتو څخه منکر وي ، دغې لاړې ته په اخلاص قائل نه وي، له خپل شیخ سره د زړه له تله اخلاص ونه لري، نوبیاداسې هم پېښیږي چې ددغه یوه منکر په سبب دټول مجلس کار خراب شي او فیوضات پرټول مجلس بند شي.

علامه رومي لیکي: چې دیوه شوم (سپېره) له امله د ټول روم ښار وسوځېد. نو کله داسې هم وي چې دیوه بې اَدبه له امله ټول کار خراب شي.

نو د خبرې پای دادی چې ځومره دیوه ملګري (مرید) اخلاص وي، نوددغه یوه ملګري له امله چې الله تعالی یې کار برابر کړي دټول مجلس کار ورباندې جوړیږي. نو الله تعالی دې مونږ ټولو ته واقعي اخلاص ، مینه او محبت راپه برخه کړي. آمین ثم آمین.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۷) مجلس

وخت یو نعمت دی چې باید ضائع نه کړل شي او د تکلیفونو بدله به خامخا ورکول کېږي

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: سُئِلَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ الْأَعْمَالِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: «إِيمَانٌ بِاللهِ» ، قَالَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قَالَ: «الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللهِ» قَالَ: ثُمَّ مَاذَا؟ قَالَ: «حَجٌّ مَبْرُورٌ» ، وَفِي رِوَايَةِ مُحَمَّدِ بْنِ جَعْفَرٍ قَالَ: «إِيمَانٌ بِاللهِ وَرَسُولِهِ» ﴾ [صحيح المسلم ج: ۱/ بَابُ بَيَانِ كَوْنِ الْإِيمَانِ بِاللهِ تَعَالَى أَفْضَلَ الْأَعْمَالِ ، رقم الحديث: ۱۳۵/ص: ۶۲]

ژباړه: له حضرت ابو هریره رضي الله عنه نه روایت دی وایي: چې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه پوښتنه شوې ده، چې په اعمالو کې ترټولو کوم عمل ښه ده ؟ نو ده صلی الله علیه وسلم ورته په خواب کې وویل چې: په الله تعالی باندې ایمان، بیا پوښتنه ورڅخه شوې ده، چې بیا کوم عمل بهتر ده؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې: دخدای په لار کې جهاد کول ، بیا پوښتنه ترې وشوه چې بیا کوم عمل بهتر ده ؟ ده صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې: حج مبرور .

Scanned with CamScanner

(c...ton.com: The Digital Library

﴿ عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ: سَأَلْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ الْعَمَلِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: «الصَّلَاةُ لِوَقْتِهَا» قَالَ: قُلْتُ ثُمَّ أَيٌّ؟ قَالَ: «بِرُّ الْوَالِدَيْنِ» قَالَ: قُلْتُ: ثُمَّ أَيٌّ؟ قَالَ: «الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللهِ» فَمَا تَرَكْتُ أَسْتَزِيدُهُ إِلَّا إِرْعَاءً عَلَيْهِ ﴾ [صحيح المسلم ج: ۱/ بَابُ بَيَانِ كَوْنِ الْإِيمَانِ بِاللهِ تَعَالَى أَفْضَلَ الْأَعْمَالِ، رقم الحديث: ۱۳۷/ص: ۶۲]

ژباړه : له حضرت عبدالله ابن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي : چې له رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه مې وپوښتل کوم عمل بهتر او غوره ده ؟ رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ راته په ځواب کې وويل : په خپل وخت لمونځ کول بيامې ورنه وپوښتل چې بيا کوم عمل بهتر دی ؟

راته وې ويل : له خپل مور اوپلار سره نيکي کول . بيا مې ورنه وپوښتل چې بيا کوم عمل بهتر دی ؟ راته وې فرمايل : دخدای پاک په لار کې جهاد کول . نو زيات سوالونه مې پريښودل له وجې دنرمي په پيغمبر عَلَيْهِ السَّلَامُ باندې .

يعنې داسې په متعددو طريقو پوښتل شوي دي ، بيا کله ده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يو رنګه ځواب ورکړی دی کله بل ډول.

زما اصل مطلب داده چې : دلته محدثين کرام ليکي چې: کله کله چې حضرت نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يوچاته داسې ځواب ورکړی چې په ټولو کې ښه عمل داده چې لمونځ په خپل وخت وکړل شي ، کله يې په دې ځواب ورکړی چې جهاد فی سبيل الله وکړي، کله يې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیاداسې خواب ورکړی چې صدقې ورکړئ (اطعام الطعام) نوددې ټولو بهترینه توجیه داسې ده چې : په کوم وخت کې به دکوم شي ډېر ضرورت و نو نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به دهغه موافق خواب ورکاوه.

لکه یوځای کې چې د چوپوالي خبره بهتره ده، نو هلته علماء لیکي چې له چوپتیا څخه بهتر عمل نشته، چې سړی چُپ کیني اوچېرې چې دخبرو ضرورت وي هلته دې خبرې وکړي، ځکه چې بیا هلته تر خبرو کولو بهتر عمل نشته، نو هرشی له خپل وخت سره موافق په کار ده. یعنې که کله دخبرو ضرورت وي، بیا باید خبرې وشي اوکه دخبرو ضرورت نه و، له عبث مجلسونو څخه باید ځان وساتي، د مشر ، استاد، مرشد په مخکې باید بیا ونه غږیږي، هلته بیا خاموشي ادب ده.

نور ددنیا ژوند دامتحان ژوند ده، انسان چې ځای، وخت اومحل وپېژني باید له هغه سره ژوند غوره کړي. په هر قدم کې باید دشریعت مکمله اتباع غوره کړي. نوبیابه دغه انسان دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ په وړاندې دومره عزتمن وي چې بیا الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دده خوښه او رضا غواړي.

یوې خواته بار بار په آیت کې اورو او وینو یې چې: ﴿ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَىٰٓ ۝٥﴾ [سورة الضحى]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه : اوخامخا ژر ده چې در به کړي تاته رب ستا (ای محمد) لویه برخه په آخرت کې او اختیار دشفاعت) پس راضي به شې ته

نو اوس ګورئ چې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دشریعت مکمل تابع ده، نو الله تعالی ورته وایي چې: زر به دې راضي کړم او بلې خوا دحضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په هکله چې کله ده یو غلام (حضرت بلال رَضِيَ اللهُ عَنْهُ) آزاد کړ نو کفارو به ویل چې ده خو له حضرت ابوبکرصدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ سره احسانات کړي وو نوځکه یې آزاد کړ نو الله تعالی دده په شان کې وفرمایل چې:

﴿ وَمَا لِأَحَدٍ عِندَهُۥ مِن نِّعْمَةٍ تُجْزَىٰٓ ﴿١٩﴾ إِلَّا ٱبْتِغَآءَ وَجْهِ رَبِّهِ ٱلْأَعْلَىٰ ﴿٢٠﴾ وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ﴿٢١﴾ ﴾ . [سورة الیل]

ژباړه : او نه و هیچا لره په نزد دده هیڅ نعمت احسان چې بدل یې ورکولی شي مګر له پاره دطلب درضاء درب چې ډیر لوی دی او خامخا ژر ده چې دی به راضي شي (له الله په موندلو دنعماؤ دجنت او لقاء درب العزت).

یعنې داچې زر به خدای تعالی حضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ راضي کړي، نوحضرت ابوبکرصدیق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته به هم خدای تعالی هغه مقام ورکړي چې دی به پرې راضي وي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه په لباس خدای پاک جل جلاله فخر کوي اوملائکې دده په شان لباس کوي

په یوه مجلس کې حضرت ابوبکرصدیق رضي الله عنه حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته راغی ،یوه شړې یې له خانه تاوه کړې وه، شړې خوپه بدن باندې نه تم کېږي نو په هغې کې یې سوری کړی و، اوبیایې په هغو سوریو کې څه لرګي او خلي ورکړي وو، اوهغه شړې یې پرې تکیه کړې وه، جبرئیل علیه السلام هم دې مجلس ته راغی، حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته یې سلام واچاوه، له سلام څخه وروسته یې له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه وپوښتل چې: حضرت ابوبکرصدیق رضي الله عنه ولې په داسې خواره شړې کې ناست دی؟ نبي کریم صلی الله علیه وسلم ورته وویل : دده چې څومره دنیا اوهستې وه د مکې معظمې له فتحې څخه مخکې یې هغه ټوله داسلام په لاره کې صدقه کړه ،پوره لباس نه لري، نو ځکه یې دا شړې په خان راتاوه کړې ده. نو جبرئیل علیه السلام ورته وویل چې: زه الله تعالی رالېږلی یم ، خدای تعالی ویل چې حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه ته مې سلام وایه او ورته ووایه چې : ته ددغه فقر په حالت کې له ماڅخه راضي یې اوکه ماته په غصه یې ؟ نبي کریم صلی الله علیه وسلم حضرت ابوبکرصدیق رضي الله عنه ته مخ ورواړه او ورته یې وویل چې رب تعالی جل جلاله درته سلام رااستولی دی او وایي چې په دې حالت کې له ماڅخه راضي یې اوکه ماته په قهر یې ؟ حضرت ابوبکر

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

صدیق رضي الله عنه په ژړا شو چې: آیازه به خدای پاک جل جلاله ته په قهر یم ؟ زه راضي یم ، زه راضي یم، حضرت جبرئیل علیه السلام نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته وایي چې: والله له کومه وخته چې ده رضي الله عنه دغه شړې په ځان راتاوه کړې ده نودخدای تعالی جل جلاله له لوري د عرش ملائکو ته دا حکم شوی دی چې تاسې ټول دغه شړې واغوندئ او الله تعالی وایي چې ابوبکر ته ووایه چې که ته له ماځخه په دغه حالت کې راضي یې نوزه له تاځخه راضي یم.

[حیاة الصحابة ، الجزء الاول . ص. ۴۲۵ / ۴۲۶ ؛ کتب خانه فیضي لاهور]

حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه د نبي کریم صلی الله علیه وسلم یو اُمتي ده،خو وختونه یې پېژندلي ، خپل حرکات، سکنات یې له شریعت سره برابر کړي دي،نوبیایې مقام داده چې الله تعالی دده رضي الله عنه رضا غواړي، سلام ورته را استوي او ورته وایي چې آیا ته له ماځخه راضي یې اوکنه ، نودا مقامات دوی ته هسې په لاس نه دي ورغلي،لوږې، تندې، قسماقسم تکلیفونه یې تېر کړي دي، نوبیاخدای جل جلاله دا مقام ورکړی دی.

د حضرت علي رضي الله عنه د فقر او غُربت واقعه

حضرت علي رضي الله عنه وایي چې: زمونږ په کور کې زما اود فاطمې رضي الله عنها بستري نه وې چې مونږ پرې پرېوتلي وای،یو دپوسه پوستکی ؤ چې د ورځې به مو په هغه باندې هغه اوښ ته چې مونږ ته به یې اوبه را اېستې وانبه اچول اود شپې به زه اوبې بې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

فاطمه رضي الله عنها په هغه باندې ویده کېدو، او زما له پاره ددې نه بغیر بل خام هم نه ؤ.

هغه فاطمه رضي الله عنها چې د نبي کریم صلی الله علیه وسلم دخپګر یوه ټکړه ده اود جنت دټولو ښځو سرداره ده

[حیاة الصحابة، الجزء الاول. ص: ۴۲۶ / کتب خانه فیضي لاهور]

حضرت علي رضي الله عنه وایي چې زمونږ په کور ډېرې لوږې تېرې شوې دي، له کوره راووتم چې په لار کې یو دینار پروت دی، ورته ودرېدم چې زه یې واخلم اوکه نه ؟ خوچې خپلې اود کورنۍ لوږې ته مې وکتل او څښتن یې هم نه و، نودا دینار مې راواخیست اوله خان سره مې هغه تجار ته یوړ چې غله دانه یې خرڅوله، څه اوړه مې پرې واخیستل کور ته مې راوړل، حضرت فاطمې رضي الله عنها ته مې وویل چې: دا اوړه لانده کړه اوډوډۍ ورڅخه پخه کړه چې ویې خورو، کله یې چې لندول نوله ډېرې کمزورۍ یې نشوای لندولای، د تندي وېښتان به پکې لګیدل اوله ډېرې کمزورۍ به پرمخې پرې ولوېده. بیا رسول الله صلی الله علیه وسلم ته ورغلم قصه مې ورته بیان کړه راته وې ویل: خورئ یې دا الله تعالی تاسې ته غیبي رزق در کړی.

[حیاة الصحابة، الجزء الاول. ص: ۴۰۶ / کتب خانه فیضي لاهور]

بي بي فاطمه رضي الله عنها د نبي کریم صلی الله علیه وسلم د بدن یو جز ده، خوداسې تکلیفونه پرې تېرشوي دي چې ددې توان اوطاقت یې نه درلود چې اوړه لامده کړي. خودغه خلک و چې تکلیفونه یې وګالل اوبیاپه دنیاکې پرې الله تعالی داسې وسعت راووست چې همدا

Scanned with CamScanner

(c) Maktabah.org: The Digital Library

حضرت علي رضي الله عنه وايي چې چې موږ له رسول الله صلى الله عليه وسلم سره ؤ په نس پورې به مې تيګه تړلې وه اونن ورځ زما د مال څلوېښت زره دينار زکات کېږي، دابيا په دنياکې الله تعالى داسې وسعت پرې راوست.

[حياة الصحابة ، الجزء الاول . ص: ۴۰۶ / کتب خانه فيضي لاهور]

دنبي کريم صلى الله عليه وسلم تره او رضعي ورور حضرت حمزه رضي الله عنه چې په اُحُد کې توتې، توتې اوشهيد شوی دی، دکفن دورکولو په وخت کې دومره شی نه و چې دی مبارک يې پکې پټ کړای وای، يوه شړۍ وه چې د سر طرف به يې پټاوه نوپښې به يې لوڅې شوې اوچې پښې به يې پټولې سر به يې لوڅ شو، آخر يې سر په شړۍ کې ورپټ کړ اوپه پښو يې وابښه ورواچول اودی رضي الله عنه يې بيا خښ کړ.

نوکه وختونه ضائع تېر نه شي اود دين له پاره تکليفونه په ځان تېر کړي نو بيا الله تعالى هم ډېر مهربان ذات دی. هم په دنياکې خپل دوستان ساتي، دعزت ژوند يې په برخه کړي اود شرافت مقام ورکړي، سکون او اطمينان يې په برخه شي اوهمدارنګه په آخرت کې يې هم بيا په هغومقاماتو نازوي چې بيا خدای جل جلاله ددغه انسان رضا غواړي اودی راضي کوي.

مونږ اوتاسې که د الله تعالى احساناتو او ښېګڼو ته وګورو سره له دې چې اعمال موکوټه بلکې په هېڅ حساب دې خوبيامو هم ساتي. اوکه مونږ يوڅه اندازه په خپل اخلاص کې زياتوالی راولو اوپه ځان تکليف تېر کړو نوبيا وګورئ چې د الله رحمت څرنګه په

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوش کې راځي اود داسې رحمت معامله به راسره کوي لکه څرنګه یې چې له صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم او انبیاء کرامو علیهم السلام سره کړې ده. خو بُنیادي خبره داده چې انسان لږ ځان ته متوجه شي اوپه ځان باندې یوڅه تکلیف راولي له نفس او شیطان سره مجاهده او مقابله وکړي.

د هر صحابي رضي الله عنه مقام ته چې ګورې دا مقام یې ځکه موندلی چې هغه په ځان دومره سختۍ تېرې کړې وي چې بل چانه دې تېرې کړي. همدارنګه د هر ولی الله مقام ته چې ګورې هغه دا برخه له دې موندلې ده چې ځان یې تکلیفونه ته ورحواله کړی دی.

یو صحابي رضي الله عنه مبارک وایي چې مونږ داسې وخت هم لیدلی دی چې دومره جامه به مو نشوای پیداکولی چې څادر اویا لنګ مو ترینه جوړ کړی وی. بلکې یو لنګ به مو وو چې د کاروبار په وخت کې به مو له ځان څخه راتاواوه، د خاورو اوخولو له لاسه مو په غاړو کې د خیرو طوقونه جوړ شوي وو. حضرت سعد رضي الله عنه خپل زوی ته وایي چې: که زمونږ هغه حالت دې لیدلی وای چې مونږ به وړې او پوستکي اغوستي وو اوچې بیابه کله باران وشو نوډېر سخت بویونه به راځخه پورته کېدل لکه دمېږو له شپاله (یعنې دمېږو د درو لو ځای) څخه. اوس خو شکر دی په تاسې باندې راحت راغلی دی.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت علي رضی الله عنه څه وايي

حضرت علي رضي الله عنه فرمايي چې ما پوستکی اغوستی ؤ اوله لوږې څخه په تنګ شوم، په کور کې هم څه نه وو اود باندې راووتم، د يوه يهودي باغ ؤ اود دېوال له يوه سوري (غار) څخه مې وروکتل چې د باغ مالک له کوهي څخه اوبه راباسي او ونې اوباغ پرې اوبه کوي، نوکله يې چې زه وليدلم نو يې راته وويل چې: اى وحشي! مزدوري نه کوې ؟ ما ورته وويل چې کوم يې. د اوبو يوه بوکه په يوه خرما باندې، نوتردې اندازې مې کار ورسره وکړ چې زه په دې پوه شوم چې اوس مې دومره خورما ګټلې دي چې زما نن ورځ او شپه پرې تېرېږي نور مې ورسره کار بس کړ. نو ګورئ په دغه صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم پورې به کفارو استهزاء کوله او نبي کريم صلى الله عليه وسلم ته به يې ويل چې مونږ ستا په دغو ملګرو باندې شرمېږو، دوی ډېر زيات فقراء او مساکين دي، نوځکه له تاسره نه کينو.

ګورئ عزتمنو! که څوک عزت غواړي، هغه په دين کې ده. که په ظاهره سړی خيرن وي، لوڅ وي، بې کسه اومسکين وي، هرڅنګه چې وي خوچې خدای پاک جل جلاله عزت ورکړ نودغه شخص بيا په دنيا او آخرت کې له تولو نه بهتره ده. اوکه په ظاهره يې هرڅومره ښه !باس برابر وي ،خوراک او څښاک يې هم ښه وي، خو چې له خدای تعالی جل جلاله څخه ليرې وي،نوبيا له دغه انسان څخه ذليل انسان بل نشته.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو عزت په دې کې دی چې په دین پورې لاس ونیسو او که خدای مه کړه له دغه دین سره مو بې پروایي وکړه او دغه دین ته مو په درنه سترګه ونه کتل بیابه د دغه دین داحکامو له نه کتلو له امله انسان بې قدره او بې عزته کېږي. کله چې په مونږ څه تکلیف راشي نو سمدلاسه بې صبري راڅخه وشي، نو عزتمنو سړی به تکلیف تېروي بیابه کامیابیږي.

اوس زمونږ طریقه د حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه په واسطه له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه رانقل شوې ده. نو زمونږ د قافلې دغه ستر سالار حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه چې دې مقام ته رسېدلی، مونږ مخکې وویل چې په بدن یې پوره لباس نه ؤ او د لوږې له امله یې په نس پورې تیږې تړلې وې، په کور کې یې فرش نه درلود. اوبیاتاسې ته بهتره معلومه ده چې خدای تعالی بیا څرنګه مقام ورکړ؟ نو څوک چې په خپلو اسلافو پسې روان شي، دهغوی نقش قدم او ټکلاره تعقیب کړي.

نو بیا الله تعالی دغه انسان له ناکامیو څخه ساتي او د کامیابۍ تر پولې پورې یې رسوي، خو شرط داده چې مونږ اوتاسې له ځان سره یوڅه محاسبه وکړو اوخپل ځان ته یوڅه متوجه شو. اوهمدارنګه له نفس او شیطان سره مقابله وکړو، نو بیا الله تعالی هم ډېر غفور او رحیم او ډېر غیرتي ذات ده. انشاء الله چې په نیمه لاره کې به نه پاتې کېږو او تر خپل منزله به که خدای کول په ډېره آسانۍ ورسېږو.

Scanned with CamScanner

(c) The Digital Library

(۸) مجلس

د طریقت اصول او آداب

د خینو شیانو په هکله له ماڅخه بېلې بېلې پوښتنې کېږي، نو زیاتې یې د مشائخو کرامو په هکله کېږي.

ددې پوښتنه ډېره کېږي چې که یو سالک له یوچا سره دبیعت تعلق ولري نو بیا له بل چاسره تعلق جوړولای شي او که نه، په نورو مجلسونو کې کېناستلای شي او کنه؟

نو عزتمنو د طریقت اصول دادي: څوک چې له چاڅخه بیعت وکړي، نو دده دکامیابي او ترقي ټول کار تر خپل شیخ پورې تړلی وي، دی به په خپل شیخ باندې کامل اعتماد کوي، د وظیفې په وخت کې به دخپل شیخ سره رابطه ټینګوي، اذکار به دخپل شیخ په اجازه کوي، هغه چې کوم شی ورته وښايي نوهغه به کوي. نو مطلب دادی چې له یوه شیخ سره د یو مرید اخلاص او تعلق څومره قوي شو نودغومره به دده هم کار په مخ روان وي.

اوکه داسې وي چې شیوخ ډېر شي، نوکه داسې وي چې په یوه طریقه کې وي لکه زمونږ دحضراتو مبارکانو چې کومه سلسله ده، چې په وظیفو او صحبتونو کې یې ممانعت نشته، حتی اکثره یوبل

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته د وظیفو د بدلېدلو اِذن هم کوي، خو له دې سره، سره به یې بیاهم اعتماد په خپل شیخ وي، هر مُرید چې اول یې له هرچاڅخه بیعت کړی وي نو کار یې ټول له دغه شیخ سره تړلی دی اوله ده څخه جوړېږي.

ځینې ملګري (مریدان) بیا داسې وي چې تعلق یې له نقشبندیې سره وي خو له دې سره سره دقادریې شریفې له شیخ سره یې هم رابطه وي، اوهغه ورته د ځینو اذکارو اجازه ورکړي چې بیا وروسته دې مرید ته تاوان کوي.

هره طریقه خپل خصوصیات (خانګړتیاوي) لري ، دهغو خصوصیاتو موافق چې سړی روان وي نو کار یې هم ډېر په مخ روان وي. زمونږ په سلسله کې خصوصاً بیا د حضراتو مبارکانو د سلسلې په ابتدائي مرحلو کې د خولې اذکار بېخي نشته، یواځې د سینې اذکار دي چې د لطائفو په نامه یادیږي، بیا د څه وخت په تېرېدلو سره دځینو اذکارو د ویلو اجازه ورکول کېږي ، تلاوتونه ، ختمونه او نفلونه هم په را وروسته وختونو کې وي. په ابتداء کې کار ټول په لطائفو باندې کېږي. اود قادریې ملګري چې دهغوی ذکر ټول په خوله دی.

اوس نو چې هغه سړي ته څه وروښيي نو زمونږ د طریقې کار یې خراب شي ، نو له دوو بیلو شیوخو ، دوو طریقو سره په یوه وخت کې کار کول اوله دواړه سره رابطه جاري ساتل په کار نه دي. بلکې یواځې باید له یوې طریقې سره کار وکړي. اوبیاچې کله یوه طریقه

Scanned with CamScanner

(c) Kegal.com: The Digital Library

پای ته ورسپړي، نوله هغې وروسته دې بیا د دوهمې، دریمې اوڅلورمې طریقې وظیفې واخلي، هغه هم دخپل شیخ په اجازه دې کې څه ممانعت نشته.

خوداچې سړی ټول اذکار په یوه وار په مخ بیایي، نوسړی پسې رسېدای نه شي اوددې په ځای چې کار جوړ شي هغه نور هم خراب شي، نوپه دې هکله ډېر احتیاط په کار ده.

ډېر ملګري (مریدان) په بازار کې په ملنګانو پسې ګرځي، چې څوک ورته ووایي چې فلانکی ډېرغټ متصرف دی، دی به بیاله هغه ملنګ سره تعلق جوړ کړي ترڅو دعا ورته وکړي.له هغه سره ناسته پاسته شروع کړي، نوله دې څخه اجتناب (ډډه) کول ضروري دی، ځکه دلېونیانو او ملنګانو په جامه کې کله ډېرغټ خلک وي نوکه له چاڅخه د هغوی په مقابل کې کله بې ادبي وشي نو بیا بې ټول کار خراب شي.

دکابل دمتصرف دیوخلیفه صاحب سره چلند

دحضرت نورالمشائخ صاحب (شیرآغا فضل عمر) (قدس الله سره) دوردګو یو خلیفه صاحب ؤ هغه قصه کوله چې ما له حضرت صاحب مبارک څخه پوښتنه وکړه چې د کابل متصرف څوک دی؟ ده مبارک راته وویل چې: څه پرې کوي ؟ خو په دې خبره مې ډېر تیګار وکړ ، آخر یې راوښود چې په فلانکي ځای کې یو موچي ده ، د ونې بېخ ته ناست ده اوهغه د کابل متصرف ده زه ورغلم او بوټ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې وربانديې جوړ کړ. بيامې دوهم ځل ور واچاوه چې دا خو دې سم نه دی جوړ کړی، زه دده حوصله معلوموم چې په متصرفينو کې څومره حوصله وي؟ درې ځلور ځله مې بوټ وربانديې وګنډلو بېرته به مې خلاص کړ خوده به هېڅ غوصه نه کوله. بل کال مې بيا حضرت صاحب مبارک ته ډېرې زارۍ وکړې ترڅو د کابل متصرف راوښيي ، بيا يې راوښود چې په فلانکي ځای کې يوسړی ده او هندوانې خرڅوي، سپينه خولۍ يې په سر ده. هغه ته ورغلم او ورته مې وويل چې يوه هندوانه راکړه،هندوانه يې چې راکړه ما بېرته ور وويشتله چې دا خو روغه نه ده، ده هندوانه راسره تاو کړه او وربانديې وې ويشتم چې زه خو څه موچې نه يم چې هغه به دې په عذاب کړاوڅه به يې نه درته ويل.

اوس نو دلته په خپلو کيفياتو کې فرق وي. په چا کې د حلم صفت غالب وي، په چا د جلا ليت صفت غالب وي. نوله داسې خلکو سره تعلق جوړول تاوان لري.

دلته زمونږ ډېر ملګري دي چې د وظيفو په لين کې يې کار ډېر خراب وو او حالانکه ډېرې ښې وظيفې يې وې. بيايې ويلي وو چې دلته ملنګ وو او له هغه سره يې وظيفې کړې وې، د ليوني په لباس کې وو او راته ويل به يې چې راځه وظيفې سره وکړو، نو هغه سره به يې وظيفې کولې نو ټول کارونه يې سره خراب شول.

Scanned with CamScanner

(c) kheyal.com: The Digital Library

نوپه خپل شیخ باندې اعتماد کول، دهغه له دستور سره موافق ژوند کول ، د اصولو مطابق ژوند کول دا د طریقت له پاره بنیادي او اهم رکن دی.

ادب : دوهمه غټه اومُهمه خبره داده چې په طریقت کې باید انتهائي ادب وي. ځکه په اسلام کې ادب خورا غوره او ښه شی دی، دین ټول له ادب څخه عبارت دی (**الدین کله ادب**).

ځینې خلک په ډېره غټه غلط فهمي کې واقع دي، هغوی دهرچا په اړه خبره کوي، نسب ته هېڅ اعتبار نه ورکوي ، لکه دا د وهابیانو مسلک هم ټول دغسې دی چې کوم آیاتونه د یهودو د آباؤ او اجدادو په هکله راغلي دي چې مونږ دهغو شیانو متابعت کوو چې زمونږ پلرونه په هغو باندې روان وو.

نودوی په دې دلیل نیسي چې د ګُمراه پلار ته خو څه اعتبار نشته. د قرآن کریم څخه ثابته ده چې نسب ته ډېر اعتبارنشته. نه! بلکې نسب ته ډېر اعتبار شته ، په قرآن کریم ثابته ده. د حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ اود حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَامُ په واقعه کې دي هغه یو دېوال چې ړنګېده نو حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَامُ ته دعلم لدُني په واسطه امر وشو اوهغه دېوال دواړو جوړ کړ : موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ اعتراض وکړ چې ته دداسې خلکو دېوال جوړوې چې مونږ ته یې ډوډۍ هم رانکړه ، خو وروسته له فراقت څخه چې کله حضرت خضر عَلَيْهِ السَّلَامُ ځواب ورکاوه ورته وایي: ﴿ وَكَانَ أَبُوهُمَا صَٰلِحًا﴾ [سورة الکهف آیت:۸۲] ژباړه : او ؤ پلار د دوی صالح .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یعنې دلته یتیمان وو ، دهغوی پلار یو نېک سړی و،تفسیر جلالین [ج: ۲/ص: ۲۵۱] او رسائل ابن عابدین [ص: ۶] لیکي چې : په اوومه پېړۍ کې یې نېک سړی تېر شوی و، دهغه د احترام له امله الله تعالی خپلو دوستانو ته امر کوي چې دېوال یې جوړ کړئ چې هغه خزانه یې ضائع نه شي. او داچې نسب ته اعتبار نشته هلته چې عقیده بدله وي ، پلار مسلمان زوی کافر، زوی مسلمان پلار کافر، نو په هغه ځای کې بیا ګټه نشته. کله چې دواړه مسلمان وي، که په اعمالو کې فرق موجود وي هم یوبل ته ګټه شته. لکه چې په قرآن کریم کې رب تعالی فرمایي: ﴿ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱتَّبَعَتۡهُمۡ ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَٰنٍ أَلۡحَقۡنَا بِهِمۡ ذُرِّيَّتَهُمۡ وَمَآ أَلَتۡنَٰهُم مِّنۡ عَمَلِهِم مِّن شَيۡءٖ ... ﴾ [سوالطور آیت ۲۱]

ژباړه : او هغه کسان چې ایمان یې راوړی دی او متابعت یې کړی وي د دوی اولادونو د دوی په ایمان سره نو پیوست به کړو موږ په دوی پورې اولاد د دوی او کم به نه کړو موږ دغو (پلرونو) لره له جزاء د) عملونو د دوی هیڅ شی.

یعنې په جنت کې چې کله اولاد د جګې مرتبې څښتن وي اوپلار یې دغومره اعمال نه وي کړي نود اولاد د احترام په خاطر ورسره یوځای کړي. کله مور اوپلار ډېر صالح اونېک انسانان تېر شوي وي، خو له دې سره اولاد هم مسلمان ده مګر نېک عمل یې کم ده، نوبیادجنت هغې درجې ته چې هلته یې مور اوپلار دي دی هم

Scanned with CamScanner

(c) Digital Library

دهغوی په واسطه هغې درجې ته رسيږي. په خپله الله تعالی فرمايي: (پيوست به کړو موږ په دوی پورې اولاد د دوی) نوک نسب ته اعتبار نه وای نوبيا زوی ولې هغې مرتبې ته رسيږي په کومه کې يې چې پلار قرار لري. او الله تعالی دهغوی دخوشالولو په خاطر باندې په ده هم رحم وکړي.

د مشائخو کرامو له نسبونو سره احتياط په کارده

ډېر ملګري داسې وي چې دمشائخو کرامو اود استاذانو د نسبونو په هکله طعن اوبدې بيانوي. که سوچ وکړو چې آخر ددې مجالسو څه فائده ده چې موږ خاص کر د خپلو مشائخو د اولادونو په عملونو اودهغوی په کارونو کې بې ځايه مصروف او خبرې کوو، غيبت ده او کنه؟ که بالفرض زموږ د استاد زوی بې لارې دی کم ترکمه مسلمان خو ده، بې لارې ده بيا په ځانګړې ډول چې د استاذ زوی شي ددې عيب بيانول په حقيقت کې غيبت ده اوکنه؟ غيبت خو همدې ته ويل کېږي چې په يوچا کې يو عيب موجود وي اوته يې بيانوي اوداچې ته يې په حقيقت خبر هم نه يې اودبل په خوله لګيا يې، په خپله دې نه څه ليدلي، نه دې له نږدې ورسره ناسته پاسته کړې، دده اخلاق درته معلوم نه دي، په عقيده يې خبر نه يې، تقوی او ديانت دې دده نه دی ليدلی، نوبواخې دچا په ويلو باندې په دغو غټو نسبونو پسې غږيږې او له دې سره سره دا ملګري طالبان هم وي، شاګردان يې هم وي، مريدان يې هم دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ په خپله دا ملګري وینو چې کله څوک داسې بې ځایه خبرې کوي نو په هغې سره نور ملګري ډېر سخت خفه کېږي، ځکه چې دا خو په حقیقت کې دخپل ځان په هکله خبرې کوي.

دا چې سړی ترقي نه شي کولای دهغې بنیادي علت زمونږ دغه پورتنۍ کمزوري ده.

نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دخپلې اولادې (سیدانو) په هکله وایي چې: نېک یې ستاسې دي. یعنې تاسې ورځخه فائده اوګټه پورته کړئ. که سید عالم اوملا وي نو سبق ورځخه وواياست، که پیر وي نو وظیفه ترې واخلئ ، دم او تعویذ پرې کوئ ، یعنې تاسې ته یې ګټه رسیږي. خو په بدو یې زه خفه کېږم . نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وایي چې که زما په اولاد کې مثلاً یوسړی د اعمالو په لحاظ کمزوری و نوکه تاسې په دغه شخص پسې بد وایئ، دده په حق کې پوچ الفاظ کاروي نوزه پرې خفه کېږم.

درسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لخوا دیوسید او بزرګ ملامتي

د یوه ولي الله واقعه په یو کتاب کې رانقل شوې ده چې : په لاره روان وو، ډېر مریدان ورسره دي، نو یوهلک چې دنسب په لحاظ سید ؤ په مخه ورغی ، دې هلک دې ولی الله ته وویل چې: ای د بزګر زویه ! تاخه دبدبه شروع کړې ده ؟ نسب زما لوړ دی، زه سید یم او خلک په تاپسې دلې دلې روان دي، نو هغه په مقابل کې ورته وویل چې: ماستا د پلار لار خپله کړه (یعنې زه د نبي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په لاره روان یم) نوځکه الله تعالی په ما کې دا خصوصیت اوځانګړتیا پیدا کړه چې خلک مې تابع دي او تا زما د پلار لاړ نیولې ده (چې هغه بزګر، دهقان او جولاؤ) نو ځکه خلکو مخ درڅخه ګرځولی او ته یوازې پاتې یې.

د شپې دغه ولي نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په خوب کې ولید چې ورته په غوصه او ورڅخه خفه ده، چې زما د نسب په اړه دې ولي بې ادبه الفاظ استعمال کړل، چې تا زما د پلار لاره نیولې ده چې هغه بزګر دی؟ او سید هلک هم نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په خوب کې وینې چې هغه ته هم په غوصه دی چې زما د دوست او ولي په حق کې دې ولې بې ادبي وکړه چې (ای د جولازویه) . تا څه دعوه ورسره شروع کړې وه؟

سهار دواړه یو بل ته په معذرت ور روان دي چې په مخه سره ورغلل او یو بل ته عذر کوي ، ځکه خو هر یوه نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په خوب لیدلی او عتاب یې ورته کړی وو.

زمونږ ډېر ملګري داسې مجلسونه کوي او زه یې ورڅخه اورم، دا خبرې ددې له پاره کوم چې زړه مې دربانديې خوږېږي،له داسې بې هوده مجالسو څخه ډډه وکړئ،خپلو اعمالو اوکردار ته متوجه شئ چې یو سړی طالب هم وي اوملا هم شي داخپل ژوند په شریعت نه شي برابرولای خپل ځان نه شي برابرولای، خپل اهل اوعیال نه شي برابرولای، نو بیا ددنیا په خلکو پسې غړېدل کوم کمال ده ؟ آخر ضرورت څه ده چې په غټو نسبونو اوپه استاذانو کې یې ډوډۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیشته کړې وي. ډېر ملګري راځي سره له دې چې په مونږ باندې جسماني تکلیف هم وي بیایې هم برداشت کوو چې که یوچاته مو فائده ورسیږي،خوددغه مجلس نه چې دا ملګري پورته شي نوبیا وایي چې دا خلیفه صاحبان داوایي ، دفلاني کار خلاف دي، د فلانکي کار داسې دی، او حال داچې دوی به مریدان وي، شاګردان به وي، درس ته به درته را روان وي، لاس به دې مچوي، نوآیا دا منافقت نه ده چې یوچاته د شیخ اواستاد په سترګه ګورې او وروسته بیا وریسې غږېږې،کوم شرعي دلیل به هم درسره نه وي. نوداسې ملګري باید عبرت واخلي.

د مشائخو غیبت سړی له فیوضاتو او نورو کتوبې برخې کوي

مسئله داده چې ترهغه سړي لوی دَوُس نشته چې په پیر اومرشد کې یې څوک غږېږي او دی ورته صبر کوي اودهغه غیبت ته یې غوږ نیولی وي. دیوچا په شیخ اویاهم استاد باندې طعن کېږي دی ورسره ناست وي، غوږ یې نیولی وي داډېره لویه بې غیرتي ده. ځکه په قرآن کریم کې الله تعالی رسول الله ﷺ ته وایي چې: ته له یهودو سره په داسې وخت کې مه کېنه چې دوی په قرآن کریم مسخرې کوي، ځکه که په دغه حالت کې ته ورسره ناست یې ، خپله که غیبت کوې اوکنه ، بې ادبي کوې او کنه خو چې دوی

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورباندې لګيا وي نو که د خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ عذاب راغی نه بد
ورسره ختم شي، ځکه ته هم په دغه بې دينۍ کې ورسره ګډ يې

نو چې د استادانو او مشائخو غيبت کېږي او ملګري ورسره
ناست وي نو که دی دَوُس نه وي نو ورته ودې وايي چې نور دامجلس
مه کوه دايوه بنيادي خبره ده، ځکه چې دين له ادب څخه عبارت
دی، علم ټول ادب ده، چې په دين کې بې ادبي راغله نوله سره تر
پايه يې کار خراب شو. يواځې له پير او مرشد سره د ادب خبره نه
ده، بلکې په دې خبره باندې بايد ځانونه پوه کړو چې له انبياء
کرامو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ سره ادب، له کتابونو، اولياء الله ؤ، علماء کرامو،
خانقاوو، مساجدو، مدارسو، بلکې له هر شعائر الله سره بايد
دادب پوره پوره خيال وساتل شي. اوهمدا ددين فيصله ده.

الله تعالی فرمايي: ﴿ذَٰلِكَ وَمَن يُعَظِّمْ شَعَٰٓئِرَ ٱللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى ٱلْقُلُوبِ ﴿٣٢﴾﴾ [سورة الحج]

ژباړه: داحکم مو واورید (يا امر هم دادی چې تيرشو) او هر چا چې تعظيم وکړ دعلا ئمو د (دين د) الله چې دحج افعال، دهدايا ؤ څربول او نور عبادت دی پس بېشکه دا (تعظيم) له (افعالو د خاونداانو د) تقوا دزړونو دی.

يعنې تاسې وګورئ چې بيت الله ده، د صفا مروی غونډۍ پکې دي، دمقام ابراهيم عَلَيْهِ السَّلَامُ په ځای تيره ده، اوتاسې يې وينئ چې مونږ يې احترام کوو، مونږ يې په عزت کولو مامور يو، ځکه چې دا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخدای جَلَّ جَلَالُهُ حکم ده چې دا د دین یو شاخ ده، د دین له شعائرو څخه ده خکه یې په احترام مامور یو. سره له دې چې هغه مکلف نه ده خودچا له وجې چې دغه ځای مشرف شوی دی نودهغه ځای ادب په مونږ باندې فرض دی. نوبیاچې انسان دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دوست وي ، دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د اولیاوو له ډلې څخه وي دهغه ادب خو په طریقهٔ اولی ضروري ده.

د سُــوءِ خاتمې (بدانجام) علامه

دا کتابي مسئله ده چې الله تعالی د یو چا د سوء خاتمې اراده وکړي نو هغه شخص به په اولیاء الله ؤ پسې بدې ردې خبرې شروع کړي، د اولیاء کرامو په طعن (بدو ویلو) چې څوک بوخت شو نودا ددې نښه ده چې ددې انسان خاتمه خرابه ده. نودا مجالس بار بار اورو، دا ملګري باید له داسې مجلسونو څخه ځان وساتي،چې په هغوی کومه فائده مرتبه نه وي . که یوه دیني خبره دیو چا په ګناه پورې معلقه وي بیان یې کړئ څه ممانعت نشته. د صحابه کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ په باب کې د عقائدو مسئله دأده چې که دصحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ګناهونه په دې نیت رانقل کړې چې ددین مسئله ورپورې تړلې وي دا روا دي، مثلاً اصول وایي چې یو سړی د واده څښتن ده اوزنا یې وکړه نودا سړی به په تیږو باندې رجم کېږي لکه حضرت ماعز رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ، نوهغه دی د ضرورت له امله یې په مثال او حجت کې د صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عمل ذکر کړی دی. اوددغه

Scanned with CamScanner

(c) kutubton.com: The Digital Library

صحابي رضي الله عنه په باب کې نبي کريم صلى الله عليه وسلم فرمايي چې داسې توبه يې واهسته که په ټولو عربو تقسيم شي نودټولو له پاره دغه يوه توبه کفايت کوي. اوس يې ګناه پاتې ده ؟ ولې الله تعالى نه دي ويلي چې: ﴿رَضِيَ ٱللَّهُ عَنۡهُمۡ وَرَضُواْ عَنۡهُ﴾ ا سورة مجادله آيت ۲۲ ا

ژباړه: راضي شو الله تعالى له دوی څخه (په طاعت سره) او راضي شول دوی له الله تعالى څخه (په موندلو دجنت) .

نوکه ددين ديوې مسئلې اثبات پرې کوې دا صحيح ده، نور دده په شخصيت کې به مداخله نه کوې. دهغو توبه الله تعالى قبوله کړې ده، که ددين له مسئلې پرته يې نور شخصيت بې ځايه ځېړې نوداشخص بيااهل سنت والجماعت له عقيدې څخه وتلی دی.

د احاديثو فيصله ده چې په اسلافو (صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم، تابعينو، تبع تابعينو) پسې بدې خبرې کوونکی انسان له (ناجيه) فرقې څخه وتلی دی اوپه هغو نورو (۷۲) جهنمي فرقو کې داخل دی. نودصحابهٔ کرامو .تابعينو اوتبع تابعينو څخه رانيولې تر نن عصر پورې مونږ ته دادب حکم دی اوددې حکم پوره پوره متابعت په مونږ لازم دی نوبايد چې دې خالیګاه ته ډېر متوجه شو.

نېک خلک په خپلو خدمتګارانو خفه کېږي

دحضرت نورالمشائخ صاحب مبارک په وخت کې دده مبارک د مدرسې اوښان وو.نو کله چې به يې له خلکو څخه غنم راټولول

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نودغه اوښان به يې ورلېږل، هلته به دهرې منطقې خپلو خپلو علماوو دا غنم راټول کړي وو اوبيابه يې مدرسې ته راوړل.

يوه کلي ته يې دغه اوښان ورلېږلي وو او کليوالو د شپې له خوا دغه اوښان نار (وږي) تړلي وو، سهار چې هغو اوښنو غنم راوړل نو حضرت صاحب ته يې شکايت وکړ چې د فلانکي کلي خلکو زمونږ اوښانو ته خوراک نه دی ورکړی او وږي يې درولي وو نوحضرت صاحب دهغې سيمې علماء راوغوښتل او ورته په قهر شو چې تاسې مدرسه پېژنئ او اوښان يې نه پېژنئ. اوس داچې حضرت صاحب پېژنئ اوخليفه يې نه پېژنئ ، حضرت صاحب پېژنم اودهغه زوی يا لمسی نه پېژنم.

څوک چې په اولياء کرامو پسې غږيږي گستاخي او بې ادبي يې کوي نو دوی دې په دې پوه شي چې ددې مبارکانو د کوذار او څېړې آثار بيا تر ډېره وخته وي.

دحضراتو لخوا ديوملاصاحب وهل

حضرت محمد امين جان آغا صاحب ماته ويل چې : په پخوا وختونو کې زمونږ په طريقت کې داسې وو چې مازديگر به مو ختم کاوه، له ختم څخه وروسته به يې غږ وکړ چې فلانکی خليفه شو اولقب يې دادی. نو يو سپين ږيری عالم و، دحضرت صاحب مريد هم وو، خوپه عام مجلس کې به يې دا خبره کوله چې ماته دا معلومه شوه چې فلانکی خليفه شو او لقب يې دا شو . نو محمد

Scanned with CamScanner

(c) Pashton.com: The Digital Library

امین جان آغا صاحب وایي چې: زه د نورالمدارس مدرسې ته تللی وم، نو د شپې مې خوب لیده چې زه او حضرت صاحب مبارک د مدرسې د لویې دروازې سره ولاړ یو، نو ومې لیدل چې هماغه سپین ږیری عالم د مدرسې په دروازه راتنوت، کله چې مونږ ته رانږدې شو نو حضرت صاحب ماته امر کوي چې: (بزن و بکش این خبیث را) ویې وهه اوله مدرسې څخه دا خبیث وباسه، د طریقت رنګ یې بد کړی دی، نو دی وایي چې زه ادب کوم چې سپین ږیری عالم ده، له لاس څخه یې ونیسم چې ویې باسم، نو حضرت صاحب بیا راته په غوصه شو چې زه درته وایم چې وهه یې اوته یې نه وهې نودی وایي چې یو څو څپېړې مې په مخ وواهه، سهار چې راویښ شوم نوپه هغه خاصه کوټه کې (چې په سلام خانه مشهوره وه) ناست یم،نوپه دغه سوچ کې یم چې دغه دې څرنګه عجیب خوب ولید، چې هغه سپین ږیری عالم اودحضرت صاحب مرید، او دلته ماته حکم داسې وشو چې وهه یې گورم چې یوڅو دقیقې وروسته سړی راغی پارچه یې راوړه چې فلانکی عالم وفات شوی ده، تاسې یې جنازې ته غوښتې یې.

دحضراتوپه راتګ دزمکې ښوریدل

حضرت محمد امین جان آغا صاحب قصه کوله چې دتحریک په وخت کې د غزني څخه راروان شو د (ښرنې) په لوري په یوه دښته کې چې چول بیابان ده. چې گورو چې د سرک په غاړه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه کوچنۍ ښځه ولاړه ده او لرګي یې تر شا نیولي دي، کله چې مونږ ورته راورسېدو نودا لرګي یې زما د موټر مخې ته واچول، موټروان ته مې ویل چې موټر ودروه کېدای شي چې داسپین سرې ښځه څه عذر ولري، موټر مو ودراوه. زه ورکوز شوم پوښتنه مې ترې وکړه چې موري خیر خو به وي؟ دې راته وویل چې ما تاته مېلمستیا کړې ده، که له ماسره ډوډۍ ته ولاړ شې، ما یوې او بلې خواته وکتل چې دلته خو نه کور اونه کلی شته،نو ماورته وویل چې موري کور دې چېرې دی ؟ دې راته وویل چې ددغې غونډۍ نه ها خوا. له مونږ سره درې (۳) موټرونه وو، نو یوڅه ملګري مو دغلته پرېښودل او نور په پښو ورسره روان شو، دوه ساعته مو په پښو مزل وکړ، هلته چې یوې کېږدۍ (خیمې) ته ورسېدو نو له شوروا او غوښو څخه یې ډک لوښي ایښي وو، نو ډوډۍ مو وخوړه اوبیا مې ترې پوښتنه وکړه چې موري ! تا عام خیرات کړی وو اوکه زمونږ په رابطه چا خبر درکړی وو ؟ نو دې راته وویل چې کله ته له غزني څخه را روان شوې نو څمکه په حرکت شوه ، نو زه وپوهېدم چې دحضراتو مبارکانو یوڅوک په دې لاره را روان دی، نو مادغه تیاری له مخکې څخه درته کړې ؤ.

نو محترمو ملګرو که غواړئ چې سعادت مو په برخه شي نو بیا له دغسې بې ځایه غیبت او بې هوده مجالسو نه ترڅو مو چې وس او توان وي ځان وساتئ ! اوکه نه خدای مه کړه بیابه مو دنیا او آخرت خراب وي.

Scanned with CamScanner

(c) k...com: The Digital Library

داولیاء کراموسره دگستاخي انجام

د دیرې د علاقې یو خلیفه صاحب چې حاجي هدایت الله نومېږي د قادریه سلسلې پیر اوپه نقشبندیه کې د(جناب شیخ الحدیث خلیفه صاحب دین محمد مدظله العالی) مرید دی؛ هغه قصه کوله چې یووخت زه دخپل مرشد د لیدلو له پاره سوات، علاقې) ته تللی وم اوپه خانقاه کې یې ناست وم، د مازدیگر ختم مو کاوه چې یو عالم ډېر زیات ژړل، له ختم نه وروسته ما له خپل مرشد څخه پوښتنه وکړه چې دا عالم ولې داسې بده ورځ شروع کړې ده او ژاړي ؟ نو مرشد مبارک راته وویل چې ورشه په خپله ترې پوښتنه وکړه، زه ورغلم او ترې ومې پوښتل، نوهغه راته په ځواب کې وویل چې: زه له یو داسې استاد سره له ډېره وخته راهیسې شاگرد وم چې هغه به د اولیاء الله کرامو بې ادبي او گستاخي کوله او مونږ هم په دغو مجلسونو کې ورسره شریک وو، د وخت په تېرېدو سره زمونږ دغه استاد مریض شو اوپه اوږه (ولې) یې غټه دانه راوختله، له دې څخه به یې سخته تبه هم وه، دوه درې ورځې ملگرو انتظار وکړ، نو بیا استاد راته وویل چې نور تاسې ته اجازه ده چې له ماڅخه ولاړ شئ! نور ټول ملگري ولاړل او ما ورته وویل چې زه نه ځم، یوڅه وخت وروسته داسې پېښه شوه چې دغه استاد به له ماښام څخه تر سهاره پورې ډېر په تکلیف اوپه سخته تبه کې وو، ټوله شپه یې په رنو سترگو تېره کړه، کله چې سهار شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو یوڅه سترګه یې سره ورغله او ماته موقع پیداشوه اود اوبو د چینې په لوري روان شوم، هلته مې چې له اوبو څخه لوښی ډک کړ، نو کتل مې چې د غره له طرفه نولس (۱۹) نفره ډله راواوښته چې سپینې جامې او سپین پټکي یې په سر دي، ډولونه هم ورسره دي، شپېلۍ یې په خولو کې نیولې وې اوزما د استاد دکور په طرف ورغلل اوپه کور یې ورننوتل. نوماته ډېره سخته غوسه راغله چې توله شپه ناآرامه و، اوس چې په آرام شو نو دوی ورته له ډولونو سره راغلل. نو ماورته را منډې کړې، زه چې ترڅو ور رسېدم دوی بېرته راوګرځېدل اوپه کومه لاره چې راغلي وو په هماغه بېرته په لیکه روان شول، زه چې استاد ته ورننوتم ، له ده څخه مې پوښتنه وکړه چې خدای دې دوی هلاک کړي داڅوک وو چې ډولونه او شپېلۍ ورسره وې اوتاته راغلل؟ نو استاد په ژړا شو او راته یې وویل چې: دا شیطانان وو، زماڅخه یې ایمان یو وړ، نوماته یې په غصه سره وویل چې: زماله کور څخه ووځه ماچې ورته وکتل نو خوله یې دومره زیاته وازه شوه چې دننه یې په ستوني کې د کفر الفاظ ښکاره شو ل، دا الفاظ ماپه خپلو سترګو ولیدل او لږ ساعت پس زما دغه استاد مړ شو.

نو زه ډېرزیات ډاریږم چې ما دخپل استاد حال ولید، څکه ماهم د اولیاء الله کرامو ګستاخي کړې ده نو څکه ژاړم.

نو باید له دغسې واقعاتو څخه سړی پند واخلي اود اسلافو او مشائخو کرامو او اکابرو سره باید چې سړی په زړه کې هم د بې ادبي نیت ونه کړي.

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

(۹) مجلس

داهل السنت والجماعت دعلماوو عقیده

په (المهند علی المفند) نومي کتاب چې د دیوبند د اکابرو عقائد دسوال او ځواب په ډول بیان شوي، په هغې کې یولسمه پوښتنه د دیوبند له اکابرو څخه د طریقت په باب کې شوېده چې: طریقت د مشائخ کرامو یا ددوی له قبرونو څخه، یعنې د ژوندیو اولیاء کرامو د سینو اود قبرونو د ارواحو څخه چاته څه فائده رسېدلی شي اوکه نه ؟ ددوی په بیعت کې انسان کوم یوکمال ترلاسه کولای شي او کنه ؟ دا بیعت ضروري ده او که یه ؟

نو دوی ددې سوال په ځواب کې لیکلي دي چې : داکابرینو د دیوبند دا رایه ده چې د اولیاء کرامو له سینو او قبرونو څخه هغه څوک چې دوی ته عقیده لري، له دوی سره یې تعلق او تړاؤ وي، نو هم یې ورته په ژوند کې فائده رسېږي او هم پس له مرګه ددوی له قبرونو څخه فائده ورته رسیږي، ددوی د صحبت په اثر دغه انسان کمال ته رسیږي. له دې امله د دیوبند د اکابرو دا عقیده ده چې هغه څوک چې په ضروریاتو د دین خبر وي چې دا د تصوف له پاره هم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

شرط دی، نوبیادغه شخص ته بیعت کول اوپه دې طریقه کې ځان داخلول انتهائي ضروري او ډېر مفید کار دی.

خوله داسې پیر څخه بیعت کول چې هغه له شرعي علومو څخه خبر اوپه شریعت هم برابر وي، له اسلافو سره یې مینه اومحبت وي، نوله دغسې یو مرشد سره بیعت کول ډېره ګټه لري اوکه چاته دا موقع نه پیدا کېده چې داسې یو پیر پیدا کړي چې دامخکنۍ خانګړتیا او صفتونه نه وي پکې نو نفس په ښه عقیده په دغه طریقه کې داخل شي، یعنې له دې طائفې سره مینه اومحبت ولري داهم لوی سعادت دی، ځکه نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: ﴿ «اَلْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ» ﴾ [صحیح المسلم / ج ۱ / باب المرء مع من احب رقم الحدیث ۲٦۴۰] یعنې انسان به په قیامت کې له هغه چاسره یوځای کېږي چې له چاسره یې په دنیا کې علاقه او مینه وه. خودا خبره ضروري ده چې مرید به هم ددین په علومو اود دین په ضروریاتو خبر وي چې بیعت کوي هغه به هم له یوداسې چاڅخه کوي چې هغه په شریعت برابر وي.

[المهند علی المفند (السؤال الحادی عشر) ص. ۳۹/۳۸]

د اولیاؤالله وو د قبرونو ژوند د نیاوي برزخي دی

د قبرونو په هکله یې عجیبه خبره کړې ده چې دانبیاء کرامو علیهم السلام په باب کې هم د اهل السنت والجماعت اود دیوبند د

Scanned with CamScanner

(c...ion.com: The Digital Library

بزرګانو داعقیده ده چې دوی ژوندي دي اوهمدارنګه شهداء او اولیاء الله هم ژوندي دي، خو ددوی ژوند برزخي نه دی، فقط دنیاوي ژوند یې برزخي دی. یعنې په قبرکې چې څومره خلک کېښودل شي که مسلمان وي که کافر نو ددغو ټولو ژوند برزخي وي ، ځکه چې د روح تعلق له بدن سره پیدا کېږي، چاته به اجر او ثواب وي، اوچاته به عذاب ورکول کېږي، نودغه درک خو هرڅوک کړای شي، نوپه دغه اندازه ژوند ته برزخي ژوند ویل کېږي. دا دمسلمان اوکافر دواړو له پاره شته، چې سوال او جواب به ورسره کېږي، نو معلومه شوه چې ژوند لري ، ځکه ده ته ثواب یعنې راحت پرې ورکول کېږي، یا داچې تکلیف او عذاب ورکول کېږي هم په دواړو حالتونو کې پرې پوهیږي.

[المهند علی المفند (السؤال الحادی عشر)، ص ۳۸/۳۹]

خو دانبیاء کرامو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ، شهداوو او اولیاء الله دنیاوي ژوند برزخي دی، برزخي ژوند په دې معنی چې مِن وجهٍ داسې ژوند دی لکه د دنیا ژوند ، په صریحو احادیثو ثابت دي چې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ ولید چې په قبر کې په لمانځه لګیا وو، داچې په قبرونوکې په لمانځه لګیا وي اوعبادت کوي دا ددغې دنیا د ژوند حیثیت لري، وجود لري، تیټیږي یا پورته کېږي، حرکات او سکنات پکې راځي. او هغه برزخي ژوند کې دا طاقت نشته چې هغه سجده کوي، یا تیټیږي پورته کېږي. یواځې لکه د لمر چې له ځمکې سره تعلق دی چې په ګرمي او یخ یې سړی

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوهېږي. لمر په څلورم آسمان کې دی مونږ دلته په ځمکه کې په دې پوهېږو چې یا ګرمي ده اویاهم یخ دی.

نود امړی هم دغومره په راحت او درد پوهېږي ،مګر نور د برزخي ژوند راجګېدل یا تیټېدل نشته، لمونځ یا عبادت نشته، دا د دنیاوي ژوند خاصیت او خانګړتیا ده.

خو له دې سره سره بل طرف ته ددغو مبارکانو ژوند برزخي هم ده، خوراک، څښاک او قضاء حاجت نشته، دغه ژوند ته بیا ددوی حاجت نشته. نو چې ددوی یوځل دنیاوي برزخي ژوند شو ، لکه په دنیاکې چې ژوندي وي ، خلکو ته یې ګټې رسیږي، ددوی په مجلس، په توجه ، په صحبت، ددوی په دعاګانو ډېر کارونه جوړیږي، همدغسې په قبر کې یې هم فائدې رسیږي، ځکه ژوند یې ددنیا دژوند په څېر شو.

له چا څخه چې په ژوند کې د فائدې توقع وي نو پس له مرګه هم شته !

لکه مرقات شرح مشکوة ، احیاء العلوم ، فتاوی واحدیه؛ دا ټول لیکي چې که له چاڅخه په ژوند کې د فائدې اوګټې اخیستنې توقع وي نو پس له مرګه هم ترې توقع کېدای شي. مونږ چې یوچاته ورځو دا امید او عقیده لرو چې دده ددعا په برکت به زمونږ دا مشکل خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهٗ حل کړي، دده په صحبت او مجلس به خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ مونږ اصلاح کړي. داچې په ژوند کې یې دا فائده

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

رسيږي، نو کتابونه ليکي چې پس له مرګه يې هم دغسې فائدې رسيږي. وجه يې داده چې داسې ژوند يې دی لکه دغه دنياوي ژوند. خو برزخي ژوند ورسره ملګری شوی دی، له همدې امله لکه په ژوند کې چې د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په حضور کې کوم آداب ترسره کېدل نو پس له مرګه به هم همغسې آداب وي اوبيا همدغسې له اولياء الله رَحِمَهُمُ اللهُ سره.

په دغه سلسله کې چې دغسې سړی دنبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مبارک زيارت ته ورځي آيا د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د زيارت نيت به کوي اوکه دجومات ؟ وهابيان وايي چې مدينې منورې ته تګ يواځې او يواځې د جومات په نيت روا دی اود نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د زيارت نيت به نه کوي ! ځکه چې په هغه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ کې خو ژوند نشته. هغه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له دنياځخه نقل شوی دی.

دوی په دغه حديث مبارک دليل نيسي: (لَا تُشَدُّوا الرِّحَالَ إِلَّا إِلَى ثَلٰثَةِ مَسَاجِدَ) يعني دريو مسجدونو ته تګ شته چې مکه معظمه (مسجد حرام) مدينه منوره (نبوي مسجد) بيت المقدس (مسجد اقصی) نود جومات په نيت به نبوي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مسجد ته ورځي نه د زيارت په نيت.

مګر زمونږ د اهل السنت والجماعت د ديوبند د علماء کرامو دا عقيده ده چې هلته به خاص د زيارت په نيت ورځي، پاتې شو د جومات فضيلت هغه تبعاً دی، چې هلته سړي ته پيداکېږي خو قصداً به د زيارت په نيت ورځي. ځکه چې نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرمايي: ﴿ من جاء نی زائراً لا تحمله حاجة الا زيارتي كان حقاً عليَّ أن اكون شفيعاً له يوم القيامة ﴾ [المهند على المفند (السؤال الاول والثانی) ص: ۲۹/۲۴]

ژباړه. څوک چې زما زيارت ته خاص دزيارت په نيت راشي بل څه حاجت يې نه وي نو زما شفاعت دهغه په حق کې واجب دی.

وايي د جومات نيت دې هم ورسره وشي، دا خوڅه ناروا نه ده، داجومات ته چې شرافت الله تعالی ورکړی د څه له امله يې ورکړی. ؟ دايې د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د مبارک وجود له امله ورکړی، وايي هغه ځاوره چې دده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له مبارک وجود سره لګيدلې ده تر کعبې شريفې او عرش عظيم بهتره او غوره ده، نوهغه خاوره خو اوس هم په هغه جومات کې شته. نودا شرافت چې د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دوجود مبارک څخه دده په حيات کې دغه جومات ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکړی ؤ نودده صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له انتقال نه وروسته هم هغه وجود مبارک خو يې په هغه ځای کې موجود دی.

حضرت عبدالرحمن جامي رَحِمَهُ اللهُ چې يو لوی ولي تېر شوی دی په کتاب کې ليکلي دي چې يو کال په دغه کال باندې چې ده حج کاوه، نو مدينې منورې ته نه ولاړ ، دوهم کال بيا مستقل دمدينې منورې په نيت ولاړ ، د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د زيارت نيت دومره مفيد ده. نوکله چې په دوی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ کې هغه حيات دی نوزيارت ته هم په دغه نيت باندې تلل دي.

Scanned with CamScanner

(c) ...ton.com: The Digital Library

د زیارت په وخت کې مخ کومې خواته کول پکار دي؟

کله چې یو څوک روضې مبارکې ته درېږي نو مخ به د قبلې په لوري ګرځوي اوکه مخ به یې د زیارت طرف ته وي ؟ نو په دې ځای کې یې زموږ د احنافو فقهي علماوو یو قول داسې دی چې مخ به د کعبې شریفې په لوري وي او شاه به د ﷺ ته ګرځوي، خو له دې سره دا هم بیاوایي چې : احسن ، اصح او افضله خبره داده چې مخ به روضې مبارکې ته ګرځوي. اوس هلته په مدینوره منوره کې وهابیان سړی نه پرېږدي چې د نبي کریم ﷺ زیارت مبارک ته مخ کړي. او وایي چې دا شرک دی.

خو د احنافو دغه عالم بیا وایي چې دا بې ادبي ده چې څوک شا زیارت ته کړي، حتی دغه کتاب (المهند علی المفند) د امام صاحب رحمه الله واقعه رانقل کړېده چې: کله امام صاحب رحمه الله روضې مبارکې ته ولاړ نو ده ته په دې خبره کې اشتباه وه چې اوس مخ روضې مبارکې ته کړم او که کعبې شریفې ته . کوم عمل افضل ده؟ نو په دې وخت کې مشهور فقهي عالم (أبوأیوب السختیاني رحمه الله) چې له امام صاحب څخه په طبقه کې مشر و هغه راغی . کله چې امام صاحب هغه ولید نو ویې ویل چې ده ته به ګورم چې دی څه کوي ؟ کله چې یې هغه ولید نوهغه خپل مخ روضې مبارکې ته ګرځولی وو، دعایې کوله ، نو امام صاحب هم دا فیصله وکړه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دا افضل ده چې مخ به روضې مطهرې ته کوي او شا به کعبې شریفې ته ګرځوي. نوددې ﷺ له روضې سره هم هغه ادب ضروري ده کوم ادب چې له ده ﷺ سره په حالت د حیات کې کېده. (المهند علی المفند، عقائد اهل السنت والجماعة، السؤال السادس؛ ص:۱۳۴)

دا خبره د موجوده وخت د وهابیانو له پاره یو بهترین تردید ده چې د امام صاحب اوهغه لوی عالم په قول ثابت اود لوی عالم مشهور شخصیت عبدالرحمن جامي رحمه الله مستقل د زیارت په نیت احرام تړل دي. نو هلته په روضه مبارکه کې بهتره خبره داده چې هلته ورته مخامخ ودریږي. د دعا او التجاء اوعاجزۍ په حالت کې به دا عقیده وي چې نبي کریم ﷺ ژوندی او انبیاء کرام علیهم السلام ،شهدا او اولیاء الله ژوندي دي او دقبر ژوند یې دنیاوي برزخي ده. په دې دنیاکې یې چې چاته د دعا په وسیله ګټه رسېده نو پس له مرګه هم دغسې هغه التماس او دعاګانو باندې ورته ګټه رسیږي.

وسیله

همدارنګه یې د وسیلې په باب کې هم خبرکړې ده چې که په دعاکې یوڅوک وسیله نیسي دا څرنګه ده ؟ نو ویلي یې دي چې د نبي کریم ﷺ ، شهداوو او اولیاء الله کرامو په وسیله دعا لکه یوڅوک چې زیارت ته خي په دې نیت چې هغه وسیله وګرځوي نوپه دې کې د اهل السنت والجماعت دا عقیده ده چې په دې

Scanned with CamScanner

(c) Pakistanipoint.com: The Digital Library

طریقې سره الله تعالی د انسان دعاوې ښې قبلوي. داسې چې ستا دغه نېک بنده چې تاته ډېر ګران دی نو ای خدایه ! دده په وسیله زما دغه مشکل راته آسانه کړې، نو توسل بالذوات الفاضلة هغه وسیله کول په دعا کې په خپل ځای کې وي اوکه زیارت ته څوک ولاړ شي ، په هرآن کې چې وي نوددغو په وسیله خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د انسان مشکل حل کوي.

لکه دا د شجرو سلسلې چې په څو قسمه لیکل کېږي، یو قسم شجرې چې دلته په پاکستان کې ډېرې رواج دي په داسې عنوان سره وي چې: (الهي بحرمت فلان) د اولیاء کرامو نومونه یې د (به حرمت) له ټکي سره وي، له خپل مرشد نه نیولې آن تر نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پورې ټول اولیاء کرام واسطه ګرځوي (الهي به حرمت فلان) یعنې خدایه د فلانکي په عزت اوشرافت زما دا مشکل ته راته حل کړې. نودا ټوله سلسله د توسل په نیت ویلو او واسطه ګرځولو سره بیاپه ذکر کې ډېر اثر پیدا کېږي. د شجرو په سر باندې یې دا آیت هم لیکلی وي چې: ﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱبۡتَغُوٓاْ إِلَيۡهِ ٱلۡوَسِيلَةَ﴾ [سورة المائده آیت ۳۵]

ژباړه :ای هغو کسانو چې ایمان یې راوړی دی (یعنې ای مؤمنانو) وویریږئ تاسې ! له الله تعالی او طلب کړئ ! ده ته وسیله

نودخدای جَلَّ جَلَالُهُ مقرب بنده اودوست ده ته وسیله ګرځوو. نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې کله جبرئیل عَلَيْهِ السَّلَامُ د الله تعالی طرف ته

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولېږه نو جبرئیل عَلَيْهِ السَّلَامُ وايي چې زه د نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له طرف نه الله تعالی ته ور روان وم په دې وار زه ترټولو وارو نه الله تعالی ته ډېر ورنږدې وم اوحکمت يې هم دا وو چې دمحبوب د طرف نه ورغی طرف د محب ته چې الله تعالی ده، نود محبوب د قاصد هم محب عزت کوي. نوداچې دده دوست او ولي ده ځکه يې ته ورته مخته کوي.

لکه په دنياکې هم دغه دستور ده چې کله غټ مشکل پېښ شي،د قتل معامله وي ، نو مشائخ ، علماء او سپين ږيري عزتمن خلک ورته ورولي ، هغه سړی تر خپلې بدۍ ور تېر شي ترهغه خپل لوی تاوان ورته تېر شي. ولې ؟ ددغو نېکو خلکو له امله. نو بنده د بنده دومره عزت کوي دده : شرافت له امله، نوداچې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دوست وي خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته يې وسيله کړي چې ای خدايه ستا ددوست په برکت، ستا د شهيد په برکت،ستا د عالم په برکت ،ستا د کعبې په برکت، يعنې څومره چې د عزت خلک اوخايونه دي ددغو په برکت زما دغه مشکل حل کړې، نودوی دې دنتواتې په شکل ورته وړاندې کړل نوبياخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دهغو خلکو سفارش قبلوي. نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وايي چې که ماته څوک زما دزيارت په نيت راځي نو زما شفاعت ورته واجب ده، خامخا به يې شفاعت کوم ، نوپه چا پورې چې دې لاس ونيوه هغه بياخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته التجا کوئ

اولياء الله چې په کوم حالت کې توجه کوي نو دوی په حالت : التجاء کې وي، داپه خپل کمال د چا وظيفې نه پخوي. داپه خپل

Scanned with CamScanner

(c) Maktabton.com: The Digital Library

کمال دچا بیکاره اخلاق نه شي لرې کولای. په خپل کمال دچا باطن تصفیه نه شي کولای. عین د توجه په حالت کې چې شرط هم داده چې کله پیر مرید ته توجه کوي نوخپل اکابر به الله تعالی ته وسیله کړځوي اوخدای تعالی ته به دعا کوي چې اې الله ! زما شیخ په برکت ددغه انسان د سینې کدورات لرې کړې. نوپه هغه توجه بیا دومره کار وشي.

حضرت مجدد الف ثانی صاحب قدس الله سره فرمایي چې: یک توجه کارِ سنین میکند ، یعنې په یوه توجه سره دکلونو کلونو کار کېږي. دا ولې ؟ ځکه چې دخدای تعالی دوست دتې هغه جل جلاله ته شفیع کړ، رابطه دې ونیوه ، هغه دې ورته وسیله کړ.

د مشائخوکراموپه رابطه ډیر لوړ، لوړکارونه ترسره کېږي

ماته یوه خلیفه صاحب قصه کوله چې: زه چې چاته توجه وکړم نود توجه په حالت کې ماته د مشائخو رابطې راځي، حتی زه ترهغې مرید ته وظیفه نه وربدلوم ترڅو یې چې په هغو مشائخو کې څوک وربدله نه کړي. عین دتوجه په حال کې دهغو رابطه نیسم، چاته یې مجدد صاحب (قدس سره) وربدله کړي، نوزه یې هم وربدله کړم، چاته یې شاه نقشبند مبارک وربدله کړي نوزه یې هم وربدله کړم. حاصل د خبرې داده چې دوی هغه مشائخ کرام په رابطه کې نیسي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بو وخت د زرمت قطب المشائخ صاحب رحمه الله ته یو ماشوم چا د دم له پاره راووست، ده ورته د دم په ځای وظیفه ورکړه، نو روان شو، چا ورته وویل چې صاحب! دا خویې د وظیفې اخستلو له پاره نه ؤ راوړی بلکې دم ته یې راوړی ؤ؟ نو قطب المشائخ صاحب مبارک ورته وویل چې: ما د وظیفې په حالت کې روحاني صاحب ته حواله کړ، دهغه رابطه مې ونیوه، نو زما له دم نه د روحاني صاحب (قدس الله سره) دم ډېر مؤثر ده.

سړی چې فکر وکړي نو د نقشبندیې طریقې یو خصوصیت داهم دی چې ددوی په توجه باندې، ددوی په برکت له مریض څخه الله تعالی مرض ختموي، دهغې وجه دا وي چې هلته د الله تعالی لورې ته التجاء وشي، مشائخ کرام ورته واسطه شي. مونږ زیارت ته ولاړ شو، نو کله خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورته د هغه په وسیله شفا ورکړي ،کله له دم سره شفاء ورکړي، کله کار تر ډاکټر پورې معلق وي.

د نیکوخلکو په یوه توجه دبډوکې تیره ماتیدل

یوه نفر ماته قصه کوله چې: د هجرت په ابتداء کې مونږ په (بنو) کې اوسېدو، زمونږ په کور کې دیوه مریض په پښتورګي کې تېږې وې، یو خلیفه صاحب زمونږ مېلمه و، نو په کور کې وتل نتوتل شروع شول، نو خلیفه صاحب وویل چې: څه خبر ده؟ مونږ ورته وویل چې په کور کې مریض ده، په بډوګي (ګرده) کې یې تېږه ده، ډېر په تکلیف دی، خلیفه صاحب وویل چې تاسې یې دلته

(c) ...ton.com: The Digital Library

راولئ ، هغه سړي قسم کاوه چې مونږ ناست وو توجه شروع شوه، ددغې توجه په حالت کې د تیږې (ټک) مونږ په خپلو غوږو واورېده، نو خلیفه صاحب وویل چې تیږه ماته شوه، کله مو چې اکسیره واخسته نو په هغه کې د تیږې په ځای یواځې زخم و او بس یواځې مو ورته د زخم دوا واخسته نوهغه تیږه ختمه شوه. نودا بالمشاهده پېښې دي.

دسراج المشائخ صاحب په توجه دیوطالب دخولې دبدبویي ورکیدل

د یوه طالب له خولې څخه به ډېر سخت بوی تلو. نو جناب سراج المشائخ احمدضیاء خلیفه صاحب ته راغی او هلته لرې په یوه ګوټ کې کېناست، هغه ورڅخه پوښتنه وکړه چې ولې دومره لرې کېناستې؟ ده ورته څه ونه ویل، بل ملګري یې ورته وویل چې صاحب ! دده له خولې څخه بدبویي ډېره ځي نو ځکه مجلس ته نه رانږدې کېږي، نو خلیفه صاحب وروغوښت ، کله چې یې توجه ورته وکړه هغه مرض یې له بېخه ورک شو، تر ننه پورې ورک دی، نودا دعقیدې مسائل دي، چې ددغو خلکو په حیات (ژوند) به سړی عقیده لري، اودابه یې عقیده وي چې ددوی فائده سړي ته رسیږي. نو زمونږ او ستاسې دا عقیده ده چې نبي کریم ﷺ حیات ده، دهغه له زیارت سره ادب او د اولیاء الله وو او شهداوو سره ادب انتهائي د ضروریاتو له جملې څخه ده.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه ددیوبند اکابر چې لیکي: چې که په دغسې صفاتو متصف چې څوک پیدا نه کړي هم چې یواځې په عقیده په دغه طریقه کې شریک شي هم فائده یې ورته رسیږي، یواځې چې احترام ولري دغه هم کافي دی.

خو که مخالفت او انکار وي نو بیا خو د نبي کریم ﷺ په ژوند کې له ده ﷺ سره نږدې کفار اوسېدل، ایمان او باور یې نه درلود، نو یواځې د نبي کریم ﷺ وجود مبارک ورته څه فائده ورکړه؟ دی ﷺ په خپله هم موجود و، معجزې یې هم موجودې وې، مګر ددوی له لوري چې انکار وو نو فائده یې ورته ونه رسېده دچاچې عقیده وه چې ددنیا په بل سر کې ؤ هم ایمان یې وربانديې راووړ نو ابدي سعادت او تلپاتې نیکبختي یې په برخه شوه. ځکه دا دعقیدې فائده وه اود چاچې عقیده نه وه لکه عبدالله بن ابی بن سلول منافق چې په هر مجلس کې به له رسول الله ﷺ سره ناست ؤ، خو له دې سره سره رسول الله ﷺ ته هېڅوک دومره مبغوض نه وو لکه دی.

نو د پیغمبر ﷺ وجود هم یواځې فائده نه ورکوي چې سړی په خپله عقیده ونه لري، اخلاص پیدا نه کړي، نود ولې وجود به څه فائده ورکړي. داچې عقیده برابره شوه، اعتقاد جوړ شو، بیا د نبي په صحبت اولیاء شول، په یوه یوه صحبت اولیاء الله شول، په ټولو تابعینو کې بهترین تابعي د ادنی صحابي مرتبې ته نه شي رسېدلای. او چې کله عقیده نه وي نومنافق په کلونو کلونو عمر ورسره تېر کړی وي خو هېڅ فائده یې ورته رسېدلې نه وي.

Scanned with CamScanner

(c... The Digital Library

(۱۰) مجلس

﴿فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ ۝﴾ [سورة هود]

شقاوت او سعادت

(بدبختي او نېک بختي)

قدرمنو مسلمانانو ورونو!

الله تعالی په خپل کتاب مبارک کې د انسانانو حالت بیانوي چې انسانان په دوه قسمه دي: ځینې بدبخته دي اوځینې انسانان نېک بخته دي، بیا الله تعالی دبدبختو ځای هم رابښیي چې ځای یې جهنم ده اوپه جهنم کې به ددوی له پاره سخت آوازونه، ژړاوې او فریادونه وي. اود نېک بختو حال هم ذکر کوي چې دهغو له پاره جنت اود جنت انعامات او لوی لوی راحتونه دي.

په دې کې غرض داده چې مفسرینو کرامو د نېک بخته او بدبخته نښې او علامې بیان کړي دي چې: نېک بخته اوبدبخته چاته ویل کېږي، دا د نېک بختي او بدبختي فیصلې خو ازلي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي، خوددې له پاره چې په ظاهره سړی وپوهېږي چې دا سړی نېک بخته یا بدبخته دی نودابه په څه معلوموي؟

نېک بختي او علامې يې

د نېک بخته سړي علامې مفسرينو کرامو چې ښودلې دي هغه بوولس دي.

۱ ـ چې له دنيا څخه بې رغبته او رغبت يې د آخرت لور ته وي.

۲ ـ همت به يې عبادت اود قرآن کريم تلاوت طرف ته وي

۳ ـ خبرې به کمې کوي.

۴ ـ دپنځه وخته لمانځه حفاظت به کوي.

۵ ـ له حرامو او شبهاتو څخه به پرهېز کوي.

۶ ـ راشه درشه او تعلق به يې له نېکانوسره وي.

۷ ـ عاجزي به کوي ، متکبر به نه وي.

۸ ـ سخي او کريم به وي.

۹ ـ د خدای په مخلوق به رحم کوي.

۱۰ ـ خلکو ته به فائده رسوي.

۱۱ ـ مرګ به ډېر يادوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بد بختي او علامې يې

د بد بختي علامې يې هم يوولس ښودلې دي:

۱ ـ د مال په جمع کولو کې به حريص وي.

۲ ـ ټوله توجه او فکر به يې د شهواتو په پوره کولو کې وي.

۳ ـ بد ګويه او غيبت کوونکی به وي

۴ ـ په لمانځه کې به سستي کوي

۵ ـ ملګرتيا او تعلق به يې له بدو خلکو سره وي.

۶ ـ بد اخلاقه به وي

۷ ـ کبرجن او فخر کوونکی به وي.

۸ ـ خلکو ته به فائده نه رسوي.

۹ ـ په مسلمانانو به رحم نه کوي.

۱۰ ـ بخيل به وي.

۱۱ ـ مرګ به يې هېر وي. يعنې چې سړی د مرګ يادوونکی وي نودی به خلک له اطعام الطعام نه نه منع کوي. او په مسلمانو سړيو او ښځو به رحم کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی ولي (محمدبن الفضل البلخي رَحِمَهُ اللهُ) ته أبوعثمان الحيري ليکي چې دشقاوت (بدبختي) علامې څه دي ؟

دی په ځواب کې ورته ليکي درې دي : ۱- چې چاته الله تعالی علم ورکړی وي او په هغه دعمل کولو توفيق نه وي ورکړی

۲- چې چاته الله تعالی توفيق دعمل ورکړی وي خو داخلاص توفيق يې نه وي ورکړی

۳- چاته چې الله تعالی داولياوو دملاقات توفيق ورکړی وي خو داحترام او عزت توفيق يې نه وي ورکړی يعنې په زړه کې احترام نه ورته لري . انفحاف الانس من حضرات القدس ج ۱ / ص: ۱۷۵

فائده:

په آخر کې بيا د فائدې په ډول ذکر کوي چې که څوک د خدای تعالی له دوستانو سره داخلاص او محبت ناسته او ولاړه لري اود نااهله خلکو ، دخدای پاک له دښمنانو ، منافقانو، کافرانو او بدکارو خلکو سره دده تعلق نه وي نو وايي چې انشاء الله دغه سړی به کامل ولي جوړيږي په دې شرط دی دتل له پاره له نېکو خلکو سره په رابطه کې وي، دنيکو خلکو مجالسو ته هر وخت ورځي ، ځکه دنيکانو او بزرګانو په مجلس کې ډېر زيات اثرآت لري ، د مخکنيو علماوو اولياوو الله وو تاريخ ته چې څوک نظروکړي ډېری بې لاري خلک د نېکو مجلسو په برکت خدای پاک د اولياوو له ډلې څخه ګرځولي دي.

Scanned with CamScanner

(c) ke[illegible]on.com: The Digital Library

د نیکو خلکو په مجلس انسان ته دولایت مقام حاصلیږي

حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللهُ چې دخپل وخت یو لوی سرمایه دار اولوی سودخور وو ، له هرچا سره دده د سود معاملې وې او روزانه به په خپلو قرضدارانو پسې ګرځېده .له هغونه به یې خپل پورونه او دهغې ګټه غوښتله ، هغه ګټه به یې په خپل کور مصرفوله ،خپله اصلي سرمایه به یې نه مصرفوله ، حتي که هغه سړي به عذر ورته وکړ چې بېخي په کور کې هېڅ شی نشته بیابه هم تش ورڅخه نه راته.یوڅه شی به یې بیاهم ورڅخه راووړ ، حتی د اور د بلولو لرګي به یې هم ورڅخه راوړل.

خودغه حبیب عجمي چې بیاکله دحضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ په مجلس کې شریک شو دهغو پاکو مجلسونو اود خدای پاک د دوستانو د تعلق په برکت یې بیا له سود اوګناهونو نه توبه واېستله ،وروسته بیاددومره غټ مقام څښتن شو چې دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ د عظیم الشانه اولیاوو له جملې څخه وګرځېده. له حضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ څخه به یې سبق وایه اودهغه په مجلس کې به شریکېده.

خو یو وخت بیاداسې هم وشوه چې : حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللهُ را روان ده که ګوري چې د دریاب په غاړه حضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ ولاړ ده، حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللهُ چې ورته راورسېده ورته یې وویل چې: ولې ولاړ یې؟ هغه ورته وویل چې:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کشتۍ ناوخته شوه ، کله چې کشتۍ راشي نوبیابه په کشتۍ کې سپرېږم اود دریاب هغې بلې غاړې ته به اوړم. حضرت حبیب عجمي صاحب ورته وایي چې: د مسلمانانو له حسد نه زړه سپین کړه ، له دنیا نه زړه سوړ کړه ، دخدای پاک په قضا باندې راضي اوسه ، دخدای پاک له طرف نه چې کوم بلیات او آفات درته متوجه کېږي په هغو باندې صبر کوه (راضي بالقضا) شه اوښنه په دریاب کېږده او روان شه

حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللهُ روان شو پورې ووت. کله چې حضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ دا حال ولیده بې هوښه شو ، وروسته چې کله په حال شو چا پوښتنه ورڅخه وکړه چې بې هوښي ولې دریاندې راغله ؟ ده ورته وویل چې حبیب عجمي علم له ماڅخه زده کړی ، خو نن یې زه ګرم کړم ، که صبا د قیامت په میدان کې د پُل صراط په ځای بیاداسې پېښه وشي چې دی دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په دوستي باندې پورې وځي او زه هلته پاتې شم نودا خو زما له پاره د افسوس اوهلاکت ځای ده. کله چې له حبیب عجمي سره بېرته یوځای شو نو له هغه څخه یې پوښتنه وکړه چې : تاته دغه مقام خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په څه وجه درکړ ؟ ده ورته وویل چې: دا له دې وجې نه چې زه زړه صفا کوم اوته کاغذونه توروې. یعنې په کاغذونو مسائل لیکې. او زما ټول کوشش د زړه په صفا کولو باندې ده، ځکه خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دا مقام راکړی، نوده ورته وویل چې: (علمي نفع غیری) زما دعلم فائده بل چاته ورسېدله ، ماته بې څه ګټه ونه رسېده [تذکرة الاولیآء ص: ۴۳]

Scanned with CamScanner

(c) Pashto Online Digital Library

خو دادې هم څوک نه وايي چې د حبيب عجمي رَحِمَهُ اللهُ رتبه تر حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ لوړه شوه، داسې نه ده، بلکې هغه يې شاګرد ده، هغه عابد و اوحسن بصري عالم و، او معلومه خبره ده چې عالم ته الله تعالی لوړه درجه ورکړې، ځکه چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره له دې دومره لوړې درجې چې ترټول مخلوق غوره اوبهتر دی هغه ته هم الله تعالی فرمايي چې: ﴿وَقُل رَّبِّ زِدْنِي عِلْمًا﴾ چې که ته له ماځخه سوال او غوښتنه کوې نودا سوال کوه چې ای خدايه ! علم مې زيات کړې، که په دنياکې يو بل څه محبوب وای نوبيابه خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ خپل محبوب ته دهغه حکم کاوه چې دغه شی راځخه وغواړه. نو معلومه شوه چې له هرڅه نه د علم درجه لوړه ده، ځکه ورته وايي چې له ماځخه دعلم دزياتوالي غوښتنه کوه.

کرامات چې پيدا کېږي دا له ډېر عبادت ځخه پيدا کېږي، اوکرامت د ولايت څوارلسمه حصه ده، په کراماتو باندې د انسان مرتبه دومره نه پورته کېږي لکه څومره چې په اسرارِالهي باندې (چې الهي علم ورته حاصل شي).

ددې مثال لکه په انبياوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ کې د حضرت سليمان عَلَيْهِ السَّلَامُ، داد الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ پيغمبر دی چې هوا، وربځې، پېريان، مرغان، دېوان دا ټول دده د امر تابع دي، دده هغه غټ تخت چې ټوله کابينه به يې هم ورسره وه، په هوا به روان و، مګر حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ ته چې د علم کوم اسرار معلوم اوحاصل و، حضرت سليمان عَلَيْهِ السَّلَامُ دحضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ تابع و، مطلب داچې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حضرت سلیمان عَلَيْهِ السَّلَامُ مرتبه له حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ څخه کمه وه، سره له دې چې کرامات یې څومره ښکاره دي؟ خوداچې الهي علم له حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ سره زیات و، دواړه پیغمبران وو خو په رتبه کې حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ له ده څخه زیات دی.

اصل مې غرض داده چې د نېکو خلکو په صحبت سړی نیک مقام ته رسېږي.

د نیکو خلکو په دعا یو قاتل جنت ته داخل شو

یو قاتل چې ناحقه یې څوک وژلي و، دهغه وخت حکومت دی بندي کړ، وروسته یې دی اعدام (پهانسي) کړ، په کومه ورځ چې دی په دار وخړول شو نو چا په خوب کې ولیده، چې دغه قاتل په جنت کې دی، نو پوښتنه یې ورڅخه وکړه چې ته خو قاتل او ظالم یې څرنګه په جنت کې ګرځې؟ ده ورته وویل زه یې چې دار ته خېژولم نو حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللهُ په دغه لاره باندې تېرېده، نو کله یې چې په ماباندې سترګې ولګېدې نو زما له پاره یې د مغفرت دعا وغوښته چې خدایه ته ورته مغفرت وکړې، دهغه د دعاوو په برکت کله چې له اعدام څخه وروسته مې روح قبض شو نو روح مې جنت ته ولاړ. اودا څکه چې د نېکو خلکو ارواح (علیین) ته ځي، چې هغه د عرش عظیم لاندې په جنت کې یوځای دی نو ګورئ ددې بزرګانو د یوې دعا په برکت الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ انسان ډېرو لوړو مقاماتو ته رسوي. (تذکرة الاولیاء فارسي چاپ ایران ص ۱۸۳)

Scanned with CamScanner

(c) Pashto: The Digital Library

دحضرت نجم الدین کبری یو نظر په حیوان هم اثروکړ

حضرت نجم الدین کبری [قدس الله سره] یوداسې شخص دی چې: دی به کله د جذب په حالت کې راووت نو په چا به یې چې سترګې ولګېدې هغه به د اولیاء الله وو له ډلې څخه شو.

یو وخت دی په مجلس کې د (اصحاب کهف) واقعه ذکر کوې نو د(اصحاب کهف) د سپي واقعه خبره راغله، په ناستو مریدانوکې یوچاته په زړه کې دا ورو ګرځېده چې په اوس وخت کې به هم داسې یوڅوک وي چې دده په ملګرتیا سپی هغه مقام ته ورسیږي ؟ لکه کوم مقام چې د (اصحاب کهف) سپي ته په برخه رسېدلی دی ؟ ځکه په قرآن کریم کې یې یادونه راغلې چې:﴿وَكَلْبُهُم بَٰسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِٱلْوَصِيدِ﴾ [سورة الکهف آیت:۱۸]

ژباړه : اوسپی د دوی (د دوی په مخ کې ورته پروت دی چې: غځوونکی دی (په زمکه) د دواړو څنګلو په خولې دغار کې

یعنې درې سوه نهه (۳۰۹) کاله چې اصحاب کهف په هغه ځای کې مړه پراته و، بدنونه یې خراب نه شول، هغه سپی هم په هغه کیفیت پروت و، بدن یې خراب نه شو اود قیامت په ورځ به د انسان په شکل جنت ته داخلیږي. [تفسیر مظهري ج:۸/ ص ۲۰۸]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو خبره مو د مرید کوله چې دهغه په زړه کې سودا تېره شوه. نو حضرت نجم الدین کبری رحمه الله چې کله د باندې د جذب په حالت کې راووت نو یې په سپي باندې سترګې ولګېدې ،دغه سپی چې هره ورځ به دغلته ګرځېده، له دې ځای څخه ورک شو ، وروسته یې چا پوښتنه وکړه چې هغه سپی څه شو؟ نو چا وویل چې دا دومره وخت کېږي چې خوراک، څښاک یې پرې ایښي دي او هره ورځ په یوه دښته کې پروت. څلوېښت، پنځوس سپي نور هم ورڅخه شاوخوا حلقه وي او ټول پرمخې پراته وي،لکه د ذکر په حالت کې.

نو ددوی په یو نظر خدای پاک سپي داسې مقام ته رسوي، خو ګورئ دا د خدای پاک جل جلاله ورکړه ده، الله تعالی جل جلاله د خپلو ذخیرو د تقسیم ،دهغو د وېش اختیار چاته نه ورکوي، خو کله چې چاته اختیار ورکړي نوبیا خدای پاک جل جلاله دهغوی په واسطه د یو چا کارونه ور جوړوي.

نبي کریم صلی الله علیه وسلم یو صحابي رضی الله عنه ته وایي (سَلْ تُعطَ) غواړه چې درکړل شي،دغسې ډېرې پېښې شوې دي چې په یوه دعا دخلکو پوره کارونه جوړ شوي دي ځکه ددغو خلکو له الله تعالی سره نږدې علاقه وي، بیاچې دوی خپل رب جل جلاله ته التماس وکړي ، لاسونه پورته کړي، نود خدای پاک جل جلاله په خزانوکې خوکمی نشته، بیا خداوند متعال جل جلاله دخپل دوست سوال او غوښتنه په ځمکه نه غورځوي. په دنیاکې هم داقانون اورواج دی چې چا جرم کړی وي نو دهغه مجرم دبښلو له پاره ، دکلي او یا سیمې عزتمن صالح او په خبره پوه خلک په نتواتې هغه جانب

Scanned with CamScanner

(c...com: The Digital Library

مقابل لوري ته ورشي، نو دهغو عزتمنو خلکو له مخې هغه سړی وشرميږي. که د قتل معامله هم وي نو وربښي يې. بلکې غټ غټ ظلمونه شوي وي بيا هم خلک دهغونيکو او مخورو خلکو پر مخ ترينه تيريږي او بښنه ورته کوي.

نود الله تعالی دوستان چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ ته په جرګه ورشي هم ، دا شفاعت سپارښتنه ده. د قيامت په ورځ چې انبياء عَلَيْهِمُ السَّلَام ، شهيدان، علماء ، حافظان، اولياء الله ، شفاعت کوي، داخکه چې دوی الله تعالی ته نږدې وي. نو الله تعالی ته دوی سوال وکړي چې ای خدايه ! که دغه فلانی کس هرڅومره ګناهکار ده، خو دده په حق کې زه درته سفارش کوم، له ماسره يې ښېګړه کړېده. زما يې خدمت کړی، له ماسره يې معاونت کړی، له ماسره يې محبت کړی، ستا له دين سره يې محبت کړی، ستا له دوستانو سره يې محبت کړی، نو الله تعالی د خپل محبوب سوال قبول کړي.

همدارنګه قرآن کريم شفاعت کوي، که هرڅومره دغه بنده ګناهونه کړي وي پرته له کفراو شرکه ، دغه قرآن کريم دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ په حضور کې سفارش کوي، چې اې خداوند متعاله ! زه ستا کلام يم، ددې بنده له ماسره مينه او علاقه ود، که ده ګناه کړې هم وي، ته زماپه خاطر ترې ورتېر شه.

نو لکه څرنګه چې په آخرت کې شفاعت ثابت ده، ددوی په برکت الله تعالی انسان له جهنم اونورو عذابونو څخه خلاصوي، چې هغه د دنيا له عذابونو او مصيبتونو ټولو څخه ډېر سخت دي،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دنیا تکلیفونه خو د آخرت په نسبت ډېر کم دي، ددغو خلکو د دعاوو په برکت له سړي څخه د دنیا مشکل هم لرې کوي.

خودا هرڅه محبت، اخلاص، متابعت او انقیاد غواړي، که یوڅوک غواړي چې د اولیاء الله له جُملې څخه وګرځي، نو شرط د ولایت داده چې دده به له اولیاء الله سره مینه،محبت، اخلاص اودهغوی حکم ته به غاړه ږدي، چې هغه څه ورته وایي هغه به مني، دوهم به ذکر ډېر کوي، دا دواړه شیان چې سره یوځای شول نوبیا ددغه سړي د الله تعالی سره دمحبت لار خلاصیږي بیاد خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له اولیاوو څخه حسابیږي. ﴿ إِنْ أَوْلِيَآؤُهُۥٓ إِلَّا ٱلْمُتَّقُونَ﴾ سورة الانفال آیت ۳۴] د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ اولیاء نه دي،مګر هغه څوک دي چې پرهېزګاره وي، د پرهېزګاري دا لاره ده چې له نېکانو سره به په مجالسو کې اشتراک کوي، دهغوی نېکې خبرې به اوري، هغه په ده کې اثر وکړي، نوبیا دی له ګناه څخه اجتناب شروع کړي، له دین سره یې محبت پیدا شي، د دین په کارونو کې کوښښ شروع کړي، څومره یې چې کوشش زیاتیږي دغومره بیا خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ نه ورنږدې کېږي څومره چې تقوی زیاتیږي دغومره دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دمقربو بندګانو له جملې څخه حسا بیږي.

اوکه یوڅوک له نااهلو خلکو سره مجلسونه کوي، بیادهغوی مجالس پکې اثر کوي، ورځ په ورځ به [خدای مو دې وساتي] د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په دښمني کې ښکېل او واقع کیږي

Scanned with CamScanner

(c) [illegible]ton.com: The Digital Library

الله تعالی فرمايي: ﴿ وَلَا تَرْكَنُوٓاْ إِلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ فَتَمَسَّكُمُ ٱلنَّارُ ﴾ [سورة هودآيت:۱۱۳] ژباړه: او مه مائليږئ تاسې (په دوستۍ سره) په طرف دهغو کسانو چې ظلم يې کړی دی نو وبه رسيږي تاسې ته اور (د دوزخ).

يعنې د ظالمانو، کفارو طرف ته د زړه ميلان هم مه کوئ بيابه تاسې هم په جهنم کې وسوځئ. له هغوی سره د زړه مينه مه ساتئ، زړه مه ورورئ! هغوی خو جهنميان دي، نو تاسې به هم له دې امله ورسره جهنميان شئ ځکه چې له هغوی سره به مو دزړه مينه وه.

په قرآن کريم کې بار بار خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ وايي چې له نااهله خلکو سره دوستي مه کوئ! بلکې نېک خلک په دوستي ونيسئ! له مسلمانانوسره دوستي وکړئ! ځکه چې د مسلمان په دوستي کې فائده داده چې د آخرت ګټې پکې پيداکېږي اود نا اهله خلکو په ملګرتيا سره سړی آن ترجهنم پورې هم رسېدای شي. کله به داسې هم پېښه وي چې دنا اهله .بدکارو او کافرانو دملګرتيا له وجې به يوکس دتل له پاره دجهنم مېلمه شي

نو چې څومره مو وس وي بايد له نېکانو سره مو علاقه وي، د نېک معنا دا چې هر عالم چې د شريعت په چوکاټ کې چلېږي، هر مجاهد، هر حاجي، بلکې هر مسلمان چې د شريعت له اصولو سره برابر وي، هغه د الله تعالی له دوستانو څخه دی، که څه هم ددرجو اه مراتبو په احاظ خو به تو پير خامخا موجود وي، خو چې يو واړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلمان و، نفس د اسلام له وجې نه د خدای پاک دوست دی، نو دمسلمان سره د اسلام په نظر چې سړی دوستي شروع کړي، د دنیا او قدرت له پاره نه وي، نو بواځې په لیدنه کتنه، په سلام اچولو سره الله تعالی له انسان څخه خوشالیږي.

بیاچې مسلمان یو قدم پورته کېږي، مثلاً طالب شو، مجاهد شو، عالم شو، نو دی د الله تعالی د اولیاوو له جملې څخه شو، چې څومره خدای پاک ته ورنژدې کېږي دغومره ددغه سړي محبت اونژدېوالی له خدای پاک سره په زیاته پیمانه راځي.

اکثره چې اوس مشران وي، ځوانان وي که کشران ورځ تر بلې ورځې بې لاري کېږي،وجه یې داده چې مجلسونه ورځ په ورځ خرابیږي، کمکی چې ووینې د کرکټ د کهلاړیانو (لوبغاړو) نومونه به یې زده وي او وایي به درته چې سبا په فلانکي ځای کې مقابله ده، د ټولې دنیا له مقابلې څخه به یې خبر وي، نو چې زمونږ د کمکیانو دغه حالت ده، چې غټ شي نو له ده څخه به څه جوړیږي؟

نو دکوچنیانو په اصلاح ، ښوونه او روزنه کې ډیرکوشش کول په کار دی ،باید خپل اولادونه دښو او کره مذهبي علماوو په لاس تربیه کړو.

Scanned with CamScanner

(c) kalbton.com: The Digital Library

خپل کوچنیان له صدقې ورکولو سره اشنا کړئ

په یوه حدیث شریف کې نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي چې تاسې چې کله صدقه ورکوئ، سائل مو دروازې ته ولاړ وي، نو کمکې په لاس یې ورکړئ ځکه چې دی له وړوکتوبه په سخاوت باندې عادت شي، هلک چې کله اووه (۷) کلن شو نو په لمانځه امر ورته کوئ، سره له دې چې دی خوبه پنځلس کلنۍ مکلف ګرځي، خو په اووه کلنۍ ځکه دلمانځه کولو امر ورته کوئ ترڅو دی له دینداري سره عادت شي، سره له دې چې ماشوم په شریعت کې مرفوع القلم ده بیاهم نبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وایي چې په کمکینۍ امر ورته کوئ. داچې لس کلنۍ ته ورسېدکه څه هم په دې عمرکې غیر مکلف ده، بیایې په لمانځه باندې وهي ترڅو چې هغه له وړوکتوبه په نیکي کولو عادت شي. شریعت وایي چې خپله خوراو ورور دې لس کلنۍ ته ورسېدل نو بستري یې سره بېلې کړئ، یوځای یې مه سره پرېږدئ، ځکه شیطان دوی د بدعملي لوري ته متوجه کوي، نوخپل خور او ورور سره بېل کړئ، چې د ګمراهي طرف ته یې شوق پیدا نه شي. داچې شریعت کوم قانون ږدي په هر یوه کې یې حکمت ده. داچې واړه او لویان نارینه او ښځې ټول په دې مامور دي چې له نیکو خلکو سره دوستي وکړي ، له بدو خلکو څخه ځان وساتئ. ملګرتیا یې مه کوئ، ځکه چې په دې کې د دین او دنیا فائدې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

﴿ قَالَ أَنَسُ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ : قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : الغُلَامُ يعق عَنْهُ يَوْمَ السَّابِعِ وَيُسَمَّى وَيُمَاطُ عَنْهُ الأَذَى ، فَإِذَا بَلَغَ سِتَّ سِنِيْنَ أَدَّبَ ، فَإِذَا بَلَغَ تِسْعَ سِنِيْنَ عَزَلَ فِرَاشَه، فَإِذَا بَلَغَ ثَلَاثَ عَشْرَةَ سَنَةً ضَرَبَ عَلَى الصَّلوةِ ، فَإِذَا بَلَغَ سِتَّ عَشْرَةَ سَنَةً زَوَّجَهُ أَبُوْهُ؛ ثُمَّ أَخَذَ بِيَدِهِ وَقَالَ قَدْ أَدَّبْتُكَ وَعَلَّمْتُكَ وَأَنْكَحْتُكَ، أَعُوْذُ بِاللهِ مِنْ فِتْنَتِكَ فِي الدُّنْيَا وَعَذَابِكَ فِي الآخِرَةِ ﴾

[احياء علوم الدين / ج: ۲/ ص: ۲۳۲ / حقوق الوالدين والولد]

ژباړه : له حضرت انس بن مالک رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي دي کله چې هلک پيدا شي نو په اومه ورځ به دده عقيقه کوي او نوم به وربانديې کدي او ضرر ناک شيان به ورنه لري کوي.

او کله چې شپږ کلنۍ ته ورسيږي بيا به آدب ورکوي ، او چې نهه (۹) کلنۍ ته ورسيږي نو په ځای کې دي بيلوي (يعنې په کومه کوټه کې چې دده مور اوپلار وخت تيروي هلته به دغه بچی نه ورسره اوسيږي) او چې کله دياولس کلنۍ ته ورسيږي په لمانځه نه کولو دي وهي او کله چې شپاړس کلنۍ ته ورسيږي بيا دي پلار په نيک ځای کې واده ورته کوي.

بيا يې حضرت انس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ تر لاس ونيو او ورته وې ويل ما تاته آدب درکړی ، علم مې درښوولی او نکاح او واده مې هم درته کړی ، نو زه په الله تعالی پناه غواړم له فتنې دستا په دنيا کې او له عذاب دستا په اخيرت کې.

Scanned with CamScanner

(c) Ketabton.com: The Digital Library

الله تعالی فرمايي: ﴿وَلَا تَنكِحُوا۟ ٱلْمُشْرِكَٰتِ حَتَّىٰ يُؤْمِنَّ ۚ وَلَأَمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّن مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ ۗ وَلَا تُنكِحُوا۟ ٱلْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا۟ ۚ وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّن مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ ۗ أُو۟لَٰٓئِكَ يَدْعُونَ إِلَى ٱلنَّارِ ۖ وَٱللَّهُ يَدْعُوٓا۟ إِلَى ٱلْجَنَّةِ وَٱلْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِۦ ۖ وَيُبَيِّنُ ءَايَٰتِهِۦ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾﴾ [سورة البقره آيت ۲۲۱]

ژباړه: اوپه نکاح مه آخلئ مشرکې ښځې تر هغه پورې چې ايمان راوړي دوی او خامخا وينځه بهتره ده له مشرکي اصيلې څخه اګر که ښه درښکاره شي تاسې ته هغه (کافره). او په نکاح مه ورکوئ (مسلمانې ښځې) کافرانو ته تر هغه پورې چې ايمان راوړي دوی او خامخا مريي مؤمن بهتردی له کافر سړي نه که څه هم ښه ښکاره شي تاسې ته (هغه کافر).

يعنې له مشرکې ښځې که څه ډيره ښايسته وي نکاح مه ورسره کوئ، که هرڅومره شتمنه او مالداره وي، له هغې نه مينځه هم ښه ده خو چې مسلمانه وي، اود مسلمانې ښځې په هکله بيا فرمايي چې مسلمانه ښځه مشرک سړي ته په نکاح مه ورکوئ اګر که هغه مشرک سړی بادشاه هم وي، له هغه څخه هغه مسلمان غلام سره غلاميته هم ښه او غوره ده. ځکه قرآن کريم په خپله وايي چې مشرک سړی د جهنم په لوري کشکوي. د ښځې او مېړه په منځ کې خو ملګرتيا ده، صحبتونه او مجلسونه وي، د عمر ناسته ولاړه ده،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوچې له نااهله خلکو سره یې تعلق جوړ شو گمراه کوي یې اودغه دینداره سړی بیاد دین لوري ته سړی ورجلبوي.

نو غرض داده چې: تل به دا کوشش کوو او نور مسلمانان به هم دې لوري ته رادعوت کوو چې له نیکو خلکو سره یې تعلق جوړ شي، د نیکانو په مجلسونو کې شرکت وکړي، ځکه چې همدغه د نیکو خلکو مجلسونه په مسلمانانو ښه اثر کوي، ځکه الله تعالی فرمایي چې:﴿وَذَكِّرْ فَإِنَّ ٱلذِّكْرَىٰ تَنفَعُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۝﴾ [سورة الذاريات]

ژباړه: او تل نصیحت کوه پس بېشکه چې ذکر پند گټه (فائده) نفعه رسوي مؤمنانو ته.

یعنې نصیحت کوه نصیحت مسلمانانو ته گټه رسوي، خودا په هغه وخت کې چې ددوی له خوا الفت پیدا شي، که نه وي بعضې مسلمانان دې چې نصیحت بد پرې لگیږي، بیاهم قرآن کریم وایي

﴿ فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ ٱلذِّكْرَىٰ ۝ ﴾ [سورة الاعلى]

ژباړه: پس ذکر پند ورکړه ته (ای محمده!) که فائده رسوي ذکر پند (یا پس پند وکړه ته ای محمده!) په تحقیق فائده رسوي ذکر پند مؤمنانو ته (یا پس پندورکړه ته ای محمده!) که فائده رسوي ذکر پند (که فائده نه رسوي).

یا نصیحت کوه خوهلته چې که فائده رسوي که فائده یې نه رسوله بیا نصیحت ورته مه کوه، ځکه دابیا د دین دبې عزتي لامل گرځي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس نو فائده په دغو مجلسونو کې پیدا کېږي، دا دخلکو په تعلق کې پیدا کېږي، چې له نېکو خلکو سره د سړي مینه پیدا شوه، تعلق یې جوړ شو، بیا دقرآن خبره، احادیث اود مذهب خبره په سړي باندې ښه اثر کوي، بیاد خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ طرف ته په خپل رحمت سره سړی متوجه کوي. الله تعالی فرمایي:

﴿وَٱلَّذِينَ جَٰهَدُواْ فِينَا لَنَهۡدِيَنَّهُمۡ سُبُلَنَاۚ﴾ اسورة العنکبوت آیت:۶۹

ژباړه :هغه کسان چې کوښښ کوي تل زموږ ددین په لاره کې خامخا وبه ښیو هرومرو (خامخا) دوی ته لارې خپلې (چې موږ ته پرې راځي).

یعنې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ وعده ده چې زما ددین اوزما د دوستي په طرف کې چې څوک کوشش وکړي نو زه د دین او جنت لارې ورته خلاصوم د نیکو لارو او نېکو اعمالو توفیق زه ورته ورکوم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۱) مجلس

آیا تکلیفونه او مصائب یواځې د ګناهونو له امله وي ؟

دا قانون دی چې د ګناهونو او بدو اعمالو له امله انسان په دنیا او آخرت کې له مصیبتونو او مشکلاتو سره مخامخ کېږي. ددې خبرې یواځې دومره تشریح درته کوم چې ځینې ملګروته څه اشتباه پیدا کېږي.

دا که تکلیف دګناهونو له امله وي، نو انبیاوو ته بیا ولې تکلیفونه رسیدل ؟ مونږ وینو چې په دنیا کې چې څومره تکلیفونه اوزحمتونه انبیاء کرامو او صحابهٔ کرامو او اولیاء الله وو زغملي دهغوی په نسبت عامو مسلمانانو ډیر لیږ مشکلات او سختی ګاللې دي.

نوخواب داده : چې په تکلیفونو او مصیبتونو باندې دنیکو خلکو مرتبې اومقامات لوړیږي.

مثلا د جهنم د اور په هکله راځي چې: کافر به هم په جهنم کې وي او ګناهګار مسلمان به هم په جهنم کې وي، خود کافر له پاره جهنم د ذلت سبب دی، او دمسلمان له پاره دغه اور د صفایي او

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاکوالي سبب دی . کافر چې څومره وخت په اور کې تېر کړي هغه کفر یې نه پاکیږي او نه ورڅخه لرې کیږي او تکالیفو څخه هم نه خلاصیږي اودتکالیفو لړۍ به یې همداسې به جاري وي مګر مسلمان که چېرې یې په دنیا کې توبه نه وه اېستلې ، الله تعالی هم نه ؤ بښلی ، تکلیفونه نه ؤ پرې تېر شوي، تردې پورې چې دجهنم مستحق او وړګرځېدلی ؤ، دوزخ ته ولاړ نودده صفایي به د جهنم په اور سره کېږي. کله چې دی د ګناهونو له خیرو څخه پاک شو نو فی الحال یې الله تعالی له جهنم څخه راباسي اوجنت ته به یې داخلوي، نو حاصل د خبرې داده چې دغه یو اور ده د کافر له پاره: ذلت او اهانت سبب اود فاسق مسلمان له پاره د طهارت اوپاکوالي ذریعه ده، دهغه اور په ذریعه لکه اوسپنه چې له زنګ څخه پاکېږي دی له ګناهونو څخه پاکېږي. او داخو ددنیا دطبیبانو هم داسې قانون دی چې دانسان کوم اندام خوږ شي هغه بیابنه پاک کړي بیا وروسته دملهمو پټې ورباندې کیږي.

په دنیا کې چې په نېکو انسانانو تکلیفونه راځي اوپه بد عملو نه راځي ددې هم دغسې فرق لکه د بدعمله مسلمان او کافر دعذاب چې څنګه فرق ده، چې د کافر عذاب د اهانت له پاره اود فاسق مسلمان عذاب د پاکوالي له پاره ده. که مسلمان فاسق او بدعمله و، عذاب ورباندې راته، نو اکثره یې خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ د صفایي له پاره ورباندې راولي چې دغه انسان د انساني خواهشاتو سم د شیطان اود نفس خبره یې منلي وي او بیا ګناهونه او تیر وتنې ورڅخه شوې وي او دخدای جَلَّجَلَالُهُ دغسې کس ته په ازموینه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

تکلیفونو داسې اراده وي چې نوموړی کس بیا له مرګه وروسته په عذابونو کې ښکیل نشي.

په یوه روایت کې راځي چې: د رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ امت غالباً جهنم ته نه داخلیږي، یا په دنیا کې الله جَلَّ جَلَالُهُ په دوی داسې تکالیف او سختۍ راولي چې څه تقصیرات ورڅخه شوي وي، ددغو تقصیراتو په سبب چې کوم تکالیف پرې راشي په دنیا کې معافي ورته کوي، یا توفیق د توبې ورکوي، که هغه نه وي نو د زنکدن په وخت کې یې چې څومره ګناوې پاتې وي په هغه یې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له ګناوو څخه پاکوي، ځکه چې مسلمان هم وي اوسره له هغه یې هم زنکدن سخت وي، که په هغه هم پاک نه شو بیایې د قبر په عذاب باندې هغه د ګناهونو بد اثرات او کدورات ور ختموي، ډېر کم خلک به د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د اُمت داسې پاتې کیږي چې هغوی دې په دغو ټولو وختونو کې پاک نشي.

او که یوه مسلمان نیک عملونه ترسره کړي وي او سره له هغه هم دوی ته په دې دنیا کې تکلیفونه ورسیږي دهغو بیا مرتبې ورباندې لوړیږي، څومره چې په دوی تکلیفونه راځي دومره به یې اجرونه ډېر وي، خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ چې له خپلو دوستانو څخه خوشاله شي، نودهغه خوشالي تلپاتې اونه ختمیدونکې وي ،دنیکو عملونو په بدله کې چې الله تعالی جنت او انعامات ورکوي هغه هم بیا زوال نه خوري دتل له پاره به یې په برخه وي. ددنیا راحت چې هرڅومره زیات وي نو دابه خامخا یو ورځ ختمیږي. نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د خپلودوستانو له پاره هغه اُخروي ژوند

Scanned with CamScanner

(c) Pathton.com: The Digital Library

انتخاب کړی دی، چې د جنت ژوند دی، نوبیاچې په دغه نېک عمله بنده څومره تکلیفونه راتلل صبر او استقامت یې پرې کاره بیادده دآخرت درجې پرې لوړوي.

دیو قدرمن پیغمبر یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ خونده وره او کتوره قیصه

حضرت یعقوب عَلَيْهِ السَّلَامُ پیغمبر دی، پلار یې حضرت اسحق عَلَيْهِ السَّلَامُ پیغمبر دی نیکه یې حضرت ابراهیم عَلَيْهِ السَّلَامُ پیغمبر دی، زوی یې حضرت یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ هم پیغمبر دی، ټول خاندان د پیغمبرانو ده، نوپه حضرت یعقوب عَلَيْهِ السَّلَامُ باندې په دنیاکې څومره تکلیفونه راغلل ؟

دده دولس زامن وو،چې په دوی کې دوه زامن هریو(حضرت یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ او بنیامین) یې له یوې ښځې څخه وو او لس زامن یې له بلې بې بې څخه وو.

خپل ورونه ورته پورته شول اود حضرت یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ دوژلو اراده یې وکړه، بیایې په خپل منځ کې له مشورې وروسته د وژلو په ځای کوهې ته واچاوه، چې بیاد غلام په نامه خرڅ شو، بیا بندي خانه اونور تکالیف ورباندې تېر شول چې سړی د هغو برداشت خو څه کوې چې تصور کول یې هم اسانه کار ندی.

خو حضرت یعقوب عَلَيْهِ السَّلَامُ دخدای جَلَّ جَلَالُهُ پیغمبر دی، واجب تعالی جَلَّ جَلَالُهُ په دې پوه کړ چې زوی دې ژوندی دی، له تاسره به یو وخت ووینې. خو حضرت یوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ ورک شو، د قافلې په

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلکو یې خرڅ کړ. له کنعان څخه یې مصر ته یووړ، په مصر کې چې په دغه باندې کوم تکلیفونه بندې خانې تېرې شوې ؟ آخر الامر خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د دنیا دتکالیفو چې ده پرې صبر کړی و دهغو په عوض کې یې په ده باندې په دنیاکې داسې راحت راوست چې دی د مصر حاکم وټاکل شو، خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ډیر غټ اعزاز ورپه برخه کړ.

کله چې دده ورونه له کنعان څخه دخپلې خوراکې او غلې له پاره مصر ته ورغلل څکه چې په نورو سیمو او علاقو کې وچکالي وه اود مصر خلکو خو خوراکي مواد ذخیره کړي وو، لکه چې واقعه یې تاسې ته معلومه ده ، نو کله چې یې ورونه ورغلل ده عَلَيْهِ السَّلَامُ په لومړي خل وپېژندل چې دا خو زما ورونه دي، او دوی ونه پېژانده. بیایې امتحاناً له دوی څخه پوښتنه وکړه چې. تاسې دلته د څه له پاره راغلي یاست؟ دوی ورته وویل چې : د کور دنفقې دورلو له پاره راغلي یو، ده عَلَيْهِ السَّلَامُ ورته وویل چې: هسې نه چې د بل هیواد جاسوسان یاست ؟ دوی وویل چې: جاسوسان نه یو. بیایې ترې پوښتنه وکړه چې: تاسې دکومې کورنۍ یاست ؟ دوی ورته وویل چې: دحضرت یعقوب عَلَيْهِ السَّلَامُ دکورنۍ یو. بیایې پوښتنه ورنه وکړه چې نور ورونه مو شته ؟ دوی ټول حالات ورته بیان کړل چې مونږ دولس ورونه وو، یو ورور مو ورک شو، اوس یولس ورونه پاتې یو، په هغه کشر ورور باندې مو پلار . خپل ورک زوی مینه ماتوي، خان ته په هغه تسلي ورکوي.

Scanned with CamScanner

(c) Ketabton.com: The Digital Library

لومړی اوونۍ

دی ورته وايي چې: که بل وار راتلئ هغه کشر به هم درسره راولئ چې ستاسې صداقت معلوم شي اوکه مو رانه ووست بيا به تاسې هم بې برخې ځئ.

بيايې ډېره موده وروسته دوهم ځل ورونه راغلل او هغه کشر ورو يې هم له ځانه سره راوستلو يوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ هغه ته خپل ځان وروښودلو اوهغه يې د غلا په چل باندې له دوی څخه راوګرځاوه، قصه يې ډېره اوږده ده، ډېره موده وروسته يې ورونه بيا په دريم ځل راغلل په دغه وار يې ورونو ته خپل ځان وروپېژاند.

مفسرين حضرات په دې ځای کې ليکي چې: په دې کې دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ څه حکمت و؟ يوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ پيغمبر ده، په لومړي ځل يې ځان ور ونه پېژانده، په دوهم ځل هم دغسې، په دريم وار چې بيا ورته راغلل اوخپل زحمتونه او تکاليف يې ورته بيان کړل، بيادده شفقت هم پرې راغی اوځان يې وروښوده، خپل مبارک قميص يې ورکړ ترڅو دحضرت يعقوب عَلَيْهِ السَّلَامُ سترګې چې دحضرت يوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ د جدايي له امله رندې شوې وې او دا کميس دهغه په سترګو ووهي ترڅو جوړې شي، ځکه دا دجنت قميص و، کله چې نمرودیانو حضرت ابراهيم عَلَيْهِ السَّلَامُ اور ته اچاوه نو جامې يې ورڅخه وابستلې په دې وخت کې حضرت جبرئيل عَلَيْهِ السَّلَامُ ورته له جنت څخه قميص راوړ، دغه کميس بيا حضرت ابراهيم عَلَيْهِ السَّلَامُ خپل زوی حضرت اسحق عَلَيْهِ السَّلَامُ ته ورکړی و، هغه بيا حضرت يعقوب عَلَيْهِ السَّلَامُ ته وسپاره اوهغه بيا حضرت يوسف عَلَيْهِ السَّلَامُ نه په غاړه کې اچولی ؤ. کله چې دده و

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی عَلَيْهِ السَّلَام کوهي ته غورځاوه نو جامې يې ورځخه وابستلې، په کوهي کې دننه جبرئيل عَلَيْهِ السَّلَام ورته راغی، دده په غاړه کې د اوسپنې په تعويذ کې دغه کميس بند و، هغه يې ورته راواېست، ده واغوست، بيا جبرئيل عَلَيْهِ السَّلَام دلته ورته وويل چې: دغه کميس ورولېږه، په دې کې د جنت اثر ده، رانده پرې بنا کېږي، اوس نو په دغه ځنډولو کې حکمت څه و؟ په دې کې داحکمت ؤ چې په دې کار سره دحضرت يعقوب عَلَيْهِ السَّلَام درجې لوړې شي. دفراق او جدايي دژوند موده يې ترځلوېښت کلونو بورې وغځيدله

چې يوسف عَلَيْهِ السَّلَام اويعقوب عَلَيْهِ السَّلَام نه دې سره ليدلي. په دې به هم پوهېده چې ژوندی ده، راسره به ويني. خو ورښوده يې نه، صبر يې کاوه، نو حکمت دخدای پاک پکې څه و؟ د حضرت يعقوب عَلَيْهِ السَّلَام ګناه نه وه، ځکه چې انبياء کرام عَلَيْهِمُ السَّلَام خو معصوم دي، دده د درجو لوړوالی يې پکې مقصود و.

[تفسير مظهري ج: ۵/ ص: ۱۱۳]

نوکله تکاليف په مسلمانانو راځي دا دوه حيثيته لري: که په مسلمانانو کې څه تقصيرات او ګناوې وي، نوکه دهغو تکاليفو له امله دوی صبر وکړي خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به هغه ګناوې ورته معاف کوي. اوکه نېک عمله مسلمان په څه تکليفونو کې را ايسار شي بيايې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د جنت درجې پرې لوړوي.

Scanned with CamScanner

(c) etabton.com: The Digital Library

روغ رمټ خلک به داخیرت په ورځ داتمنا کوي چې کاشکې په موږهم په دنیا کې مصیبتونه راغلي وای.

د پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دمبارکې خولې هغه وايي: چې دقیامت په ورځ الله تعالی مصیبت ځپلو خلکو ته دمصیبتونو په مقابل کې کوم تلپاتې انعامات ورپه برخه کوي نو هغه خلک چې په هغوی مصیبتونه نه دي راغلي هغوی به دا ارمان کوي چې کاشکې په دنیاکې زمونږ غوښې په بیاتي ګانو (قیچي) پرې شوې وای خو چې نن مونږ هم ددغو انعاماتو مستحق ګرځیدلي وای. نو اصل خبره داده چې څومره ستړې، مصیبتونه، مرضونه، غمونه چې په دنیاکې په یوه مسلمان باندې راځي هغه له الهي حکمت څخه خالي نه وي. الله تعالی قادر مطلق ده، بې بندوبسته اوبې بنه اوبې بده روزي ورکولای شي، داسې مخلوق ته روزي ورکوي چې نه لاس اونه هم پښې لري، نه کاروبار کولای شي، لکه: دا حشراتو ته تاسې ګورئ چینجی ده په خټه روان وي، نه یې پښې اونه یې هم لاسونه شته، خو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ څنګه روزي ورکوي؟ مګر یو بنه، نېک عمله او دینداره مسلمان، دخدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ د دوستانو له جُملې څخه ده، تل په مسکنت او فقر کې ژوند تېروي، په وچه مړۍ خپل وخت تېروي، حالانکه د الله تعالی په خزانو کې څه کمی هم نشته، چې کافر ته یې ورکوي نودا خو یې دوست ده، ده ته یې ولې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ورکوي ؟ وجه او سبب او لامل يې دادی چې خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ يې برخه آخرت ته ساتلې ده.

په صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ کې ډېر داسې کسان وو چې تر ډېره وخته ژوندي وو، خو دوی به په دې خپل ژوند کې دهغو صحابهٔ کرامو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ خو چې ددوی ملګري ؤ له دوی څخه مخکې د فقر او مسکنت په حالت کې شهيدان او يا وفات شوي وو، نو دوی به دهغوی په حال ارمان کاوه.

له حضرت خباب بن ارت رَضِيَ اللهُ عَنْهُ څخه روايت دی وايي : حضرت حمزه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په شهادت ورسيده، خو دومره جامه يې نه لرله چې بدن يې پرې پټ شي، يوه شړۍ يې درلوده چې کله به يې سر پرې ور پټ کړ نو پښې به يې لوڅې شوې اوکه به يې پښې پرې ورته پټې کړې نو سر مبارک به يې لوڅ شو ، آخر نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ امر وکړ چې سر يې پټ کړئ اوپه پښو يې واښه ور واچوئ! تاسې وګورئ چې نومړی صحابي د خدای دخواږه او درانه پيغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تره او رضاعي ورور دی، سره له هغه يې په دومره مسکنت او فقرکې يې ژوند تېر کړ ، دده په شان نور صحابه کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ هم ډېر وو چې د ټول بدن د پټولو له پاره به يې جامې نه درلودلې.

[حياة الصحابة ، الجزء الاول . ص. ۴۲۴ / کتب خانه فيضي لاهور]

حضرت ابوهريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمايي چې: په اصحاب صُفه کې اويا (۷۰) داسې کسان وو چې پوره جامې يې نه لرلې، نه ؤ له دوی يو

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

داسې سړی چې په ده دې ځادر وې ،بلکې یا به ځنګ ؤ او یا به شړې وه چې په غاړو کې به یې تړلي ؤ دځینې به تر نیمای دپوټی رسیده او دځینې به تر بیډیو پورې رسیدل په لاس به یې سره راټولول چې عورت یې ښکاره نه شي.

[حیاة الصحابة ، الجزء الاول . ص: ۴۲۶ / کتب خانه فیضي لاهور]

خو وروسته چې کله په صحابهٔ کرامو رضی الله عنهم وسعت اوپراخي راغله ،غنیمتونه زیات شول، فتوحات به کېدل، بیادغو وروستنیو صحابهٔ کرامو رضی الله عنهم به د مخکنیو ملګرو په حالت دا ارمان کاوه چې دهغو انعامات الله تعالی دوی ته دآخرت له پاره جمعه کړل، په مونږ باندې خو په دنیاکې وسعت راغی، هسې نه چې د آخرت له ثوابه او انعاماتو څخه بې برخې پاتې نشو

لنډه داچې په دې باید پوه شو چې تکالیف او مصیبتونه دا د آخرت د خیراو ترقی له پاره یوه ښه ذریعه او توښه ده، کله داسې وي چې په مسکنت کې انسان د الله تعالی بندګي په ښه طریقه سره کوي، کله یې دمرض او مصائبو په حالاتو کې بندګي په صحیح طریقې سره کوي. الله تعالی چې له چانه پوځل راضي شوی وي نوبیادده د ایمان حفاظت او ساتنه کوي، داسې عمل ته یې نه پرېږدي چې اخرت یې پرې تباه شي، کله د چا دایمان او اعمالو حفاظت په مسکنت او غُربت کې وي، نو مسکین یې ساتي، کله دچا د ایمان او اعمالو حفاظت په مالداري کې وي، بیا یې مالداره ساتي. دوست یې وي خو ښه موړاو مالداره وي، حضرت ابراهیم

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

عَلَيْهِ السَّلَامُ پیغمبر ؤ او نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هم پیغمبر ده، د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په کور کې به ډېر خله داسې پېښه وه چې یوه میاشت هم اور نه ده بل شوی، یواځې په کهجورو او اوبو باندې به بې وخت تېراوه. او دحضرت ابراهیم عَلَيْهِ السَّلَامُ د مېړو د رمو د سپیو په غاړه کې د سرو زرو امیلونه پراته وو. هغه هم پیغمبر ده ، دغه هم پیغمبر ده.

همدارنګه که دصحابهٔ کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ژوند ته کره کتنه وشي دیوه صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ دنیا او هستي نه ځاییږي. بل صحابي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ بیا دفقر په حالت کې داسې وي چې پوره لباس (داغوستلو کالي) نه لري، د لوږې نه بېهوشه وي. حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وایي چې په ماباندې به ډېر خله د لوږې له امله بې هوښي راتله، زه به د لوږې له امله ولوېدم اوخلکو به لاس اوپښې رامښل چې ګواکې پېریانو نیولی یعنې میرګي یې دي.

همدارنګه که داولیاء الله ؤ دژوند حالات څوک مطالعه کړي ځینو ته الله تعالی ښه پرېمانه هستي او جایداد ورکړي اوځینې بیا په غُربت او مسکنت کې شپې ورځې تېروي. دا د الله تعالی معامله ده د چا ایمان په غربت کې ساتي اوچاته هستي اوجایداد ورکوي اوهم په هغه حالت سره یې د ایمان حفاظت کوي.

پوښتنه : دا تکالیف خو د اعمالو سزا ده، نو نېک عمله انسانانو ته بیا ولې تکلیف ورکول کېږي ؟

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواب: په دغو تکلیفونو کې دا حکمت او ګټه وي چې ګناوې پرې ختمیږي اوپایې درجې پرې پورته کېږي اودا تکالیف او ازموینې خوشې نه ضائع کیږي.

نو مسلمان چې په هر عمل کې یوڅه د آخرت په لوري هم متوجه وي نوپه هر حال کې ده ته پکې فائده وي، خوپه دې شرط که دی د الله تعالی لوري ته متوجه وي، اوکه خدای مه کړه انسان غافله و نوبیاهېڅ شی ده ته کومه ګټه نه رسوي، نو بیایې که اولاد ډېرېږي، دنیا یې ډیرېږي،او یا قدرت ته رسیږي دا ټول دده له پاره عذاب او تکلیف ده، بیاپه هرڅه کې دده له پاره استدراج ده، ورځ په ورځ به په تکالیفو کې نور پسې غرقیږي، په ظاهره به ورته د دنیا ترقي اوکامیابي ښکاریږي خوپه حقیقت کې به دا کار ده ته د آخرت په لحاظ له تباهي پرته بل څه نه وي

الله تعالی دې مونږ اوتاسو ته ددې توفیق راکړي چې دتل له پاره خپل حقیقي خالق او مالک جل جلاله ته متوجه اوسو. که تکلیف راځي هم زمونږ باید په دې یقین وي چې دا د الله تعالی له لوري ده اوهغه به یې راڅخه لرې کوي، بې صبري او شکایت باید ونه کړو. که راحت وي هم باید په دې مو یقین وي چې دا دالله تعالی له لوري یو نعمت او لورینه ده چې پر ما یې کړې او که چېرته زه بغاوت او مخالفت وکړم بېرته یې هم راڅخه اخیستی شي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابوبکر الصدیق رَضِيَ اللهُ عَنهُ ته دده حقیقي خالق او مالک الله جَلَّ جَلَالُهُ خپل سلام رالیږي

یووخت سیدنا حضرت ابوبکر الصدیق رَضِيَ اللهُ عَنهُ ته حضرت خاتم الانبیاء سید المرسلین حضرت نبي اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وویل چې: الله تعالی پر تا سلام وایي او داهم وایي چې ته له ابوبکر نه پوښتنه وکړه چې مرض دې څنګه ده ؟

نبي اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې د الله تعالی سلام حضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنهُ ته ورساوه، بیایې پوښتنه ورڅخه وکړه چې ستا تکلیف څه ده ؟ حضرت ابوبکر صدیق رَضِيَ اللهُ عَنهُ ورته وایي چې : غاښ مې خوږیږي. نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وایي چې : څومره وخت یې کیږي؟ دی رَضِيَ اللهُ عَنهُ ورته وایي چې: دوه کاله . په دې دوه کاله کې حضرت ابوبکرصدیق رَضِيَ اللهُ عَنهُ دخپل غاښ ددرد شکایت نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته نه دی کړی، دی په دې خبره پوهېده چې په دې صبر کې مې د آخرت ګټې دي. بیا الله تعالی ورڅخه خپل رضایت اعلان کړ، دده مقام او مرتبه یې خلکو ته وروپېژندله، ملائکه یې راولېږله چې زما سلام ورته وایه اود مرض پوښتنه یې هم وکړه ، نو تاسې وګورئ چې څومره لوړ مقام یې دی؟ خودا چې سړی د آخیرت طرف ته متوجه وي نو بیاد مصیبت او راحت په دواړو حالاتو کې کار کېږي اوکه خدای مه کړه سړی غافله و، نوبیاپه یوه حالت کې هم کامیابي او ترقي نه تر لاسه کیږي .

Scanned with CamScanner

(c) ...com: The Digital Library

(۱۲) مجلس

له نیکو خلکو سره مشابهت او ورته والی

نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي ﴿ وَمَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ ﴾ [زاد الطالبین بحواله سنن ابوداود ص ۲۹] یعني څوک چې خان مشابه کوي د کوم قوم سره په ورځ د قیامت به دهغه قوم په ډله کې راپورته کېږي.

ددغه حدیث شریف په تشریح کې محدثین کرام لیکي: هغه نر چې خپل ځان د ښځو په شکل باندې جوړوي نو دقیامت په ورځ به دی د هغوی په ډله کې وي. او هغه ښځه چې خان د نارینه ؤ په شکل کې جوړوي نو دقیامت په ورځ به دا ښځه د نارینه ؤ په ډله کې وي. ددې معنا دا نه ده چې د هغو مقام ته یې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ رسوي، یعني دغه سزا ورکوي ، سړي ته چې کوم ښایست ، حُلیه او د نرتوب خاصه چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکړې ده او دی هغه پرېږدي د ښځو لباس ، دهغو خبرې او کردار خان ته خوښوي نو واجب تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دا سزا ورکوي چې تا ولې خپل کوم زینت او کردار چې ماتاته درکړی دی تا هغه پرېښود ، تغیر دې په خلق کې راوست او له بل چا سره دې خان مشابه او یورنګ کړ. او کومې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځې چې د نرانو سره ځان مشابه کوي ، لوڅې ګرځي، د ستر لحاظ نه کوي، سر نه پټوي، د کور نه د باندې ګرځي ، نو دا له نارینه وو سره مشابهت دی. نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به دېته هم سزا ورکوي چې تا هغه خلقت ولې بدل کړ؟ ته ما په کوم کیفیت او هیئت باندې پیدا کړې یې ؟ تا په هغې کې ولې تغیر راوست؟ او ځان دې د نرانو په لباس کې خلکو ته ور پیژندلو خپل ځان دې په بوه بل عنوان جوړ کړی و، نو دغه سزا درکوم. په هغه خلقت او جامه کې چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ درته خوښه کړې وه تا ولې تغیر راوست؟ د هغه موافق دې ژوند ولې نه تېراوه ؟

﴿ مَنْ تَحَلَّى بِمَالَمْ يُعْطَ كَانَ كَلَابِسِ ثَوْبَيْ زُوْرٍ ﴾ ا زادالطالبین بحواله جامع الترمذي ص ۲۲۱

ژباړه: نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: څوک چې متقي او پرهېزګاره نه وي، ښه سړی نه وي او ځان د ښو خلکو په جامه کې معرفي کوي ، له نېکانو سره مشابهت کوي ترڅو خلکو ته دوکه ورکړي ، د عالم ، پیر په لباس کې خلکو ته ځان معرفي کوي نو دغه ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سزا ورکوي چې خلکو ته ځان ښه معرفي کوي او په تا کې هغه صفات نشته، نو دا کار داسې ده لکه د درواغو جامې یې چې اغوستې وي. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په دې کار ورته سزا ورکوي. چې ولې دې ځان په ناحقه او چل ول له دوی سره مشابه کاوه ؟ . یو خو په دې عنوان خبره وشوه . او بل (مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُم) معنا دا چې : یو څوک د نیکي طرف ته کوشش کوي ،

Scanned with CamScanner

(c) k Digital Library

خپله د نېکانو په ډله کې نه دی ، خو ځان دهغوی سره په خوږونو او عادتونو کې برابروي ، هغه لمونځونه کوي، هغه ښه عادتونه چې د نېکو خلکو صفات دي ، په ده کې نه وي خو دی کوشش کوي چې په دغو صفاتو کې مشابهت وکړي، معنا دا چې ددوی غوندې عبادت وکړم. ددوی په شان کالي واغوندم. ددوی اخلاق په ځان کې پیدا کړم. نو د قیامت په ورځ به خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دغه انسان د هغو نېکو خلکو په ډله کې راپورته کړي. دا د حُب دلیل دی. د چا چې له چا سره محبت وي ، هغه اخلاق او عادات په ځان کې پیدا کوي، هغه رفتار او گُفتار په ځان کې راولي، نو چې څومره وس کوي ، که هغه په ده کې نه وي هم خو خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به په ورځ د قیامت دی په هغه ډله کې راپورته کوي کومه چې دنیکو خلکو ډله ده، له دې وجې وایي چې: د سهار له لمانځه نه مخکې چې د الله تعالی نېک بندگان راپورته کېږي اود تهجد لمونځونه او نفلونه کوي .په ذکر او فکر او مراقبو لگیا وي ، نو باید سړی په ځان کې تر ټولو مخکې دغه صفت پیدا کړي. د سهار له لمانځه نه وروسته تر لمر ختو پورې په ذکر او مراقبو مصروف وي . د حضرت رسول الله اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عادت مبارکه داؤ چې : د سهار له لمانځه نه وروسته تر لمر ختو پورې به دی مبارک په ذکر لگیا و. بیا به یې د اشراق لمونځ وکړ او خپل کور ته به ولاړ.

لکه په یوه روایت کې راځي : ﴿ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ صَلى صَلوة الغَدَاةِ (الصبح) فِي جَمَاعَةٍ ثُمَّ جَلَسَ يَذْكُرُاللهَ حَتّى تَطلع

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

الشمس ثُمَّ قَامَ فَصلى رَكعَتَين انقَلَب بأَجر حَجةٍ وعُمرَةٍ ﴾ احقائق عن التصوف ص: ۱۸۶ / رواه الطبراني واسناده جيد كما في مجمع الزوائد ج: ۱۰/ ص: ۱۰۴]

ژباړه : رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي :څوک چې دسهار لمونځ په جمعه (جماعت) سره ادا کړي بيا تر لمر ختلو پورې دالله تعالی ذکر وکړي بيا پورته شي دوه رکعته لمونځ وکړي دومره ثواب يې ده لکه يو حج اوعمره يې چې ادا کړي وي.

نو يوڅوک د اولياوو الله وو له ډلې څخه نه ده، خو له هغوی سره په نېکو اعمالو، اخلاقو ، کردار کې مشابهت کوي ، په دې معنا چې هماغسې ذکر ، فکر او عبادت کوي نو الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ به دی هم د قيامت په ورځ ددغو نېکانو او صالحانو په ډله کې خامخا راپورته کوي.

او که يو څوک ډم ته کيني او ورته وايي چې: ماته انګريزي وېښتان راجوړ کړه. او خياط ته ورشي چې ماته انګريزي ډېزاين جامې تيارې کړه ، نو په داسې کيفيت وېښتان جوړول او جامې جوړول چې هغه د بې دينه خلکو لباس او عادت وي او دی هم په هغه باندې خوشاله وي او خوند ورکوي ، ځان له هغوی سره په لباس او صورت کې مشابه کوي ، کافر نه دی ، خو ځان ورسره مشابه کوي او خوند ورکوي نو دقيامت په ورځ به يې الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ هم دهغو بدبختانو په ډله کې راپورته کړي.

Scanned with CamScanner

(c)ketabton.com: The Digital Library

که د دنیا په یوه سر کې نېک کار او عمل کېږي او د دنیا په بل سر کې څوک ورباندې خبر شو او په زړه کې یې دا تمنا وکړه چې کاشکې زه هلته وای اودغه نېک کار ما هم کړی وای نو الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ دغه انسان ته هم دغومره ثواب ورکوي څومره یې چې هغه بل ته ورکړی دی.

په ښه نیت کولو باندې یو سړی دپوره عمل اجر خاوند کړځي

په یو وخت کې په بني اسرائیلو کې یو سړی په دښته کې روان و ، په دې ځای کې غټې غټې غونډۍ وې. ددې سړي په زړه کې دا خبره وروګرځېده چې کاشکې دا غونډۍ ټولې د غنمو وای او ما په غریبو خلکو باندې ویشلي وای. الله تعالی د هغه وخت پیغمبر ته وحیې وکړه چې دې سړي ته زېری ورکړه چې تاته یواځې په دې نیت باندې ددغه عمل پوره اجر درکړل شو.

له همدې امله پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایلي دي : چې دمومن مسلمان نیت دهغه له عمل نه غوره او بهتردی.

[مکاشفة القلوب ص:۱۰۸ / تنبیه الغافلین ص: ۲۵۹ / باب العمل بالنیة]

نو که د زړه تمنا وي خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ هغه مقام ورکوي او که د دنیا په هغه سر کې بد عمل کېږي اوڅوک ورسره مینه لري چې: کاشکې زه هم هلته وای دغه بد کارونه ما هم کړي وای. نو دی دلته ده او ګناه هلته کېږي نو د قیامت په ورځ به دی له هغو خلکو سره یوځای کېږي کوم چې بد کاران دي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپورتني اول حدیث شریف اصلي مطلب دادی چې : که ځان مشابه کوي په روا عمل کې نو بیا په دې کې ګټه ده، او په ناروا لباس کې د سړي له پاره مشابهت کول بیا تاوان دی. که په ناروا کې څوک له چاسره ځان مشابه کوي نو دی هم په ناروا کې ورسره ګډ دی . یعنې ښځه د نر لباس برابروي اویاهم نر د ښځې لباس برابروي دا دواړه پرې ګناهګاریږي . اخلاق او عادات د یو او بل په ځان کې پیدا کوي دا هم همدا حکم لري. له انګریزانو سره ځان برابروي دا هم ناروا ده. او که په روا کار کې له چاسره ځان مشابه کوي لکه: د علماوو لباس او عادات خوند ورکوي دغه دده له پاره ګټه ده. چې په آخرت کې خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ده ته غټ مقام ورکوي.

د نیکانو سره پېژندګلوي په آخرت کې فائده لري

د مزارات اولیاء هرات په نامه یو کتاب حدیث را نقل کوي : د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ څخه روایت دی چې: د قیامت په ورځ باندې د یو چا سره سوال او خواب وشي بیا دده نیکي او بدي دواړه سره برابرې شي نو خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ورته وایي چې: یوه نیکي راپیدا کړه نو زه به دې وبښم ، دی چې هرڅومره سوچ او فکر وکړي نو نیکي به نه شي پیدا کولای. بیا خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ورته ووایي چې: تا زما فلانکی دوست پیژانده ؟ دی ورته وایي چې: هو ! خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به ورته ووایي چې: ما یواځې په همدې پېژندګلوي

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

ښېلی یې .اودا چې سړی د نېکو خلکو په لباس خان برابروي اودهغوی عادات په ځان کې راولي نو بیا به یې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ ولې نه ښېي؟

د شجرې د لوستلو فائده

حضرت امام النووي رَحِمَهُ اللّٰهُ چې دمسلم شریف شارح دی دیو راوي په حالاتو کې لیکي چې د زنکدن په وخت کې دده بچیانو ژړل ،دی تسلي ورته ورکوي چې ولې ژاړئ؟ زما امید ده چې رب تعالی جَلَّ جَلَالُهٗ به ماته عذاب نه راکوي . ځکه ددې کوټې په کونجونوکې ما تقریبا (۱۲۰۰۰) دولس زره واري قرانکریم ختم کړی دی . اوپه یو روایت کې راځي چې (۲۴۰۰۰) څلورویشت زره واري مې قران کریم ختم کړی دی . نو زه رب تعالی جَلَّ جَلَالُهٗ ته امید لرم چې هغه به ماته عذاب نه را کوي ؛نو زما مرګ دژړا اوخفګان نه دی تاسو مه ژاړئ .

دلته امام النووي رَحِمَهُ اللّٰهُ لیکي چې څوک دې دافکر نه کوي چې دراویانو دومره احوالوته څه ضرورت دی چې ددوی ټولې قصې ذکر کېږي ،چې ده دومره لمونځونه کول داسې تلاوتونه یې کول ، ختمونه یې کول ،ځکه چې دداسې خلکو په نومونویادولو سره خدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ په هغه ځای رحمتونه اوروي؛نو داولیاؤ اونیکوخلکو په واقعاتو سره داحادیثو دکتابونو څخه معلومېږي چې په هغه ځای دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ رحمتونه نازلېږي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

په بخاري شريف کې دبدرينو صحابه کرامو رضي الله عنهم نومونه ذکرکېږي اوبيا شيخ عبدالحق دهلوي رحمه الله ور سره ليکي چې يو څوک دبدرينوصحابه کرامو رضي الله عنهم نومونه ذکرکړي اوبيا دعا وکړي خداى پاک جل جلاله هغه دعا قبلوي . صحابه کرام دي يواځې چې ددوى نومونه واخيستل شي اوبيا رب تعالى ته سوال وشي نو خداى پاک جل جلاله ددغه انسان دعا قبلوي ځکه چې بدرين دخداى پاک جل جلاله دوستان دي ،رب تعالى جل جلاله له دوى نه دخپلې رضا اظهار کړى ،چې زه له دوى نه راضي يم .

په حديث شريف کې راځي چې يوصحابي ته چاځه وويل ، نبي کريم صلى الله عليه وسلم ورته وايې چې ولې څه ورته وايې ؟ ته نه يې خبر چې دابدري دى .اورب تعالى دوى ته مخکينې اووروستنې ټولې ببښلې دي .

کوم خلک چې خداى پاک جل جلاله ته نږدې او ګران وي ،يوازې دهغوي دنومونودياد ولوپه برکت خداى پاک دعا قبلوي .

له دېنه دشجرې دلوستلو ثبوت په ښکاره او څرګند ډول ثابتيږي .

دا زمونږ د طريقت شجرې چې يوڅوک يې هره ورځ وايي نو يوازې ددې په ويلو سره هم ددې طريقې له بزرګانو سره شناخت پيدا کېږي، يواځې په ويلو سره . ځکه ته په دې پوه شوې چې په دې سلسه کې له ما څخه نيولې آن تر نبي کريم صلى الله عليه وسلم پورې چې څومره نومونه دي دا ټول بزرګان دي او ستا عقيده هم ورته پيدا شوه. مينه دې ورسره پيدا شوه. لکه: خليفه صاحب دې ليدلى نه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی خو چې په سلسله کې دې نوم ولیده نو مېنه دې ورسره پیداشوه. حضرت صاحب دې لیدلی نه دی خو په سلسله کې دې نوم ولیده نو مینه دې ورسره پیدا شوه چې دا خو زمونږ دسلسلې یو لوی شخصیت دی، آن تر حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه او نبي کریم صلی الله علیه وسلم پورې دا سلسله ده. نو چې شناخت او پېژندګلوي پیدا کېږي نو له دې سره مینه او محبت هم پیدا کېږي.

اویو څوک چې څوک نه پېژني نو له هغه سره به یې محبت له کومه پیدا شي؟ دا چې د چا له بل چا څخه کرکه پیدا کېږي او یا یې هم مینه ورسره پیدا کېږي نودا یواځې په شناخت سره پیدا کېږي. یوڅوک ده ستا ورسره هېڅ بد نشته خو داسې دې وپېژانده چې دا یو بدعمله دی نو ستا له هغه سره په زړه کې کرکه پیدا کېږي. یو سړی له تاسره هېڅ تعلق نه لري، خو که څوک یې صفت احوال درته بیان کړي نو ودې هم پېژانده چې دا ښه سړی دی نو په زړه کې دې له هغه سره مینه او محبت هم پیدا کېږي.

له چا سره چې دې مینه او محبت پیدا شو نو دهغه هم مینه او محبت درسره پیدا کېږي. بیا سړی کوشش کوي چې هغه عادات او اخلاق په ځان کې راولي ، بیا نو ددغه حدیث شریف مصداق ګرځي: (اَلْمَرْءُ مَعَ مَنْ اَحَبَّ) د چا چې له چاسره په دنیا کې محبت وي نو په آخرت کې به هم له هغه سره یوځای کېږي.

ټول تاریخ چې وکتل شي نو ډېر خلک داسې پیدا کېږي چې له هغو ښو خلکو سره یې مینه او محبت وي ، سره له دې چې لیدلي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې هم نه وي او بیا په همدې مینه او محبت باندې یې الله تعالی ټول د دنیا او آخرت کارونه جوړ کړي دي.

د یو نیک شخص په واسطه شیدې او شهد حاصلول

یوځل یوې بې بې دخپل یوه بزرګ خاوند بې ادبي وکړه نو دا بزرګ خپه شو او له کور نه روان شو ، نو په دښته کې یې یو ملنګ ولیده چې په عبادت مصروف ده، دی ورغی ، له سلام څخه وروسته یې ورسره څه مجلس وکړ ، وروسته دا ملنګ پورته شو او په یو طرف یې اووه قدمونه واخیستل ، هلته یوه تیږه وه، هغې ته یې جام ونیوه ، له هغې څخه شیدې او شات ورته پیدا شول، دی حیران شو چې دا څومره د لوی کرامت څښتن دی؟ ده ورته وویل چې: تعجب مکوه. حضرت موسی علیه السلام ته خدای پاک دا معجزه نه وه ورکړې ؟ چې هغه به تیږه په امسا ووهله او اوبه به ورڅخه رواني وې . دا خو په قرآن کریم کې ثابته ده. دغه بزرګ ورته وویل چې: هو ! بیا ملنګ ورته وویل چې: آیا حضرت محمدرسول الله صلی الله علیه وسلم له حضرت موسی علیه السلام څخه لوړ مقام لري او که نه ؟ ده ورته وویل : هو ! هغه بیا ورته وویل چې: حضرت موسی علیه السلام ته خدای پاک جل جلاله له کمر(تېږې) څخه اوبه ورکولې نو نبي کریم صلی الله علیه وسلم ته که شات او شیدې وبهیږي نودا کومه د حیرانتیا وړ خبره ده ؟ اولیاء الله ؤ ته چې کوم کرامت پیدا کېږي، هغه د نبي معجزه ده دده خپل کمال نه ده، نو دهغه په

Scanned with CamScanner

(c) etabton.com: The Digital Library

متابعت ورته پیدا کېږي. وروسته بیا دغه بزرګ پوښتنه ورنه وکړه چې: تا په دغه لوري قدمونه واخیستل دا خوراک دهغو قدمونو له امله درته پیدا شو . نو ملنګ ورته وویل چې: په فلانکي ځای کې یو ولي ده چې هغه په خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ډېر ګران دی. ماته یې خلکو ډېر صفتونه کړي دي ، زه په دې ځای کې ډېر وخت کېږي چې اوسېږم نو ماته چې کله کوم مشکل پیدا کېږي نو ددغه ولي په طرف چې اووه قدمونه واخلم او دی خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ته وسیله کړم نو هر کار مې پوره کېږي.

(نو اوس سره له دې چې دغه ولي دغه بل بزرګ لیدلی هم نه ده خو چا یې صفت ورته کړی نو دی یې خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ته وسیله کوي او ټول کارونه یې ورباندې روان دي.)

نودغه ملنګ دغه بزرګ ته وایي چې: هغه بزرګ چې زه یې خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ ته وسیله کوم نن له خپل کور څخه مرور شوی او په سفر روان ده، نو که بېرته خپل کور ته ونه ګرځي نو دغه مقام چې الله پاک جَلَّجَلَالُهُ ده ته ورکړی چې دده په وسیله ماته هرڅه راکوي نو له ده څخه به دا مقام الله پاک جَلَّجَلَالُهُ بېرته واخلي.نو دی هم له همدې ځای څخه بېرته کور ته وګرځېده

اوس یواځې شناخت پیدا شوی او عقیده دې برابره ده نو خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دې کار هم درجوړوي. کتاب لیکي چې: څوک کوم ولي ته په څومره اخلاص او محبت سره ورځي نو په هغومره اندازه ورته فیض حاصلیږي. کوم زیارت ته چې څوک په څومره اخلاص سره

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځي نو هغومره فیض او برکت پکې پیدا کېږي ، نو دشناخت پر مهال چې څومره د هغه سړي شخصیت غټ ورته ښکاریږي دغومره محبت زیاتیږي نو چې څومره محبت زیاتیږي دغومره فیض او برکت زیاتیږي.

د یوشخص اخلاص او د داتا صاحب شفقت

یو خلیفه صاحب قصه کوله چې: زه یو وخت مرحوم انوارالمشائخ فضل الدین خلیفه صاحب مبارک له میرانشاه نه لاهور ته د داتا صاحب زیارت ته ولېږلم ، سره له دې چې هغه ځای ما په ټول عمر کې نه و لیدلی ، او نابلده هم وم مازدیګر سپور شوم او سهار لاهور ته ورسیدم، هلته چې په زیارت کې کېناستم نود سترګې له وجې په وظیفه کې ویده شوم، له دې سره سم په خوب کې داتا صاحب مبارک له قبر څخه لاس راویوست او سترګې مشي یې راسره وکړه اوراته وې ویل چې: راورسېدې ؟ ما ورته وویل چې: هو صاحب!

نو اوس چې دی په کوم اخلاص له میرانشاه نه روان شوی او په کوم اخلاص ورغلی هغه ته خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دغه علم ورکړ.

نو غرض داچې مونږ باید له نېکو خلکو، علماوو، طالبانو، مجاهدینو بلکې له عامو مسلمانانو سره د اسلام له وجې د زړه له تله او اخلاصه مینه او محبت ولرو، دغه مینه په دنیا او آخرت کې ګټه رسوي.

Scanned with CamScanner

(c...com: The Digital Library

او له چاسره که دښمني او کرکه کوو نو هلته به مو هم همدا نیت وي چې الله تعالی رضا شي. چې هغه سړی به د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ له دین سره بې پروا وي، که کافر وي، فاسق وي ، که خپل وي که پردی وي خو چې تقوا نه وي پکې او ددین له حکمونو سره بې پروايي کوي باید له هغه سره ناسته پاسته ونه کړو ،ځکه بد ملګری او بد ماحول ډیر ناوړه اثرات لري ، که په لاس او خولې باندې نه شو منع کولای نو تعلقات خو باید ورسره ختم کړو، ځکه چې په دې سره خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ خفه کېږي او بیا انسان ماخوذ کېږي. ځکه الله تعالی فرمايي : ﴿ وَلَا تَرْكَنُوٓاْ إِلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ فَتَمَسَّكُمُ ٱلنَّارُ﴾ [سورة هود آیت ۱۱۳] ژباړه : او مه مائلیږئ تاسې (په دوستۍ سره) په طرف دهغو کسانو چې ظلم یې کړی دی نو وبه رسیږي تاسې ته اور (د دوزخ) .

خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ فرمايي: وَكُونُواْ مَعَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿١١٩﴾ [سورة التوبة]

ژباړه : او اوسئ سره له صادقانو .

هلته وايي چې: له ظالمانو سره مینه مه کوئ ! او هلته وايي چې له صادقینو سره اوسېږئ ! هلته وايي چې له یهودو او نصاراؤ سره محبت مه کوئ ! هلته وايي چې : تاسې مسلمانان په خپل منځ کې محبت سره کوئ ! ځکه د مسلمانانو خپل منځي خدايي مینه او محبت یوه اوبل ته ګټه رسوي، د کافر ، فاسق او ظالم محبت خو سراسر تاوان اوزیان دی .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

فائده:

د نقشبندیې طریقې مطلب هم داده چې: سړی به په هره معامله کې د الله تعالی تر سره کوي او له بندګانو سره به هم د اخلاص معامله کوي. لکه په حدیث شریف کې راځي چې: حضرت جبرائیل عَلَيْهِ السَّلَامُ له نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه پوښتنه کوي چې: (مَاالْإِحْسَانُ) احسان څه شی ده ؟ نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته په ځواب کې وایي چې: ﴿أَنْ تَعْبُدَ اللهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ﴾ [صحیح البخاري ج: ۱/ کتاب الایمان حدیث جبریل ص: ۲]

ژباړه: د الله تعالی عبادت به په داسې اخلاص کوې لکه ته چې الله تعالی په خپلو سترګو وینې. که ته الله پاک نه وینې نو دی خو دې وینې.

د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ له بندګانو سره به هم داسې اخلاص کوې، ځکه هغه په تا باندې حق لري او په حق به یې وفا کوې، که ظلم یې درسره وکړ نو ته به ورته عفوه کوې. که هغه درسره صلهٔ رحمي نه کوله ته به یې خامخا ورسره کوې. محسن اوسه او خامخا احسان کوه. نو بیا به الله تعالی تاته په دواړو دارینو کې کامیابي درپه برخه کړي.

نو د طریقت مطلب داده چې ته پخپلو ټولو اعمالو کې اخلاص پیدا کړې، هر کار چې کوې د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره به یې کوې، که له چاسره دوستي او دښمني کوې نو د الله پاک جَلَّ جَلَالُهُ د

Scanned with CamScanner

(c) k...om: The Digital Library

رضا له پاره به یې کوي. په یوه حدیث شریف کې راځي: ﴿ إِنَّ أَحَبَّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللهِ تَعَالَى: اَلْحُبُّ فِي اللهِ وَ الْبُغْضُ فِي اللهِ ﴾

[زادالطالبین (رواه احمد وابوداؤد) ص: ۱۹، مکتبه رشیدیه]

په ټولو اعمالو کې بهترین عمل هغه ده چې که له یو چاسره مینه کوي هم د خدای له پاره او که بُغض ورسره کوي هم د خدای له پاره. یعنې خاص په دې خاطر یې کوي چې دا د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دوست دی. اوکه له یو چا سره دښمني او عداوت کوي هم یواځې په دې اساس یې کوي چې دا د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دښمن دی.

هر کار چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره وشو نو په دې کې د دنیا او آخرت ګټه ده، اوپه دې سره کامیابي هم ترلاسه کېږي. او کوم کار چې په نورو اغراضو بنا وي او د الله تعالی رضا پکې مقصد نه وي، مثلاً لمونځ کوي، روژه نیسي، صدقه ورکوي چې د خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د رضا له پاره نه وي نو دا کار ریا ده.

په قرآن کریم کې الله تعالی وایي:

﴿ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تُبْطِلُوا۟ صَدَقَـٰتِكُم بِٱلْمَنِّ وَٱلْأَذَىٰ ﴾

[سورة البقرة آیت: ۲۶۴]

ژباړه: اې مؤمنانو! مه باطلوئ تاسې خیراتونه خپل (مه ضایع کوئ ثوابونه یې) په احسان بارولو او ایذا (او ضرر سولو).

یعنې تاسې په ریا کاري سره خپل اعمال مه باطلوئ! احسان په چا باندې مه باروئ! او ضرر هم چاته مه رسوئ، لکه هغه سړی

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ریا کوي او خپل عمل باطل کړي چې اخلاص نه وي نو ریا ده، صدقه کوه په کروړونو روپۍ ورکړه خو چې نیت دې خراب وي او خلکو ته ځان وریاندې ښیي نو دیوې وریشې په اندازه ثواب هم نه لري.

نیمه خُرما صدقه کړه خو دالله تعالی درضا له پاره خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به یې درته د اُحُد د غره په اندازه اجر درکوي. ، مطلب دا چې مخلص شوې نو فائده به وي او که اخلاص نه وي بیا هسې بې فائدې ځان ستړی کوي.

مقصد دادی چې طریقت ټول اخلاص ده، لکه مخکې چې په حدیث شریف کې اشاره ورته وشوه. دا د طریقت مقام ده، ددې مطلب داده چې اخلاص پیدا شي.

نو لنډه داچې له خپل مور او پلار ، خپل اهل او اولاد ، خپلو وطنوالو بلکې له ټولو مسلمانانو سره به اخلاص ساتي. له هر چا سره چې دې کوم قسم تعلق وي چې په هغه تعلق کې مخلص شي نو بیا اصل معنا د تصوف په ده کې موجودیږي. بیا دغه انسان کامیابه کیږي.

Scanned with CamScanner

(c) kutabton.com: The Digital Library

(۱۳) مجلس

دباطني مرضونو دعلاج لارې

امام غزالي رَحِمَهُ اللهُ په مکاشفة القلوب نومې کتاب کې ليکي چې چاته خداوندمتعال جَلَّ جَلَالُهُ دنيکې خاتمې اراده وکړي نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ يې خپل عيبونوته متوجې کړي ،نو داصلاح کوشش شروع کړي.

اوچا ته چې خداوندمتعال جَلَّ جَلَالُهُ دسوء (خرابې) خاتمې اراده کړې وي هغه دخپلو عيبونو څخه ړوند شي، خپل عيب نه ويني، اوچې دعيب نه ړوند شي نودعيب داصلاح کولو کوشش هم نه کوي ،لکه په آيت کريمه کې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ فرمايي : ﴿وَمَن كَانَ فِي هَٰذِهِۦٓ أَعۡمَىٰ فَهُوَ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ أَعۡمَىٰ﴾ [سورة الاسراء، آيت:۷۲]

ژباړه : او هرڅوک چې وي په دغه (دنيا) کې ړوند (له پيژندلو دحقه) نو هغه به په آخرت کې هم ړوند وي (يعنې دخلاصون لارې به نه مومي)

يعنې چې څوک په دنياکې ړوند وي ،خپل عيبونه ،نه ويني ،هغه په اخرت کې هم ړوند وي ،خپل عيبونه به نه ويني.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

که یوانسان کوشش وکړي چې خپل عیبونه اصلاح کړي نو داصلاح یې کیدای شي لکه حضرت امام غزالي رَحِمَهُ اللّٰهُ ددې له پاره څلور لارې بیان کړې دي.

دامام غزالي (قدس الله سره) لنډه پیژندنه

حضرت امام غزالي (قدس الله سره) په سنه (۴۵۵) هجري کې پیدا شوی اوپه سنه (۵۰۵) هجري کې وفات شوی، ده په خپل عمر کې دومره تصنیفات کړي چې دده په عمر یې وویشو نوهرې شپې ته به یې یوڅانګړی تصنیف ورسیږي.

دی په مکاشفة القلوب کې لیکي چې دعیبونو داصلاح له پاره، چې یوانسان داخیرت له عذاب نه پرې خلاص شي، څلور لارې دي:

اوله لار: کامل شیخ ته ځان سپارل:

داچې سړی دکامل شیخ نه، دکامل پیر نه، چې په شریعت برابر وي، له هغه نه بیعت وکړي اوخپل ځان خپل پیرته وسپاري، هغه قاضي اوحاکم مخکې کړي چې ده ته دڅه شي حکم کوي، دی یې تابعداري کوي، بیا هغه کامل شیخ دده عیبونه چې ویني دعیب داصلاح کوشش یې کوي نودی به بیا په مقابل کې دلائل نه وایي، لکه طبیب اوداکتر ته چې څوک ورشي، هغه دده دمرض تشخیص وکړي، دمرض سره موافق چې کومه نسخه ورته لیکي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نومریض په ډاکتر باندې اعتراض نشې کولای چې ماته دارنګه نسخه مه لیکه.

دوهمه لار: د نیکواومخلصو خلکو ملګرتیا ده

دهلاکت څخه دبچ کیدلو دوهمه لار دصادقو،نیکو،ناصحو اومخلصوخلکو سره ملګرتیا کول دي چې هغوی له ده سره په دوستي اوملګرتیا کې رښتونې اوخیرخواه وي ، چې دچا عیب ووینې دهغه داصلاح کوشش کوي ،ورښیي یې چې وروره په تاکې دغه عیب ده ، مسلمان یې ددغې ګناه په وجه تباکړې نوهغه یې داصلاح کوشش وکړي . ځکه یو مسلمان دبل مسلمان له پاره آینه ده ،لکه په آینه کې چې یوڅوک په خپل مخ کې کوم تور داغ ووینې نوهغه سمدستې دلرې کولو کوشش کوي اولرې کوې یې؛ نونیک ،صادق اوخیرخوا ملګری دبل له پاره دآینې مثال لري . مسلمان ته خپل عیب نه معلومېږي خودانیک ملګری یې ور وښیي چې په تاکې دغه عیب موجود ده ددغه ازاله وکړه ،په دنیاکې هم پرې بدرنګه کېږي اوپه اخرت کې هم پرې بدرنګه کېږي .او له دې سره ،سره یې داصلاح کولو طریقه هم ورته وښودله چې لکه څرنګه چې آینه یو چاته خپل عیبونه ورپه ګوته کوي خو شرموي یې نه ته هم چې دیو مسلمان دعیبونو اصلاح کوې نوپټ ورته ووایه شرموه یې مه .

څومره چې لوی لوی مشائخ اوغټ خلک تیرشوي هغو ټولو دخپلو عیبونو اصلاح په همدې طریقه کړې دی.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت عمر فاروق رضي الله عنه به ویل چې خدای پاک جل جلاله دې په هغه کس رحم وکړې چې ماته زما عیبونه را وښیي.

یوځل یې حضرت سلمان فارسي رضي الله عنه ته ویل چې ته زما په رعیت کې ډېر ګرځې ،خلکو زما کوم عیبونه درته بیان کړي دي ؟ حضرت سلمان فارسي رضي الله عنه دحیا اوشرم له امله څه نه ورته رویل؛خوحضرت عمرفاروق رضي الله عنه ډېر ټینګار پرې وکړ ،له ډېر ټینګار نه وروسته یې ورته وویل چې څومره زه ګرځیدلی یم ؛نوخلکو ماته د تا په هکله دوه عیبونه بیان کړي دي:

۱- داچې دې تا په دسترخوان باندې دوه رنګه خواړه موجود وي.

۲- داچې ته دوه جوړه جامې اغوندې.یوه په ورځ اوبله په شپه کې.

اودا کارونه ځکه دوی عیبونه بلل چې حضرت عمرفاروق رضي الله عنه خودمسلمانانو امیر اومشر ؤ دده نفقه له بیت المال څخه ورکول کیدله ،نودخلکو په ګمان ،دوه رنګه خواړه زیادت اواسراف دی. دارنګه دوه جوړه جامې هم ددوی په نزد اسراف ښکاره کیده.

حضرت عمرفاروق رضي الله عنه ورته وویل چې نورعیبونه نوي ددغو دو له پاره زه کافي یم.

ددو قسمونو خوراکوڅخه داڅواب دي چې یوقسم خوراک دتیري شپې پاتې وي اوبل قسم خوراک نوی پوخ شوی وي نوخلکو ته په یو وخت کې دوه قسمه خوراک معلومیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددو جوړو جامو اغوستلو څخه داجواب دی چې یوجوړ دشپې له پاره اغوندم اوبل جوړ دورځې اغوندم . نودشپې جامې بدلول یومستحسن امر دی ځکه چې دشپې سړې ته ضرورت وي: احتلام اوجنابت انسان ته پیښیږي ؛نوپه شریعت کې ناروا اوممنوع نه دی .

یووخت یې حضرت حذیفه رضي الله عنه (چې درسول الله صلی الله علیه وسلم دسراوراز ملګری و) ته به یې ویل چې تاته خو رسول الله صلی الله علیه وسلم دمنافقینو علامې او نښې ښودلې دي ،په ماکې خوبه دمنافقت کومه علامه او نښه نه وي ؟ ددومره غټ شخصیت سره سره بیاهم پوښتنه ورڅخه کوي چې که خامخا وي چې اصلاح یې وکړم.

څومره چې لوی اوغټ ځلک تیرشوې دي ؛نودنیکو خلکو سره په ملګرتیاکې دې مرتبې ته رسیدلې دي ، نویوبل ته به یې داصلاح له پاره دده عیبونه بیانول او هغه به یې داصلاح کوشش کاوه .
[مکاشفة القلوب عربي / ص: ۲۵۸/مکتبه دارالکتاب عربي ، پښتو ص:۴۵۴ /مکتبه فریدیه]

حضرت داود طائي د عیبونو د نه په ګوته کولو له وجې کلی پریښود

حضرت داود طائي خپل کلی پریښوده اوپه یوګوښه ځای کې یې ګوډخه جوړه اوعبادت یې کاوه ، چا ورته وویل چې ولې دي

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل خپلوان کلیوال او عام مسلمانان پریښودل او ولاړې په ګوښه ځای کې دې واړول ؟ ده ورته وویل چې له چا سره کینم ، که ځان نه کشر سره کینم ماته په دین کې ښوونه نشي کولای. او که له ځان څخه له مشر سره کینم ماته عیب نه په ګوته کوي او ماته خپل ځان ترپام غټ راولي ، نوزه له خلکو سره ګډ ژوندون څه کوم.

[تذکرة الاولیاء فارسي چاپ ایران ص:۲۵۰]

بیا یې داسې وویل چې دبداخلاقي مثال داسې دی لکه دې مار اولړم، که موږ اوتاسې ته یوځوک داووایې چې مار اویا لړم درغی نو موږ ټول کوشش کوو چې ځانونه ونه وساتو اوپه دوهمه مرتبه کې دهغه سړي نه زیات خوشحاله یو چې له ماسره دې ډېره ښېګڼه وکړه چې زه دې دلړم او مار له ضرر اوزیان څخه خلاص کړم.

اوس یې نودغه دلړم اومار چیچل ظاهري بدن ته زیان اونقصان رسوي ،ځکه چې ظاهري بدن وچیچي نودرد یې ترنیمې ورځې یاپوره ورځې پورې وي ؛خوافسوس ! چې ځینې مسلمانان چې یوځوک داصلاح په خاطر ،ده ته نصیحت کوي اوهغه امراض چې دهغو ضرر اوتکلیف څوچنده له مار اولړم نه زیات دی ،ځکه چې دهغو اثر په زړه باندې کېږي اوضرر یې دائمې وي تردې پورې چې ترقبره اوجهنم پورې رسیږي ؛اودی یې په غرض اوحسد باندې حمل کوي ، بالمقابل داځواب وایې چې ته ماته وایې پخپله څه شی کوې؟ خوپه تاکې هم داعیب موجود دی ؟ په فلانکي کې هم داعیب موجود ده؟ داځکه وایې چې نن سبا خلک

Scanned with CamScanner

(c...n.com: The Digital Library

داصلاح سره مینه اوعلاقه نه لري، مخکینیوخلکو به دعیبونو پوښتنه کوله ،که به ده پوښتنه ونکړه هغوی به دخیرخواهي په غرض عیب ورته وښود ،اوده به دهغه دعیب داصلاح کوشش کاوه؛نن سبا چې چاته نصیحت کېږي هغه یې په حسدباندې حمل کوي ،یایې ملګرتیا دخدای له پاره نه وي دابادي او رُتبې لحاظ کوي چې بیا به راڅخه خپه شي بیا به زکات او خیرات نه راکوي او یا به مې کوم کار پورې بند شي بیا یې نه راته اجراء کوي ، نوهغه عیبونه یې نه ورته په ګوته کوي.

نودوهمه داصلاح لاره داده چې دنیکواومخلصوخلکو سره ملګرتیا غوره کړي . اودهغه په لارښوونو باندې عمل وکړي اوددوی ښوونه او روزنه دځان له پاره دنجات ذریعه او وسیله وبولي.

دریمه لار: ددښمنا نوخبروته غوږ نیول دي.

په دنیاکې عادت داده چې دیوچا په منځ کې دښمني وي نودهغه په عیبونوپسې متوجې وي ،عیبونه یې بیانوي، نوکله کله دهغه مداهن چاپړوس ملګري نه دښمن سړې ته ګټه رسیږي.

نوچې څېرک دتا عیب په هرځای کې بیانوي چې فلانکي په فلانکي مجلس کې دتا عیب بیانولو نوخپل ځان ته به سوچ وکړي چې که رښتیا دغه عیب په ماکې وي نواصلاح به یې وکړم ، نوهغه ده د دښمن په ذریعه هم دسړي اصلاح راځي ، خو که یو سړی دخپل ځان اصلاح ته متوجې شي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

داصلاح څلورمه لار: دمسلمانانو سره کډ ژوندون کول دي

څلورمه طریقه دعیبونو داصلاح داده چې سړی دمسلمانانو سره یوځای ژوند کوي اودمسلمانانو اعمالو ته ګوري ،چې یوکس ګورې غلا کوي اوعام خلک له هغه نه کرکه کوي نودی به له غلاڅخه ځان ساتي. اویا یې یوڅوک ولیدل چې شراب خور دی اوعام مسلمانان په هغه لعنت وایې؛نودی به له شرابوڅخه کرکه اونفرت کوي یعنې هربدعمل اوعیب چې په خلکو کې ګورې نودی به له هغه عیب نه دځان ساتلو کوشش کوي،ځکه دی ګورې چې که زه هم داسې وکړم نوله مانه به هم خلک نفرت اوکرکه کوي.

حضرت عیسی علیه السلام ادب له چا زده کړ ؟

دحضرت عیسی عَلَيْهِ السَّلَامُ نه چاپوښتنه وکړه چې تاته په څه شي آدب درکړ شوی ؟ دا اخلاق دې دڅه نه زده کړي دي؟ دی مبارک په ځواب کې ورته وایې چې دغه آدب ما له جاهلانوڅخه زده کړی،هغه داسې چې ما جاهل سړی ولید چې هغه به نا لایقه کار کاوه نوما داکوشش کاوه چې زه داسې کار ونه کړم.

[مکاشفة القلوب عربي ص: ۲۵۸ مکتبه دارالکتاب عربي ، پښتو ص.۴۵۴ مکتبه فریدیه]

Scanned with CamScanner

(c...com: The Digital Library

زياتره عيبونه چې انسان ورسره مخ کيږي هغه باطني عيبونه وي لکه په قراکريم کې راځي الله تعالی فرمايي: ﴿ وَإِن تُبْدُوا مَا فِي أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُم بِهِ ٱللَّهُ ﴾ [سورة البقره آيت:۲۸۴]

ژباړه: اوکه ښکاره کړئ تاسې هغه (ارادې او بدنيتونه) چې په زړونو ستاسې کې دي يا پټ کړئ تاسې هغه، حساب به وکړي له تاسې سره په هغه باندې الله تعالی.

ددې آيت مبارکه په تشريح کې مفسرين کرام ليکي چې الله تعالی دحساب تعلق داعتقادياتواوباطني امورو سره وکړ، نو داهل السنة والجماعة اتفاق په دې ده چې حساب دزړه، نفس او قالب په ګناهونو حق دی او عذاب ورکول په صغيره او کبيره ګناهونو حق دی لکن واجب نه ده بلکې دالله تعالی په اراده سره ده. يعنې هغه شيان چې دتاسې په سينوکې دي که ښکاره يې کړی اوکه پټ يې کړی خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به ددغو حساب درسره کوي. [تفسيرمظهري ج:۱/ ص.۱۴۳۸]

نولکه مخکې موچې وويل چې يوډول داسې عمل اوګناه ده چې ظاهره بدن ته يې ضرر رسيږي اوبل ډول داسې دي چې په زړه تور داغ لګوي،زړه ته يې اثر رسيږي دادوهم ډول انسان ته زيات تاوان رسوي، تکبر هم دې دوهم ډول ګناهونو څخه دی خو دا دومره مهلک او زيانمن مرض دی چې شيطان دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له دربار څخه دهغه دې په سبب ورټل شو، اولنی ګناه دشيطان کبر کول ؤ، کله چې ملائکو ته دالله تعالی له خوا حکم وکړی شو چې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

آدم عَلَيْهِ السَّلَامُ ته سجده وکړئ نوټولې ملائکې په یوار سره حضرت آدم عَلَيْهِ السَّلَامُ ته سرپه سجده شولې او شیطان دتکبر له وجې څخه انکار وکړ اودلیل یې دا وویلې چې دی دې له ختې نه پیدا دی اوزه دې له اور نه پیدایم ،اور بهتر دی له ختې څخه ؛نوعجب اوتکبر یې وکړ،نوددغه تکبر اوغرور له وجې نه دی ملعون شو اوتر ابد پورې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له رحمته ورټل شواودقیامت په ورځ به د اور په ممبر ناست وي اوده ته به سزا ورکول کېږي ؛نوپه انسان کې تکبر باطني مرض ده ،دانسان په ظاهرکې نه معلومېږي.

عجب اوبد بیني هم باطني مرضونه دي ،سړي ته خپل ځان لوی معلومېږي ،خپل عمل دقبول وړ ورته معلومېږي ، خپل ځان ښایسته ورته معلومېږي ،لکه داسې زه خو طالب یم زه مجاهدیم زه صوفي یم .زه تبلیغي یم اوزه فلانکی یم نوخپل ځان غټ ورته ښکاره شي کله چې په انسان کې عجب راغی نو دغه انسان بیا دتل له پاره له تباهي سره مخ شي.

حضرت عمرفاروق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ته دنبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په خوله دجنت زیری ورکړل شوی و، بل طرف ته دمسلمانانو خلیفه هم و، صاحب دکشف اوکرامت هم و،دومره طاقت اوتوان خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورکړی و امام الحرمین رَحِمَهُ اللهُ په خپل کتاب (الشامل) کې وایي: چې دحضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په زمانه کې یوځل زلزله وشوه ده حمد اوثنا وویله اوزمکه هماغسې خوځیده ، نو زمکه

Scanned with CamScanner

(c) Ketabton.com: The Digital Library

يې په دوره ووهله ورته وې ويل قراره شه ! ايا په تا دعدل نظام نه ده قائم ؟

نوترڅوپورې چې دی دمسلمانانو خليفه و بيا زلزله نه ده شوې. حضرت عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ په حقيقت کې په ظاهراوباطن کې امير المؤمنين او دالله تعالی خليفه ؤ په زمکه کې او په اوسيدونکو دزمکې کې ، نوزمکې ته يې هم تعزير او ادب ورکاوه په هغه څه چې له دې څخه صادريدل ، لکه څرنګه يې دزمکې اوسيدونکو ته د دوی دتير وتنو اوګناهونو له امله تعزير ورکولو .

(جامع کرامات الاولياء ج:۱/ ص: ۱۲۸ دارالکتب العلميه ،بيروت لبنان)

دحضرت عمر فاروق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ دبرزيات مناقب دي که يې څوک بيان کړي نوپه څر جلدونو باندې مشتمل کتاب ورنه جوړيږي ؛خو له دې ټولو صفتونو اوکراماتو سره سره ده ته خپل ځان کمزوری ليدل کيده اوله حضرت حذيفه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه پوښتنه کوي چې په ماکې خوبه دمنافقانوعلامه او نښه موجوده نه وي اوزه خو به منافق نه يم ؟ الله اکبر !

حضرت ابراهيم عَلَيْهِ السَّلَامُ به دومره ژړل چې دژړا آواز به يې تر يو ميل پورې رسيده . يو ځل خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ حضرت جبرائيل عَلَيْهِ السَّلَامُ ورته را وليږه او دايې ورته وويل چې ورشه حضرت ابراهيم عَلَيْهِ السَّلَامُ ته زما سلام ووايه اودا ورته ووايه چې دوست له دوسته دومره ډاريږي ؟ ته خو خليل الله يې زما دوست يې .

حضرت جبرائيل عَلَيْهِ السَّلَامُ راغی اودخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سلام يې ورته ورسولو اوله سلام نه وروسته يې هغه پيغام ورته بيان کړ.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابراهیم عَلَيْهِ السَّلَامُ په خواب کې ورته وايې چې زه چې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ عظمت اولويي ته ګورم اوبل طرف ته خپلو تقصيراتو ته وګورم نوزما نه داخبره هيره شي چې زه دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د دوستانو له جملې نه يم . ا مکاشفة القلوب ، عربي . ص . ۱۱۱

نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به دومره عبادت کاوه چې پښې مبارکې به يې وپړسيدې اوداسې به يې ژړل چې دسينې مبارکې اواز او غرقې به يې دايشيدلې کتوې په شان ؤ اويالکه ميچن چې تاويږي .

په هغوی مبارکينو کې عجب نه و ،خپل ځان غټ نه ورته معلوميده ، سره له دې چې خپل مقام هم ورته معلوم و ،لکه په يوه حديث شريف کې چې راځي : ﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ القِيَامَةِ وَلَا فَخْرَ، وَبِيَدِي لِوَاءُ الحَمْدِ وَلَا فَخْرَ، وَمَا مِنْ نَبِيٍّ يَوْمَئِذٍ آدَمُ فَمَنْ سِوَاهُ إِلَّا تَحْتَ لِوَائِي، وَأَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الأَرْضُ وَلَا فَخْرَ» . وَفِي الحَدِيثِ قِصَّةٌ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ ﴾

[جامع الترمذي ج ۲ ص ۲۰۲ / رقم الحديث ۳۶۱۵]

ژباړه : له ابوسعيد خدري رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي: زه دآدم عَلَيْهِ السَّلَامُ داولاد سردار او مشر يم اوپه دې فخر نه کوم .اوزماپه لاس کې به لواءالحمد (دحمد بيرغ) وي زه فخر نه کوم ، يونبي به هم زما دبيرغ له سيورې دباندې نه وي که هغه آدم عَلَيْهِ السَّلَامُ ده او که نور انبياء دي .او زه به په ټولو انسانانو کې اولنی شخص يم چې له قبر څخه به راپورته کيږم زه فخر نه کوم،او په حديث کې قصه ده.

Scanned with CamScanner

(c Digital Library

دارنګه دحرص ماده ،دجاه طلبي اودقدرت پرستي ماده ،دشهوت پرستي ماده ،یعني شپیته (٦٠) باطني امراض یوه کتاب دطریقه محمدیه په نامه ده ، ذکر کړي دي.

[طریقه محمدیه ج ۱ /ص ۱۴۹ /مکتبه حنفیه]

لکه شرک اونفاق چې انسان ابدي تباهي ته بیایي دارنګه دغه مرضونه هم انسان ته تباهي ته بیایي

نوددغو مرضونو دعلاج او اصلاح طریقې یې ښودلې وې چې مخکې موږ بیان کړې ، ظاهري بدن دانسان له دوو شیانو نه جوړ ده روح اوجسد ، لکه څرنګه چې دظاهري بدن علاج داحادیثو په رڼا کې ثابت دی همدارنګه دباطني مرضونو علاج هم کیږي.

﴿ عَنْ جَابِرٍ، عَنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءٌ، فَإِذَا أُصِيبَ دَوَاءُ الدَّاءِ بَرَأَ بِإِذْنِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ» ﴾ [صحيح المسلم ج: ۲، كتاب الصيد والذبائح و ... باب لكل داء دواء واستحباب التداوي ص: ۲۲۵ / رقم الحديث. ۱۲۲۰۴

ژباړه : له حضرت جابر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي : چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي : دهر مرض له پاره دوا شته ، کله چې دمرض له پاره دواء ورسیږي هغه به دالله تعالی په اذن جوړیږي

اوس نوپه دنیاکې چې دانسان سترګې وخوږیږي ،دسترګو ډاکټرته ځي، معالج موجود دی دمعدې ډاکتر ته نه ورځي. اودچا چې دمعدې تکلیف وي نو هغه مریض ددغه جسماني مرض دعلاج له پاره هغه ډاکتر ته ورځي چې په معده کې مهارت لري یعني هرڅوک چې به کوم مرض باندې لګیا وي دهغه مرض ماهر

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ورځي اوعلاج ورباندې کوي اوکه هغه مریض دخپل مرض پر مهال ماهر ډاکتر ته مراجعه نه کوي نوخلک یې هم ملامتوي چې مرض اوتکلیف دمعدې لرې او علاج دسترګو په ډاکتر کوي . او هر متخصص په هغه خپل فن کې ښه تجربه او مهارت لري نور اصلي کار الله تعالی کوي ، خو دغه دنیاخو دوسایلو ده لکه څرنګه چې یو دنیوي پوه او ماهر دیو چا علاج کولی شي نو دیني شیخ او پیر خویې په طریقه اولی سره ترهغه نه ښه علاج کولای شي .دانسان روح همدغسې مریضه کیږي .خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ د منافقینو په هکله وایې چې :

﴿ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ ٱللَّهُ مَرَضًا ﴾ [سورة البقره آیت:۱۰]

ژباړه : په زړونه د دوی کې مرض (دشک اونفاق) دی نوزیات کړ دوی لره الله تعالی مرض .

یعنې روح یې مریضه اوضعیفه دی . اودغه آیت مبارک چې نازل شو نود دوی مرضونه اومنافقت ورځ په ورځ زیاتیدل .

اوس نوددغه روحي مرض معالجین هم موجود دي ، معالعجه یې هم موجوده ده، داسې نه دی چې دا مرض لاعلاجه ده اویا یې ماهر ډاکتران نشته ،نوخپل ماهرینو ته به ورځي اوهغه به ددغه مرض موافق دوایې درکوي ځکه امام غزالي رَحِمَهُ ٱللَّهُ وایې چې ددغو مرضونو دعلاج طریقه داده چې کامل شیخ ته ورشي اوبیعت ونه وکړي، او هغه ته ځان تسلیم کړه ؛نوهغه کامل شیخ به دې تاد مرضونو علاج او درملنه وکړي.

Scanned with CamScanner

(c) kegeon.com: The Digital Library

[مکاشفة القلوب عربي ص: ۲۵۹ مکتبه دارالکتاب عربي ، پښتو ص:۲۵۵ مکتبه فریدیه]

لکه مخکې دلطائفو په بیان کې موږ وویلې چې دلطائفو په ځای کې بیلابیل دیوبل صفتونه دي چې ددغو اذکارو په شروع کولو سره یې هغه صفات حمیده منځ ته راځي.

اوس که موږ دعلاج دغو څلورو طریقو ته په کلکه متوجې شو بیا به موږ دکامیابي پړاؤ ته رسیږو اوزموږ په قول اوفعل کې به خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ بیا اثر پیدا کوي.

کومه خبرچې دزړه له تل نه وي په زړو نو ښه اثر کوي

دحضرت حسین احمدمدني (رحمه الله) دزوی جلسه ده اوپه هغه جلسه کې دده زوی بهترین تقریر وکړ خوپه خلکو کې یې اثر ونکړ. حضرت مدني صاحب پورته شو یواځې دوه خبرې یې وکړې چې موږ بیګاه دخپلو وړو ماشومانوله پاره پیرني تیاره کړې وه ،پیشو راغله هغه یې وخوړه دابچیان دغسې وږې ویده شول؛نوټولو خلکو په ژړا شروع وکړه. بیا چې خپل کورته راغلل زوی ته یې وویل چې زویه جلسه وشوه ؟ هغه ورته وویل هوا څرنګه وه ؟ هغه وویل چې ډېره ښه وه.

مدني صاحب ورته وویل چې زما اوستا دخبرو ترمنځ په فرق اوتوپیر پوه شوې ؟ تاخو ډېرښه آیتونه اوحدیثونه وویل .ډېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښې خبرې دې وکړې ؛خوپه خلکو یې کوم اثر نه پریوتلو هغه وویل چې هو! صاحبه ! اثر خونه پرې معلومیدلو .

مدني صاحب ورته وویل چې ګوره مایوه عادې خبره وکړه،کوم آیت اوحدیث هم نه ؤخوپه خلکو کې یې زیات اثر وکړ چې تا هم دغه صحنه پخپلو سترګو ولیدله .

زوی یې وویل هو! . پلار ورته وویل چې ددغه وجه څه ده ؟

هغه ورته وویل چې زه نه پوهیږم .

مدني صاحب ورته وویل چې ددې وجه داده چې زماخبره دزړه له تل څخه وه اوپه نورو زړونو یې هم اثر وکړ اودې تا خبره په ژبه وه ځکه یې هلته اثر وهم نکړ.

حضرت مدني صاحب ورته وویل چې دا اثر هلته پیداکیږي چې دزړه تعلق له یوکامل شیخ سره پیداکړې اوله هغه نه بیعت وکړې نودتا زړه به صفا شي اودتا دزړه اثر به بیا په نورو خلکو کې پیداکیږي .

مونږ وینو چې ډېر وخت ډېر خلک په ډېره بلیغه طریقه وعظ اونصیحت کوي خو په مونږ آثرنه کوي اوډېر خلک په ډېره کمزورې اوساده الفاظووعظ کوي خوډېرښه اثر کوي .

نوخپله دخپلو عیبونو داصلاح له پاره تر خپله وسه پورې چې څومره امکان لري باید خپل کوشش وکړو که له کوشش نه دروسته بیاهم اصلاح رانغله په اخیرت کې به بیا دعذر ور بلل

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیږي ، خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ موبیا نه نیسي :﴿ لَا يُكَلِّفُ ٱللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ﴾ . [سورة البقره آیت: ۲۸۶]

ژباړه : نه کوي تکلیف الله پرهیڅ نفس باندې مگر (په اندازه د) طاقت د ده . نو په خپله به سعی او کوشش کوو چې څرنگه دانگېر لرې کړو ، عجب ،جاه پرستي ،شهوت پرستې او نورباطني رزائل څرنگه لرې کړو او که ددې باطني مرضونو دمعالجې له پاره منډې ،کوششونه او هڅې بالکل ونکړو بیا به مو الله تعالی دقیامت په ورځ ونیسي لکه الله تعالی چې فرمایلي دي: ﴿ وَإِن تُبْدُوا۟ مَا فِىٓ أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبْكُم بِهِ ٱللَّهُ ﴾ [سورة البقره آیت ۲۸۴]

ژباړه : او که ښکاره کړئ تاسې هغه (ارادې او بدنیتونه) چې ستاسې په زړونوکې دي یاپټ کړئ تاسې هغه ، حساب به وکړي له تاسې سره په هغه باندې الله تعالی .

که موږ ددغو باطني مرضونو علاج او اصلاح ونکړو بیا به موخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ نیسي چې تاددغه خپل مرض علاج ولې نه کولو ،ماهرین موجود دي، معالجین موجود دي اوسره له هغه دې ور سره تعلق نه ساتلو بیا مو خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ نیسي ،عذر مو هم دقبول وړ ندی . موږ به دعلاج او اصلاح کوشش کوو نو رکارونه خالق لایزال ته سپارو که هغه زموږ عملونه قبلوي او که نه جنت راکوي او که جهنم هغه فاعل مختار دی چې څه یې خوښه وي هغه معامله به کوي .

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۴) مجلس

دخدای پاک دیادونې دمجلس (ناستې) اهمیت او غوره والی

که یوسړی دقرآن کریم ایاتونو او نبوي احادیثو ته کره کتنه وکړي نو بیا دخدای تعالی د ذکر او دذکر دحلقې اهمیت ، غوره والی او لوړوالی دمقام یې له ورایه څرګندیږي .

دذکر فضیلت دآیتونو په رڼا کې

۱- الله تعالی فرمایي : ﴿ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكْرِ اللهِ أَلَا بِذِكْرِ اللهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴾ [سورة رعد .]

ژباړه : (دغه رجوع کوونکي) هغه کسان دي چې ایمان یې راوړی دی. او زړونه یې مطمئین دي د دغو (مؤمنانو) په ذکر دالله تعالی سره ، واورئ خبردار شئ چې دالله تعالی په ذکر سره دمؤمنانو زړونو ته اطمنان وربښل کیږي .

کوم زړه چې په ذکر دالله تعالی بوخت وي په هغه زړه شیطان تسلط نشي راوستی بلکې دذکر دګرموالي له امله سوزي او چې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم زړه غافل شي شیطان پرې مسلط شي ، نو ځکه پکار ده چې انسان باید همیشې ځان د شیطان د تسلط نه په ذکر سره وساتي او خپل رب راضي کړي، ځکه هم الله تعالی د ډیر ذکر حکم کوي.

۲-الله تعالی فرمایي:﴿ وَاذْكُرْ رَّبَّكَ كَثِيرًا وَّسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴾

[سورة آل عمران .]

ژباړه: او یادوه رب خپل ډیر (له پاره دشکر) ! او تسبیح وایه (لمونځ کوه) ! په آخر دورځي کې اوپه اول دورځي کې.

۳-الله تعالی فرمایي:﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴾

[سورة الاحزاب .]

ژباړه: ای مؤمنانو یادوئ الله په ډیرو یادولو سره.

۴- الله تعالی فرمایي: ﴿ فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَاذْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَّقُعُودًا وَّعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ ...﴾ [سورة النساء آیت ۱۰۳ .]

ژباړه : بیا کله چې اداء کړی تاسې لمونځ نو یادوئ تاسې الله تعالی په ولاړې او په ناستې او پر اړخو خپلو.

په عام ډول غالباً انسان له دریو حالتونو سره مخ کیږي. یا ولاړ وي یاناست وي یا پروت وي او الله تعالی په درې واړه حالاتو کې د بنده څخه ذکر غواړي ځکه ذکر افضل د عباداتو ده .رب کریم فرمایي:

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- ﴿ وَلَذِكْرُ اللهِ أَكْبَرُ ﴾ (سورة عنكبوت آيت ۴۵) اى من غيره من الطاعات، (جلالين . ص : ۳۲۸) من غيره من الطاعات فالصلوة لما كان كلها مشتملاً بذكر الله تكون اكبر . [التفسير كبير . ص : ۷۵ . جلد : ۲۵ .]

۶- الله تعالى فرمايي: ﴿ وَاذْكُرْ رَّبَّكَ إِذَا نَسِيتَ ﴾ (سورة كهف آيت ۲۴)

يعني چې كله د الله تعالى د ذكر نه غافله شې بيرته د الله تعالى ذكر شروع كړه چې در په ياد شي

او دا ذكر كله په ژبه سره وي لكه يو كوچى راغى د نبى كريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه يې پوښتنه وكړه ﴿ اَيُّ الْاَعْمَالِ اَفْضَلُ قَالَ : اَنْ تُفَارِقَ الدُّنْيَا وَلِسَانُكَ رَطْبًا مِنْ ذِكْرِ اللهِ ﴾ [رواه احمد والترمذى]

يعني پوښتنه يې وكړه چې كوم يو د اعمالو بهتر ده؟ حضور پاک صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته وفرمايل : دا چې ته له دنيا څخه جدا كيږې په داسې حال كې چې ژبه دې د الله تعالى په ذكر لنده وي.

او كله په زړه سره وي لكه رب كريم فرمايي : ﴿ وَاذْكُرْ رَّبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعاً وَّخِيفَةً ﴾ (سورة الاعراف آيت ۲۰۵) اى سراً جلالين ص: ۱۴۷ . وَاذْكُرْ رَّبَّكَ الاية . يدل على ان الذكر القلبى يجب ان يكون دائماً وان لايغفل الانسان لحظة واحدة عن استحضاره جلال الله و كبريائه بقدر الطاقة البشرية والقوة الانسانية . [التفسير كبير ص ۱۰۹ جلد ۱۵-۱۶ .]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو تفسیر جلالین د ﴿ فِيْ نَفْسِكَ ﴾ تفسیر په (سراً) سره کوي یعنې په پټه په زړه کې او تفسیر کبیر وایي چې ددې ایت نه معلومیږي چې د زړه ذکر به انسان همیشه کوي او یو آن به هم نه ترې غافله کیږي.

د ذکر فضیلت د نبوي حدیثو نو په رڼا کې

د ذکر په فضیلت کې ډیر احادیث راغلي خو زه په لنډ ډول یو څو حدیثونه را اخلم.

۱- ﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُئِلَ أَيُّ الْعِبَادِ أَفْضَلُ دَرَجَةً عِنْدَ اللهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟ قَالَ: (الذَّاكِرُونَ اللهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتُ) . قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللهِ وَمِنَ الْغَازِي فِي سَبِيلِ اللهِ؟ قَالَ: (لَوْ ضَرَبَ بِسَيْفِهِ فِي الْكُفَّارِ وَالْمُشْرِكِينَ حَتَّى يَنْكَسِرَ وَيَخْتَضِبَ دَمًا لَكَانَ الذَّاكِرُونَ اللهَ كَثِيرًا أَفْضَلَ مِنْهُ دَرَجَةً ﴾ . (ترمذی ج. ۲. ابواب الدعوات)

ژباړه: له حضرت ابو سعید خدري رضي الله عنه څخه روایت دی چې له نبی کریم صلی الله علیه وسلم نه چا وپوښتل چې د قیامت په ورځ د الله تعالی په نزد څوک بهتر ده؟ ده ورته وویل هغه څوک چې د الله تعالی ذکر ډیر کوي. ده ورته وویل چې تر مجاهد فی سبیل الله هم؟ حضور پاک صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې مجاهد خپله توره په کفارو باندې ماته کړي او ددوی په وینو یې ولړي بیا هم ډیر ذکر کونکی له هغه افضل او بهتر ده.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- ﴿ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: (إِذَا مَرَرْتُمْ بِرِيَاضِ الْجَنَّةِ فَارْتَعُوا) قَالُوا: وَمَا رِيَاضُ الْجَنَّةِ؟ قَالَ: (حِلَقُ الذِّكْرِ) ﴾

الترمذی. رقم الحدیث: (۲۵۱۰)

ژباړه: له حضرت انس بن مالک رضي الله عنه نه روایت دی چې حضور اکرم صلی الله علیه وسلم فرمایي چې کله په باغچو د جنت تیریږئ نو څه پکې وخورئ صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم عرض وکړ چې یا رسول الله صلی الله علیه وسلم ! د جنت باغچې له څه شي څخه عبارات دي ؟ نبي کریم صلی الله علیه وسلم و فرمایل چې د ذکر حلقې دي

۳- ﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، يَسِيرُ فِي طَرِيقِ مَكَّةَ فَمَرَّ عَلَى جَبَلٍ يُقَالُ لَهُ جُمْدَانُ، فَقَالَ: (سِيرُوا هَذَا جُمْدَانُ سَبَقَ الْمُفَرِّدُونَ) قَالُوا: وَمَا الْمُفَرِّدُونَ يَا رَسُولَ اللهِ؟ قَالَ: (الْمُسْتَهْتَرُونَ فِي ذِكْرِ اللهِ، يَضَعُ الذِّكْرُ عَنْهُمْ أَثْقَالَهُمْ فَيَأْتُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ خِفَافًا) ﴾ رواه مسلم والترمذی

ژباړه. له حضرت ابوهریره رضي الله عنه نه روایت دی وایي: چې حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم د مکې مکرمې په لاره کې روان و بیا په یو غره ورغی چې جمدان نومیده. نو ده و فرمایل: خئ دا جمدان ده او مختصه لاړل په رتبه کې مفردون. صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم عرض وکړ یا رسول الله صلی الله علیه وسلم ! مفردون څوک دي ؟

رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وفرمایل: هغه خلک چې په ذکر د الله تعالی بوخت وي او د ذکر به له دوی نه د ګناهونو درانه پیټي لرې

Scanned with CamScanner

(c)etabton.com: The Digital Library

کړي نو دوی به دالله تعالی حضور ته په داسې حال کې وړاندې شي چې دګناهونو پیټي به ورڅخه لرې شوي وي.

۴- ﴿ وَ عَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : يَقُولُ اللهُ عَزَّوَجَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ سَيَعْلَمُ أَهْلَ الْجَمْعِ مِنْ أَهْلِ الْكَرَمِ فَقِيلَ مَنْ أَهْلُ الْكَرَمِ يَا رَسُولَ اللهِ ! قَالَ أَهْلُ مَجَالِسِ الذِّكْرِ فِي الْمَسَاجِدِ ﴾

[رواه احمد و ابن حبان والبيهقي .]

ژباړه : له ابو سعید خدري رضي الله عنه روایت دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې رب کریم به دقیامت په ورځ وایي زرده چې پوه به شي اهل د محشر چې څوک دکرم، عزت او شرافت وړ دي. صحابهٔ کرامو عرض وکړ چې یا رسول الله ! دکرم وړ څوک دي ؟ ده ورته وفرمایل چې دذکر دمجالسو څښتنان په جماتونوکې.

۵- ﴿ وَ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : مَا مِنْ قَوْمٍ إِجْتَمَعُوا يَذْكُرُونَ اللهَ عَزَّوَجَلَّ لَا يُرِيدُونَ بِذَالِكَ إِلَّا وَجْهَهُ إِلَّا نَادَاهُمْ مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ أَنْ قُومُوا مَغْفُوراً لَكُمْ فَقَدْ بُدِّلَتْ سَيِّئَاتُكُمْ حَسَنَاتٍ ﴾ . [رواه احمد .]

ژباړه : حضرت انس رضي الله عنه فرمایي : رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې نه ده جمع شوی یو قوم چې ذکر د الله تعالی کوي او اراده یې یواځې د الله تعالی رضا وي، مګر اوازبه وکړي دوی ته اواز کونکی داسمان له طرفه چې پورته شئ په داسې حال کې چې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګناهونه مومعاف دي په تحقیق سره بدلې شوې دي ګناوې ستاسې په نیکیو سره .

د ذکر فضیلت د علماوو د اقوالو په رڼا کې

اَقْوَالُ عُلَمَاءِ : قَالَ عَبْدُ الله بْنُ عَبَاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ لَمْ يَفْرَض الله على عباده عبادة فريضة الا جعل لها حدا معلوما ثم عذر اهلها فى حال العذر غير الذكر فانه لم يجعل له حدا ينتهى اليه و لم يعذر احداً فى تركه الا مغلوباً على عقله و امرهم بذكره فى الاحوال كلها فقال عز من قائل ﴿ فَاذْكُرُوا اللهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَى جُنُوبِكُمْ ... ﴾ (النساء آيت ۱۰۳) و قال تعالى : ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴾ (الاحزاب) اى بالليل والنهار فى البر و البحر و السفر والحضر والغنى والفقر وفى الصحة والسقم والسر والعلانية و على كل حال . (نور التحقيق ص ۱۴۷)

ژباړه : حضرت ابن عباس رضي الله عنه فرمايي : هر عبادت چې الله تعالى په خپلو بنده ګانو فرض کړی د هغه له پاره يې حد (تاکلې اندازه) معلومه کړې يوازې ذکر د خدای دی چې وخت او اندازه يې معلومه نه ده، بلکې هر وخت او هر ځای يې کولای شي او بيا په خانګړې ډول پټ او خفي ذکر. د مثال په توګه لمونځ په شواروز کې پنځه وخته او بيا يې د بنده ګانو عذر هم په وخت د عذر کې قبول کړی.

Scanned with CamScanner

(c...n.com: The Digital Library

دمثال په توګه لکه سفر، مرض او فقر خو د ذکر له پاره الله تعالی حد هم نه ده معلوم کړی او د چا عذر یې هم نه ده قبول کړی، بلکې فرمایي په ولاړې هم ذکر کوئ په ناستې هم په پروتې هم او ډېر ذکر کوئ. یعنې که شپه وي او که ورځ په وچه او په دریاب کې په سفر او په حضر کې په آبادي او نیستۍ کې په صحت او په مرض کې په پټه او په ښکاره یعنې په هر حال کې

امام فخرالدین رازی رَحِمَهُ اللهُ په تفسیر ددې ایت ﴿ وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ ... ﴾ (سورة الاعراف) کې فرمایي ان الموجب لدخول جهنم هو الغفلة عن ذکر الله تعالی والمخلص من عذاب جهنم هو ذکر الله تعالی الخ....)

امام رازی رَحِمَهُ اللهُ فرمایي: چې د جهنم ددخول سبب او لامل غفلت یعنې دخدای ذکر نه کول دي او دجهنم څخه دخلاصي سبب او لامل بیا دالله تعالی ذکر کول دي، خکه چې سړی د ذکر نه غافله شي نو د حرص او خواهشاتو په تورو تیارو کې ډوب شي او د هر خیر نه محروم شي او چې کله په ذکر مشغول وي زړه یې د الله تعالی په معرفت منور وي نو د هلاکت نه بچ شي

﴿ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، قَالَ: خَرَجَ مُعَاوِيَةُ، إِلَى الْمَسْجِدِ فَقَالَ: مَا يُجْلِسُكُمْ؟ قَالُوا: جَلَسْنَا نَذْكُرُ اللهَ. قَالَ: آللهِ مَا أَجْلَسَكُمْ إِلَّا ذَاكَ؟ قَالُوا: وَاللهِ مَا أَجْلَسَنَا إِلَّا ذَاكَ. قَالَ: أَمَا إِنِّي لَمْ أَسْتَحْلِفْكُمْ تُهْمَةً لَكُمْ، وَمَا كَانَ أَحَدٌ بِمَنْزِلَتِي مِنْ رَسُولِ اللهِ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَقَلَّ حَدِيثًا عَنْهُ مِنِّي، إِنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَرَجَ عَلَى حَلْقَةٍ مِنْ أَصْحَابِهِ فَقَالَ: «مَا يُجْلِسُكُمْ؟» قَالُوا: جَلَسْنَا نَذْكُرُ اللهَ وَنَحْمَدُهُ لِمَا هَدَانَا لِلإِسْلَامِ وَمَنَّ عَلَيْنَا بِهِ، فَقَالَ: «آللهِ مَا أَجْلَسَكُمْ إِلَّا ذَاكَ؟» قَالُوا: آللهِ مَا أَجْلَسَنَا إِلَّا ذَاكَ. قَالَ: «أَمَا إِنِّي لَمْ أَسْتَحْلِفْكُمْ لِتُهْمَةٍ لَكُمْ، إِنَّهُ أَتَانِي جِبْرِيلُ وَأَخْبَرَنِي أَنَّ اللهَ يُبَاهِي بِكُمُ الْمَلَائِكَةَ» ﴾ [جامع الترمذي ج ۲ ص ۱۷۵ : ابواب الدعوات ، رقم الحديث ۳۳۷۹]

ژباړه : له حضرت ابو سعيد خدري رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي: حضرت معاويه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جومات ته راغی له خلکو څخه يې وپوښتل دځه له پاره ناست ياست ؟

دوی ورته وويل چې موږ دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ذکرکوو. نو ده ورته وويل چې دتاسې دې په خدای قسم وي چې دبل شي له پاره نه يې ناست؟ هغوی ورته وويل چې زموږ دې په خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ قسم وي چې دبل غرض له پاره نه يو ناست

حضرت معاويه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ورته وايې چې ماتاسې ته قسم له دې وجې در نکړچې زه په تاسې بدګمانه يم له بلې وجې مې قسم درکړ ،اواول دخان په هکله داحتياط خبره کوي ، چې زه رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته څومره ورنږدې وم، ، د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بې بې اوښې دی ، دده خور (ام حبيبه) د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بې بې وه دی دهغې مُحرم ؤ .)

خوايې مااحتياطاً دېر احاديث ندې نقل کړي ترڅو چې له مانه تغيرپکې رانشي، لکن همدغه حضرت معاويه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ددغه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذکردمجلس په هکله وايي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم یو وخت را ووت ،صحابه کرام رضی الله عنهم دذکر په مجلس کې ناست و پوښتنه یې ورنه وکړه چې تاسې دلته څه شي کینولی یئ ؟ دوی مبارکینو ورته وویل چې موږ دخدای پاک په یادونه سره رایوځای شوي یو . رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې دتاسې دې په خدای قسم وې چې دبل غرض له پاره نه یئ ناست ؟ صحابه کرامو رضی الله عنه ورته وویل چې زموږ دې په خدای قسم وي چې دبل څه شي له پاره نه یو ناست

رسول الله صلی الله علیه وسلم صحابهٔ کرامو رضی الله عنهم ته وايي چې تاسوته ماقسم ددې له پاره ندې درکړی چې زه په تاسې بدګمانه یم ،چې تاسودرواغ وایئ ،بلکې ددې له پاره مې قسم درکړچې حضرت جبرائیل امین اوس راغی او دايي وویل چې خداوندمتعال جل جلاله ددې مجلس په ګډونکو باندی چې دخدای پاک جل جلاله ذکر کوي، دټولو ملائکو په وړاندې فخرکوي اوملائکوته وايي چې زما بندګانو ته وګورئ ،تاسې وبل چې په زمکه کې انسانان مه پیداکوه ،نن دزمکې په سر زما په کور کی ناست دي اوزما ذکر کوي ،

ایا دخدای پاک یادونه په زوره او که په پټه غوره ده ؟

امام نووي رحمه الله فرمايي هغه ذکر غوره دی چې په خوله اوزړه دواړو سره کیږي . په خوله لکه وعظ اونصیحت چې موږ کوو

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاپه اکثروخایونوکې چې دادماذدیکرله لمانځه وروسته چې ختم خواجګان اویا نور اورادچې تر سره کیږي

اودزړه ذکر چې یواځې په زړه سره الله - الله ویل کیږي

نوبهترین ذکر داده چې دواړه سره جمع شي اوکه هروخت د دواړو وس نه وي نوبیا پټ په زړه کې ذکر کول غوره دي

امرقاة المفاتیح ج ۵ کتاب الدعوات ص ۱۵۷

﴿قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : الذِّكْرُ الْخَفِي خَيْرٌ مِنْ ذِكْرِ الْجَلِي ، رواه الترمذي﴾ امرقاة المفاتیح ج ۵ کتاب الدعوات ص ۱۵۷

ژباړه: رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایي چې خفي (پټ) ذکر تر جلي (ښکاره) ذکر څخه بهتراو غوره دی

﴿عن عائشة رضی الله عنها قالت قال رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (لفضل الذكر الخفى الذي لايسمعه الحفظة سبعون ضعفاً اذا كان يوم القيامة وجمع الله الخلائق لحسابهم وجاء ت الحفظة بماحفظوا وكتبوا قال لهم انظروا هل بقى لهم من شئ ؟ فيقولون ما تركنا شيئاً مما علمناه وحفظناه الا وقد احصيناه وكتبناه ، فيقول الله ان لک عندي حسناً لا تعلمه وانا اجزيک به وهو الذكر الخفي) ﴾ ذكره السيوطي في البدور السافرة في احول الاخرة (مرقاة المفاتيح ج ۵ كتاب الدعوات باب ذكر الله عزوجل ص ۱۵۷/۳۲

ژباړه: له حضرت عایشې رضی الله عنها نه روایت دی دامبارکه وایي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ویلي دذکر خفي (پټ په زړه کې (الله ،

Scanned with CamScanner

(c) Pakhtoon.com: The Digital Library

ووايې ، د خولې دذکرله (۷۰) ځله در الله ، ويلونه غوره دی او دقيامت په ورځ چې کوم انسان دخدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دربار ته راشي،نوهغه ملائکې چې دانسانانو عملنامه ليکي،نودهرانسان ټول اعمال حاضر کړي ،خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به پوښتنه ورڅخه وکړي چې ددغه انسان سره بل څه عمل نه دی پاتې ؟ دوی به ورته ووايې ای رب تعالی ' ده چې څه کړي و هغه موږ ليکلي اوياد کړي و هغه موټول راوړي دي خداوندمتعال به دغه انسان ته ووايې چې تاداسې يوډول عمل هم ترسره کړی چې هغه يواځې ماته معلوم دی او بل څوک نه دي پرې خبر چې هغه د زړه ذکر دی .خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به دحشر په ورځ دزړه ذکر چې ملائکوته هم معلوم نه وي ښکاروي ځکه چې دا له ريا اوعجب څخه پاک وي :نوخدای پاک ته دزړه ذکر ډېر محبوب دی ځکه يې له ځان سره ساتې

لکه ديو سانک له قوله هم معلوميږي :

ميان عاشق ومعشوق رمز يست

کرام الکاتبين راهم خبر نيست

﴿ عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ: «كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَذْكُرُ اللهَ عَلَى كُلِّ أَحْيَانِهِ» ﴾ [جامع الترمذي ج ۲ : ابواب الدعوات باب ماجاء ان دعوة المسلم مستجابة ص ۱۷۵ / رقم الحديث . ۳۳۸۴]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه: له حضرت عایشې رَضِيَ اللهُ عَنْهَا نه روایت دی دامبارکه وایي: چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به په هرحال او هر وخت کې دالله تعالی ذکر کاوه، یعنې ذکر قلبي (دزړه ذکر) به یې په هر حال کې کاوه.

او حضرت معاذ بن جبل رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وایي. ﴿ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَيْسَ يَتَحَسَّرُ اَهْلُ الْجَنَّةِ اِلَّا عَلٰى سَاعَةٍ مَرَّتْ بِهِمْ لَمْ يَذْكُرُوا اللهَ فِيْهَا. ﴾ [رواه طبرانی والبیهقی.]

ژباړه: یعنې جنتیان به افسوس نه کوي مګر په هغه ساعت باندې چې په دوی باندې له ذکر نه پرته تیر شوی وي په دنیا کې. ځکه په یوه، یوه ساعت د ذکر دجنت ډیر نعمتونه لاس ته راځي. نو چې د هغو نعمتونو نه سړی بې برخې شي بیا ارمان کوي، خو دقیامت په ورځ ارمان ګټه نه رسوي نو باید سړی دلته په دنیا کې په ذکرکې کوشش وکړي، ترڅو خپل قیمتي وخت په غفلت تیر نکړي.

له حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ څخه روایت دی: ﴿ عن ابی هریرة رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قال قال: رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ما من قوم يقومون من مجلس لا يذكرون فيه الله الا قاموا عن مثل جيفة حمار، كان عليهم حسرة يوم القيامة ﴾ [رواه ابوداود و حاکم.]

Scanned with CamScanner

(c... Digital Library

ژباړه: یعنې نه پورته کیږي یو قوم د داسې مجلس نه چې په هغه کې ذکر د الله نه وي مګر داسې دي لکه چې پورته شي د مردار خوړ له جوسې نه او وي به په دوی باندې افسوس په ورځ د قیامت

نو دهر آن ،هرساعت او هر ملت به زموږ نه پوښتنه کیږي داچې دسړي زړه په ذکر لګیاشي بیا دانسان لطائف په ذکر لګیاشو،دانسان پوستکی په ذکر لګیاکیږي ،ټول بدن په ذکر لګیا کیږي ، بیاکه پروت وي،ناست وي اوکه په نورو کارونو م لګیا وي دتازړه به ذکر کوي ، لکه لوی اومهربان خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ چې فرمایي

﴿ رِجَالٌ لَّا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ ٱللَّهِ ﴾ [سورة النور آیت ۳۷]

ژباړه: (داسې) سړي چې نه غافلوي دوی سوداګري او نه بیع پیرودل له ذکره یاده د الله تعالی

اودا ذکرده چې ددې په سبب دسړي له خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ سره عشق اومحبت پیدا کیږي،مینه اوالفت پیدا کیږي بیا خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دغه انسان عاشق ګرځوي،بیا خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ سړی غټ مقام ته رسوي ،لکه دحضرت بي بي رابعې قیصه چې په تفصیل سره په دوهم ټوک انوارالجالس کې بیان شوې ده . [انوارالمجالس ج: ۲ / ص: ۲۴۸/ ۲۵۲ به حواله تذکرة الاولیاء فارسی ازص: ۷۲ تا ۷۵ چاپ ایران]

هغې ته خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دهمدې ذکر په برکت سره څومره غټ مقام ورکړی و. سره له دې چې دایوه ښځه وه خودخدای پاک

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

جَلَّ جَلَالُهُ په عشق کې دومره غرقه تللې وه چې په دنیاکې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ داسې عزت ورکړچې دکعبې شریفې حقیقت ددې استقبال ته راځي په اخرت کې به ددې په شفاعت سره په زرګونوخلک جنت ته داخلیږي

نودذکر په مجلسونوکې شرکیدل مستحب دي .کوم رحمتونه چې په دې مجلسوباندې خداوندمتعال نازلوي هغه په ګوښې ځای کې نه پیداکیږي نوځومرد چې د سړي وس کیدای شي دذکر په داسې اجتماعي ټولیوکې باید شرکت وکړي ځکه خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په داسې ځایونو بې شمېره رحمتونه نازلوي

﴿ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ: رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ لِلّٰهِ مَلَائِكَةً يَطُوفُونَ فِي الطُّرُقِ يَلْتَمِسُونَ أَهْلَ الذِّكْرِ ... الحديث ﴾

امشکوة المصابیح/ ج ۲ کتاب الدعوات فی الذکر والتقرب الیه: ص ۲۱۴ ۱۱

له حضرت ابوهریره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي : رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ویلي دي چې دالله تعالی یوقسم ملائکې دي چې مسلمانانو په لارو کې ګرځي ددې له پاره چې داسې یوه ډله پیداکړي چې په هغه کې دخداوندمتعال ذکر اوعبادت کېږي نویوبل غږ وکړي چې راشئ ستاسې چې کوم مقصود و هغه موپیداکړ،دومره ملایکې په دغه مجلس راتاو شي چې تراسمان پورې ورسیږي بیا خداوندمتعال له دې ملائکوڅخه پوښتنه کوي چې زما بندګان په څه شي لګیاو ؟ دوی به ورته ووایي چې ستا په ذکر مشغوله ؤ . خداوندمتعال بیا ورته ووایي چې دوی

Scanned with CamScanner

(c) Pathan.com: The Digital Library

څه غوښتل ؟ هغوی به ورته ووایې چې جنت یې غوښت. خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ بیا ورته ووایې چې جنت یې لیدلی و ؟ هغوی به ورته ووایې چې نه جنت خویې نه و لیدلی. الله تعالی به بیا ورته ووایې چې که دوی جنت لیدلی وای نوڅه به یې کول؟ هغوی به ورته وایې چې تردې به یې نورډېر کوشش کاوه.

خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ بیا ورته ووایې چې دوی له څه څخه پناه غوښتله ؟ هغوی به ورته ووایې چې دجهنم څخه یې پناه غوښتله. خداوند متعال جَلَّجَلَالُهٗ بیا ورته ووایې چې جهنم یې لیدلی و؟

هغوی به ورته ووایې چې نه جهنم خویې نه و لیدلی. خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ به ورته ووایې چې که یې لیدلی وای نودوی به څه کول ؟ هغوی به ورته ووایې چې که یې لیدلی وای نو لا به یې زیاته پناه ورنه غوښتله اوله ګناه څخه به خانونه وساتې.

اوله تا نه یې مغفرت غوښت. خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ به ورته ووایې چې زه یې لیدلی وم ؟ دوی به ورته ووایې چې نه لیدلی خویې نه وې الله تعالی به ورته ووایې چې که ماووینې نودوی به څه کوې ؟ هغوی به ورته ووایې چې که تاووینې نوتردې به یې عشق اومحبت نورهم زیات شي. بیا به خدای پاک جَلَّجَلَالُهٗ ورته ووایې چې تاسې ټولې په دې شاهدې اوګواه اوسیږئ چې ددې مجلس خلکوته چې څه غواړي هغه مې ټول ورکړل اوچې له څه شي نه پناه غواړي له هغوڅخه مې پناورکړه اودوی ته مې ټول ګناهونه معاف کړل.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا به ملائکې ورته ووایې چې اې خدایه! په دې خلکو کې خو یوداسې سړی هم موجود ؤ چې دخپل حاجت له پاره راغلی و،دچاسره یې شخصي کار ؤ ؛خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ به ورته ووایې چې دا داسې مجلس اوټولی دی چې څوک ددوی سره ناست وي هغه به هم نا امیده نشي . هغه سړي ته یې هم ددوی په ذریعه ښښنه وکړه .

نوغرض دا چې موږ اوتاسې باید دداسې مجلسونو څخه غافله نشو اوپه اهمیت یې څانونه پوه کړو .

﴿ قَالَ: رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: المجلس الصالح يكفر عن المؤمن ألفي ألف مجلس من مجالس السوء ﴾

[مكاشفة القلوب، عربي؛ ص: ۱۷۵ / به حواله ابن عساكر في تاريخه ۱/ ۲۹۷]

ژباړه: رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمايي: چې دذکر یا علم یونیک مجلس د دوو زرو هغو مجلسونو ګناوې معاف کوي ،چې په هغه کې لهو اولعب ،ټوکې اومسخري وهلې شوې وي.

خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ دومره رحیم ذات دی چې دیوه مجلس له رویه ددوزرو ناکارو مجلسونو ګناوې معاف کوي داهم یوازې دخدای پاک فضل ، احسان او کرم دی . اودومره دفخر ځای دی ، دومره غټ نعمت دی که موږ په پوه شو،ددې مجلسونه باید قدر وشي .

Scanned with CamScanner

(c)etabton.com: The Digital Library

(۱۵) مجلس

د (لطائف خمسه ؤ) ځایونه او فائدې

د هر انسان وجود له دوو شیانو څخه عبارت دی: (۱) عالم خلق (۲) عالم امر چې هر یو پنځو، پنځو شیانو مشتمل دی.

۱ ـ عالم خلق: له خاورې، اور، اوبه، هوا، او نفس.

۲ ـ عالم امر. قلب، روح، سِر، خفي او اخفی څخه عبارت دی

اوس مونږ له عالم امر څخه بیان کوو. دا پنځه لطائف چې د عالم امر پرې مشتمل دی چې هغه قلب، روح، سِر، خفي او اخفی ددې لطائفو ځایونه کوم دي؟

ظاهراً خو اوله لطیفه: د چپ (تي) نه درې ګوتې لاندې ده چې (قلبي) لطیفه یې بولي.

دوهمه لطیفه: له ښي (تي) نه دوه ګوتې لاندې ده چې (روحي) لطیفه یې بولي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه لطیفه: د ښي (تي) نه دوه ګوتې برسېره (هسکه) ده چې (سري)لطیفه یې بولي.

څلورمه لطیفه : د چپ (تي) نه دوه ګوتې پورته لږ د سینې په طرف ده، چې (خفي) لطیفه یې بولي.

پنځمه لطیفه : د سینې په منځ کې ده چې (اخفی) لطیفه یې بولي.

دا خو یې مونږ یوازې ځایونه په ګوته کړل ، خو په بدن کې دننه چې زړه ده، ینه (جیګر) ده، توری ده، تریخی ده، بډوګی (پښتورګی) دي، نواوس ددې خبرې وضاحت ضروي دی چې دا وظیفې د بدن په کومو برخو کې دي؟

قلبي لطیفه:

لومړی قلبي لطیفه ده ،ددې ځای د بدن په یوه داسې توټه کې دی چې له دې څخه د بدن ټولو برخو ته رګونه تیت (خواره) شوي دي، چې هغې توټې ته زړه وایي، نوددې وظیفې مرکز په دغه ځای کې ده. اوس دغه زړه د ملائکو د الهام ځای هم ده اود شیطان د وسوسې ځای هم ده.لکه په لاندې حدیث شریف کې چې اشاره ورته شوې ده .

﴿عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ مَسْعُودٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ لِلشَّيْطَانِ لَمَّةً بِابْنِ آدَمَ وَلِلْمَلَكِ لَمَّةً فَأَمَّا لَمَّةُ الشَّيْطَانِ فَإِيعَادٌ بِالشَّرِّ

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَتَكْذِيبٌ بِالْحَقِّ، وَأَمَّا لَمَّةُ الْمَلَكِ فَإِيعَادٌ بِالْخَيْرِ وَتَصْدِيقٌ بِالْحَقِّ، فَمَنْ وَجَدَ ذَلِكَ فَلْيَعْلَمْ أَنَّهُ مِنَ اللهِ فَلْيَحْمَدِ اللهَ وَمَنْ وَجَدَ الأُخْرَى فَلْيَتَعَوَّذْ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ» ﴾

ژباړه : له حضرت عبدالله ابن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دی وايي :چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ويلي چې دهرانسان په زړه کې يو وسوسه دشيطان ده اوبل دملائکې الهام دی هرڅه چې دشيطان لمه ده هغه وسوسې دشر انسان ته اچوي لکه کفرفسق او ظلم او تکذيب دحق (لکه توحيد ، نبوت بعث بعدالموت جنت او جهنم) او لمه دملائکې چې ده هغه انسان ته الهام دخير کوي لکه لمونځ ،روژه تصديق دحق (لکه اسماني کتابونه او رسولان) چاته چې داپيداشول نوپوه دې شي چې دا دالله تعالی له لوري دي نو دالله تعالی حمد او ثنا دې ادا کړي.اوچاته چې دشيطان وسوسه پيداشي نو اعوذبالله دې ووايي.

يعنې په زړه کې دوه کوټې دي، يوه کوټه ځای د شيطان د تصرف ده، يوه کوټه ځای د ملائکې دتصرف ده. کله چې انسان د الله تعالی په ذکر لګيا شي، نو په دې وخت کې شيطان منډې رامنډې شروع کړي، ملائکې الهامات شروع کړي، له نيکو اعمالو سره د انسان مينه په څپو شي، اوکله چې بيا د انسان زړه غافله شي نو شيطان خپله مښوکه ددغه انسان په زړه کې کېږدي او وسوسې ورته شروع کړي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه صفات

زړه د ښانست ، معرفت او محبت او صبر ځای ده، کله چې مرید په ذکر شروع وکړي، نو له دې ځایه د بدن ټولو برخو ته رګونه تللي دي، نو په واقعیت کې د ټول بدن تعلق له الله جَلَّ جَلَالُهُ سره پیدا شي، اوکه زړه غافله شي نو بیا شیطان رنګارنګ وسوسې وراچوي اودغه وسوسې بیا ټول بدن ته سرایت وکړي. ځکه خو حضور پاک صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمایي :

﴿ أَلَا وَإِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً، إِذَا صَلَحَتْ، صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، وَإِذَا فَسَدَتْ، فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ ﴾

[صحيح المسلم بَابُ أَخْذِ الْحَلَالِ وَتَرْكِ الشُّبُهَاتِ ، رقم الحديث ۱۵۹۹،]

ژباړه : او خبر اوسئ چې (د انسان) په بدن کې یوه ټوټه غوښه ده، کله چې هغه روغه (مصلحه) وي نو ټول بدن روغ وي او کله چې هغه خرابه (فاسده) شي نو ټول بدن خراب شي، خبر اوسئ چې هغه زړه دی.

اوس نو چې د انسان زړه په ذکر لګیا شو نو هغه بدصفتونه یې چې په زړه کې دي لکه حسد، کبر، کینه او داسې نور بیکاره صفات نو د ټول خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ لرې کړي اوپه ځای یې بیا د معرفت او محبت صفت پیدا کړي، له الله تعالی ، حضرت محمد رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ او له اولیاء الله وو سره یې مینه پیدا

Scanned with CamScanner

(c) Kitabton.com: The Digital Library

کېږي، صبر ، تواضع او حِلم پکې پیدا شي او بیا په تکلیفونو بې صبري نه کوي، تکبر نه کوي او له چا څخه انتقام اخیستلو ته هم زړه نه ښه کوي، نو (قلبي) لطیفه له غوښې څخه مراد نه ده، بلکې لطیفه قلبي ځان ته یو نوراني کیفیت ده، چې په دې زړه کې پیدا کېږي. کله چې دغه کیفیت په زړه کې پیدا شو، نو په انسان کې مثبت تغیرات شروع شي، رذیله صفات ورڅخه لیرې او نېک صفات بیا پکې ځای پیدا کوي.

زړه ته په عربي ژبه کې قلب وايي، قلب لفظ په پښتو کې اړولو ته وايي، نو دا زړه هم په یوه حال باندې نه وي ، اوړي را اوړي، نو له دې امله هر وخت ذکر په کار ده، ځکه نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به چې کله دعا کوله نو دا به یې ویل﴿: يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ "..﴾ [جامع الترمذي ج: ۲ ابواب الدعوات رقم الحديث: ۳۵۲۲ ص ۱۹۲]

ژباړه : ای د زړونو اړونکیه ! ته زما زړه په دین ثابت او محکم کړې. زړه دچرګ د بنګې مثال لري چې په بیابیان کې پرته وي، باد یې کله په یوه او کله په بله خوا اړولي . نو کله شیطان تصرف شروع کړي او کله بیا د ملائکو تصرف شروع شي، په یوه او بل اړخ یې اړوي، نو ځکه کله په زړه کې تکبر او کله بیا حسد او کله نور داسې اخلاق رذیله پیدا کېږي.

نو له دې امله به ته په خپل زړه پسې متوجه یې ، ترڅو هغه غلط طرف ته وانه وړي. انسان به په دې اکتفاء نه کوي چې بس وظیفه مې واخیسته ، زړه مې یوڅو ورځې ذکر وکړ ، اصلاح شو، نور څه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ضرورت نشته. بلکې دا کار دائمي حضور غواړي، که په غټه سلسله خبره وکړو، نو انبیاء علیهم السلام معصوم دي، یعنې الله تعالی ددوی حفاظت کړی ، دګناهونو او بدوکارونو شوق په دوی کې بالکل نشته. او اولیاء معصوم نه دي، مګر محفوظ دي، یعنې خدای جَلَّ جَلَالُهُ له دوی سره ملائکې ټاکلې دي، ترڅو زړه یې د نیکي طرف ته مائله وي، الهامات ورته شروع کړي، ګناهونه ورڅخه نه کېږي، که بالفرض ورڅخه وشي، خو سمدلاسه پښېمانه شي، ځکه دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ سره یې تعلق جوړ وي، بیا عاجزي پکې پیدا کېږي او په ګناه باندې توبه وباسي، په ګناه باندې یې دوام نه پاتې کېږي.

(روحي) لطیفه:

د انسان په بدن کې دوهمه لطیفه د (روح) ده، دا هغه لطیفه ده چې الله تعالی په ینه (جیګر) کې پیدا کړې اواصلي مرکزیې ینه ده.

دغه جیګر چې د روح معدن ده، په دغه ځای کې رحمت او شفقت دواړه دي، د محبت او خوشالي مرکز ده او له دې سره سره بلې خوا ته د صفرا او سودا مرکز هم دغه ځای ده.

اوس نو دغه روحي لطیفه چې په ینه کې ده، نوداچې په ذکر لګیا شوه بیادا صفرا او سودا چې د ګناهونو په اثر پیدا شوي دي او انسان نورو ګناهونو ته هڅوي نوددې ذکر په شروع کېدو سره دا صفرا او سودا له منځه ځي او صفات حمیده یې ځای نیسي. بیایې په نورو انسانانو باندې زړه سوځي، صلهٔ رحمي اوشفقت پکې پیدا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

شي، بیا په دغه ذِکر سره سکون او خوشالي ورته حاصل شي، له الله تعالی سره یې تعلق پیدا شي، اطمینان یې په برخه شي. ځکه چې الله تعالی په قرآن کریم کې ویلي: ﴿ أَلَا بِذِكْرِ ٱللَّهِ تَطْمَئِنُّ ٱلْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾ ﴾ [سورة الرعد]

ژباړه (دغه رجوع کوونکي) هغه کسان دي چې ایمان یې راوړی دی او ارام نیسي زړونه د دغو (مومنانو) په ذکر دالله تعالی سره.

یعنې سوکالي او سکون ، خوشالي او اطمینان له الله تعالی اودهغه له دین سره په محبت کولو پیدا کیږي.

(سِرِي) لطیفه:

دریمه (سِرِي) لطیفه ده، ددې لطیفي اصلي ځای توری ده، دا توری محل د مشاهدې هم ده، کله چې صفا شي نو انوار او تجلیات هم ورته معلومیږي، د خوشحالي او فرحت ځای هم ده، همدا راز د خندا، غرور او تکبر محل هم ده.

اوس نو چې د یو انسان توری په ذکر لګیا شو نوددغه ذکر په نُور سره دغه بې ځایه او ناروا خنداګانې ختمیږي او ورسره غرور او تکبر هم له مینځه ځي، بیا دلته د مشاهدې حالت راځي. انوار او تجلیات په خپلو سترګو ویني، چې له هغې سره ژړاپیدا کیږي، تواضع پیداکیږي اوپه ګناهونو باندې ندامت او پښېمانتیا پیدا کیږي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

(خَفِي) لطیفه:

څلورمه (خَفِي) لطیفه ده، ددې لطیفې مرکز په تریخي کې دی، دا تریخی محل د غم هم ده اود ډار او ژړا هم، بلې خوا ته محل د غضب، غلظت او سختی هم ده.

کله چې د یو انسان دغه تریخی په ذکر باندې شروع وکړي، نو غضب او هغه بداخلاقي او غلظت له مینځه ورسره ځي، بیا په اخلاقِ حمیده سره ښائسته شي او همیش به دخدای جَلَّجَلَالُهُ او آخرت په لوري متوجه وي. د الله تعالی په نافرماني کولو سره به غمجن کېږي، مثلاً لمونځ ورڅخه پاتې شو، یا روژه، یا داسې نور عبادات یې پاتې شوي وي نو دی ورباندې سخت خفه وي. اود الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ د عتاب څخه په وېره کې وي اود بدو اخلاقو په صادریدلو سره ورته ژړا پیدا کېږي، کله چې دغه تریخی اصلاح شي نو بیا یې د الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ لوري ته رجوع پیدا شي.

(آخْفی) لطیفه:

پنځمه د (اخفی) لطیفه ده، ددې لطیفې مرکز الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ په بډوګي کې ایښی ده، چې د سینې د برابري نه دواړو بډوګیو ته القا د ذکر کېږي .دا بډوګی د شهوت، جرئت، شجاعت او حرص ځای ده، کله چې د انسان بډوګی د الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ په ذکر لګیا شي نو د ذکر د اثر له امله حرص اوبې ځایه شهوت له منځه ولاړ شي، د مسلمان د قتلولو جرئت ورک شي، دلته داخفی لیطیفې په برکت د انسان په بدن کې دهغو بدو صفاتو په مقابل کې نېک

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

صفات پیدا شي، هغه داسې چې دجرأت په ځای بیا شجاعت او دشهوت په ځای عفت (پاک لمني) او دحرص په ځای زهد ځای ونیسي اوس نو انسان د لسو شیانو څخه مرکب ده، په لسو شیانو کې دا پنځه د عالم امرسره تړاؤ لري، چې هغه دا پنځه مرکزونه شول، ددغو مرکزونو صفات مونږ اجمالاً وپېژندل چې دواړه صفات لري، داسې صفات هم لري چې په هغې سره انسان له خدای جَلَّ جَلَالُهٗ څخه بېګانه لري ، کېږي اوداسې صفات هم لري چې انسان خدای جَلَّ جَلَالُهٗ ته ورنیږدي کېږي، د لرې کېدو منشاء او لامل غفلت ده، چې دغه ځایونه له ذکر څخه غافله وي نو انسان به دالله تعالی نه لرې کېږي اود نزدیکت منشاء او لامل بیا ذکر ده، چې دغه ځایونه دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهٗ په ذکر اباد شي نو بیا د ملائکو له طرفه ورته الهامات کېږي ، بیاتول بدن ددغو لطایفو له وجې نوراني شي ، بیا دخدای تعالی رابطه تینګه شي نو بیا دغه انسان له ګناوو څخه ځان ساتي او له نیکي کولو سره یې تل مینه او محبت وي.

اوس نو چې دغه مرکزونه متضاد صفات لري، نو سړی به ورته متوجه وي ، که داسې وو چې دا ځایونه هروخت په ذکر لګیا وو نوبیا به دغه انسان ورځ په ورځ په دین کې ترقي کوي، کشفیات به ورته په برخه کېږي، ځکه په دغه ځایونو کې محل د مشاهدې شته یعنې مقصود خو انوار، تجلیات اوکشفیات نه دي، خوبدن د انوارو اوتجلیاتو محل کېدلی شي ، اصلي په بدن کې دغه قابلیت الله تعالی ایښی دی. [نورالابصار ،ضیاء الافکار فارسي ، تالیف شیخ المشایخ خلیفه صاحب دادمحمد (سلمه الصمد) ، ص: ۱۷۲/ ۱۸۹]

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

دارومدار دکتې په ایمان او تقوی سره دی

اوس دغه خایونه دکفارو هم شته او دمسلمانانو هم، قرآن کریم مسلمانانو او کفارو ټولو ته راغلی ده، خو په خپله الله تعالی د قرآن کریم د فائدې تخصیص تر متقیانو پورې کړی دی چې فرمایي: ﴿ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ۝ ﴾ [سورة البقرة] یعنې دا قرآن د متقیانو له پاره دهدایت او لار ښوونې ذریعه ده. نو ځکه دغه خلک فائده ورڅخه اخلي. تفسیر بیضاوي لیکي چې: دا قرآن خدای جَلَّ جَلَالُهُ تر متقیانو پورې ولې خاص کړی دی ؟ چې دا د متقیانو له پاره هدایت ده، حال دا چې قرآن کریم خو د ټولې دنیا د انسانانو له پاره را استول شوی . وایي دا ځکه چې: قرآن ، اسلام او شریعت د قوي غذا (طعام) مثال لري، قوي طعام او غذا هلته بدن ته قوت ورکوي چې بدن جوړ وي، که بدن ناجوړه و، نو بیا قوي غذا ورته ضرر رسوي. که یو سړی ملاریا نیولی وي نو غوړي ورته تاوان رسوي او که ګټه ؟ د قوت او طاقت شیان به وي خو چې بدن روغ نه وي بیاهمدا د قوت او طاقت خوراکونه ورته په ضرر تمامیږي نودا دین او قرآن چې انسان ته ګټه رسوي هغه وخت یې رسوي چې اعتقاد یې سم وي، په هغه کې تقوی او خشیت من الله وي، دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ د کلام عظمت او حیثیت یې پېژني، نو بیابه فائده ترې اخلي اوخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ورته د هدایت ذریعه ګرځوي همدغه قرآن کریم وو چې په ابتداء کې به نوي نوي آیاتونه نازلېدل نو کفار

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

به نور هم په خپل کفر کې سخت شول او مخالفتونه به یې زیاتېدل، لکه چې الله تعالی فرمايي: ﴿ وَنُنَزِّلُ مِنَ ٱلْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَآءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾ ﴾ [سورة الاسراء]

ژباړه : اونازلوو (پرتا) له قرآنه هغه څیز چې شفاء دی (له ظاهري او باطني امراضو) او رحمت دی له پاره دمؤمنانو (چې نفع پرې اخلي) او نه زیاتوي (دغه قرآن) ظالمانو (کافرانو) ته مګر زیان (هلاکت چې ایمان پرې نه راوړي). [تفسیر بیضاوي ج:۱/ص:۲]

نود بدن اصلاح په دغو لطایفو باندې کېږي،دا بدن چې څومره اصلاح کېږي، قرآن کریم بیازیات اثر هم پرې کوي،او داهلته کیږي چې دبدن مرکزونه زیات اصلاح وي او اصلاح یوازې دخدای پاک په ذکر او یادونه راځي ددغه قرآن کریم انوار او فیوضات بدن ته رسیږي، بیانو ورځ په ورځ یې ترقي په برخه کېږي. تردې پورې چې د الله تعالی د اولیاوو په ډله کې شامل شي، چې بیا دده په یوه آیت باندې زیات کارونه جوړیږي. اونورو خلکو ته په ټول قرآن عظیم الشان دومره فائده نه رسیږي.

په قرآن کریم کې کوم نقصان نشته، بلکې نقصان په ده کې وي، نبي کریم صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په خپله زمانه کې به نفس نفیس موجود و خو مشرکینو چې عقیده وربانديې نه درلوده هرڅومره معجزې یې چې وربښکاره کړې، زړونه یې مرض وهلي وو نو هېڅ فائده یې نه ورته

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله، منافقین به د نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په مجلس کې کېناستل، خو د هغه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خوږو خبرو به په دوی کې هېڅ اثر نه کاوه.

اومونږ الحمدلله چې په څوارلسمه صدۍ کې واقع یو، اود نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مبارک احادیث اورو نو خوند ورڅخه اخلو، دا ځکه چې الحمد لله ایمان او اسلام راسره شته، سره له دې چې خپل خوږ پیغمبر مو لیدلی هم نه دی خو خوند یې شته، نو چې بدن جوړ وي که لرې ده ، که مو لیدلی نه ده بیا هم شوق شته، دا رنګه مونږ آخرت نه ده لیدلی بیامو هم ورسره شوق شته، الله تعالی مو نه ده لیدلي بیامو هم ورسره پوره پوره مینه ده، صحابه کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ مو نه دي لیدلي خو محبت او مینه مو ورسره شته اوهغوی معجزې او نورډیر شیان په سترګو هم لیدل خو سره له هغه یې هېڅ ګټه یې ورته ونه رسوله. ولې ؟ ځکه چې بدن روغ نه وو.

نو غرض داده چې: د طریقت فائده داده چې له بدن څخه اصلي او واقعي بدن جوړوي، بله دا فائده دا ده چې ددې اهل به شو چې د قرآن کریم څخه فائده راته ورسیږي، انساني بدن ددې لا تق ګرځي چې د نبوي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له احادیثو څخه خوند واخلي، د ائمهٔ کرامو رَحِمَهُمُ اللهُ له اقوالو څخه ګټه پورته کړو.

نو چې ذکر دائم شي نوحضور دائم موجود شي، بیا نو الله تعالی په هرڅه کې اثر پیدا کوي او خدای جَلَّ جَلَالُهُ ته یې نزدېکت په برخه شي چې یوڅوک خدای پاک ته نیږدې شي او په هغه ګران شي نور به دی څه ارمان لري.

Scanned with CamScanner

(c)etabton.com: The Digital Library

(۱٦) مجلس

د ذکر په واسطه الله تعالی دسړي ابدي ژوندون جوړوي

﴿ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَٱثْبُتُواْ وَٱذْكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾ ﴾ [سورة الانفال]

ژباړه : اې مؤمنانو کله چې مخامخ شی ددښمن له یوې ډلې سره (چې جنګ ورسره کوی) نوثابت قدم اوسئ تاسې (او مه تړې تښتئ) او یا دوئ تاسې الله ډیر (په خوله اوزړه) ښائی چې تاسې دکامیابي پړاؤ ته ورسیږئ (په بري سره پر دښمن دذکر په برکت).

دلته د ذکر دوه معناګانې دي یوه معنا یې دا چې دا مونږ مشهور ذکر ورته وایو، چې د ژبې اود زړه ذکر ده، دا ترې مُراد ده.

دوهم تفسیرمظهري [ج ۴ ص:۹۷] لیکي چې: په دې کې تنبیه ده په دې چې دبنده له پاره مناسب داده چې هیڅ شی دی الله تعالی له ذکر نه منعه نکړي . اوپه وخت دسختیو کې دده لورې ته التجاء وکړي . او رئس المفسرین حضرت عبدالله بن عباس رضي الله عنهما (چې د نبي کریم صلی الله علیه وسلم د تره زوی اودټولو مفسرینو سردار دی اودا مرتبه یې هم د نبي کریم صلی الله علیه وسلم په خدمت کولو موند لې ده.

Scanned with CamScanner

یوه شبه دنبي کریم ﷺ نه کورته ده چې حضرت رسول الله ﷺ دمیسو نې رضی الله عنه چې دحضرت ابن عباس رضی الله عنه تروره په نوبت ؤ او هغه دحیض په حال کې وه او ورځې چې د رسول الله ﷺ دشبې دعبادت معلومات خان ته حاصل کړي

کله چې رسول الله ﷺ دشبې پورته شو او دهغه دخدمت له پاره ولاړ شو نه دا تصور وکړ چې زه خوش نصیبه یم له موقع نه باید استفاده وکړم او د رسول الله ﷺ خدمت به ضرور کوم دلته دخدمت درې صورته دي

۱ ته باید انتظار کړي وای مرخو رسول الله ﷺ راوتلی وای او اوبه یې غوښتې وای

۲ داچې رسول الله ﷺ به بیت الخلا کې داسې نه وای بدنې لوټه دکه کړي وای او بیت الخلا ته ورننوتې وای

۳ داچې بدنې لوټه دبیت الخلا خواته ورنه اښتې وای اوبې ورنه تللې وای

حضرت ابن عباس رضی الله عنه اول صورت غوره نه کړ ځکه چې هغه اوبه وغواړي کله به تعمیل دامر کې تاخیر راشي به عمل یې معلومه کړه چې موقع دخدمت نه دده ﷺ ویلو نه ارتیا او ضرورت نشته

دخدمت دویم صورت یې هم غوره نه کړ چې بیت الخلا ته یې اوبه وروړي وای ځکه دابې ادبي ده

Scanned with CamScanner

(c...ion.com: The Digital Library

نودا دریم صورت یې غوره کړ چې دبیت الخلا خواته یې اوبه ورته کیښودې اودی ورڅخه ولاړ.

نوکله چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دقضاء حاجت نه فارغ شو اوبیرته راوګرځیده نوپه دې وخت کې یې اوبه ولیدلې نوپوښتنه یې وکړه چې دا اوبه دلته چا راوړې دي ؟ نوام المؤمنین میمونې رَضِيَ اللهُ عَنْهَا ورته وویل چې دغه هلک. دنبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زړه ورنه خوشاله شو اودعایې ورته وکړه ﴿اللَّهُمَّ عَلِّمْهُ الكِتَابَ﴾ اصحیح البخاری ج ۱ / کتاب العلم ص۷۵ رقم الحدیث ۷۵] ژباړه : اې خدایه پاکه ! ته دد ته په قرانکریم کې پوهه ورنصیب کړې . اضیاء البخاري شرح صحیح البخاری ج ۲ / کتاب العلم ص۱۶۳/ ۱۶۴ رقم الحدیث ۷۵]

نو راځو خپل اصلي مطلب ته چې: حضرت عبدالله ابن عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا د تهر شوي آیت په تفسیر او تشریح کې فرمایي چې: خدای تعالی د سخت تکلیف په حال کې چې د جنګ حالت وه، دکفارو په منځ کې راایسار ده، له دې ټولو سختیو سره سره الله تعالی خپلو اولیاؤ، دوستانو او مؤمنانو ته د ذکر کولو حکم کوي چې: ﴿ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا﴾ نو حضرت ابن عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمایي چې: له دې نه دامعلومیږي چې خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ته انسان په ذکر کولو سره نږدې کیږي. اوبل داترې معلومیږي چې ذکر په یوه حال کې هم نه معاف کیږي، نوځکه یې په هغه ډېر سخت ځای کې هم خپل دوست ته د ذکر کولو حکم وکړ.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حضرت ابن عباس رضي الله عنهما فرمايي چې: له دې نه دا معلوميږي چې که يو سړی له شرق نه روان شي او تر مغربه پورې دا خپله هستي او مال وويشي او بل طرف ته يو سړی له غرب نه راروان شي او تر مشرق پورې کفار وژني له دې نه هم دغه د الله تعالی ذکر بهتر ده، ځکه چې اجر يې ډېر ده.

ددې خبرې دا معنا نه ده چې: دا (الحمد لله ، سبحان الله، الله) چې مونږ يې تل وايو دا مستحب عمل ده او حال داچې دا تر جهاد بهتر ده، بلکې معنا يې داده چې: که سړی جهاد کوي او خدای پاک جل جلاله يې په ياد نه وي يا سخاوت کوي او خدای پاک جل جلاله يې په زړه نه وي دا ټول خو ښه عملونه دي خو چې د خدای جل جلاله د رضا له پاره نه وي اوپه هر آن او هر قدم کې دخدای پاک جل جلاله طرف ته متوجه نه وي نو بيا هېڅ فائده او اجر نه لري.

دا که په جهاد او سخاوت کې اجر پيدا کېږي يا په بل عبادت کې وزن او ثواب پيدا کېږي دا هغه وخت چې د انسان مطلوب يواځې او يواځې الله تعالی وي اوهغه يې په ياد وي.

دذکر خانګړتياوې خوبې شميره دي، خو لويه خبره داده چې د ذکر په سبب د انسانانو له خپل خالق سره تعلق او مينه پيدا کېږي اوپه دنيا کې هم دا قانون دی چې څوک له چاسره ډېره مينه لري نو ډېر يې يادوي، د کوم کاروبار سره چې ډېره مينه لري هغه کاروبار کې شپه ورځ مشغول وي، لنډه داچې له هر شي سره چې د چا تعلق وي نو هغه ډېر يادوي. نو اوس که د يو چا له خدای

Scanned with CamScanner

(c) k...com: The Digital Library

تعالی جَلَّ جَلَالُهُ سره تعلق زیات وي نو خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ به خامخا ډېر یادوي.

ذکر سلطان:

له پنځو لطائفو څخه وروسته (ذکر سُلطان) شروع کېږي چې (ذکر قالبي) هم ورته ویل کېږي، له دې ذکر سره له سر نه تر نوکانو پورې ټول بدن د خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر مشغول وي، داسې حالت چې انسان ته پیدا شي چې په بدن کې الله تعالی ته ځای ورکړ ، قلب، روح، سِر ، خفي، اخفی او قالب د بدن . لنډه داچې په ټول بدن کې یې الله تعالی ته ځای ورکړ نو بیا دده له الله تعالی سره واقعي عشق او محبت پیدا کېږي، بیا یې په هر عمل او قول کې اثر پیدا کېږي، که تلاوت کوي یا بل کوم عمل ترسره کوي هرڅه به د خدای تعالی د رضا له پاره وي.

اصلاً دا مقامات چې انسانانو ته پیدا کېږي مثلاً د ﴿ سبحان الله یا الحمد لله ﴾ په ویلو سره ورته دومره ثوابونه په برخه کېږي دا دهغو خلکو له پاره چې له زړه نه یې ووایي او واقعاً یې له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ سره مینه او اخلاص وي. که داسې نه وي نو همدا قرآن کریم چې د الله تعالی کلام دی منافقینو به هم تلاوت کاوه، لمونځونه به یې هم کول خوخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ ددوی حال بیا داسې راته بیانوي چې: ﴿ إِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ يُخَٰدِعُونَ ٱللَّهَ وَهُوَ خَٰدِعُهُمْ وَإِذَا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

قَامُوٓاْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ قَامُواْ كُسَالَىٰ يُرَآءُونَ ٱلنَّاسَ وَلَا يَذۡكُرُونَ ٱللَّهَ إِلَّا قَلِيلٗا ﴿١٤٢﴾ ﴾ [سورة النساء]

ژباړه : بېشکه چې منافقان ټګي کوي (په ښکارولو داسلام او پټولو دکفر) له الله تعالی سره او الله تعالی سزا ورکوونکی دی (د دو ټګي او دوکې په سبب) او هرکله چې پورته کېږي دغه (منافقان) لمانځه ته نو په ښه زړه نه پورته کېږي یوازې داچې دوی خلکو ته ځان ښيي چې موږ هم مسلمانان یو او نه یادوي دوی الله مګر (ریايي یادول) لیږ.

چې څوک دخدای تعالی تابع او ذاکر شي بیا یې ټول مخلوقات تابع شي

د چا چې له الله تعالی سره واقعي مینه پیدا شي نو بیا الله تعالی دومره عزت او شرافت ورپه برخه کړي چې: ځمکه، اسمان، حیوانات او حشرات یې ټول پیژني، بیا هغه شیان چې په ظاهره د انسان دښمنان وي هغه هم دده تابع شي اودده قدر او احترام کوي.

دنبی کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له غلام حضرت سفینه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دی وایي: زه په کیشتی کې سپور شوم هغه ماته شوه ،نو دلرګي په یوه تخته کیناستم ، نو د دیارب غاړې ته یې ویستم، یو زمری راسره مخامخ شو ورته ومې ویل :اې ابوالحارث : زه درسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ غلام یم! نو سرې راته ټیټ کړ اوپه څنګ راسره روان

Scanned with CamScanner

(c...ton.com: The Digital Library

شو زما دفاع يې له حيواناتو کوله تردې چې عامې لارې ته يې برابر کړم، نو له هغه نه وروسته يې (همهم) يعنې زګروی کاوه دامې ورنه وفهموله چې خدای پاماني رانه اخلي.

[جامع کرامات الاولیاء، ج ۱ ص ۱۱۶]

سره له دې چې زمری د انسان دښمن ده ، خو ﴿ مَنْ كَانَ لله كَانَ اللهُ لَهُ ﴾ څوک چې د الله تعالی تابع شو بیا نو الله تعالیٰ ددغه انسان محافظ او مددګار شي، بیا يې په حشراتو او حیواناتو هم تائید کوي. هغه يې نصرت کوي، له کومو شیانو څخه چې دغه انسان ډاریږي هماغه شیان يې بیا څوکیداري کوي.

رښتیا ویل د دنیا او اخرت د نجات سبب دی

حضرت حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ د وخت مشهور بزرګ جلیل القدر عالم او تابعي دی، په ده پسې حجاج بن یوسف ګرځېده، یو ځل پولیس وریسې شول، تردې پورې چې دی د حضرت حبیب عجمي رَحِمَهُ اللهُ ځای ته راغی ، حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ ورته وویل چې په ماپسې عسکر را روان دي نو ګوره چې ما ورته ونه ښیي، حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ د عبادت کولو له پاره کوټې ته ننوت، کله چې عسکر را ورسېدل نو له حبیب عجمي رَحِمَهُ اللهُ څخه يې وپوښتل چې حسن بصري خو به دلته نه وي، هغه ورته وویل چې: هغه په دغه کوټه کې دی، کله چې عسکر کوټې ته ورغلل نو دی يې پکې پیدا

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه کړ، حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ وايي اوه ځله يې لاس راباندې ولګيده خوبيايې هم ونه ليدم.

بېرته ناهيلي راووتل او حبيب عجمي ته يې وويل چې: ته په مونږ مسخرې کوې، هغه بيا ورته وويل چې: په همدې کوټه کې دی، هغوی بيا ننوتل خو بيا يې هم څه ونه ليدل او بېرته ولاړل، حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ چې کله له کوټې څخه راووت نو حبيب عجمي ته يې وويل چې: تا خو زه ورته وښودلم داستاد بې ادبي دې وکړه ؟ ده ورته وويل چې: ته زما رښتياوو خلاص کړې که درواغ مې ويلي وای دواړه به نيول شوي وو. کله چې ما رښتيا وويل نوخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ دهغوی سترګې ړندې کړې او ته يې ونه ليدلې.

حسن بصري رَحِمَهُ اللهُ ورته وايي په دې وخت کې دې څه وويل : هغه ورته وايي : لس ځله مې آية الکرسي ، لس ځله امن الرسول . او لس ځله مې (قُلْ هُوَاللهُ اَحَدٌ) ولوستل ، بيامې وويل : اې خدايه ! حسن مې په تا سپارلی ته يې وساتې.

[تذکرة الاولياء پښتو ص: ۴۶ ؛ تذکرة الاولياء، فارسي ص: ۸۱]

په حديث مبارک کې راځي چې: نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د بيت الله شريفې ترڅنګ ناست و، د ابولهب د ښځې په هکله چې کله د قباحت آياتونه را نازل شول، نو دې ښځې يو غټ کاڼی را اخيستی او ويل يې چې: په دې زه په پيغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ باندې ګوذار کوم ، راغله په حرم کې وګرځېده، سره له دې چې نبي کريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د بيت الله شريفې تر څنګ ناست دی، خو ددې سترګې الله تعالی

Scanned with CamScanner

(c)tabton.com: The Digital Library

ړندې کړې او دی یې ونه لیده، بېرته ناهیلې ولاړه، صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم له نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه وپوښتل چې: ته خو دلته ناست وې او ویې نه لیدې ؟ ده صلی الله علیه وسلم ورته وویل چې: خدای پاک جل جلاله یې په ما باندې سترګې ړندې کړې څکه یې نه ولیدمه.

نو چې څوک د الله تعالی سره علاقه لری . مینه، محبت او اخلاص لري نو بیا یې د دښمنانو سترګې ورباندې ړندې شي

خو یو وخت همدا حسن بصري رحمه الله دحجاج عسکرو ونیوه اود حجاج دربار ته یې بوتلو. حجاج له ده مبارک سره په سخته لهجه خبرې او بحث شروع کړ، ده هم په ډېره زړورتیا د پوښتنو ځوابونه ورکول، حجاج ورته وایي: ته نه یې خبر چې ته ما د څه له پاره راغوښتی یې هغه ورته وایي نه ! حجاج ورته وایي:ته مې ددې له پاره راغوښتی یې چې ځان درڅخه خلاص کړم او مړ دې کړم ، ده ورته وویل چې: د حضرت نبي کریم صلی الله علیه وسلم څخه یوه دُعا منقوله ده چې که یوڅوک یې سهار ووایي نو تر ماښام پورې به له ټولو آفتونو څخه محفوظ وي او که بیګا یې ووایي نو بیا تر سهاره پورې به په امن کې وي، نو ما هغه دُعا ویلې ده، ته ما ته هېڅ ضرر نه شې رسولې.

له دې خبرې وروسته حجاج دی پرېښود اودی په خپله مخه ولاړ، دپولیسو یوه مشر حجاج ته وویل چې: دادومره شپې او ورځې دې مونږ پسې سترې او سرګردانه کړو ، بیا مو ونیوه او له ناسره

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې دومره تېزې خبرې هم وکړې او له دې ټولو سره سره دې اوس دومره په آسانۍ سره پرېښود او هېڅ دې هم ورته ونه ويل. دا ولې ؟

حجاج د خپل فوځي افسر په ځواب کې وايي چې: وژل خو لا په خپل ځای پرېږده، يواځې چې په زړه کې به مې دا خبره راوګرځېده چې زه ورشم او وېې وهم نو له دې سوچ سره به له ده څخه زمريان او ښاماران چار چاپېره ودرېدل، زه وېرېدم چې که ورپورته شم نو له منځه به مې يوسي.

حجاج بن يوسف سره له دې چې دومره ظالم هم و، کتابونه ليکي چې: يو لک شل زره صحابهٔ کرام رضي الله عنهم او تابعين دده په بنديخانو کې شهيدان شوي، خو بيا يې هم حضرت حسن بصري رحمه الله ته څه ونه شول ويلای. [البداية والنهاية ج ۹ ص ۱۷۹]

نو په هر قول او عمل کې هغه وخت اثر پيدا کېږي چې د انسان معامله له خدای پاک جل جلاله سره صافه او مخلصانه وي او هرڅه يې دهغه د رضا له پاره وي اودخدای جل جلاله د رضا لوی اثر او نښه داده چې خدای پاک جل جلاله ورته د ذکر او عبادت توفيق ورکړي.

يو بزرګ ليکي چې: کله ما خدای جل جلاله يادوي نو زه ورباندې پوهېږم، په مجلس کې ناستو کسانو تعجب وکړ چې دا څه خبره کوي ؟ ده وويل چې: زه کله د خدای جل جلاله په ذکر لګيا شم نو زما يقين شي چې الله تعالی هم ما يادوي، ځکه چې دی جل جلاله په خپله فرمايي ﴿ فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ ... ﴾ [سورة البقرة]

Scanned with CamScanner

(c) ...m: The Digital Library

ژباړه: نو یاد کړئ (تاسې) ما (په قلبي او بدني طاعت سره) نو زه به هم یاد کړم تاسې (په ثواب سره)

نو په ذکر کې اصل مقصود حضور مع الله، اخلاص او محبت ده کله چې په هر کار کې اخلاص پیدا شي نو له ریا څخه خلاص شو اوله خدای تعالی جَلَّ جَلَالُهُ او جناب رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره یې مینه پیدا شوه دغه انسان بیا په دنیا او آخرت کې کامیاب ده، بیا دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په وعدو کې دمخالفت شائبه هم نشته نو مطلب داچې د خدای جَلَّ جَلَالُهُ ذکر تر کوم ځای او کوم وخت پورې منحصر او تړلی نه دی. ځکه چې په خپله خداوند متعال جَلَّ جَلَالُهُ فرمایي: ﴿ فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَوٰةَ فَاذْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ ﴾ سورة النساء آیت ۱۰۳

ژباړه: بیا کله چې اداء کړئ تاسې لمونځ (لمونځ یو عبادت ده،) نو چې لمونځ مو ادا کړ له هغې نه وروسته بیا خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ یادوئ په ولاړه. په ناسته. په ملاسته په هر حال کې یې یادوئ. ځکه چې الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ امر کوي چې ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴾ (سورة الاحزاب)

ژباړه: اې مؤمنانو یادوئ الله په ډیرو یادولو سره

له دې څخه مطلب داده چې دائمي حضور پیدا شي اوپه چا کې چې دائمي حضور پیدا شي نو هغه ته چې حقیقي حیات (ژوند)

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورپه برخه کېږي، بیا که دی ویده وي هم خو لطائف یې ټول په ذکر لګیا وي، حتی که مړ شي هم په ذکر به لګیا وي، ځکه د انبیاوو عَلَيْهِمُ السَّلَامُ او اولیاء کرامو واقعات او حالات چې سړی مطالعه کوي لکه : نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې ولیدل چې حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ په قبر کې په لمانځه لګیا دی، دا ځکه چې هغوی ته حقیقي حیات (ژوند) ور په برخه شوی، په دغسې اشخاصو باندې بیا مرګ نه راځي بلکې یواځې له یوه دار څخه بل دار د انتقال مرحله وي.

نو حضرت عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ لکه چې مخکې هم تېر شو چې فرمایي: د جنګ په سخت حالت کې هم الله تعالی د ذکر کولو امر کوي، ځکه چې د خدای جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر کولو سره زړونو ته اطمینان پیدا کېږي، بیا تکلیفونه پرې اسانه شي، هغه پخوانۍ سختي نه بیا محسوسوي، ځکه خو خدای پاک وایي: ﴿ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَتَطۡمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكۡرِ ٱللَّهِۗ أَلَا بِذِكۡرِ ٱللَّهِ تَطۡمَئِنُّ ٱلۡقُلُوبُ ﴾ [سورة الرعد]

ژباړه (دغه رجوع کوونکي) هغه کسان دي چې ایمان یې راوړی دی او زړونه یې مطمئن وي د (دغو) مومنانو) په ذکر د الله تعالی سره

یعنې الله تعالی وایي چې په سخت حالت کې ته ما یادوه زه به په تاباندې سختۍ آسانې کړم او هغه مصیبتونه او کړاوونه به درباندې آسانه کړم

Scanned with CamScanner

(c...n.com: The Digital Library

خو په دې لاره کې بُنیادي شرط داده چې دغه یادول او ذکر کول به په مینه او اخلاص سره وي، یواځې د خولې په ویلو اونه هم داسې د زړه په ویلو چې په زړه سره ذکر کوي خو فکر او سوچ یې بل خای وي، باید سړی دا کوشش وکړي ترڅو خپل زړه ته پوره متوجه شي، چې له دې سره بیا په زړه کې خوند پیدا کېږي، داچې زمونږ په ذکرونو کې ظاهري کوم اثر نه لیدل کېږي وجه یې داده چې یو خو سمه توجه نه کوو، مجلسونه مو بې باکه او په لهو او لعب مشتمل وي، په خوراکونو کې مو هم زیاتی او کمی وي، که داسې نه وي نو دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په نوم کې دومره اثر ده چې یو وار څوک په اخلاص سره (الله) ووایي نو له ځمکې څخه به یې عرش ته ورسوي خو بنیادي شرط اخلاص او دوام علی الذکر ده.

د نېکو خلکو سره کېناستل هم توجه ده

زمونږ د اکثرو ملګرو دا فکر وي چې بس خانقاه ته راغلو او همدلته مو ذکر وکړ نو خبره خلاصه شوه، یاداچې تنده په تنده کېښودل شوه نو کار جوړ شو او که توجه ونه شوه نو کار نه کېږي.

ګورئ ورونو ! مونږ خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ په ذکر باندې مامور کړی یو، هغه هم علی الدوام دتل له پاره ، دا مجلس په حقیقت کې توله توجه توجه ده، باید خپل دین ته په هروخت کې متوجه اوسو . خدای

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاک جَلَّ جَلَالُهُ راته امر کړی چې: ﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَكُونُواْ مَعَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿١١٩﴾﴾ سورة التوبه،

ژباړه: اې هغو کسانو چې ایمان ئې راوړی دی (یعنې اې مومنانو) وویریږئ تاسې له الله (اوهسې مخالفت مه کوئ!) او اوسئ سره له صادقانو.

یعنې له نېکانو سره ملګرتیا کوئ. نو مونږ مجبوره یو چې خامخا به له عالم، طالب او بل کوم نېک شخص سره کېنو، ځکه چې امر راته شوی، نو کله چې مونږ د خپل خالق جَلَّ جَلَالُهُ په امر باندې عمل وکړو نو بیا به په اعمالو کې هغه جَلَّ جَلَالُهُ په خپله اثر پیدا کوي.

Scanned with CamScanner

(c...ion.com: The Digital Library

(۱۷) مجلس

د نفس مراتب اود اخلاص او صدق فائدې

﴿قَالَتْ إِنَّ ٱلْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا۟ قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوٓا۟ أَعِزَّةَ أَهْلِهَآ أَذِلَّةً ۖ وَكَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾﴾ [سورة النمل]

ددې آیت شان نزول د بلقیس او حضرت سلیمان عَلَيْهِ السَّلَامُ واقعه ده.

ژباړه نو وویل (بلقیس چې په جنګ کې خیر نشته) بیشکه باچایان هرکله چې ننوځي په کوم کلي (ښار) کې (په غلبه اوقهر) خرابوي دوی هغه (ښار) او ګرځوي دغه (باچایان) عزیزان (مشران) داهل دهغه ذلیلان (سپک بندیان) او هم داسې (چې ومې ویل) دوی کوي.

پورتنۍ معنا خو یې ظاهري شوه. او باطني معنا یې داده چې د انسان په باطن کې د نفسِ اماره یو حکومت ده، د نفس په اصل کې سرکشي پرته ده، نودا نفس د انسان په وجود باندې حکومت کوي، اودخپل حاکمیت د تقاضا له امله په هغه روح باندې چې هغه په اصل کې پاک شی ده اوله الله تعالی سره یې تعلق ده، دغه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نفس په هغه روح باندې غالبه شوی وي، نو ددې له امله بیا د انسان په سینه کې غلط او بې ځایه حکومت جوړ شي حَسد، کبر، قدرت پرستي، جاه طلبي، شهوت پرستي داټول د انسان په وجود کې شته. خو کله چې یې له مشائخ کرامو سره علاقه او واسطه پیدا شي، د الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ مبارک اسم یې سینې ته داخل شي، نوبیا ددغه مبارک نوم په برکت بیاهغه د سینې حاکم (نفسِ اماره) ذلیله شي. ځکه له قرآن کریم څخه دا خبره ثابته ده، الله تعالی فرمایي: ﴿ إِنَّ ٱلنَّفۡسَ لَأَمَّارَةُۢ بِٱلسُّوٓءِ ﴾ [سورة یوسف آیت ۵۳] همدا نفس دی چې انسان یې د بدۍ په لوري روان کړی، خو کله چې په ظاهر کې حکومت بدل شو اود نفسِ اماره په ځای روح غالب شو له الله تعالی جَلَّجَلَالُهُ سره یې علاقه پیدا شوه، نوبیا په هغه ځای کې نفس محکوم او روح حاکم شي او بیاچې کله له انسان څخه کومه ګناه صادره شي نوبیا دغه نفس دومره اصلاح شوی وي چې بیا انسان ددغې ګناه د کولو له امله ملامتوي چې ته خو د ګناه له پاره نه بلکې دنېک عمل د کولو له پاره پیدا شوی یې. اود نفس دغه حالت ته (نفسِ لوامة) وایي. بیایې چې څه نوره اصلاح په برخه شي نو بیا (نفسِ مطمئنه) وګرځي، مطلب داچې د الله تعالی په ذکر، د تسبو کارونو په کولو یې بدن ته سکون او راحت په برخه کېږي، بیا په فقر، مسکنت، لنډه داچې په هر مصیبت او سختۍ باندې صبر کوي، شکایت نه کوي. او کله چې د نفس مجاهده نوره هم پسې قوي اوزیاته شي نو بیا (نفسِ راضیه) شي، معنا داچې د الله تعالی په قضا او ټیټلو باندې راضي وي.

Scanned with CamScanner

(c...on.com: The Digital Library

انسانان په دوه ډلو وېشل شوېدي ، يوې ډلې ته محبوبين ويل کېږي او بلې ته يې مُحبين . د اهل تصوف او طريقت په اصطلاح په مشربونو کې فرق ده. څوک چې محبوبين دي، دهغو له پاره ددغو مقاماتو د طی کولو له پاره حاجت نشته، دهغوی ابتداء توبه ده او انتهاء يې رضا بالقضاء ده، صبر ده، حلم ده، قناعت ده، بلکې نور مقامات هم په دې منځ کې شته، خو دا نفس داسې مقام ته ورسېږي چې که د خدای جَلَّ جَلَالُهُ له لوري هرڅه ورته رسېږي دی وربانديې راضي وي.

اکثره مشائخ کرام چې د زحمت په وخت کې کوم راحت محسوسوي ددغه راحت خوند بيا په عامو حالتونو کې نه وي او کله چې نفس له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ څخه راضي شو نو بيا دغه (نفس مرضيه) ګرځي. خدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ له ده څخه راضي وي. څکه محبت د دواړو طرفونو څخه وي. او رضا هم له دواړو طرفونو څخه وي. څوک چې له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ سره مينه او محبت لري الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ ، رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يې هم ورسره لري، څوک چې له اولياء کرامو سره مينه اومحبت لري هغوی يې هم ورسره لري دا يو نسبت ده چې له دواړو طرفونو څخه موجود وي.

څوک چې له الله تعالی جَلَّ جَلَالُهُ څخه راضي وي هغه جَلَّ جَلَالُهُ هم ورڅخه راضي وي، چې په دې سره نفس (نفسِ مرضيه) ګرځي، خودا هلته کېږي چې په هره خبره کې صادق وي، هر قدم چې دی اخلي هر کار چې کوي د زړه له صدقه يې کوي، توبيابه دغه مقامات ترلاسه کوي.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

محترم خلیفه صاحب داد محمد (سلمه الله الصمد) الغزنوی وایي: په مخکې وخت کې به ډېر خلک د صحابهٔ کرامو، اولیاء کرامو د عمل، گفتار او ښو اخلاقو له وجې نه له گمراهي څخه راگرځېدل او په همدغه سمه لاره به روان وو، کله به چې خلکو دصحابهٔ کرامو رضي الله عنهم غوره او ښه اخلاق ولیدل نو په هغوی به یې دومره زیات اثر وکړ چې معه نپل بدعملونه به یې له پامه بدشول او سمدستي به یې توبه وبستله، تردې چې کافرانو به دهغوی اخلاق او ښه عملونه ولیدل نو په اسلام به مشرف شول، اوس خو چې خلک رموږ دا کمزوري عملونه ووینې نو خدای مکړه له دین څخه یې زړه تور شي زیاتره وخت چې کافران دمسلمانانو عملونو او ظلمونو ته وگوري نو داشک ورسره پیدا شي چې دا دین به په حقه وي او که نه؟

دحضرت علي رضي الله عنه او قاضي شُریح واقعه

دامیر المؤمنین حضرت علي رضي الله عنه په دخلافت پرمهال چې کله دی مبارک د مسلمانانو خلیفه ؤ، دده د بدن زغره ورکه شوه، څه وخت پس یې دغه خپله زغره د یوه یهودي په لاس کې ولیده، ویې پېژندله نو په دغه یهودي یې دعوه وکړه چې دا زغره زما ده، هغه ورڅخه انکار وکړ، د حضرت علي رضي الله عنه د خلافت پر مهال قاضي حضرت شریح رحمه الله ؤ، نو حضرت علي رضي الله عنه او یهودي دواړه د قاضي حضور ته ورغلل او حضرت علي رضي الله عنه عریضه

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته وړاندې کړه چې زما دغه زغره یهودي رانه وړې ده، یهودي منکر شو، حضرت شُریح حضرت علي رضي الله عنه ته مخ راوګرځاوه چې ته په دې خبره شاهدان لرې چې دا زغره ستا ده ؟ حضرت علي رضي الله عنه خپل زوی حضرت حُسین رضي الله عنه او خپل غلام حضرت قمبر رضي الله عنه د شاهدي له پاره راوستل، د حضرت علي رضي الله عنه رایه داوه چې دخپل قریب شاهدي د سړي له پاره دقبول وړ ده، که د ګټې په خای کې وي اوکه د تاوان ، اما د عامو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم لکه چې د احنافو هم همداسې مسلک دی چې د ګټې په خای کې د قریب شاهدي د قریب له پاره صحیح نه ده اوکه په ضرر دده وي لکه د یو چا په پلار بل چا دعوه وکړه ، دغه سړي په خپل پلار شاهدي ورکړه چې رښتیا په تا باندې یې حق شته ، دغه شاهدي یې منظوره ده، خو که ددغه شخص پلار په بل چا دعوه وکړي او دی یې شاهدي ورکړي نو دغه شاهدي یې نه منظوریږي.

به هر حال ! حضرت شُریح رحمه الله حضرت علي رضي الله عنه ته وایي چې: اې امیرالمؤمنینه ! حضرت حُسین ستا زوی ده او ستا په ګټه یې شاهدي ورکړه، اود عامو صحابهٔ کرامو رضي الله عنهم او زما رایه داده چې د ګټې شاهدي نه منظوریږي، بل څوک شاهد راوړاندې کړه ! حضرت علي رضي الله عنه ورته وویل چې بل څوک شاهد نه لرم، ده ورته وویل : نو بیا خو زغره د یهودي ده، کله چې دوی بېرته د قاضي له مجلس څخه ووتل نو دغه یهودي د حضرت علي رضي الله عنه په شا پسې روان و، اوپه زوره یې ناري وهلې چې وګورئ !

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

امیرالمؤمنین ته سره له دې چې دمسلمانانو خلیفه او مشر هم له ماسره دقاضي حضور ته وړاندې شو . دې خبرې ډیر زیات اثر وریاندې وکړ چې که دا ددوی دین حق نه وی نو بیا له ما سره دمسلمانانو مشر دقاضي حضور ته کله تلو ، نو معلومه شوه چې دغه ددوی دین په حقه دی . په یوه دیني اوشرعي حکم کې بادشاه او یو غریب عسکر مالدار او شتمن سره برابر دي ، سمدستي یې کلمه طیبه وویله او په اسلام مشرف شو

دا دحضرت علي رضي الله عنه د عمل اثر و، یهودي له اسلام قبلولو وروسته دا وویل چې دا زغره په رښتیا سره ستا ده او ورته تسلیم یې کړه، نوددد د ښه عمل دوه کتې شوې، خیل حق هم ورته ورسېده او ورسره هغه مقابل یهودي هم مسلمان شو

[البدایة والنهایة ج ۸ ص ۸]

له عبدالقادر جیلاني رحمه الله سره ځناور خبرې کوې او دده په یوه خبره عمل کولو څومره خلک توبه کارکیږي

عبدالقادر جیلاني رحمه الله چې په پیران پیرصاحب باندې مشهور دی ،د حج په شپو ورځو کې حاجیان د عرفات په غونډۍ ولاړ دي، هغه وخت دی هلک و. غوا یې روانه کړې او پیایي یې، کله چې دشتې ته ووت، دې غوا ناڅاپه مخ ورته راواړاوه او ورته وې ویل: ﴿یا عبدالقادر ! ما لهذا خُلِقتَ ولا بِهذا أُمرتَ ﴾ اې عبدالقادره ! ته الله تعالی دغواګانو د پوولو او ساتلو له پاره نه یې پیدا کړی،

Scanned with CamScanner

(c...ion.com: The Digital Library

اونه په دې مامور یې ، ته یې د خپل معرفت او بندګۍ له پاره پیدا کړی یې، دی ووېریده ، چې غوا او بیا دهغې خبرې کول ؟ دی کوچنی هم و، نو بېرته راوګرځېد ، خپلې مور ته راغی، پلار یې هم مړ دی، نو مور ته یې وویل: چې ماته اجازه وکړه چې زه د الله تعالی دین زده کړم، معرفت حاصل کړم، بَغداد ته ولاړ شم، ترڅو د نېکانو زیارتونه وکړم او هلته علم حاصل کړم. مور ورته وویل چې ولې څه پېښه ده ؟ ده مبارک ورته هغه د غوا واقعه ذکر کړه چې غوا داسې راته وویل: له دې سره بام ته وخوت او ویل یې چې هغه دی ټول خلک په عرفات ولاړ دي، دخدای جَلَّجَلَالُهٗ عبادت کوي اوزه غوا پیایم، کله چې دده پلار مړ و نو په میراث کې ورڅخه اتیا دینار پاتې ونو مور یې جګه شوه (۴۰) روپۍ یې دده بل ورور نه ورکړې او څلوېښت یې ده ته په لستو نې کې ور وګنډلې او مور مبارکه یې خدای پاماني ته ورته راووتله، ورته یې وویل چې زویه! ما نور ته له خپل ځان څخه بېل کړې، تر قیامت پورې به بیا زه او ته سره ونه وینو، ما دین ته وقف کړې اود خدای جَلَّجَلَالُهٗ د رضا له پاره د دین علم حاصلوه، چې ترڅو دې علم پوره نه وي حاصل کړی نو بېرته به نه راځې ! خو دا یوه خبره به مې هر وخت په یاد ساتې چې هروخت به رښتونی اوسې او رښتیا خبره به کوې ! په طالبي او خدمت کولو کې به صادق اوسې ! هر کار به دې رښتونی وي

حضرت پیران پیر صاحب کشر هلک ده، کله چې له کور څخه روان شو، نو له یوې قافلې سره ملګری شو چې هغوی هم د بغداد په لور روان وو، یو ځای ته چې ورسېدل نو په آسانو سپاره غله

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته رامخې ته شول، ټوله قافله یې ودروله، غلو شروع وکړه او د قافلې له خلکو سره چې څومره مالونه وو هغه یې ورڅخه واخیستل، پیران پیر صاحب وایي چې کله غله ماته راورسېدل ماته یې راپام نه شو، یو غل راغی او ناڅاپه یې راته وویل چې: له تاسره څه شی شته ؟ ما ورته وویل : هو ! هغه راته وویل چې څومره شی درسره دي ؟ ما ورته وویل چې: څلوېښت دیناره، هغه راته وویل چې په کوم ځای کې دې ایښي دي ؟ ما ورته وویل چې: په دغه کمیس کې مې ګنډلي دي، دا خبره د غله زړه ته ونه لوېده چې دا ماشوم هلک هسې په ما باندې مسخرې کوي، خوار او غریب هلک ده، له ده سره دومره دنیا له کومه شوه ؟ دا غل هم راڅخه تېر شو، بل غل راغی او هغه ته مې هم دغسې خبره وکړه ، هغه هم راڅخه تېر شو، کله چې دا غله خپل هغه مشر ته ورغلل چې ټوله قافله یې چور کړې وه او اوس یې په خپل منځ کې سامانونه سره تقسیمول، نو هغه مشر له دې نورو څخه پوښتنه وکړه چې له چاسره خو به مو څه پرېښي نه وي ؟ دغو دوه کسانو ورته وویل چې: یو غریب هلک مونږ ته وویل چې: له ماسره څلوېښت دینار شته.خو مونږ دهغه دغریت له وجې دهغه په خوله باور ونکړ نو هسې مو پرېښودلو، مشر ورته وویل چې: راویې غواړئ ! کله چې دی ورغی نو د غلو مشر ورڅخه پوښتنه وکړه چې: له تاسره څه شی شته ؟ ده ورته وویل : بلې ! هغه ورته وویل چېرې دي ؟ ده ورته وویل چې: په لستونې کې مې ګنډلي دي. کله چې یې دده لستونې وشکاوه نو روپۍ یې ورڅخه را ووېستې، نو د غلو دغه مشر پیران پیر صاحب

Scanned with CamScanner

(c) etabton.com: The Digital Library

ته وايي چې: څه وجه او باعث و چې دغه پټې روږی دې مونږ ته راښکاره کړې ا ستا دغه لستوني ته خو زمونږ پام نه و، دی ورته وايي چې: زما مور له ماڅخه وعده اخيستې وه چې زويه په پخپله خبره کې به ريښتونی اوسې .نو زه به په خپله هره خبره کې ريښتونی اوسم ، زه له خپلې مور سره کړې وعده نه ماتوم. د پيران پير صاحب د صداقت دا اثر وو چې د غلو د مشر په زړه خدای جَلَّجَلَالُهُ دا اثر کېښود، په ژړا يې شروع وکړه چې مونږ خو د الله تعالی سره وعده کړې، خو بيا هم په دې وعده کې ريښتوني نه يو، څو کاله پرله پسې دا وعده مونږ ماته کړې ده، مسلمانان څورروو، وژنو يې او مالونه يې چور کوو، او په ايمان کې خو وعده داده چې مسلمان به مسلمان ته ضرر نه رسوي. نو دحضرت شيخ عبدالقادر جيلاني رَحِمَهُ اللهُ په واسطه د غلو مشر له خپل دغه بد عمل څخه توبه ووېسته، کله چې ده توبه ووېسته نو عامو غلو ورته وويل چې: ته په غلا کې زمونږ مشر وې ! نو نن په توبه کې هم زمونږ مشر يې ! که تا له خپلې ګناه څخه توبه ووېسته نو مونږ ټول هم توبه وباسو. ټولو توبه ووېسته، د ټولې قافلې خلکو ته يې خپل خپل مالونه وسپارل.

[نفحات الانس ج ۲/ ص ۶۸۰/ ۶۸۱]

نو پيران پير صاحب په خپله خبره کې ريښتونی و، دده د ريښتينولۍ دومره اثر و چې خدای پاک جَلَّجَلَالُهُ هغه د غلو ډله دده د يوه عمل په واسطه توبې ته برابره کړه، له خپل بد عمل څخه يې راوګرځول.

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو مخکنې اسلاف مبارکان که هغه صحابهٔ کرام رضي الله عنهم دي او که اولیاء کرام دي، که مشائخ دي او که علماء کرام وو، دوی ټول داسې وو چې د دین نمونې وې ، هغوی ته به چې چا وکتل نو ددوی د عمل او قول څخه به متاثر کېدل، بیا به خود به خود ورواوښتل، خپلو ګناهونو ته به متوجه شول، چې زه څرنګه بې ځایه اوپه ګناه کې لګیا یم.

نن چې له مونږ څخه خلک ورځ په ورځ نفرت کوي، له طالب، ملا، حاجي او مجاهد څخه نفرت کوي نو دهغې وجه داده چې زمونږ په خپلو ویناوو او اعمالوکې توافق نشته، په دواړو کې مو د اصلاح کوشش نه دی کړی، صداقت نشته ، که داسې نه وي نو که مونږ له الله تعالی سره په وعده کې ریښتوني شو، په خپلو اعمالو کې ریښتوني شو، مخلصین او صادقین شو، بیا به الله تعالی خامخا دا اثر پیدا کوي چې هغه بدبخته خلک به هم تابع کېږي. ډېر وخت بدماشان وي، خو خلیفه صاحبانو ته ورشي چې صاحبه ! که ماته څه خدمت وي ، د نورو خلکو د خورولو له پاره کوشش کوي ، خلک وژني او پیسې، مال او دولت ورڅخه اخلي، خو په خانقاه او دربار کې ځان بیا غلام وړاندې کړي، چې که ماته څه خدمت وي. ددې وجه داده چې دا خلک الله تعالی ته تابع او مُنقاد دي، نو ځکه نور مخلوق دوی ته تابع دی نور خو وخت دغسې ده، کوم اخلاص او صداقت چې مخکې و، هغه خو اوس بالکل محال ده چې موجود شي، خو بیا هم که انه خپل وس سره سم د الله تعالی سره په خپل قول او عمل کې مخلص شو بیا به طالب ، مُلا،

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاجي، شيخ ، صوفي او مجاهد ته هم هرسړی لاس په نام ولاړ وي، ددې مطلب دا نه دی چې مونږ دا فکر وکړو چې ماته دې څوک لاس په نامه ولاړ وي، بلکې معنا يې داده چې الله تعالی به دهغوی په زړه اثر غورځوي ، کشر به يې هم ادب کوي او مشر هم، څوک چې الله تعالی ته تابع شي، بيا نو الله تعالی ورته خپل مخلوق او ملائکې تابع کوي. په حديثو کې ثابته ده چې : د طالب د پښو لاندې ملائکې وزرې غوړوي، هغه پاک مخلوق،انسانان، حشرات اونور حيوانات يې ټول تابع شي، لکه چې د ډېرو اولياء کرامو په حالاتو کې داسې راغلي دي.

څوک چې دخدای پاک جَلَّ جَلَالُهُ تابع شي مخلوق به دده تابع شي

د مالک ابن دينار رَحِمَهُ اللهُ په هکله راځي چې: د ګرمي وخت و، دی له يوې ونې لاندې ويده و او مار پاڼه په خوله کې ورته نيولې او پکې (پنهکی)ورباندې وهي. [تذکرة الاولياء فارسي چاپ ايران ص: ۶۸]

امام قشيري رَحِمَهُ اللهُ وايي: چې يوسړي راته قصه کوله ويل يې : يوځل حضرت ابراهيم ابن ادهم رَحِمَهُ اللهُ د يوباغ ساتنه (پيره) کوله زه ورغلم چې ګورم دی ويده ده او مار دنرګس بنګه را اخيستي اوپه ده باندې (پنهکی) وهي . [جامع کرامات الاولياء ج: ۱، ص: ۳۱۳]

سره له دې چې مار د انسان دښمن ده، هغه ورته تابع او پکې ورباندې وهي. څوک چې الله تعالی اودهغه له دين سره مخلص شي، نو بيا الله تعالی ورته هرڅه مُسخر کړي، دده په خزانو کې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

خود هیڅ شی کمی نشته، نو بیا وګورئ ! چې زمونږ ستاسې په قول او عمل کې څومره اثر پیدا کوي، خو خبره په مونږ کې ده، چې که مونږ مخلص شو ، د الله تعالی رضا مو مطلب شي، که یوه خبره په صداقت وي، نو په دې یوه خبره کې به دومره اثر وي چې د جنت بنګلې به په لاس ورځي.

نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې کله د بدر په میدان کې و، د جهاد مشوره یې عملي کوله، هلته ډېر تکلیف و، ځینو خلکو څه کمزوري وښودله، د انصارو کرامو څه خلک ورته رامخ ته شول، او ویې ویل چې: مونږ د بني اسرائیلو په شان نه یو، چې هغوی خپل پیغمبر حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَامُ ته وویل: ﴿ فَٱذْهَبْ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَٰتِلَآ إِنَّا هَٰهُنَا قَٰعِدُونَ ﴿٢٤﴾ ﴾ [سورة المائدة]

ژباړه : پس څه ته اوځي دي) رب ستا (یاته اومشر ورور اومریي ستا چې هارون دی) نوجنګ وکړئ تاسې دواړه بېشکه موږ دلته ناست یو (له جنګه ، په انتظار دبري ستا).

نه ! مونږ داسې نه یو، بلکې مونږ به له تانه مخکې، شاته، ښي طرف او چپ طرف ته به هم جنګېږو، په دې یوه خبره رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دومره خوشاله شو چې حضرت عمر فاروق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وایي چې: زما د ټول وخت عمل دې نه وای خو دا یوه خبره چې ما کړې وای.

Scanned with CamScanner

(c) Maktabton.com: The Digital Library

نو په یوه خبره د خدای جَلَّ جَلَالُهُ رضا پیدا کېږي، په یوه خبره د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رضا پیدا کېږي، په یوه خبره د الله تعالی دیدار پیدا کېږي. دا یوه کلمهٔ طیبه چې څوک په اخلاص ووایي سره له دې چې اویا یا اتیا کاله یې په کُفر کې تېر کړي وي،بیا هم ددغې یوې کلمې په برکت چې په اخلاص یې ووایي خدای پاک دومره لویه او درنه ګناه ورته بښي او ددغې یوې کلمې په ویلو سره یې خپل دوست کړي، په یوه کلمه سره خپل دیدار ورکړي.

که یو کافر یواځې کلمه ووایي او له دې سره متصل وفات شي، نور لمونځ اودس، زکات ، روژه ، حج او نور اعمال صالحه یې نه وي کړي، نو بیابه هم الله تعالی جنت ورته ورکوي، خپل دیدار او هغه نعمتونه به ورکوي کوم چې نورو جنتیانو ته یې ورکوي، خو شرط یې دادی چې دغه کلمه یې په رښتیا سره ویلې وي، که رښتونی نه وي په زرګونو تسبیحات چې ووایي، په زرګونو رکعته نفلونه وکړي، صدقات او خیراتونه وکړي له دې ټولو سره سره انسان ته دیوې ذرې په اندازه خیرهم نه شي تر لاسه کېدلی ، ځکه چې هلته نیت خراب ده، اخلاص نشته

ضروري او مُهمه خبره داده چې ملګري یو بل ته متوجه وي ، که کوم وخت د شریعت مخالفت پکې لیدل کېږي باید چې ورته یې ووایي. ملګری هم باید دغه نصیحت په ځان بوج ونه ګڼي، که مونږ د شریعت په چوکاټ کې یو بل ته عیبونه په ګوته کړو نو په خپله اصلاح منځ ته راځي. اوکه چېرې خپل عیب راته نه معلومیږي او دبل خبره هم راباندې بده لګیږي. غوږ نه ورته نیسو. په ځان یې

Scanned with CamScanner

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوج ګڼو نو بیا خو اصلاح کېدل محال (ناشوني) دي، کله چې مونږ له خدای جَلَّجَلَالُهٗ سره مخلص شو نو بیابه نصیحت هم اثر راباندې کوي، که مونږ یو بل چاته څه خبره کوو په هغې کې به هم اثر وي او الله تعالی به ښه اثر ورباندې مرتب کړي

وَآخِرُ دَعْوَانَا اَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْن.

وَصَلَّى اللّٰهُ تَعَالَى عَلَى خَيْرِ خَلْقِهٖ وَنُوْرِ عَرْشِهٖ مُحَمَّدٍ وَّاٰلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ اَجْمَعِيْن (آمين)

Scanned with CamScanner

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library